

ปัญหาทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์

อรพิน ปานเกษม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

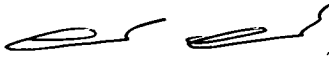
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2558

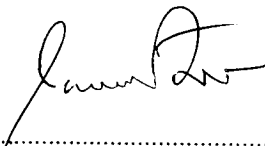
ปัญหาทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์

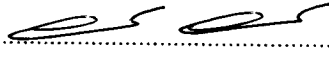
อรพิน ปานเกษม

คณะนิติศาสตร์

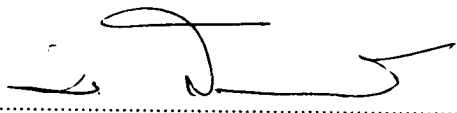
ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร.วราภรณ์ วนาพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

รองศาสตราจารย์..........ประธานกรรมการ
(ดร.พินัย ณ นคร)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.วราภรณ์ วนาพิทักษ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.วริยา ล้าเลิศ)

ศาสตราจารย์..........คณบดี
(ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ)

มีนาคม 2559

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอรพิน ปานเกษม
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2558

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาถึงนิยามความหมายตลอดจนรูปแบบต่าง ๆ ของการโฆษณาการพนันออนไลน์และวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 2. ศึกษาและค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการกำหนดความรับผิดชอบสำหรับการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์ และ 3. ศึกษาและค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการกำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์

โดยวิธีการศึกษานั้นเป็นการศึกษานิยามความหมายตลอดจนถึงรูปแบบและลักษณะต่าง ๆ ของโฆษณาการพนันออนไลน์ในปัจจุบัน ซึ่งรวมไปถึงการศึกษาความหมาย ความเป็นมา รูปแบบ และประเภทต่างๆของการพนันออนไลน์ อันเป็นบ่อเกิดและที่มาของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์การพนันออนไลน์ โดยทำการศึกษาควบคู่ไปกับการศึกษาหลักเกณฑ์และมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 และบทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์พร้อมทั้งทำการศึกษาเปรียบเทียบกับกรณีปัญหาที่เคยเกิดขึ้นและกฎหมายของต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ให้มีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและสภาพของสังคมในยุคปัจจุบัน ซึ่งจากการศึกษานั้นทำให้ทราบว่า 1. การโฆษณาการพนันออนไลน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นมีใช้แต่เพียงการโฆษณาที่เป็นการเชิญชวนให้เข้าร่วมเล่นพนันหรือเป็นการโฆษณาซึ่งกิจกรรมการพนันต่าง ๆ ที่มีบริการในเว็บไซต์อันเป็นความผิดอย่างชัดแจ้งตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน หากแต่การโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้นยังมีการโฆษณาที่เป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของการโฆษณาแฝงหรือการสื่อสารการตลาดในรูปแบบอื่น ๆ โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายเพราะตามบทบัญญัติพระราชบัญญัติการพนัน ๆ นั้นมิได้มีการบัญญัติไว้ถึงนิยามของคำว่า “โฆษณา” ว่าต้องเป็นการกระทำแค่ไหนเพียงใดจึงจะถือว่าเป็นการโฆษณาตามกฎหมายนี้ 2. ธุรกิจการพนันออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่ดำเนินกิจการโดยบริษัทมหาชนจากต่างประเทศ การโฆษณาที่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์ในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นบริษัทมหาชนเหล่านั้นจึงมุ่งเน้นที่จะทำการโฆษณาในรูปแบบของการทำการตลาดเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภคทั่วไปได้รับรู้รับทราบถึงความมีอยู่ของบริษัทหรือเว็บไซต์และมุ่งหวังให้เกิดความจดจำในชื่อของบริษัทหรือชื่อเว็บไซต์ของผู้ประกอบการ ซึ่งกฎหมายการพนันที่บังคับใช้ในปัจจุบันนั้นเป็น

กฎหมายเก่าซึ่งไม่สอดคล้องและครอบคลุมถึงการประชาสัมพันธ์และสื่อสารการตลาดประเภทนี้ และ 3. บทกำหนดโทษในความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันนั้นมีการกำหนดอัตราโทษไว้ค่อนข้างต่ำจึงทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัว ประกอบกับความผิดนี้เป็นความผิดที่ไม่มีผู้เสียหายจึงทำให้เจ้าพนักงานปล่อยปละละเลยไม่สนใจตรวจจับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นเท่าใดนัก

เพื่อให้การควบคุม ป้องกัน และปราบปรามการโฆษณาการพนันออนไลน์เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงควรที่จะ 1. แก้ไขพระราชบัญญัติการพนัน ฯ โดยมีการเพิ่มบทนิยามของคำว่า “โฆษณา” “การสื่อสารการตลาด” และ “ข้อความ” เพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจนและครอบคลุมตามบริบทของสังคม 2. แยกฐานความผิดในการเล่นพนันออนไลน์และการโฆษณาการพนันออนไลน์ออกมาจากฐานความผิดเดิมในมาตรา 12 เนื่องจากการพนันออนไลน์นั้นค่อนข้างที่จะมีความแตกต่างจากการพนันทั่ว ๆ ไปและผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจนี้มักอยู่ในรูปแบบนิติบุคคล จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมิโทษจำคุกแต่ควรกำหนดให้มีอัตราโทษเป็นค่าปรับจำนวนสูงแทน

ABSTRACT

Title of Thesis	Legal Problems Related to The Regulation of Online Gambling Advertising
Author	Miss Orapin Parnkasem
Degree	Master of Laws
Year	2015

The purpose of this thesis was 1. to study the definition, meaning and forms of online gambling advertising in order to analyze problems regarding this issue in this present day, 2. to study and to find the appropriate ways in setting responsibility for the offense of online gambling advertising and 3. to study and to find the suitable ways in setting penalties for the offense of online gambling advertising.

The research method was to study on the definition, meaning types and characteristics of online gambling advertising today, including the study on the definition, background, forms and types of it which cause to public relation. The research included the study on the present regulations and legal measurements in accordance with the Gambling Act (2478 B.E.) and the other related laws, including authorities of related units that control the advertising. In addition, the thesis compared cases relating to the problems which had occurred and foreign laws to adapt as guidelines for prevention and enforcement in conformity to the advancement of technology and the society nowadays. Regarding the study result, it can be demonstrated that 1. online gambling advertising in this day is not only intended to persuade to join or to inform about the gambling activities on the website, which is regarded as offense in accordance with chapter 12 of the Gambling Act, but also to present hidden advertisement the other forms of marketing communication by using the gap of the laws, owing to the fact that the act does not define the limit of the word, "advertisement." 2. Most online gambling business has been operated by foreign public limited company. The advertisement about online gambling among the business owners, therefore, aims for marketing promotion to the consumers. They will acknowledge the existence of the company or the website. These foreign companies aim to put their company titles or websites

(6)

intentionally. The present law is not up-to-date and does not conform and cover this kind of public relation and marketing promotion. And 3. regulate the penalty about online gambling advertising at a low level so those who commit this kind of act are not afraid. Furthermore, this sort of offense has no victim consequently, the officers neglect to pursue the case.

To control, to prevent and to suppress online gambling advertising more efficiently 1. Gambling Act should be amended by adding the definition of the word “advertisement”, “marketing promotion” and “message” to be more understandable and to cover social context, 2. separate between the offense of online gambling and of online gambling advertising from the existing offense in chapter 12, due to online gambling differs from general gambling and the related people in this business are juristic persons. Therefore, it does not need to provide sentence of imprisonment but to penalize in a large amount of money instead.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้ทำการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลจากตัวบทกฎหมาย หนังสือคำบรรยายกฎหมาย บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในเว็บไซต์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณเจ้าของผลงานทุกชิ้นที่ผู้เขียนได้นำมาเป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ วนาพิทักษ์ ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าคอยเอื้อเพื่อให้คำชี้แนะแก่ผู้เขียนมาโดยตลอดการทำงานวิจัยที่กินระยะเวลายาวนานขึ้นนี้ พร้อมทั้งขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พินัย ณ นคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วริยา ล้ำเลิศ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนยังต้องขอขอบคุณสำหรับแรงกระตุ้นตลอดจนความช่วยเหลือต่าง ๆ จากครอบครัว พี่ ๆ เพื่อน ๆ ร่วมสถาบันการศึกษาของผู้เขียนที่มีส่วนสำคัญในการทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้

อรพิน ปานเกษม
มีนาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	6
1.4 สมมติฐานของการศึกษา	7
1.5 วิธีการศึกษา	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์	9
2.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์	9
2.2 การพนันออนไลน์	12
2.3 รูปแบบและกรณีตัวอย่างของปัญหาการโฆษณาการพนันออนไลน์	28
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคจากการโฆษณาการพนันออนไลน์	44
บทที่ 3 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ ของประเทศไทยและต่างประเทศ	59
3.1 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ ของประเทศไทย	59
3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์ของต่างประเทศ	80
บทที่ 4 ปัญหาทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมการโฆษณา เว็บไซต์การพนันออนไลน์	127
4.1 ปัญหา นิยามของคำว่า “โฆษณา” ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478	129
4.2 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับการโฆษณาการพนันออนไลน์	137
4.3 ปัญหาการกำหนดความรับผิดเกี่ยวกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์	143
4.4 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการการลงโทษในความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาเว็บไซต์ การพนันออนไลน์	146

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	149
5.1 บทสรุป	149
5.2 ข้อเสนอแนะ	151
บรรณานุกรม	154
ประวัติผู้เขียน	160

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ 12BET ซึ่งสร้างหน้าเพจเพื่อให้บริการแก่คนไทย	20
2.2 ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ Casino-poipect ซึ่งสร้างหน้าเพจเพื่อให้บริการแก่คนไทย	20
2.3 ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันที่ผู้เล่นต้องทำการดาวน์โหลดและติดตั้งเกมก่อน จึงจะเล่นได้	21
2.4 ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันที่ผู้เล่นสามารถเข้าเล่นพนันได้โดยไม่ต้องทำการ ติดตั้งโปรแกรม	22
2.5 ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันที่ต้องทำการล็อกอินก่อนจึงเข้าไปยังภายในเว็บไซต์ได้	22
2.6 ภายในเว็บไซต์การพนันหลังจากทำการล็อกอินแล้ว	23
2.7 ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันที่ให้ผู้เล่นทดลองเล่นได้โดยยังไม่ต้องเป็นสมาชิก	23
2.8 ตัวอย่างแพลตฟอร์มจากเว็บไซต์การพนันที่ผู้เล่นสามารถเปลี่ยนเป็นการเล่นพนันได้	24
2.9 ตัวอย่างเว็บไซต์ประเภทการทายผลกีฬา	25
2.10 ตัวอย่างการเล่นรูเล็ตออนไลน์ผ่านเว็บไซต์	25
2.11 ตัวอย่างการเล่นบาคาร่าออนไลน์ผ่านเว็บไซต์	26
2.12 ตัวอย่างเว็บไซต์ประเภททายผลตลอดเตอรี	27
2.13 ตัวอย่างเว็บไซต์ซึ่งเปิดให้ทายการตั้งชื่อรัชทายาทลำดับที่ 3 ของอังกฤษ	27
2.14 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในรูปแบบของป้ายโฆษณา	29
2.15 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในรูปแบบของหน้าต่างโฆษณา	30
2.16 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในรูปแบบของการวางลิงค์	30
2.17 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในรูปแบบของการลงโฆษณากับเสิร์ชเอ็นจิน	31
2.18 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในหนังสือพิมพ์กีฬา	32
2.19 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในสื่อโทรทัศน์	32
2.20 การโฆษณาแฝงในการแข่งขันสนุกเกอร์ชิงแชมป์โลก 2012	35
2.21 ตัวอย่างการโฆษณาแฝงเว็บไซต์การพนันด้วยชุดการแข่งขันของสโมสรฟุตบอล	36
2.22 ตัวอย่างป้ายไฟวิ่งภาษาไทยในสนามดีดับเบิลยูสเตเดียมของสโมสรฟุตบอล วีแกนแอธเลติก ประเทศอังกฤษ	36
2.23 ตัวอย่างป้ายเว็บไซต์การพนันซึ่งมีคำว่า Bet ภายในสนามฟุตบอลเมืองทอง หนองจอก ยูไนเต็ด	37

2.24	ตัวอย่างป้ายเว็บไซต์การพนันซึ่งไม่มีคำว่า Bet ในชื่อเว็บไซต์ภายในสนามฟุตบอล เมืองทองหนองจอก ยูไนเต็ต	38
2.25	ตัวอย่างการเป็นผู้ให้ข้อมูลของเว็บไซต์การพนันในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	39
2.26	บัตรผ่านประตูฟุตบอลนัดพิเศษระหว่างทีมบีอีซีเทโรกับบาร์เซโลนา	43
3.1	ภาพตัวอย่างชุดแข่งของสโมสรเวสต์แฮมแบบทั่วไปและของเยาวชน	102
3.2	ภาพชุดแข่งปกติของสโมสรเซบิญา	103
3.3	ภาพชุดแข่งของสโมสรเซบิญาที่เข้าไปแข่งขันในสก๊อตแลนด์	103

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพนันถือได้ว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เรารู้จักและคุ้นเคยกันมาเป็นเวลาช้านาน เพราะเป็นสิ่งที่มีอยู่ในสังคมนับตั้งแต่ดึกดำบรรพ์สืบทอดติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน จนอาจกล่าวได้ว่าการพนันนั้นเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมมนุษย์มาอย่างยาวนานแม้จะไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดว่าการพนันนั้นมีจุดกำเนิดเริ่มต้นมาตั้งแต่ในยุคใดสมัยใด แต่จากการที่ในพระไตรปิฎกได้มีการเขียนถึงเรื่องโทษของการพนัน 6 ประการ¹ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงสอนไว้นั้น² ย่อมแสดงให้เห็นว่าอย่างน้อยการพนันก็มีมาตั้งแต่ในสมัยพุทธกาลหรือกว่า 2,500 ปีมาแล้ว

ทัศนคติของสังคมที่มีต่อการพนันนั้นแตกต่างกันออกไปในแต่ละช่วงเวลา แต่ละยุค แต่ละสมัย ซึ่งในบางยุคการพนันนั้นถือเป็นเรื่องบันเทิงประเภทหนึ่งที่มีไว้เพื่อความสนุกสนานของประชาชนพลเมือง ผู้ปกครองหรือรัฐจึงไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือกำหนดกฎเกณฑ์ในการเล่นการพนันของประชาชนพลเมือง แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป สภาพของสังคมที่กลายเป็นสังคมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น การพนันจากที่เป็นสิ่งบันเทิงก็กลายมาเป็นสิ่งต้องห้ามหรือเป็นบาปเป็นสิ่งผิดศีลธรรมที่รัฐจำเป็นต้องมีการเข้ามาแทรกแซงเพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบสุขของสังคม

ในปัจจุบันการพนันถือเป็นการผิดประเภท Mala Prohibita ซึ่งเป็นสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดเพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่สังคม และจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมโดยกฎหมายบ้านเมือง เนื่องจากการพนันนั้นเป็นต้นเหตุที่จะนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ รวมถึงปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่จะเกิดตามมา

ในทัศนคติของนักวิชาการเกี่ยวกับอาชญาวิทยาได้จัดการพนันไว้เป็นอาชญากรรมพิเศษ (Technical Crime)³ หมายถึงว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายแต่ไม่ได้มีความชั่วร้ายในตัวเอง

¹โทษในการประกอบเรื่อง ๆ ซึ่งการพนันอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท 6 ประการเหล่านี้คือ ผู้ชนะยอมก่อเวรหนึ่ง ผู้แพ้ย่อมเสียตายทรัพย์ที่เสียไปหนึ่ง ความเสื่อมทรัพย์ในปัจจุบันหนึ่ง ถ้อยคำของคนเล่นการพนัน ซึ่งไปพูดในที่ประชุมฟังไม่ขึ้นหนึ่ง ถูกมิตรوماتย์หมิ่นประมาทหนึ่ง ไม่มีใครประสงค์จะแต่งงานด้วย เพราะเห็นว่า ชายนักเลงเล่นการพนันไม่สามารถจะเลี้ยงภรรยาหนึ่ง

²พระไตรปิฎก เล่มที่ 11 พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ 3 ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค, ลิงคาลกสูตร, คัมภีร์ที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 จาก http://84000.org/tipitaka/pitaka_item/sutta_name.php?name=%CA%D4%A7%A4%D2%C5%A1%CA%D9%B5%C3&book=11&bookZ=11

³ชุมพล โลหะชาละ, “คำบรรยายเรื่องการพนันต่าง ๆ ที่ขึ้นสู่ศาล,” ดุลพาท 21, 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2517): 10.

ดังนั้นหากมีการขออนุญาตรัฐและรัฐได้ให้อนุญาตโดยมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นภาษีอากรไปก็สามารถที่จะจัดให้มีการเล่นได้ ซึ่งในหลาย ๆ ประเทศก็ได้ใช้ประโยชน์ในการพนันนี้เป็นการหารายได้เข้าประเทศทั้งจากการเก็บภาษีอากรจากสถานคาสิโน และเงินหมุนเวียนจากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้าไปเล่นการพนัน ดังจะเห็นได้จากลาสเวกัสของสหรัฐอเมริกา มาเก๊า หรือเก็นติ้งไฮแลนด์ของมาเลเซีย ในขณะที่บางประเทศก็ได้มีการห้ามการเล่นพนันโดยเด็ดขาด เช่นประเทศทางตะวันออกกลางที่นับถือศาสนาอิสลามอย่างเข้มงวด

ในปัจจุบันการพนันได้มีการพัฒนาในรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย และเนื่องจากการที่ในปัจจุบันนี้ความเจริญก้าวหน้าและวิวัฒนาการในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ดังนั้นวิวัฒนาการในส่วนของการเล่นพนันเองก็ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการให้แตกต่างไปจากแบบเดิมโดยอาศัยประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคของโลกไร้พรมแดนมาพัฒนาให้เกิดการเล่นพนันแบบใหม่ที่เรียกว่าการพนันออนไลน์ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการเล่นพนันผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ได้มีการเปิดเผยผลการศึกษาวิจัย⁴ ว่าในธุรกิจการพนันออนไลน์นั้น รายได้ของธุรกิจเกมพนันออนไลน์ทั่วโลก มีการประมาณไว้อยู่ระหว่าง 500-635 ล้านปอนด์ ในปี ค.ศ.2006 หรือประมาณ 25,000-31,750 ล้านบาท และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเป็น 52,800 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ๆ หรือประมาณ 15.8 ล้านล้านบาท ในปี ค.ศ.2015

และเนื่องจากการที่ธุรกิจการพนันออนไลน์นี้เป็นธุรกิจที่มีมูลค่าจำนวนมาก ในระบบเศรษฐกิจการค้าแบบเสรีเช่นปัจจุบันจึงทำให้มีการแข่งขันเพื่อแย่งชิงฐานส่วนแบ่งของกลุ่มนักพนันซึ่งจะมาเป็นผู้ใช้บริการกันเป็นอย่างมาก และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของกลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้ให้บริการในธุรกิจการพนันออนไลน์แต่ละแห่งจะต้องนำมาใช้เพื่อให้เข้าถึง สร้างความคุ้นเคยและเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่นักพนันหน้าใหม่ที่จะเข้ามาใช้บริการซึ่งการโฆษณาประชาสัมพันธ์นั้นก็ทำโดยวิธีการโฆษณาโดยอาศัยสื่อต่าง ๆ ดังเช่น การโฆษณาผลิตภัณฑ์ทั่ว ๆ ไปทั้งภาพ เสียง แผ่นพับ ใบปลิว

นอกจากนี้ในสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นโลกในระบบทุนนิยม การแข่งขันกีฬาทั้งหลายในทัวร์นาเมนต์ต่าง ๆ ก็ล้วนแล้วแต่ถูกพ่วงมาด้วยคำว่าธุรกิจแทบทั้งสิ้น โดยผู้ให้บริการในธุรกิจรับพนันออนไลน์ที่มีอยู่ก็ได้ถือโอกาสแทรกตัวเข้ามาทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้กับเว็บไซต์ของตนเองผ่านการแข่งขันกีฬาเหล่านี้ทั้งในรูปแบบของการเป็นผู้สนับสนุนหลักของการแข่งขันนั้น ๆ ตลอดจนการเป็นสปอนเซอร์ให้กับสโมสรฟุตบอลชื่อดังของประเทศต่าง ๆ ซึ่งทำให้มีการสกรีนโฆษณาชื่อเว็บนั้น ๆ ในเสื้อกีฬาของสโมสรที่จัดจำหน่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป

โดยในการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในลีกสูงสุดเฉพาะทวีปยุโรปในฤดูกาล 2009-2010 พบว่ากลุ่มธุรกิจที่เข้ามาเป็นสปอนเซอร์คาดอกเสื้อสโมสรต่างๆ นั้นกลุ่มบริษัทรับพนันเป็นกลุ่มธุรกิจที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดด้วยมูลค่า 67.5 ล้านยูโร (ราว 3,037.5 ล้านบาท) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากฤดูกาล 2008-

⁴วิชฌ วังศ์สินศิริกุล, เกมพนันออนไลน์: หายนะเกมพนันที่ต้องควบคุม, ใน เสวนา “การพนันออนไลน์ ปัญหาที่จัดการไม่ได้ หรือไม่ได้จัดการ”, วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554, ณ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์, หน้า 4.

2009 ถึง 36.1%⁵ โดยสื่อเหล่านี้ก็จะมีการนำออกจำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไปในหลายประเทศไม่เฉพาะแต่เพียงในทวีปยุโรปเท่านั้น ซึ่งการที่บริษัทรับพนันต่าง ๆ เข้าทำการเป็นสปอนเซอร์คาคหน้าอกเสื้อสโมสรฟุตบอลเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นโฆษณาแฝงอย่างแนบเนียนประเภทหนึ่งที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือตลอดจนสร้างความคุ้นเคยและสามารถเข้าถึงประชาชนผู้บริโภคให้จดจำเว็บไซต์ผู้ให้บริการรับพนันได้เป็นอย่างดีนั่นเอง

สำหรับในประเทศไทยเองได้มีกฎหมายหลักในการควบคุมการเล่นพนันและการโฆษณาชักชวนคือพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ซึ่งได้มีการตราไว้ตั้งแต่สมัยที่ยังไม่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศดังเช่นในปัจจุบัน ดังนั้นจึงมิได้มีการบัญญัติการพนันทางอินเทอร์เน็ตไว้ให้เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการพนันแต่อย่างใดรวมทั้งก็ไม่ได้มีการให้นิยามของคำว่าโฆษณาไว้ว่าให้ความหมายถึงแค่นั้นเพียงใดจึงจะถือเป็นการโฆษณาอันจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

ทั้งที่ในปัจจุบันผู้ให้บริการในธุรกิจการพนันออนไลน์ก็ได้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ ภายในประเทศอย่างเปิดเผยไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ การลงประชาสัมพันธ์ชื่อเว็บไซต์ทางหน้าหนังสือพิมพ์ การเข้าเป็นผู้สนับสนุนการแข่งขันกีฬา ตลอดจนเป็นแบนเนอร์โฆษณาโชว์ในหน้าเพจของเว็บไซต์อื่น ๆ ให้ผู้บริโภคสามารถพบเห็นได้ตลอดเวลา โดยการโฆษณานั้นจะมีทั้งที่เป็นการลงประกาศประชาสัมพันธ์ชื่อเว็บไซต์เพียงอย่างเดียวโดยไม่มีการระบุว่าเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับอะไร ตลอดจนไปถึงมีการโฆษณาที่ได้ระบุถึงประเภทของการพนันที่มีให้บริการอย่างชัดเจนเพื่อเชิญชวนหรือชักจูงให้ผู้บริโภคเข้าไปใช้บริการซึ่งการโฆษณาเหล่านี้ถือเป็นหนึ่งในจุดเริ่มต้นในปัญหาสังคมของประเทศไทยในปัจจุบันที่มีคนจำนวนมากติดการพนัน และเป็นต้นเหตุอย่างหนึ่งของปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ นอกจากนี้การเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศอันเนื่องมาจากปริมาณเงินจำนวนมากไหลออกนอกประเทศจากการเสียพนันนั่นเอง

ซึ่งปัญหาการโฆษณาเว็บไซต์การพนันเหล่านี้ นายสิริวัฒน์ ไกรสินธุ์ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดนครศรีธรรมราชได้เคยทำการตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีในการประชุมวุฒิสภาเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งขณะนั้น ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองนายกรัฐมนตรีได้ทำการชี้แจงแทนนายกรัฐมนตรีว่าการโฆษณาเหล่านี้ กฎหมายไม่มีอำนาจเข้าไปจับกุมได้⁶ โดยต่อมาก็ได้มีการตั้งองค์การภาคเอกชนรวมทั้งเครือข่ายต่อต้านการพนันต่าง ๆ ได้ทำการรวมตัวเข้าร้องเรียนรวมทั้งยื่นหนังสือ

⁵“บุญเดส ๆ อู้ฟู่เงินสปอนเซอร์ออกเสื้อมากสุด”, สยามกีฬาออนไลน์ (21 เมษายน 2553), ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก http://www.siamsport.co.th/Sport_Football/1004_21_092.html

⁶“‘เฉลิม’ ยอมรับกฎหมายล่าสมัย หมดสภาพ-ปราบพนันออนไลน์,” หนังสือพิมพ์บ้านเมืองออนไลน์ (14 กุมภาพันธ์ 2555), ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก <http://www.banmuang.co.th/2012/02/. . . B8%B2/>

ไปยังหน่วยงานของทางราชการ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ)⁷ กระทรวงวัฒนธรรม⁸ กระทรวงมหาดไทย⁹ ถึงเรื่องโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์เหล่านี้ซึ่งก็ยังคงไม่มีการจับกุมดำเนินคดี หรือมีการดำเนินการอย่างใด ๆ กับโฆษณาเหล่านี้ที่ปัจจุบันก็ยังคงตีพิมพ์ลงโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ก็หาอยู่อย่างต่อเนื่อง

จึงเป็นที่น่าสงสัยว่าโฆษณาเหล่านี้ถือเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการพนันหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ก็เนื่องจากพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่ใช้บังคับในเรื่องของการควบคุมการกระทำความผิดจากการเล่นพนันไม่ได้มีการให้นิยามศัพท์ไว้โดยเฉพาะเจาะจงในความหมายของคำว่า “โฆษณา” โดยในฐานความผิดเรื่องการเล่นพนันซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 12 นั้นได้บัญญัติไว้แค่เพียง

มาตรา 12 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณา หรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไปนี้ . . .

ซึ่งจากการบัญญัติความผิดฐานโฆษณาไว้อย่างกว้าง ๆ เช่นนี้จึงทำให้เกิดปัญหาในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายเนื่องจากความไม่ชัดเจนในการที่จะสามารถบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวว่ากรณีใดบ้างจึงจะถือว่าเป็นการช่วยประกาศโฆษณา ด้วยเหตุว่าการโฆษณาในปัจจุบันนั้นไม่ได้มีเพียงการโฆษณาผ่านทางวิทยุโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีโฆษณาในรูปแบบของการสื่อสารการตลาดต่าง ๆ ไปตลอดจนกรณีของการโฆษณาแฝงในอีกหลายรูปแบบซึ่งเหล่านี้ล้วนแต่ทำให้เกิดปัญหาในการตีความกฎหมายตามมา

โดยเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่มีการควบคุมและจำกัดการโฆษณา ก็ล้วนแต่ได้มีการให้คำนิยามของคำว่า “โฆษณา” ไว้ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ก็มีการบัญญัตินิยามของโฆษณาไว้ว่า “โฆษณา” หมายความว่ากระทำการไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2535 ก็ให้นิยามของโฆษณาไว้เช่นกันว่า “โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ได้มีการรวมถึงการ

⁷ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, เครือข่ายบรรณรักษ์หยุดพนันยื่น DSI จัดการเว็บไซต์พนันออนไลน์, ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก <http://news.thaipbs.or.th/node/69555>

⁸ จี วธ. เอาผิดสื่อสิ่งพิมพ์ลงโฆษณาพนันบอลออนไลน์, ไทยรัฐออนไลน์ (29 มีนาคม 2555), ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก <http://www.thairath.co.th/content/edu/249188>

⁹ จี มท.1 ดำเนินคดี นสพ.โฆษณาเว็บพนันชวนแทงบอล, ไทยรัฐออนไลน์ (22 มิถุนายน 2555), ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก <http://www.thairath.co.th/content/edu/270357>

สื่อสารการตลาดเข้าไปในความหมายของการโฆษณาด้วยโดยได้นิยามไว้ว่า “โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนได้เห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

ซึ่งตามที่บทบัญญัติในมาตรา 12 ได้บัญญัติไว้ว่ากรณีจะเป็นความผิดเมื่อเป็นการโฆษณาเพื่อให้เข้าเล่นหรือเข้าพนันนั้น อาจตีความได้เพียงกรณีของการโฆษณาถึงกิจกรรมการเล่นพนัน ในขณะที่การโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตนั้นนอกจากจะมีการโฆษณาให้เข้าร่วมในกิจกรรมการเล่นพนันแล้ว ก็ยังมีกรณีของการโฆษณาประชาสัมพันธ์อันเป็นการโฆษณาชื่อเว็บไซต์หรือชื่อบริษัทผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการการเล่นพนันออนไลน์ซึ่งเป็นบริษัทมหาชนจากต่างประเทศ โดยการโฆษณาในตัวชื่อเว็บไซต์หรือชื่อบริษัทนี้มิได้เป็นการโฆษณากิจกรรมเกี่ยวกับการเล่นพนันอย่างใด ๆ แต่เป็นการโฆษณาเพื่อมุ่งให้ประชาชนรู้จักมักคุ้นในชื่อของบริษัทหรือเว็บไซต์เป็นสำคัญ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการเปิดลีกฟุตบอลอาชีพที่เรียกว่าไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกขึ้น โดยสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในลีกก็ล้วนแต่ต้องการหาสปอนเซอร์มาให้การสนับสนุนในการทำสโมสร รวมถึงการแข่งขันในระดับชิงแชมป์สโมสรนานาชาติในระดับเอเชีย จึงทำให้เกิดข้อสงสัยว่าหากมีบริษัทรับพนันออนไลน์ที่ถูกกฎหมายของต่างประเทศสนใจที่จะเข้ามาเป็นผู้สนับสนุนในการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในประเทศไทย หรือกรณีของการที่จะเข้ามาเป็นสปอนเซอร์ไม่ว่าจะเป็นแบบลงโลโก้ที่เสื้อ หรือการขึ้นป้ายโฆษณาข้างสนามของสโมสรฟุตบอลในไทยพรีเมียร์ลีกอย่างที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วจะสามารถทำได้หรือไม่อย่างไรเพราะการโฆษณานั้นเป็นการโฆษณาตัวบริษัทมิใช่การโฆษณาถึงกิจกรรมการเล่นพนันแต่อย่างใด

ซึ่งหากกรณีการโฆษณาและโฆษณาแฝงเหล่านั้นไม่ถือเป็นความผิดทางกฎหมายเนื่องจากกฎหมายหลักในเรื่องของการพนันนั้นยังคงพัฒนาไปไม่ถึงและกฎหมายในเรื่องของการโฆษณาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคก็ยังคงไม่สามารถคุ้มครองประชาชนที่ถูกมอมเมาจากสื่อโฆษณาเหล่านี้ได้อย่างแท้จริง ก็ควรที่จะทำการศึกษาหาช่องทางเพื่อสร้างให้เกิดมาตรการทางกฎหมายอย่างใด ๆ อันจะนำมาใช้เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในสังคมที่ต้องรับสื่อโฆษณาการพนันออนไลน์เหล่านี้

สำหรับปัญหาอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจในกรณีของการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ก็คือปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ดังจะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ที่เป็น การโฆษณาชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมการเล่นพนันอย่างชัดเจนปรากฏสู่ผู้บริโภคในสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย แต่กลับไม่เคยปรากฏว่ามีกรณีการตรวจจับหรือการบังคับใช้กฎหมายเข้าปราบปรามการกระทำผิดประเภทนี้อย่างจริงจัง ซึ่งกรณีการกระทำความผิดฐานโฆษณานี้สมควรที่จะกำหนดให้เป็นปัญหาทางสังคมที่ต้องเร่งดำเนินการปราบปรามยิ่งกว่ากรณีของการเล่นพนันโดยตรง เนื่องจากการโฆษณานั้นเป็นการกระทำความผิดที่มีการเผยแพร่สู่ผู้บริโภคอันก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง ทั้งยังเป็นการมอมเมาและปลุกฝังค่านิยมในการเล่นพนันแก่เด็กและเยาวชนได้โดยง่าย ในขณะที่การกระทำความผิดในกรณีของการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นหรือผู้เข้าเล่นพนันนั้นเป็นการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนกลุ่มเล็ก ๆ เฉพาะเจ้ามือและผู้เล่นเท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีปัญหากรณีของการโฆษณาที่ไม่ได้มีที่มาหรือมีต้นกำเนิดในราชอาณาจักร โดยในปัจจุบันนี้เป็นที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นยุคของการสื่อสารไร้พรมแดนซึ่งทำให้การโฆษณาไม่ได้ถูก

จำกัดอยู่แต่ในพื้นที่ของประเทศใดประเทศหนึ่งอีกต่อไปอีก จึงมีกรณีที่มีการโฆษณาจากต่างประเทศ นั้นจึงใจส่งสาระสำคัญในการโฆษณามายังกลุ่มเป้าหมายซึ่งอยู่ในประเทศไทยด้วย ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงความรับผิดชอบรวมทั้งแนวทางในการควบคุมโฆษณาในรูปแบบดังกล่าว ประกอบกับที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำลังจะเกิดขึ้นอย่างเต็มรูปแบบและหลายประเทศในกลุ่มอาเซียนนั้นก็ ได้มีการออกใบอนุญาตให้เปิดเว็บไซต์การพนันผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างถูกกฎหมาย ทำให้สมควรที่จะต้องทำการศึกษามาตรการในการป้องกันและควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ในกรณีที่แหล่งโฆษณานั้นมาจากภายนอกประเทศแต่มีจุดประสงค์ที่จะโฆษณาแก่ผู้รับสื่อซึ่งเป็นคนไทย

ในส่วนของปัญหาประการสุดท้ายที่สมควรต้องศึกษาก็คือบทลงโทษสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ โดยเฉพาะในกรณีของการโฆษณาทางอินเทอร์เน็ตซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องมากกว่าการโฆษณาผ่านสื่อสารมวลชนทั่ว ๆ ไปที่ผู้เกี่ยวข้องจะมีเพียงเจ้าของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการทำโฆษณาและสื่อผู้เผยแพร่โฆษณา แต่การโฆษณาทางอินเทอร์เน็ตนั้นจะมีบางกรณีที่เว็บไซต์บางเว็บไซต์ได้เปิดแบ่งเป็นเว็บเพจต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใช้ในเว็บไซตนั้น ซึ่งหากมีการโฆษณาในเว็บเพจแล้วตัวเว็บไซต์จะต้องถือเป็นผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดด้วยอย่างน้อยเพียงใดนั้นก็เป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะต้องศึกษาด้วย ประกอบกับบทลงโทษตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นต้องถือว่ามีโทษที่เล็กน้อยมากเมื่อเทียบกับมูลค่าจำนวนมหาศาลของเม็ดเงินที่หมุนเวียนอยู่ในธุรกิจการพนันออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ตนี้ ทำให้การโฆษณาในรูปแบบต่าง ๆ ยังคงปรากฏให้เห็นได้ทั่วไปราวกับการพนันเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเพราะมูลค่าของผลตอบแทนที่ได้รับนั้นคุ้มค่ากับการที่จะเสี่ยงในการกระทำผิดกฎหมายที่ยังคงไม่มีความชัดเจนนั่นเอง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงนิยามความหมายตลอดจนรูปแบบต่าง ๆ และวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์
2. เพื่อศึกษาและค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการกำหนดความรับผิดชอบสำหรับการกระทำ ความผิดอันเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์
3. เพื่อศึกษาและค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการกำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำ ความผิดอันเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษานิยามความหมายตลอดจนถึงรูปแบบและลักษณะต่าง ๆ ของโฆษณาการพนันออนไลน์ในปัจจุบันและศึกษาความหมาย ความเป็นมา รูปแบบและประเภทต่าง ๆ ของการพนันออนไลน์อันเป็นบ่อเกิดและที่มาของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคจากการโฆษณาการพนันออนไลน์ตลอดจนหลักเกณฑ์ทางกฎหมายใน

การควบคุมกำกับกำกับการโฆษณา ศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 และบทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศและนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการโฆษณาเว็บพนันออนไลน์ให้มีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและสภาพของสังคมในยุคปัจจุบันต่อไป โดยประเทศที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายนั้นได้แก่ 1. ประเทศสหรัฐอเมริกาเนื่องจากเป็นประเทศที่เคยมีกรณีปัญหาเกี่ยวกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์มาก่อน 2. ประเทศอังกฤษซึ่งมีการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์อย่างเป็นระบบทั้งโดยการตรากฎหมายและการควบคุมกันเองในกลุ่มผู้ประกอบการ 3. ประเทศฝรั่งเศสซึ่งทำการตรากฎหมายการพนันออนไลน์ขึ้นเพื่อผลประโยชน์จากการเป็นประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป หรือ EU และ 4. ประเทศสิงคโปร์ซึ่งจะเป็นหนึ่งในสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนร่วมกับประเทศไทยและได้มีการตรากฎหมายใหม่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์ขึ้นมาโดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องการโฆษณาเอาไว้อย่างชัดเจนและเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ.2015 นี้

1.4 สมมติฐานของการศึกษา

เนื่องจากในปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ การโฆษณาสินค้าและบริการต่าง ๆ จึงได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการโฆษณาตลอดจนตัวของสินค้าและบริการไปจากเดิมเป็นอันมาก ดังจะเห็นได้จากการที่มีการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ปรากฏสู่สาธารณชนอย่างเปิดเผย ซึ่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 อันเป็นกฎหมายหลักในการควบคุมการเล่นพนันตลอดจนควบคุมการโฆษณาการพนันต่าง ๆ นั้น ยังมีความไม่ชัดเจนอยู่ทำให้เกิดช่องว่างและปัญหาในการนำมาปรับใช้กับโฆษณาเว็บไซต์หรือการให้บริการการพนันออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ในปัจจุบัน ซึ่งทำให้เกิดอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่จะมาควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ทางกฎหมายในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตลอดจนกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.5 วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาได้จากตัวบทกฎหมาย หนังสือคำบรรยายกฎหมาย บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในเว็บไซต์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงนิยามความหมายรูปแบบลักษณะและทราบถึงปัญหาทางกฎหมายจากการโฆษณาการพนันออนไลน์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางที่เหมาะสมเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนากฎหมายในการกำหนดความรับผิดสำหรับการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์
3. ทำให้ทราบถึงแนวทางที่เหมาะสมเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนากฎหมายในการกำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์

สำหรับสังคมในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างเสรีอย่างเช่นในยุคปัจจุบันนี้การโฆษณาถือได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความใกล้ชิดกับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้บริโภคในสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากการโฆษณาในปัจจุบันสามารถเข้าถึงประชาชนผู้บริโภคได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่โดยผู้บริโภคนั้นรู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่งก็รวมถึงการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ในรูปแบบต่างๆที่ในปัจจุบันได้มีวิวัฒนาการไปในหลากหลายรูปแบบจนบางครั้งประชาชนผู้บริโภคที่รับสื่อต่าง ๆ ก็ไม่ทราบว่าตนเองได้สัมผัสรับรู้ในตัวผลิตภัณฑ์เว็บไซต์นั้นไปแล้วโดยไม่รู้ตัว

ในบทนี้จะเป็นการศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์โดยจะเริ่มศึกษาตั้งแต่ความหมายและแนวคิดของการโฆษณาการพนันออนไลน์ ความเป็นมา วิวัฒนาการ ประเภท และรูปแบบของการพนันออนไลน์ซึ่งเป็นที่มาของการแข่งขันทางด้านการตลาดอันก่อให้เกิดการโฆษณาในรูปแบบต่างๆเพื่อแย่งชิงฐานลูกค้าดังเช่นปัจจุบันรวมทั้งจะมีการยกกรณีตัวอย่างของปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์มานำเสนอด้วย

สำหรับส่วนสุดท้ายของบทนี้จะเป็นการศึกษาในส่วนของแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคจากการโฆษณาการพนันออนไลน์ทั้งในส่วนของสิทธิของสื่อมวลชนในการโฆษณาและสิทธิของผู้บริโภคในการรับสื่อตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคจากการโฆษณาการพนันออนไลน์ตามกฎหมาย

2.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการโฆษณาการพนันออนไลน์

ความหมายของคำว่า “โฆษณา” ตามกฎหมายในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 นั้นไม่ได้มีการกำหนดนิยามความหมายเอาไว้เป็นการเฉพาะ แต่ในกฎหมายฉบับอื่น ๆ ก็ได้มีการให้นิยามของคำว่าโฆษณาเอาไว้ในกฎหมายหลายฉบับ ยกตัวอย่างเช่นในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ได้กำหนดนิยามของโฆษณาไว้ว่า “โฆษณา” หมายความว่า ความถึงกระทำการไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 กำหนดให้ “โฆษณา” หมายความว่ารวมถึง การกระทำไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า แต่ไม่ หมายความว่ารวมถึงเอกสารทางวิชาการหรือตำราที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2535 กำหนดนิยามของ “โฆษณา” ไว้ว่า “โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 กำหนดให้ “โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความเพื่อ ประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

ดังนั้น จึงพอที่จะสรุปได้ว่าการโฆษณาในความหมายทางกฎหมายนั้นหมายถึงการกระทำ อย่างไม่เป็นทางการใดๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อความเพื่อประโยชน์ทางการค้าโดยอาจรวมถึงการสื่อสาร การตลาดด้วยในกรณีของการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการโฆษณาเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีบทบาทอย่างมากในสังคม¹⁰ เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมประจำวันของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันนั้นยากที่จะหลีกเลี่ยงการโฆษณาซึ่ง ปรากฏผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต หรือสื่อ ๓ มิติ ขยาย ครอบคลุมโฆษณาแฝงในหลากหลายรูปแบบซึ่งถูกสอดแทรกแวดล้อมอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้บริโภค ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวซึ่งโฆษณาโดยส่วนใหญ่มักจะเป็นการนำเสนอจุดเด่นของสินค้าหรือ บริการเพื่อโน้มน้าวใจ¹¹ ผู้บริโภคอันจะก่อให้เกิดความต้องการสินค้าหรือบริการนั้น ๆ

บทบาทของโฆษณานั้นคือการทำหน้าที่ให้ข่าวสาร (To Inform) แก่ผู้บริโภคเพื่อให้รู้จักกับ สินค้าหรือบริการ โดยการชักจูง (Persuade) เพื่อให้ผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมโดยหากผู้บริโภคนั้น ไม่รู้จักสินค้าหรือบริการมาก่อน โฆษณาก็จะทำหน้าที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดการรับรู้ (Awareness) เมื่อผู้บริโภครู้จักกับสินค้าหรือบริการแล้ว โฆษณาก็จะทำให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจ (Interest) และหากสินค้าหรือบริการนั้นตรงตามความต้องการของผู้บริโภค โฆษณาจะก่อให้เกิด ความปรารถนา (Desire) และตัดสินใจในการซื้อสินค้าหรือบริการ (Action) ในที่สุดซึ่งกระบวนการ รับรู้ดังนี้เรียกว่า AIDA (Awareness-Interest-Desire-Action) นอกจากนี้โฆษณาจะยังคอยกระตุ้น เตือน (To Remind) ให้ผู้บริโภคเกิดความระลึกถึงอันจะก่อให้เกิดการซื้อสินค้าหรือใช้บริการซ้ำ ๆ ซึ่งโฆษณายังมีหน้าที่ชี้ความแตกต่าง (To Differentiate) ในระหว่างสินค้าหรือบริการแต่ละชื่ออีกด้วย

¹⁰ กัลป์ยกร วรกุลลัญฐานีย์ และพรทิพย์ สัมปตตะวานิช, การโฆษณาเบื้องต้น (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553), หน้า 2.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 2.

เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความจดจำ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการสร้างภาพลักษณ์ (To Build Image) เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดทัศนคติที่ดีต่อสินค้าหรือบริการด้วย¹²

สำหรับในส่วนของการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้น ผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสารจากการโฆษณาในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยสื่อโฆษณานานหลากหลายน้อมจะทำให้เกิดการรับรู้ การเรียนรู้ และการจดจำ¹³ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้คือ เมื่อผู้บริโภคได้พบเห็นหรือได้ยินการโฆษณาเว็บไซต์การพนันไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตามผู้บริโภคนั้นก็จะเกิดการรับรู้ในสิ่งที่ตนได้พบเห็นหรือได้ยิน ซึ่งเมื่อผู้บริโภคได้รับรู้โฆษณาแล้วก็จะเริ่มมีการใช้พฤติกรรมทางสมองตามมา เช่น คิดตามในสิ่งที่ได้เห็นได้ยินเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงว่าโฆษณานั้นเป็นการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ หรือในโฆษณามีการชักชวนว่าสามารถเข้าชมเว็บไซต์ได้ก็จะเกิดการคิดตาม ซึ่งเหล่านี้ล้วนทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้จากการรับสื่อโฆษณา และท้ายสุดเมื่อได้รับรู้และเรียนรู้โฆษณาแล้วก็จะเกิดความจดจำโฆษณาหรืออาจเป็นการเก็บข้อมูลจากโฆษณานั้น ๆ ก็ได้ และเมื่อได้พบเห็นชื่อเว็บไซต์หรือโลโก้ที่เกี่ยวกับเว็บไซต์ผู้บริโภคนั้นก็จะมีโอกาสเกิดการเรียกข้อมูล (Recall) ทำให้หันนึกถึงการโฆษณาที่เคยได้เห็นได้ยินมาและทำให้มีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมในการทดลองเข้าเล่นการพนันออนไลน์ในเว็บไซต์ตามมาได้

นอกจากนี้กิจกรรมสื่อสารการตลาดและการโฆษณาแฝงในรูปแบบต่าง ๆ ที่เว็บไซต์การพนันออนไลน์ได้ทำการเผยแพร่ให้ออกไปสู่สายตาของผู้บริโภคนั้นก็เป็นไปตามแนวคิดในการเพิ่มความถี่ (Frequency)¹⁴ ในการพบเห็นชื่อหรือโลโก้ของเว็บไซต์เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถพบเห็นได้อย่างบ่อยครั้งทั้งจากการถ่ายทอดสดการแข่งขันต่าง ๆ หรือจากภาพประกอบในข่าวไม่ว่าจะเป็นทางโทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการสร้างความรู้จัก จดจำและย้ำเตือนให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจโดยที่ไม่ได้รู้สึกว่าการกำลังรับสื่อโฆษณาอยู่ อันเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเว็บไซต์นั้น ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญทั้งยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์อันดีขึ้นในความรู้สึกของผู้บริโภคอีกด้วย

ในส่วนของผู้บริโภคเองเมื่อได้รับรู้ รู้จักถึงเว็บไซต์การพนันจากการพบเห็นโฆษณาก็น้อมให้เกิดความเสียวที่โฆษณานั้นจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการอยากเริ่มทดลองเสี่ยงโชค โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้บริโภคในกลุ่มของผู้เสพสื่อทางด้านกีฬาไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์กีฬา หรือการรับชม

¹² พรจิต สมบัติพานิช, ยุทธวิธีการวางแผนสื่อโฆษณา (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553), หน้า 7-11.

¹³ ณัฐชนันท์ กิ่งมณี, การศึกษาการรับรู้โฆษณาตรงและโฆษณาแฝงสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต, 2554), หน้า 15-17.

¹⁴ ปทุมมาลย์ กสิกิจ, ทัศนคติต่อการทำโฆษณาแฝงในภาพยนตร์ไทย (รายงานโครงการเฉพาะบุคคล คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550), หน้า 10.

การถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ เพราะมีงานวิจัย¹⁵ พบว่าแรงจูงใจของการเริ่มเล่นพนันฟุตบอลส่วนใหญ่เกิดจากความชอบกีฬาฟุตบอลซึ่งจากความชอบนี้จึงทำให้อยากจะติดตามรับรู้ในแวดวงกีฬาฟุตบอลอย่างใกล้ชิด และเมื่อเริ่มเล่นพนันฟุตบอลก็จะรู้สึกว่าได้รับอารมณ์ที่แตกต่างออกไปจากการชมตามปกติที่ไม่ได้เล่นพนันเพราะมีความรู้สึกลุ้นหรือตื่นเต้นมากขึ้นทั้งยังอาจได้รับผลประโยชน์จากการเล่นพนันอีกด้วย ซึ่งเมื่อผู้บริโภคในกลุ่มนี้รู้จักกับเว็บไซต์การพนันออนไลน์แล้ว ก็ย่อมที่จะมีแนวโน้มในการเล่นพนันออนไลน์ในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเล่นพนันฟุตบอลได้ เพราะเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้นได้มีรูปแบบของการให้บริการการเล่นพนันที่มีความหลากหลาย โดยจะได้ออกถึงรายละเอียดและรูปแบบของการพนันออนไลน์ในส่วนต่อไป

2.2 การพนันออนไลน์

2.2.1 ความเป็นมาและวิวัฒนาการของการพนันออนไลน์

ในสังคมไทยนั้น การพนันน่าจะเรียกได้เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตของคนไทยในทุกกลุ่มคนทุกชนชั้น ซึ่งหากย้อนไปศึกษาในประวัติศาสตร์ก็พอที่จะสันนิษฐานได้ว่าชาวไทยน่าจะได้รับอิทธิพลการเล่นการพนันมาจากชาวจีนตั้งแต่สมัยสุโขทัยที่ได้มีการเข้ามาติดต่อทำการค้าขายซึ่งจะเห็นได้จากการเล่นพนันประเภท ถั่ว โป ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน¹⁶ นอกจากนี้ก็จะเป็นการเล่นพนันโดยใช้สัตว์ เช่น ชนวัว ตีไก่ กัดปลา ดังที่ได้มีการเล่าขานกล่าวถึงเรื่องราวของการพนันไว้ในสมัยอาณาจักรอยุธยาตามตำนานการตีไก่ชนของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาที่ได้มีการทำพนันเอาบ้านเอาเมืองกันเมื่อครั้งถูกจับไปเป็นองค์ประกันอยู่ที่เมืองหงสาวดีนั่นเอง

2.2.1.1 ความหมายและความเป็นมาของการพนัน

การพนัน ตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้อธิบายไว้ว่า “การเล่นเอาเงินหรือสิ่งอื่นโดยอาศัยความฉลาด ความชำนาญเล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบ และฝีมือ รวมทั้งโชคด้วย”¹⁷

โดยความหมายในทางกฎหมายของการพนันในประเทศไทยนั้นได้มีการให้คำนิยามไว้เป็นการเฉพาะเจาะจงไม่ว่าจะเป็นในพระราชบัญญัติการพนัน ฯ หรือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันน่าจะเป็นเพราะผู้ร่างถือว่าประชาชนย่อมเข้าใจกันได้เองว่าการพนันชั้นนั้นมีลักษณะเช่น

¹⁵พนิต วงษ์ยี่กุล, “การพนันฟุตบอล,” ใน *เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย* (กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2546), หน้า 362.

¹⁶ชุมพล โลหะชาละ, *เรื่องเดิม*, หน้า 12.

¹⁷ราชบัณฑิตยสถาน, *การพนัน*, ค้นวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 จาก <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word-search-all-x.asp>

ไร้เพราะชาวต่างชาติก็นำเข้ามาเป็นเวลาช้านาน ทั้งในไทยเองก็ยังมีการเล่นชนิดต่าง ๆ เล่นอยู่แล้ว เช่น ตีไก่ กัดปลา เป็นต้น¹⁸

แต่ทั้งนี้นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิติศาสตร์หลายท่านก็ได้พยายามให้คำนิยามของการพนันเอาไว้ เช่น

ศาสตราจารย์ ดร.จิต เศรษฐบุตร ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “การพนันเป็นเอกเทศสัญญาที่คู่สัญญาได้ให้คำมั่นซึ่งกันและกัน ฝ่ายหนึ่งจะจ่ายเงินหรือทรัพย์สินแก่อีกฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่ว่าเหตุการณ์ที่คู่สัญญายังรู้ไม่แน่นอนอันหนึ่ง จะได้ปรากฏแก่คู่สัญญาว่าแน่นอนในทางใด เมื่อปรากฏเหตุการณ์ออกมาแน่นอนในทางใดแล้ว คู่สัญญาที่จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่นนั้น ได้ชื่อว่าเป็นผู้แพ้ส่วนคู่สัญญาที่รับเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่นได้ชื่อว่าเป็นผู้ชนะ”¹⁹

พลตำรวจโทชุมพล โลหะชาละ ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมตำรวจในขณะนั้น ได้อธิบายไว้ว่าการพนันคือการเข้าเล่นเสี่ยงโชคซึ่งต้องใช้ไหวพริบและมีมือมาพนันเอาทรัพย์สินกันโดยชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมายก็ตาม²⁰

ซึ่งตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกานั้นได้มีการวางลักษณะที่สำคัญของการพนันไว้ว่า จะต้องมีการได้หรือเสียทรัพย์สินหรือเงินทองต่อกัน โดยการได้หรือเสียนั้นถือเอาผลของเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอนเป็นเครื่องชี้ขาดหรือต้องมีการเสี่ยงโชคเกิดขึ้น ซึ่งคู่สัญญาไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับผลแห่งเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอนนั้น²¹

โดยในส่วนของต่างประเทศได้มีการให้นิยามทางกฎหมายของคำว่าการเล่นเอาไว้ใน Black’s Law Dictionary ว่า²²

Gambling (การเล่น) หมายถึง การนำเอาเงิน หรือทรัพย์สินสิ่งของมีค่าไปเสี่ยงโชคกับเหตุการณ์อันไม่แน่นอนโดยมุ่งหวังที่จะได้บางสิ่งบางอย่างเกินไปจากจำนวนที่นำไปเล่น

สำหรับประวัติความเป็นมาของการพนันนั้นแม้จะยังไม่สามารถค้นหาหลักฐานที่แน่ชัดได้ว่ามีต้นกำเนิดมาตั้งแต่ในยุคสมัยใด แต่จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุดเท่าที่

¹⁸ นันทวัฒน์ บรมานันท์, รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัย “กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย” (กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2554), หน้า 7-8.

¹⁹ จิต เศรษฐบุตร, กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยยืม ผากทรัพย์ ฯลฯ (พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2492), หน้า 171-172 อ้างถึงใน นันทวัฒน์ บรมานันท์, *เรื่องเดิม*, หน้า 8.

²⁰ ชุมพล โลหะชาละ, *เรื่องเดิม*, หน้า 12.

²¹ อองอาจ ชัยเพชรโยธิน, การบังคับใช้กฎหมายการพนัน: ศึกษากรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอล (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), หน้า 37.

²² นรเทพ บุญเก็บ, มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการพนันบนอินเทอร์เน็ต (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 22.

ค้นพบได้ในปัจจุบันคือเครื่องมือเล่นพนันของชาวจีนที่ทำมาจากกระเบื้องซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 2,300 ปีก่อนคริสตกาลโดยในทางซีกโลกตะวันตกนั้นก็พบหลักฐานที่สืบย้อนไปได้ในสมัยอารยธรรมกรีกโบราณเมื่อประมาณ 3,500 ปีก่อนไม่ว่าจะเป็นการทอยลูกเต๋า การโยนเหรียญ หรือการเล่นในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งอาศัยโชคมาใช้ในการตัดสิน โดยนักคิดนักปรัชญาในสมัยนั้นได้มีการบันทึกเอาไว้ว่าการเล่นพนันได้กลายเป็นเหมือนโรคระบาดที่เกิดขึ้นและจำเป็นที่ผู้ปกครองจะต้องมีมาตรการในการลดกิจกรรมการพนันเหล่านั้นลง²³

การเล่นการพนันในประเทศไทยนั้นตามที่ได้กล่าวไปแล้วว่ามีการสันนิษฐานตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าน่าจะได้รับอิทธิพลการเล่นพนันมาจากชาวจีนที่เดินทางมาค้าขาย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงการเล่น ถั่ว โป หวย โดยในส่วนของหลักฐานทางประวัติศาสตร์จะปรากฏได้ชัดในสมัยอยุธยาโดยพบในจดหมายเหตุของ ซิมอง เดอลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส สมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ซึ่งเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ในปี พ.ศ.2230 โดยลาลูแบร์ได้มีการบันทึกไว้ว่า²⁴

“ชาวสยามรักการเล่นพนันกันเหลือเกิน จนกระทั่งฉิบหายขายตน หรือไม่ก็ขายบุตรธิดาของตน (ให้ตกเป็นทาส) ด้วยในประเทศนี้ ถ้าลูกหนี้คนใดไม่มีเงินทองหรือข้าวของดีราคาให้เจ้าหนี้แล้ว ก็ขายลูกเต๋าของตนเพื่อชำระหนี้สินไปได้ และยังไม่พอกับหนี้สินที่ตนทำไว้ ตัวเองก็ตกเป็นทาสไปด้วยอีกคน คนไทยนิยมการชนไก่มาก แม้พระเจ้าแผ่นดินจะทรงห้ามและปรับโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนเมื่อมีการชนไก่ ณ ที่ใดฝูงชนจะรีบไปดูกันแน่นขนัด พนันขันต่อ ทุกคนมีส่วนร่วมในการชนไก่ด้วย และมักจะลงท้ายด้วยการทะเลาะวิวาทกัน กระทั่งว่าเมื่อเสร็จการชนไก่แล้ว ยังมีการชกกันเป็นขบวนอีกด้วย การชนควายและชนช้างยิ่งสนุกใหญ่ แต่หาดูได้ยาก”

สำหรับการพนันในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น รัฐนั้นได้ดำเนินการแสวงหาผลประโยชน์จากการพนันผ่านเอกชนด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากเจ้าของบ่อนการพนันเป็นเงินช่วยราชการซึ่งเรียกว่า “อากรบ่อนเบี้ย” รวมถึงการยอมให้มีผู้ผูกขาดอากรไปตั้งบ่อนเบี้ยตามหัวเมืองทั่วไปอีกด้วย²⁵

²³ John Black, *Gambling in Ancient Civilizations*, Retrieved December 14, 2014 from <http://www.ancient-origins.net/ancient-places-europe/gambling-ancient-civilizations-00931>

²⁴ นันทวัฒน์ บรมานันท์, *เรื่องเดิม*, หน้า 1-2.

²⁵ *กฎหมายการพนัน*, ค้นวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 จาก <http://61.19.241.70/rkj/frmlawpreview4.aspx?lawgroupid=201181>

โดยในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 นั้น แม้จะทรงเห็นว่ารายได้จากอากรบ่อนเบี้ยนั้นสร้างผลประโยชน์แก่ประเทศเป็นจำนวนมากแต่อย่างไรก็ตามพระองค์ก็ไม่ได้ทรงเห็นด้วยกับการเล่นพนันเสียทีเดียว โดยได้ทรงให้มีการออกกฎหมายห้ามข้าราชการเล่นบ่อนเบี้ย ห้ามการพนันชนไก่ การพนันเด็ดปลี แทงห่วย และกอบข้าวสาร ซึ่งต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 ได้มีวิธีการจัดการบ่อนโดยแบ่งเป็นบ่อนหลวงซึ่งเก็บกำไรถวายแก่หลวง และบ่อนผูกขาดซึ่งตกลงส่งเงินเข้ากระทรวงพระคลัง ฯ เป็นรายปีตามที่กำหนด โดยอากรบ่อนเบี้ยที่จัดเก็บได้ในสมัยนั้นเป็นจำนวนมากถึงปีละ 260,000 บาท ทำให้ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ได้ทรงแก้ไขวิธีจัดเก็บอากรบ่อนเบี้ยโดยทรงให้ยกเลิกบ่อนหลวงและเปลี่ยนมาเป็นบ่อนผูกขาดทั้งหมด ซึ่งทำให้เงินอากรบ่อนเบี้ยที่ได้รับนั้นสูงมากขึ้น ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ประเทศต้องมีรายได้ลดลงเนื่องจากต้องทำการยกเลิกการจัดเก็บภาษีผูกขาดหลายประเภทตามสนธิสัญญาบาวริง จึงได้มีการกำหนดให้จัดเก็บภาษีการพนันเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากอากรบ่อนเบี้ย ซึ่งภาษีการพนันที่เก็บเพิ่มนี้สามารถเก็บจากผู้เล่นพนันได้ถึงปีละ 500,000 บาท²⁶

การเล่นการพนันนั้นมีการควบคุมอย่างชัดเจนและเข้มงวดในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 สืบเนื่องมาจากการที่ปริมาณอาชญากรรมต่าง ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมูลเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของการเกิดอาชญากรรมนั้นก็มาจากการพนัน จึงได้ทรงมีพระบรมราชโองการให้ดำเนินการปิดบ่อนการพนันตามมณฑลหัวเมืองหลายแห่ง พร้อมทั้งให้จำกัดการเล่นการพนันให้น้อยลง ดังปรากฏตามพระราชหัตถเลขาซึ่งพระราชทานแก่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้กราบทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเลิกบ่อนพนันในมณฑลนครศรีธรรมราชและมณฑลชุมพร รวมทั้งจำกัดการเล่นพนันในมณฑลอื่น ๆ²⁷ ดังต่อไปนี้²⁸

ที่ 108/931 พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

วันที่ 8 สิงหาคม รัตนโกสินทร์ 36 122

ศก

ถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพ ได้รับหนังสือที่ 168/5188 ลงวันที่ 4 เดือนนี้ว่าได้สังเกตดูการเก็บเงินอากรการพนันในสองปีที่ล่วงแล้วมา เก็บเงินขึ้นได้มากกว่าที่คาดหมายเป็นที่สงสัยว่าจะมีคนเล่นการพนันมากขึ้นถ้าเจ้าพนักงานจัดการเก็บดีขึ้น เธอได้สอบสวนโดยถ่วงถ่วงนี้ได้ความว่า

²⁶ สังคีต พิริยะรังสรรค์, “บ่อนการพนันในสังคมไทย,” ใน *เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย* (กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2546), หน้า 83-84.

²⁷ นรเทพ บุญเก็บ, *เรื่องเดิม*, หน้า 18.

²⁸ กนกศักดิ์ เวชยานนท์, *คำอธิบายวิธีการเล่นการพนัน* (กรุงเทพฯ: เนติบัณฑิตยสภา, 2508), หน้า 13 อ้างถึงใน นรเทพ บุญเก็บ, *เรื่องเดิม*, หน้า 18.

ตามวิธีที่กรม สรรพากรจัดนั้นราษฎรเล่นการพนันได้อย่างสะดวกเช่นอย่าง มณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลชุมพร เดิมก็มีโจรผู้ร้ายชุกชุม ราษฎรก็พากันยากจนขัดสนไม่เป็นอันทำมาหากิน เมื่อให้เลิกการพนันการผู้ร้ายก็สงบเบาบางลง การค้าขายก็เจริญตั้งแต่ออนุญาตให้เล่นการพนันได้อีก เกิดมีโจรผู้ร้ายชุกชุมขึ้น ราษฎรไม่เป็นอันตั้งหน้าค้าขายทำมาหากินทำให้ความเจริญที่มีอยู่แล้วกลับถอยหลังไปอีกเธอขออนุญาตให้เลิกการพนันในมณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลชุมพร เสีย แลควรจำกัดการเล่นการพนันในมณฑลอื่น ๆ ให้น้อยลงนั้น เป็นการชอบแล้ว อนุญาตให้เลิก

สยามมินทร์

ด้วยพระราชประสงค์ที่ “จะให้ไพร่พลเมืองได้เงินไว้ประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพ ให้เป็นประโยชน์แก่ตน” นโยบายและมาตรการในการลดจำนวนบ่อนเบี้ยจึงได้มีการเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.2431 โดยให้เลิกบ่อนขนาดเล็กซึ่งมีอยู่ประมาณ 277 ตำบล ในแขวงกรุงเทพฯ เสียทั้งหมด และให้ลดบ่อนใหญ่จาก 126 ตำบล เหลือเพียง 67 ตำบล และต่อมาในปี พ.ศ.2432 เป็นต้นมาได้มีการลดบ่อนเบี้ยในกรุงเทพฯ ลงปีละ 10 ตำบล โดยในปี พ.ศ.2435 บ่อนเบี้ยในกรุงเทพฯ มีเหลือเพียง 16 ตำบล และห้ามมิให้เด็กเข้าเล่นในบ่อนเบี้ย ในปี พ.ศ.2449 โปรดให้เลิกบ่อนเบี้ยที่มีอยู่ในหัวเมืองทุกมณฑล เหลือเพียงบ่อนเบี้ยในกรุงเทพฯ 13 ตำบล ซึ่งพระบรมราชปณิธานในเรื่องของการพนันและบ่อนเบี้ยนี้เอง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 จึงได้ทรงสนองรับพระราชดำริต่อมา โดยในปี พ.ศ.2459 ได้มีการประกาศให้เลิกหวย และภายหลังจากเลิกหวยไปแล้ว 1 ปี จึงให้เลิกบ่อนเบี้ยที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งหมด รวมทั้งได้มีการตราพระราชบัญญัติห้ามมิให้ใครเล่นหวย เล่นถั่ว โป ในราชอาณาจักรอีกต่อไปเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2460 อันทำให้อากรบ่อนเบี้ยได้เลิกไปจนหมดสิ้น²⁹

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชการที่ 7 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตรากฎหมายขึ้นใหม่เรียกว่าพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2473 ทำให้ประเทศไทยมีกฎหมายการพนันซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยข้อบังคับอันเกี่ยวกับความผิดและบทลงโทษทางอาญาขึ้นใช้บังคับเป็นครั้งแรก³⁰

ต่อมาในปี พ.ศ.2475 ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ในช่วงปี พ.ศ.2476 ถึง พ.ศ.2477 กระทรวงการคลังก็ได้ทำการออกสลากกินแบ่งมาอย่างสม่ำเสมอเพื่อจำหน่ายหารายได้³¹ ก่อนที่ในปี

²⁹ สังคีต พิริยะรังสรรค์, *เรื่องเดิม*, หน้า 84-85.

³⁰ *กฎหมายการพนัน, เรื่องเดิม.*

³¹ สังคีต พิริยะรังสรรค์, “หวยใต้ดิน: โครงสร้างและการเปลี่ยนแปลง,” ใน *เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย* (กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2546), หน้า 175.

พ.ศ.2478 จะมีการตราพระราชบัญญัติการพนันขึ้นซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กลายมาเป็นกฎหมายในการควบคุมการเล่นพนันที่ใช้บังคับอยู่จนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ.2482 สมัยรัฐบาลจอมพลแปลก พิบูลสงคราม ได้มีการจัดตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อทำการออกล็อตเตอรี่ซึ่งเป็นการพนันที่ได้รับการยอมรับให้เป็นสิ่งถูกกฎหมายและมีการออกเป็นประจำมานับแต่นั้น³² ทั้งยังได้มีการออกประกาศกระทรวงการคลังจัดตั้งสถาน “กาสิโน” เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ.2482 ที่กิ่งอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงื่อนไขการพนันตาม มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 (ฉบับที่ 2) กำหนดประเภทการพนันให้เล่นได้ 5 ชนิด คือ 1. แปดเก๋าและบาคารา 2. จัปยี้กี 3. น้ำเต้า 4. ไฮโลว์ 5. ชลูกขลิกลี ซึ่งสถานกาสิโนนี้ได้เปิดดำเนินการเรื่อยมาจนกระทั่งถึงรัฐบาลสมัยนายควง อภัยวงศ์ (1 สิงหาคม 2487–31 สิงหาคม 2488) จึงได้มีการยกเลิกไป³³

และในรัฐบาลสมัยนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2554 คณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสองฉบับที่เสนอโดยกระทรวงมหาดไทย ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค พ.ศ. โดยร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมมาจากพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ซึ่งประเด็นสำคัญในเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวนี้ คือ การกำหนดให้หน้การพนันที่ได้รับอนุญาตสามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้ ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีมหาดไทยในการออกกฎกระทรวงเพื่ออนุญาตให้มีการเล่นพนันตามบัญชี ก. เช่น คาสิโน ให้เล่นได้โดยการออกเป็นกฎกระทรวง แยกเรื่องการจัดให้มีการให้รางวัลเสี่ยงโชค เช่น การเล่นเสี่ยงโชคด้วยความความสั้น (SMS) ผ่านโทรศัพท์มือถือเพื่อชิงรางวัลต่าง ๆ ออกจากกฎหมายพนันโดยอ้างว่ามีใช้การเล่นเสี่ยงโชคอย่างการพนันแต่เป็นกิจกรรมทางการตลาด³⁴ นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มให้ล็อตโต้ หวยออนไลน์ การพนันทางอินเทอร์เน็ตที่จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายทั้งกฎหมายไทยและต่างประเทศ และโต๊ะรับทายผลการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ เป็นการพนันที่อยู่ในบัญชี ข. ซึ่งสามารถขอรับอนุญาตได้

2.2.1.2 วิวัฒนาการของการพนันสู่การพนันออนไลน์

ในอดีตนักพนันที่ต้องการเล่นพนันนั้นจะต้องเดินทางไปเล่นยังบ่อนพนันต่าง ๆ หรือไม่ก็เป็นการลักลอบเล่นกันในวงแคบ ๆ อยู่แต่เฉพาะในชุมชนใดชุมชนนั้น แต่สำหรับการเล่นพนันในปัจจุบันที่เทคโนโลยีด้านการสื่อสารนั้นมีความเจริญก้าวหน้าเกือบถึงขีดสุด การ

³² เรื่องเดียวกัน, หน้า 175.

³³ ไพศาล ลีสมิตติย์, บทวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ใน, การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ทิศทางการขับเคลื่อนเรื่องพนันในภาคเหนือ”, วันที่ 30 เมษายน 2556, ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่, หน้า 2.

³⁴ ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน, จัปตาร่าง พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ., ค้นวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 จาก http://icgp.thaissf.org/autopagev4/show_page.php?varid=59%2C4%2C

ติดต่อสื่อสารจากซีกโลกหนึ่งไปยังอีกซีกโลกหนึ่งสามารถทำได้อย่างสะดวกรวดเร็วจนอาจเรียกได้ว่าเป็นยุคของการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ทำให้เกิดการให้บริการเล่นพนันออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ที่ทำให้ผู้เล่นสามารถเล่นพนันได้ในทุกสถานที่ทุกเวลาที่ต้องการเพียงแค่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้เท่านั้น

การพนันออนไลน์หรือการพนันทางอินเทอร์เน็ตเดิมเป็นเกมการพนันข้ามชาติประเภทหนึ่งซึ่งดำเนินการโดยบริษัทขนาดใหญ่ของชาติที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยการพนันประเภทนี้ได้รับการพัฒนาให้เจริญเติบโตไปพร้อม ๆ กับความเจริญก้าวหน้าของการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต³⁵

การปรากฏขึ้นครั้งแรกของเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้นอยู่ในช่วงกลางทศวรรษที่ 90 โดยปี ค.ศ.1994 รัฐบาลของประเทศแอนติกาและบาร์บูดาซึ่งตั้งอยู่ในทะเลแคริบเบียนได้มีการออกกฎหมายซึ่งทำให้สามารถขออนุญาตเพื่อออกใบอนุญาตในการจัดตั้งบริษัทซึ่งประกอบธุรกิจคาสิโนออนไลน์ได้ โดยในปีเดียวกันนั้นเองซอฟต์แวร์ (Software) การพนันออนไลน์ตัวแรกก็ถือกำเนิดขึ้นในชื่อซอฟต์แวร์ Microgaming ซึ่งยังคงเป็นซอฟต์แวร์ที่ได้รับความนิยมนำไปใช้ในเว็บไซต์การพนันต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน³⁶

การพนันออนไลน์เริ่มแพร่หลายได้รับความนิยมสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ.1997 โดยมีเว็บไซต์ให้บริการการเล่นพนันเพิ่มมากขึ้นเป็น 200 เว็บไซต์ จากที่ปี ค.ศ.1996 มีเพียง 15 เว็บไซต์เท่านั้นและรายงานที่เผยแพร่โดย Frost & Sullivan ยังพบว่าในปี ค.ศ.1998 เพียงปีเดียวรายได้จากเว็บไซต์การพนันออนไลน์ต่าง ๆ นั้นมีมูลค่ารวมกันเกินกว่า 830,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ³⁷

สำหรับในประเทศไทยนั้น การพนันทางอินเทอร์เน็ตได้เริ่มที่จะเป็นที่รู้จักก็คือในช่วงเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ.1998 ที่มีการแข่งขันฟุตบอลโลก ณ ประเทศฝรั่งเศส โดยที่บริษัท วิลเลียมฮิลล์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทรับพนันข้ามชาติของประเทศอังกฤษ ได้ดำเนินกิจกรรมการพนันขึ้นโดยการเปิดรับแทงพนันผลฟุตบอลโลกผ่านทางเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตซึ่งได้มีการเผยแพร่ไปทั่วโลก³⁸ หลังจากนั้นการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตก็ได้รับความนิยมและขยายวงกว้างออกไปเรื่อย ๆ ทั้งยังมีแนวโน้มที่จะสร้างนักพนันหน้าใหม่ในสังคมให้เพิ่มขึ้นได้อย่างไม่ยากเนื่องจากเว็บไซต์ที่

³⁵วิชญ์ วงศ์สินศิริกุล, “การพนันทางอินเทอร์เน็ต: หายนะตัวใหม่ของสังคมไทย,” ใน **เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย** (กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2546), หน้า 294.

³⁶The History of Online Gambling, Retrieved July 17, 2013 from <http://www.onlinegambling.com/online-gambling-history.htm>

³⁷Casino Online เว็บไซต์พนันออนไลน์ อุตสาหกรรมตัวแรง!, ค้นวันที่ 28 มกราคม 2556 จาก <http://xn--42co5bxbybt6arm1ibu.weebly.com/1/post/2012/6/-casino-online-12.html>

³⁸องอาจ ชัยเพชรโยธิน, *เรื่องเดิม*, หน้า 31.

ให้บริการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันนี้มีเว็บไซต์ที่เปิดเพื่อรองรับฐานลูกค้าซึ่งเป็นนักพนันในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอีกทั้งการเล่นพนันออนไลน์นี้สามารถทำได้อย่างสะดวกรวดเร็วและง่ายดายโดยปัจจุบันแค่มีเพียงโทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟนก็สามารถทำการเล่นพนันผ่านออนไลน์ได้แล้ว ทั้งการเล่นพนันออนไลน์นั้นยังมีรูปแบบและประเภทของการพนันประเภทต่าง ๆ ให้เลือกเล่นได้อย่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการเล่นในลักษณะของคาสีโนหรือการทายผลต่าง ๆ เช่น ผลการแข่งขันกีฬา ผลการประกาศรางวัลแม้กระทั่งการเปิดให้ทายรายละเอียดไม่ว่าจะเป็นวันประสูติ เพศ น้ำหนัก สีพระเกศา หรือพระนามของรัชทายาทพระองค์ใหม่แห่งอังกฤษ³⁹ เมื่อ ค.ศ.2013 ที่ผ่านมา

และเนื่องจากตลาดพนันในภูมิภาคเอเชียเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพนันออนไลน์ซึ่งมีแนวโน้มการเติบโตมากที่สุดเนื่องจากหลายประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกได้อนุญาตให้การเล่นพนันเป็นสิ่งที่มีความหมายรองรับ ทำให้รัฐบาลของประเทศนั้น ๆ มีการแสวงหารายได้จากธุรกิจการพนันอย่างกว้างขวางโดยมีการคาดการณ์ว่าเมื่อสิ้นปี พ.ศ.2558 ตลาดธุรกิจการพนันในเอเชียจะมีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มสูงขึ้นถึง 43.4% โดยมีมูลค่าประมาณ 1 ล้านล้านบาท จากที่ปี พ.ศ.2553 มีส่วนแบ่งตลาดเพียง 29.2% เท่านั้น⁴⁰

สำหรับผู้ให้บริการเว็บไซต์การพนันออนไลน์ที่มีการเปิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักพนันชาวไทยโดยการสร้างหน้าเว็บเป็นภาษาไทยและมีผู้ติดต่อประสานงานคอยให้บริการในประเทศไทยนั้นจะมีทั้งในส่วนของเว็บไซต์บริษัทรับพนันถูกกฎหมายขนาดใหญ่ของต่างประเทศที่มีชื่อเสียงในระดับโลก เช่น Ladbrokes, 188BET, 12BET, Bodog, SBOBET เว็บไซต์ที่เป็นของสถานคาสีโนซึ่งตั้งอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเป็นกัมพูชา พม่า ลาว เช่น GCLUB, GENTINGCLUB, ROYAL1688, HOLIDAY PALACE และเว็บไซต์การพนันออนไลน์อื่น ๆ ซึ่งตั้งขึ้นอย่างถูกกฎหมายของประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียนอย่างในประเทศฟิลิปปินส์ เช่น Grandlottotai

³⁹ Fox News, **World Bets on British Royal Baby Name, Sex**, Retrieved July 17, 2013 from <http://www.foxnews.com/world/2013/07/02/world-bets-on-british-royal-baby-name-sex/>

⁴⁰ การพนัน-เสี่ยงโชค-คาสีโน เส้นแบ่ง ๆ, ค้นวันที่ 17 กรกฎาคม 2556 จาก http://www.thanonline.com/index.php?option=com_content&view=article&id=185218:2013-05-31-10-39-27&catid=101:2009-02-08-11-30-52&Itemid=440

ภาพที่ 2.1 ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ 12BET ซึ่งสร้างหน้าเพจเพื่อให้บริการแก่คนไทย

ภาพที่ 2.2 ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ Casino-poipet ซึ่งสร้างหน้าเพจเพื่อให้บริการแก่คนไทย

2.2.2 ความหมายและประเภทของการพนันออนไลน์

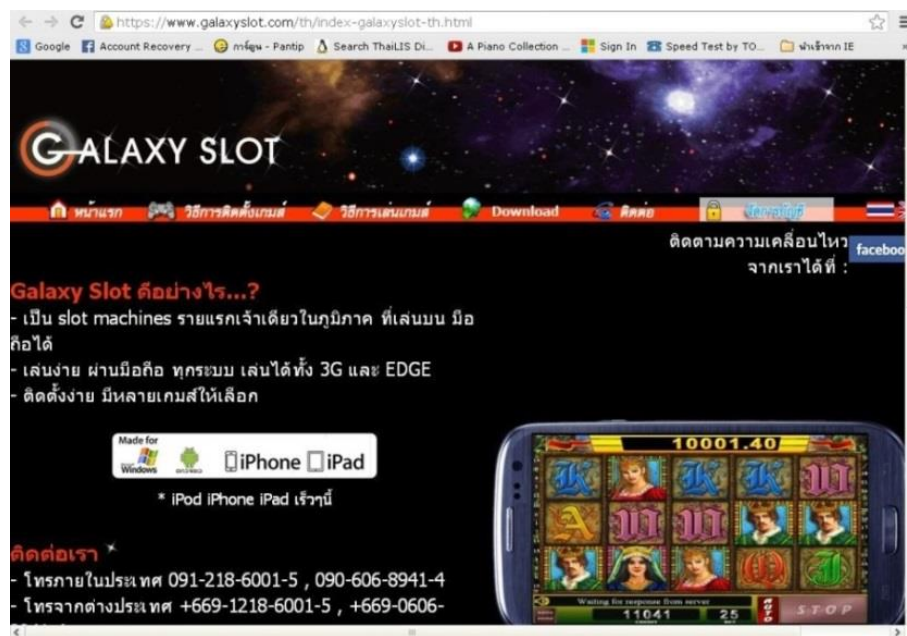
2.2.2.1 ความหมายของการพนันออนไลน์

การพนันออนไลน์คือการเล่นการพนันโดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารซึ่งองค์ประกอบของการพนันออนไลน์นั้นจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่⁴¹

⁴¹ไพศาล ลิ้มสถิตย์, วิษณุ วงษ์สินศิริกุล และวิเชียร ตันศิริคงค, ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนจากการพนันออนไลน์: มาตรการจัดการทางการเงินและมาตรการ

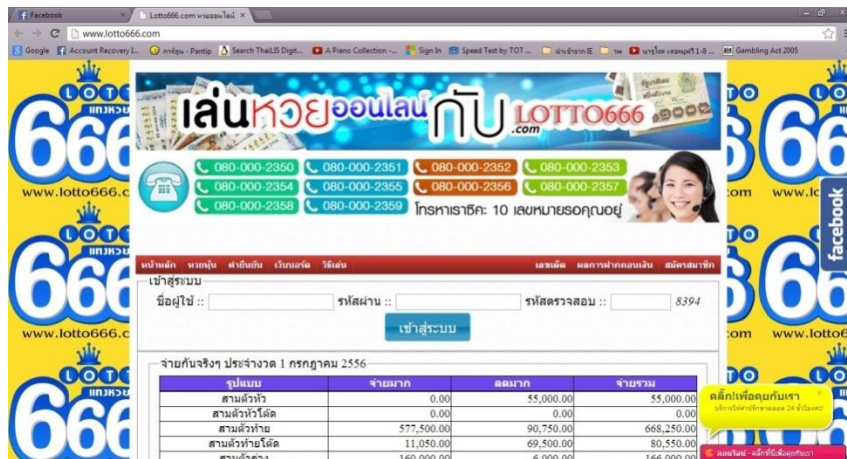
- 1) การบริหารจัดการบริการการพนัน (Gambling Operation) ซึ่งประกอบไปด้วยโดเมนเนม (Domain Name) และเซิร์ฟเวอร์ (Server) โปรแกรมการเล่นการพนัน (Gambling Software) และการบริการรับ-จ่ายเงินพนัน (Financial Transaction)
- 2) กลุ่มผู้ให้บริการรับแทงพนัน (Gambling Operators)
- 3) กลุ่มผู้รับบริการการพนันหรือผู้เล่นพนัน (Gamblers)

โดยการเล่นพนันออนไลน์นั้นจะมีทั้งในลักษณะของการเล่นที่ต้องทำการดาวน์โหลดและติดตั้งเกมหรือโปรแกรมตามที่เว็บไซต์ให้มาเสียก่อนจึงจะสามารถเล่นได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการเล่นพนันจำพวกสล็อตแมชชีนหรือเกมคาสีโน ส่วนการเล่นที่สามารถเล่นในเว็บไซต์ได้โดยตรงไม่ต้องทำการติดตั้งเกมหรือโปรแกรมใด ๆ อีกรักก็จะเป็นการพนันจำพวกทายผลต่าง ๆ หรือการเล่นพนันประเภทคาสีโนซึ่งถ่ายทอดมาจากสถานที่จริง

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันที่ผู้เล่นต้องทำการดาวน์โหลดและติดตั้งเกมก่อนจึงจะเล่นได้

อื่น ๆ เสนอต่อคณะกรรมการด้านการธนาคารและสถาบันการเงินในตลาดเงินวุฒิสภา (กรุงเทพฯ: มูลนิธิสตรี-สุษัดังค์, 2556), หน้า 7.

ภาพที่ 2.4 ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันที่ผู้เล่นสามารถเข้าเล่นได้โดยไม่ต้องทำการติดตั้งโปรแกรม

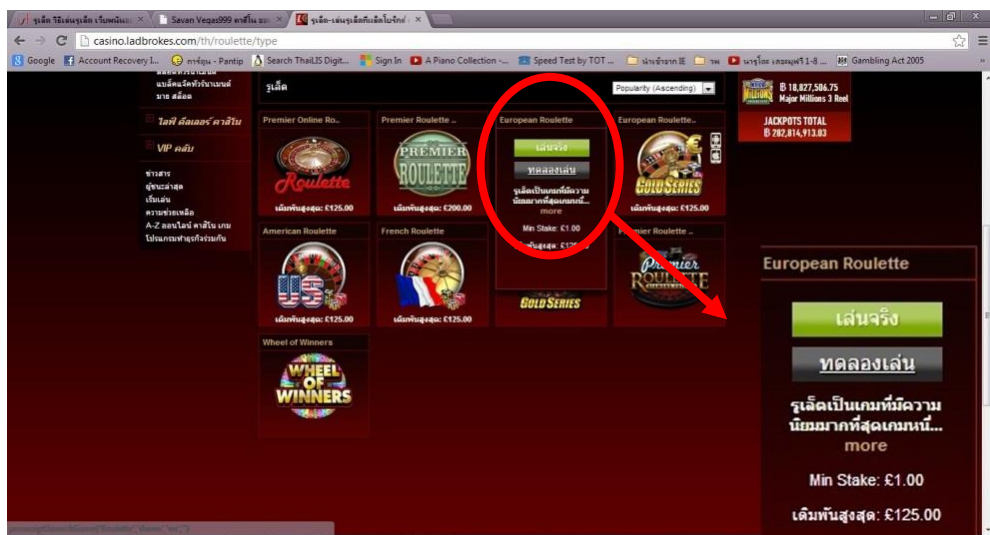
โดยทั่วไปแล้วเว็บไซต์การพนันส่วนใหญ่มักจะต้องให้ผู้เล่นเข้าทำการล็อกอินเข้าสู่ระบบเสียก่อนจึงจะเข้าสู่หน้าต่าง ๆ ของเว็บไซต์เพื่อทำการเล่นพนันได้ ซึ่งในการที่จะสมัครเป็นสมาชิกเพื่อสามารถล็อกอินเข้าสู่ระบบภายในเว็บไซต์ได้นั้น ผู้เล่นจะต้องทำการเปิดบัญชีและมีการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารตามที่ได้ระบุไว้ในเว็บไซต์เสียก่อนแต่อย่างไรก็ตามในบางเว็บไซต์ที่เป็นการเล่นพนันประเภทคาสีโนนั้นจะมีการให้ผู้ที่สนใจทำการทดลองเล่นในลักษณะของแฟลชเกมได้โดยที่ผู้เล่นยังไม่ต้องสมัครสมาชิกหรือมีการเปิดบัญชีเพื่อวางเดิมพันจริง ๆ แต่หากผู้เล่นที่ทำการทดลองเล่นนั้นต้องการที่จะเล่นในรูปแบบของการพนันที่มีการได้เสียเงินแล้วก็สามารถคลิกจากหน้าเกมเพื่อทำการสมัครสมาชิกสำหรับการเล่นพนันได้ทันที

ภาพที่ 2.5 ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันที่ต้องทำการล็อกอินก่อนจึงเข้าไปยังภายในเว็บไซต์ได้

ภาพที่ 2.6 ภายในเว็บไซต์การพนันหลังจากทำการล็อกอินแล้ว

ภาพที่ 2.7 ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันที่ให้ผู้เล่นทดลองเล่นได้โดยไม่ต้องเป็นสมาชิก

ภาพที่ 2.8 ตัวอย่างแพลตฟอร์มเกมจากเว็บไซต์การพนันที่ผู้เล่นสามารถเปลี่ยนเป็นการเล่นพนันได้

นอกจากนี้ในปัจจุบันผู้ให้บริการการพนันออนไลน์ยังได้เพิ่มช่องทางในการให้เล่นพนันด้วยการสร้างแอปพลิเคชันซึ่งทำให้ผู้เล่นสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชันการพนันลงในแท็บเล็ตหรือโทรศัพท์มือถือเพื่อที่จะสามารถเข้าเล่นได้อย่างสะดวกสบาย ซึ่งการเล่นพนันผ่านแอปพลิเคชันนี้ก็จะมีการเล่นในลักษณะของการเล่นเป็นเกมโดยที่ไม่ได้เงินจริง ๆ และโหมดของการเล่นจริงซึ่งผู้เล่นจะต้องวางเดิมพันผ่านบัตรเครดิตหรือวงเงินในโทรศัพท์อีกด้วย

2.2.2.2 ประเภทของการพนันออนไลน์

ในปัจจุบันผู้ให้บริการรับพนันออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตนั้นได้พยายามทำการพัฒนาปรับปรุงและสร้างสรรค์การพนันประเภทใหม่ ๆ ให้มีความหลากหลายเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักพนันทำการทดลองเล่นซึ่งผลที่ตามมาคือจะมีการเดิมพันมากขึ้นและทำให้ผู้ให้บริการสามารถสร้างผลกำไรจากการพนันได้มากขึ้นด้วย

แต่อย่างไรก็ตามประเภทของการพนันออนไลน์หลัก ๆ นั้นก็สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภทได้แก่ 1. ประเภทการทายผลกีฬา 2. ประเภททายผลเกมพนันในคาสิโน 3. ประเภทการทายผลลอตเตอรี่ออนไลน์ และ 4. ประเภททายผลทั่วไป

1) ประเภทการทายผลกีฬา

การเล่นพนันประเภทนี้จะเป็นการทายผลของการแข่งขันกีฬาในประเภทต่าง ๆ เช่น ฟุตบอล มวย เทนนิส ซึ่งการเล่นพนันที่ได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับนักพนันชาวไทยนั้นก็คือการทายผลกีฬาฟุตบอลที่นอกจากจะเปิดให้ทายผลหาผู้แพ้ชนะตามอัตราต่อรองที่เว็บไซต์ตั้งราคาไว้แล้วก็ยังมีการเปิดให้ทายผลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันอีกหลายอย่าง เช่น ทายฝ่ายที่ยิงประตูแรกหรือประตูสุดท้าย ทายว่านักกีฬาคนใดจะเป็นผู้ทำประตู ทายจำนวนประตูที่เกิดขึ้นในการแข่งขัน เป็นต้น

ภาพที่ 2.9 ตัวอย่างเว็บไซต์ประเภทการทายผลกีฬา

2) ประเภททายผลเกมพนันในคาสิโน

การเล่นพนันประเภทนี้จะเหมือนกับการเล่นพนันตามสถานคาสิโนที่จะมีเกมการพนันให้เล่นหลายอย่าง เช่น บาคาร่า รูเล็ต โป๊กเกอร์ โดยเว็บไซต์การพนันประเภทนี้จะมีทั้งแบบที่ต้องดาวน์โหลดโปรแกรมก่อน และแบบที่สามารถเล่นพนันได้ทางเว็บไซต์โดยตรง ทั้งนี้การเล่นพนันที่ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันคือการเล่นแบบถ่ายทอดสดจากสถานคาสิโน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสถานคาสิโนที่ตั้งอยู่ตามชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านนั่นเอง

ภาพที่ 2.10 ตัวอย่างการเล่นรูเล็ตออนไลน์ผ่านเว็บไซต์

ภาพที่ 2.11 ตัวอย่างการเล่นบาคาร่าออนไลน์ผ่านเว็บไซต์

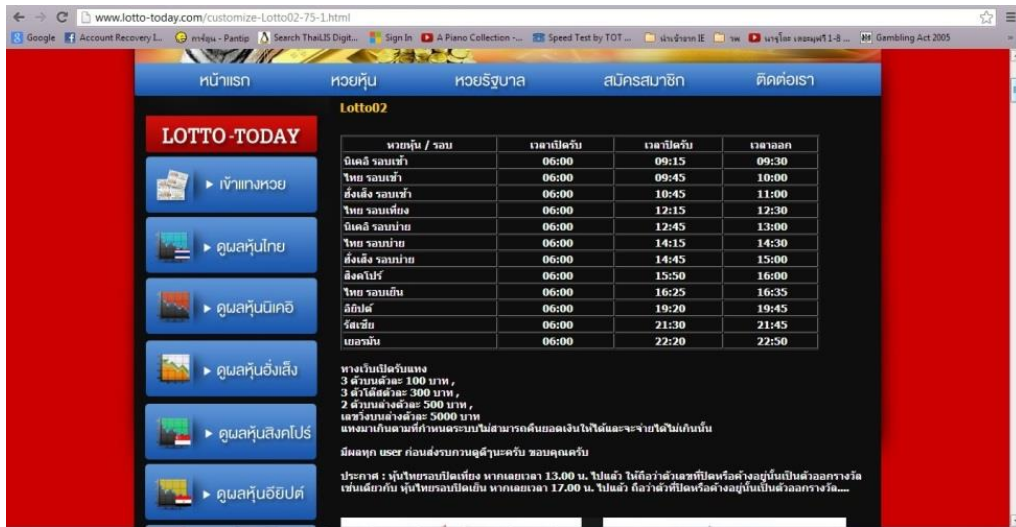
3) ประเภทการทายผลลอตเตอรีออนไลน์

การเล่นพนันประเภทนี้เดิมเป็นการทายผลออกลอตเตอรีของต่างประเทศ โดยส่วนใหญ่จะเลือกผลการออกลอตเตอรีของประเทศไทยที่มีการออกผลเป็นประจำทุกสัปดาห์สัปดาห์ละครั้งหรือสองครั้ง เช่น ผลลอตเตอรีของประเทศไทยที่ออกทุกวันพุธและวันเสาร์ ผลลอตเตอรีของฮ่องกงที่ออกทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี⁴²

แต่ในปัจจุบันเว็บไซต์การพนันประเภทนี้ซึ่งเปิดให้บริการนักพนันชาวไทย ได้สร้างสรรค์การทายผลประเภทใหม่ขึ้นมาคือ หวยหุ้น โดยได้นำดัชนีตลาดหลักทรัพย์มาใช้เป็นผลการออกหวย ซึ่งผล 3 ตัวบนจะใช้ค่า Value ของ SET และ SET50 โดยใช้ผลทศนิยมตัวท้ายสุดของ SET50 มาต่อหน้าทศนิยม 2 ตัวท้ายของ SET ก็จะได้ผล 3 ตัวบน ส่วนการออกผล 2 ตัวล่างก็จะใช้ผลค่า Change ของ SET มาออกผลโดยเอาเลขทศนิยม 2 ตัวท้ายสุดมาออกผลเป็นเลข 2 ตัวล่าง ซึ่งหวยหุ้นไทยจะออกผลวันละ 4 รอบ⁴³ และนอกจากดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไทยแล้วยังมีการใช้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยอื่น ๆ นำมาออกผลหวยหุ้นอีกด้วยจึงทำให้การเล่นพนันหวยหุ้นนี้สามารถเล่นได้วันละหลายรอบและสามารถเล่นได้เกือบทุกวัน

⁴²วิษณุ วงศ์สินศิริกุล, “การพนันทางอินเทอร์เน็ต: หายนะตัวใหม่ของสังคมไทย,” ใน เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย, หน้า 296.

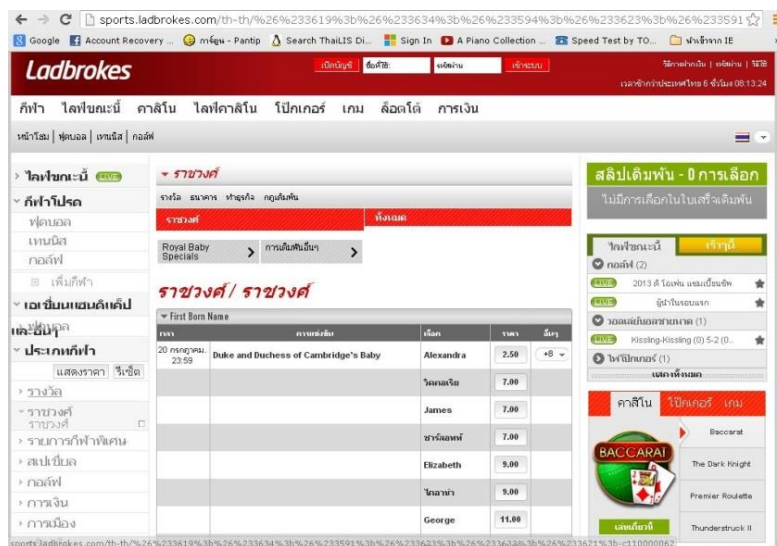
⁴³เฮียรุ่ง Lotto8888, หวยหุ้นไทย, คำนวันที่ 17 กรกฎาคม 2556 จาก http://www.lotto8888.com/page.php?name=stock_thai

ภาพที่ 2.12 ตัวอย่างเว็บไซต์ประเภททยผลลอตเตอรี่

4) ประเภททยผลทั่วไป

การพนันประเภทนี้เป็นการพนันที่ทางเว็บไซต์รับพนันได้ทำการออกอัตราต่อรองในการทายผลอื่น ๆ นอกเหนือจากการทายผลการแข่งขันกีฬา ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มความหลากหลายให้แก่ักพนัน เช่น การทายผลการประกาศรางวัลต่าง ๆ การทายผลการเลือกตั้ง การทายผลการย้ายทีมของนักฟุตบอล ไปตลอดจนการทายรายละเอียดเกี่ยวกับรัชทายาทพระองค์ใหม่แห่งอังกฤษตามที่ได้กล่าวไปแล้ว

ภาพที่ 2.13 ตัวอย่างเว็บไซต์ซึ่งเปิดให้ทายการตั้งชื่อรัชทายาทลำดับที่ 3 ของอังกฤษ

2.3 รูปแบบและกรณีตัวอย่างของปัญหาการโฆษณาการพนันออนไลน์

2.3.1 รูปแบบของการโฆษณาการพนันออนไลน์

ด้วยการที่การเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตนั้นเรียกได้ว่าเป็นการพนันประเภทเดียวในโลกที่ผู้เล่นและเจ้ามือซึ่งเป็นบริษัทรับพนันไม่จำเป็นต้องรู้จักกันแต่ก็สามารถติดต่อสื่อสารเล่นพนันกันได้โดยที่ไม่ต้องผ่านคนกลาง⁴⁴ ต่างจากการพนันประเภทอื่น ๆ ที่หากผู้เล่นไม่รู้จักกับเจ้ามือโดยตรงก็ต้องอาศัยคนกลางเป็นตัวประสานในเรื่องของการส่งข้อมูลหรือการรับจ่ายเงิน เช่นในการเล่นพนันหวยใต้ดินที่แม้ผู้เล่นจะไม่ต้องรู้จักกับเจ้ามือก็ต้องมีคนเดินโพยหวยเป็นตัวกลางทำหน้าที่รับแทงนำเงินจากผู้เล่นไปส่งให้เจ้ามือและนำเงินรางวัลมาให้ผู้เล่น แต่การเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เปิดให้เล่นนั้นผู้เล่นจะต้องสมัครสมาชิกกับเว็บไซต์และทำการเปิดบัญชีที่จะไว้ใช้ในการโอนเงินและรับเงินในการเล่นพนัน ซึ่งกรณีที่ผู้เล่นจะไม่สามารถรับเงินพนันและไม่สามารถติดตามเงินรางวัลจากบริษัทรับพนันเจ้าของเว็บไซต์ก็มีโอกาสเป็นไปได้หากเว็บไซต์นั้นไม่มีบริษัทเปิดอยู่จริงในประเทศที่อนุญาตให้ดำเนินธุรกิจการพนันทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกกฎหมาย ดังนั้นการสร้างเชื่อมั่นให้กับกลุ่มผู้เล่นพนันจึงถือว่ามีค่ามากในธุรกิจการพนันทางอินเทอร์เน็ตที่มีการแข่งขันกันสูง

การโฆษณาประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ไปยังผู้บริโภคผ่านสื่อต่าง ๆ จึงถือว่าเป็นกุญแจสำคัญประการหนึ่งในการสร้างความน่าเชื่อถือสร้างความเชื่อมั่นให้กับเป้าหมายของธุรกิจทั้งยังเป็นการช่วยกระตุ้นความสนใจทำให้เกิดความรับรู้และสร้างความจดจำให้แก่ผู้บริโภคซึ่งได้รับสื่อโฆษณา จึงทำให้ในปัจจุบันนี้เราสามารถพบเห็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์เว็บไซต์การพนันที่พยายามเข้าถึงผู้บริโภคโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ในหลากหลายรูปแบบซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้

2.3.1.1 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์บนอินเทอร์เน็ต

การโฆษณาประชาสัมพันธ์ในอินเทอร์เน็ตนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการโฆษณาที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่สนใจหรือมีแนวโน้มที่จะสนใจใช้บริการเว็บการพนันได้เป็นอย่างดีอีกทั้งการโฆษณาในอินเทอร์เน็ตนั้นยังสามารถทำได้ง่ายโดยที่งบประมาณในการโฆษณานั้นก็ไม่สูงเหมือนกับการโฆษณาในสื่อประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้ยังสามารถทำการโฆษณาได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาที่จะนำเสนอและยังเป็นการสื่อสารไปยังผู้บริโภคโดยที่ผู้บริโภคนั้นสามารถที่จะตอบรับการโฆษณานั้นได้ในทันที

ดังนั้นการโฆษณาเว็บไซต์การพนันต่าง ๆ ผ่านช่องทางของอินเทอร์เน็ตเพื่อดึงดูดหรือกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจ และสร้างความจดจำในชื่อเว็บไซต์ให้แก่ผู้บริโภคจึงเป็นการ

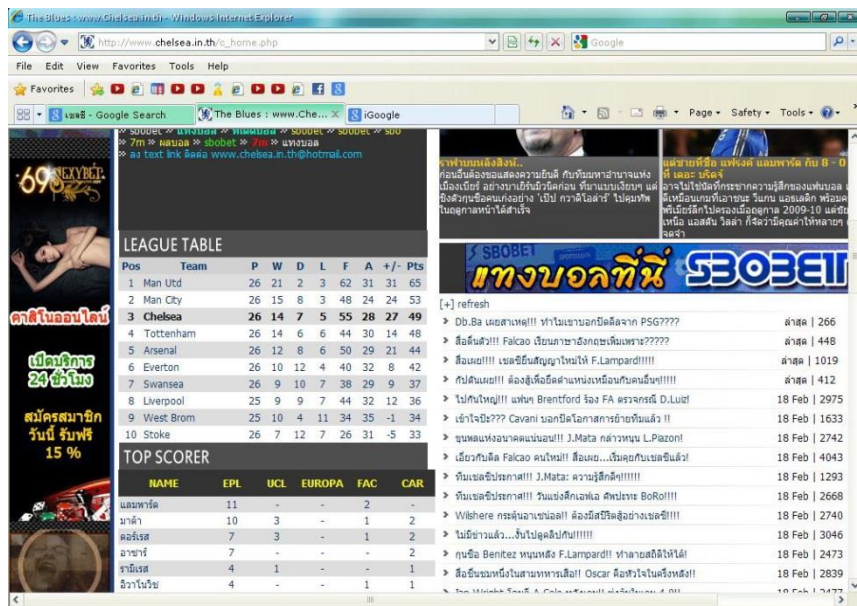
⁴⁴วิษณุ วงศ์สินศิริกุล, “การพนันทางอินเทอร์เน็ต: หายนะตัวใหม่ของสังคมไทย,” ใน เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย, หน้า 318.

โฆษณาที่สามารถพบเห็นได้อย่างง่ายที่สุด โดยรูปแบบการโฆษณาเว็บไซต์การพนันบนอินเทอร์เน็ตนั้นพอจะแบ่งได้ดังนี้

1) ป้ายโฆษณา (Banner)

การโฆษณาประเภทนี้จะมีลักษณะเป็นป้ายติดอยู่หน้าเว็บไซต์ต่าง ๆ โดยที่ผู้บริโภคมักจะไม่สามารถกดปิดป้ายโฆษณาประเภทนี้ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ป้ายโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์นี้จะโฆษณาอยู่ในเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร หรือเป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ แต่นอกเหนือจากเว็บที่เกี่ยวข้องกับกีฬาแล้วก็ยังสามารถพบการโฆษณาประเภทนี้ได้ในเว็บไซต์เพื่อความบันเทิงทั่ว ๆ ไปเช่นเว็บดูภาพยนตร์ต่าง ๆ

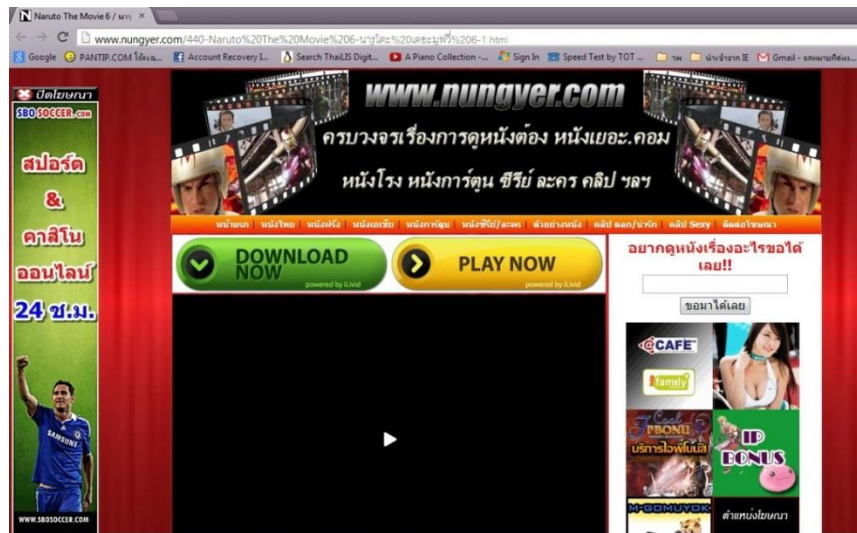
ซึ่งรายละเอียดในป้ายโฆษณาเหล่านี้นอกจากจะมีชื่อของเว็บไซต์ปรากฏให้ผู้บริโภคได้รับรู้รับทราบแล้วก็มักจะมีคำโปรยเชิญชวนให้ผู้บริโภคเข้าไปในทันทีว่าเป็นการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ตลอดจนโปรโมชั่นต่าง ๆ เพื่อเป็นการดึงดูดใจผู้เล่นหน้าใหม่อีกด้วย

ภาพที่ 2.14 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในรูปแบบของป้ายโฆษณา

2) หน้าต่างโฆษณา (Pop-Up)

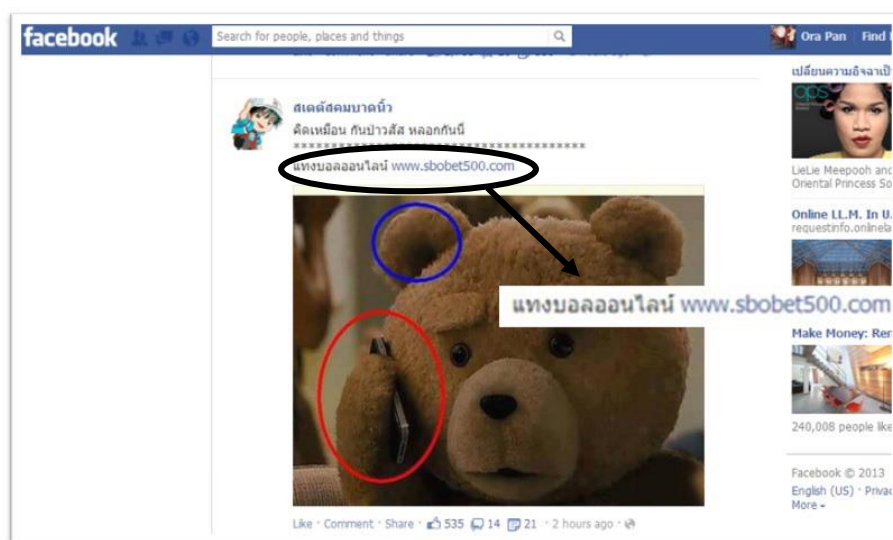
รูปแบบการโฆษณาประเภทนี้จะคล้ายกับป้ายโฆษณาอยู่มากโดยจะมีข้อความต่างตรงที่หน้าต่างโฆษณาจะปรากฏขึ้นมาเป็นกรอบซ้อนทับอยู่ในเนื้อหาของเว็บไซต์ซึ่งผู้บริโภคสามารถที่จะกดปิดกรอบโฆษณาที่ปรากฏขึ้นได้

ภาพที่ 2.15 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในรูปแบบของหน้าต่างโฆษณา

3) การวางลิงค์เว็บไซต์

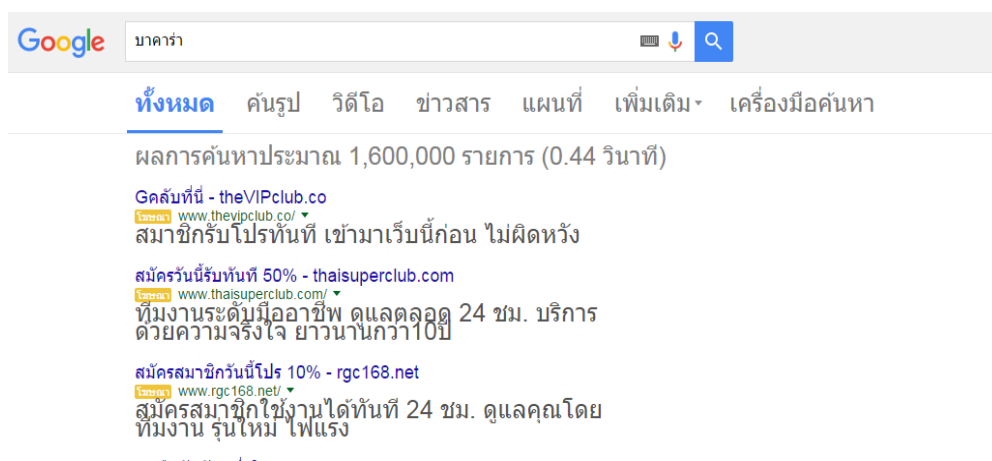
การโฆษณาประเภทนี้จะเป็นการวางที่อยู่ของเว็บไซต์การพนันไว้ตามเว็บบอร์ดหรือในโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ซึ่งจะมีทั้งการวางลิงค์ไว้เฉย ๆ หรือบางครั้งอาจมีการใช้ประโยชน์ในการทำอนิเมชันชวนสั้น ๆ เขียนประกอบเพื่อให้ผู้ที่พบเห็นสามารถเข้าใจได้โดยง่ายว่าลิงค์ที่วางไว้นั้นเป็นลิงค์ที่จะพาไปยังเว็บไซต์การพนันออนไลน์ได้ซึ่งการโฆษณาโดยการวางลิงค์เว็บไซต์ไว้ตามเว็บเพจต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่มักจะมาในรูปแบบของการโฆษณาแฝงซึ่งจะสามารถเผยแพร่และกระจายการโฆษณาออกไปได้ด้วยการที่มีผู้คลิกไลค์หรือแชร์

ภาพที่ 2.16 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในรูปแบบของการวางลิงค์

4) การลงโฆษณากับเสิร์ชเอ็นจิน

การโฆษณาประเภทนี้เป็นการทำการลงโฆษณาที่หน้าเว็บไซต์ให้บริการค้นหาข้อมูล เช่น Google, Yahoo โดยชื่อเว็บไซต์ที่ทำการโฆษณาประเภทนี้จะปรากฏขึ้นมาเป็นอันดับแรกในการแสดงผลการค้นหาในหัวข้อนั้น ๆ

ภาพที่ 2.17 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในรูปแบบของการลงโฆษณากับเสิร์ชเอ็นจิน

2.3.1.2 การโฆษณาในสื่อสิ่งพิมพ์

การโฆษณาประเภทนี้สามารถพบเห็นได้ในประเทศไทยอย่างง่ายดายก่อนการรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ใน พ.ศ.2557 โดยส่วนใหญ่การโฆษณาในสื่อสิ่งพิมพ์นี้จะทำการประกาศลงโฆษณาชื่อของเว็บไซต์และมีการลงเบอร์โทรศัพท์ไว้ให้ผู้สนใจโทรไปติดต่อสอบถามซึ่งการลงโฆษณาประเภทนี้จะไม่นิยมเขียนข้อความเชิญชวนอย่างโจ่งแจ้งเหมือนการโฆษณาในเว็บไซด์อีกทั้งมักจะมีการระบุข้อความว่า “สำหรับผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป” กำกับไว้ด้วย โดยสื่อสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยมในการลงโฆษณาเว็บไซด์การพนันก็คือหนังสือพิมพ์กีฬาต่าง ๆ ซึ่งสามารถหาซื้อและพบเห็นได้บนแผงหนังสือทั่วไปไม่ว่าจะเป็นตามร้านขายหนังสือขนาดใหญ่หรือเล็ก รวมทั้งภายในร้านสะดวกซื้อที่มีการขยายสาขาไปทั่วประเทศ

ภาพที่ 2.18 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในหนังสือพิมพ์กีฬา

2.3.1.3 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์

สำหรับในประเทศไทยการโฆษณาเว็บไซต์การพนันต่าง ๆ ผ่านสื่อโทรทัศน์นั้นจะเป็นการโฆษณาทางช่องรับสัญญาณดาวเทียมหรือทางช่องเคเบิลท้องถิ่นโดยสปอตโฆษณานั้นจะเป็นการโฆษณาชื่อเว็บไซต์และเลือกใช้คำในการโฆษณาที่พอจะทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับอะไรแต่จะไม่มีการใช้คำว่าพนันหรือการเล่นมาใช้ในสปอตโฆษณา เช่น “IBO88 เพื่อนรู้ใจของคนชอบที่ชอบลุ้น”

ภาพที่ 2.19 ตัวอย่างการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในสื่อโทรทัศน์

ส่วนการโฆษณาทางวิทยุในปัจจุบันจะเป็นการโฆษณาทางคลื่นวิทยุชุมชนต่าง ๆ ในขณะที่ก่อนหน้านี้ในช่วงก่อนปี พ.ศ.2554 นั้นได้เคยมีกรณีของการที่คลื่นวิทยุ Active Radio FM 99 คลื่นเมืองไทยแข็งแกร่งของบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) โดยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ของบริษัท ฯ ในขณะนั้นได้ออกมาชี้แจงว่าเป็นกิจกรรมในการโปรโมต⁴⁵ ซึ่งต่อมาก็ได้มีการถอดสเปคโฆษณาที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวนั้นออกไปโดยไม่มีการดำเนินคดีอย่างใด ๆ ตามมา

2.3.1.4 กิจกรรมสื่อสารการตลาดและการโฆษณาแฝงในรูปแบบต่าง ๆ

โฆษณาแฝงหมายถึงการโฆษณาสอดแทรกตัวสินค้าหรือลักษณะของสินค้าเข้าไปปรากฏให้ผู้บริโภครับรู้ตราสินค้าเพื่อให้จดจำตราสินค้าหรือบริการ⁴⁶ ซึ่งโฆษณาแฝงนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการที่เป็นที่นิยมในกลุ่มของผู้ประกอบการในปัจจุบันเป็นอย่างมาก

กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ หรือ IMC (Integrated Marketing Communication) คือขบวนการการพัฒนาระบบการสื่อสารด้วยการใช้เครื่องมือสื่อสารในหลายรูปแบบและนำมาใช้เพื่อให้สามารถเข้าถึงผู้บริโภคซึ่งแต่ละเครื่องมือจะต้องถูกใช้อย่างกลมกลืนและต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริโภครู้จัก เข้าใจ และมองว่าสินค้านั้นมีคุณค่า⁴⁷

ซึ่งกลยุทธ์ที่บริษัทรับพนันออนไลน์ขนาดใหญ่นิยมนำมาใช้ก็คือการเข้าเป็นผู้สนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ อันทำให้สามารถแฝงการโฆษณาตราโลโก้หรือชื่อเว็บไซต์ลงไปในกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นได้และโดยส่วนใหญ่แล้วการโฆษณาเช่นนี้มักจะมีลักษณะเป็นการโฆษณาระดับโลก (Global Advertising)⁴⁸ กล่าวคือเป็นการโฆษณาเพื่อให้ปรากฏแก่ผู้บริโภคทั่วไปในหลากหลายประเทศได้รู้จัก เพราะการโฆษณาลักษณะนี้สามารถทำให้ชื่อของเว็บไซต์แพร่หลายไปได้ทั่วโลกเนื่องจากเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้นมีข้อจำกัดในเรื่องของพื้นที่ในการให้บริการอยู่น้อยมากเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการอื่น ๆ ซึ่งโฆษณาแฝงของเว็บไซต์การพนันโดยกิจกรรมสื่อสารการตลาดนั้นมักจะปรากฏในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

⁴⁵ “ผอ.อสมท. ปิดตออบเอฟเอ็ม 99 มีโฆษณาเว็บพนันบอล เชื่อเป็นกิจกรรมโปรโมตคลื่น?” ผู้จัดการออนไลน์ (8 กันยายน 2554), ค้นวันที่ 11 พฤษภาคม 2556 จาก <http://www.manager.co.th/entertainment/viewnews.aspx?NewsID=9540000113941>

⁴⁶ วรมน ทวีกิจอนุกุล, ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา ศึกษาเฉพาะกรณีโฆษณาแฝง (รายงานการศึกษาอิสระ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2554), หน้า 22.

⁴⁷ กิตติ สิริพัลลภ, “การสื่อสารการตลาดแบบครบเครื่อง,” ใน เอกสารประกอบการสัมมนา “ครบเครื่องเรื่องการตลาดกับสุดยอดกลยุทธ์” (กรุงเทพฯ: สมาคมนักการตลาดแห่งประเทศไทย, 2541), หน้า 1.

⁴⁸ พรจิต สมบัติพานิช, *เรื่องเดิม*, หน้า 4.

1) เป็นผู้สนับสนุนในการแข่งขันกีฬาหรือกิจกรรมสันทนาการอื่น ๆ

ด้วยปัจจุบันการกีฬาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญและกลายเป็นสถาบันระดับนานาชาติของสังคม⁴⁹ ธุรกิจทางการกีฬาจึงเป็นธุรกิจที่มีมูลค่าจำนวนมากในสังคมทุนนิยมอย่างเช่นทุกวันนี้ดังนั้นในการจัดการแข่งขันกีฬารายการสำคัญต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของประชาชนอันจะมีการแพร่ภาพหรือถ่ายทอดออกไปยังหลายประเทศทั่วโลกจึงมักจะมีการเข้ามาของผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการต่าง ๆ ที่มาเป็นผู้ให้การสนับสนุนในการแข่งขันรายการนั้น ๆ เนื่องจากผลประโยชน์ทางด้านโฆษณาแฝงจากการถ่ายทอดไปยังหลาย ๆ ประเทศนั่นเอง

การเข้าเป็นผู้สนับสนุนในการจัดการแข่งขันของเว็บไซต์การพนันออนไลน์เองก็เช่นกันที่จะเข้าให้การสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณในการแข่งขัน หรือการสนับสนุนในด้านอื่น ๆ เช่น จัดหาอุปกรณ์กีฬา จัดหาชุดกีฬา หรือสนับสนุนเงินรางวัลในการแข่งขัน โดยในส่วนของ การเข้าไปเป็นผู้สนับสนุนในการจัดการแข่งขันเพื่อทำการโฆษณาแฝงของเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้นมักจะเป็นการแข่งขันกีฬาที่เป็นสากลซึ่งได้รับความสนใจจากผู้ชมในวงกว้างและมีการถ่ายทอดออกไปยังหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก ซึ่งการเป็นผู้สนับสนุนนั้นจะทำให้บริษัทนั้นเจ้าของเว็บไซต์สามารถนำเสนอชื่อของเว็บไซต์การพนันของตนสอดแทรกเข้าไปในการแข่งขันได้ไม่จำเป็นที่จะเป็นการนำชื่อเว็บไซต์ไปตั้งประกอบชื่อทัวร์นาเมนต์การแข่งขัน หรือการติดป้ายชื่อเว็บไซต์ในสถานที่แข่งขัน ตลอดจนการให้ผู้เข้าแข่งขันในทัวร์นาเมนต์นั้น ๆ ต้องติดป้ายโลโก้เว็บไซต์ในชุดแข่งด้วย

ยกตัวอย่างเช่นการแข่งขันสนุกเกอร์ชิงแชมป์โลกเมื่อปี ค.ศ.2012 ซึ่งได้มีการถ่ายทอดไปยังหลายประเทศทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย เว็บไซต์การพนัน Betfred ก็ได้เข้าเป็นผู้สนับสนุนหลักของการจัดการแข่งขันดังกล่าว โดยมีการใช้ชื่อในการแข่งขันครั้งนั้นอย่างเป็นทางการว่า Betfred.com World Snooker Championship ซึ่งในสถานที่จัดการแข่งขันนั้นเองก็จะปรากฏชื่อรายการ Betfred.com World Snooker Championship ไว้โดยรอบ และยังมีการกำหนดให้ผู้เข้าร่วมการแข่งขันทุกคนต้องติดชื่อเว็บไซต์ Betfred ไว้ที่หน้าอกด้านซ้ายของชุดที่ใส่แข่งด้วย

ซึ่งผลการเข้าเป็นผู้สนับสนุนหลักครั้งนี้ทำให้ชื่อของเว็บไซต์การพนัน Betfred.com ได้ปรากฏไปสู่การรับรู้และจดจำชื่อเว็บไซต์ของผู้ชมทั้งที่อยู่ในสถานที่จัดการแข่งขันและผู้ชมที่รับชมผ่านการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ตลอดจนการรายงานข่าวต่าง ๆ เกี่ยวกับการแข่งขันนี้ไปโดยปริยาย

⁴⁹วิชากร.คอม, การตลาดทางการกีฬา, ค้นวันที่ 11 พฤษภาคม 2556 จาก <http://www.vcharkarn.com/vblog/65204>

ภาพที่ 2.20 การโฆษณาแฝงในการแข่งขันสนุกเกอร์ชิงแชมป์โลก 2012

2) เป็นผู้สนับสนุนของสโมสรกีฬาในลีกอาชีพ

ในการทำการโฆษณาแฝงของเว็บไซต์การพนันด้วยการเข้าเป็นผู้สนับสนุนของสโมสรกีฬานี้ โดยส่วนใหญ่ทางเว็บไซต์มักจะเลือกเป็นผู้สนับสนุนให้แก่ทีมฟุตบอลในลีกของประเทศทางแถบยุโรปที่มีผู้สนใจชมและมีการถ่ายทอดสดไปเกือบทั่วโลก ซึ่งการเป็นผู้สนับสนุนนี้ก็จะมีการทำให้ปรากฏด้วยโฆษณาแฝงแยกย่อยออกไปได้อีกหลายรูปแบบทั้งในกรณีของการเป็นผู้สนับสนุนในเสื้อของสโมสรซึ่งเหมือนกับการซื้อพื้นที่โฆษณาบนเสื้อของสโมสรที่มีการจัดจำหน่ายไปทั่วโลก โดยในปัจจุบันบริษัทรับพนันเจ้าของเว็บไซต์มักจะนิยมใช้การเป็นผู้สนับสนุนเสื้อของสโมสรนี้เป็นการทำการโฆษณาให้แก่เว็บไซต์ของตน โดยเฉพาะในฟุตบอลพรีเมียร์ลีกของประเทศอังกฤษซึ่งถือได้ว่าเป็นหนึ่งในลีกฟุตบอลที่มีผู้ชมทั่วโลกสูงสูดนั้นในฤดูกาล 2012-2013 ได้มีสโมสรที่ผู้สนับสนุนเสื้อแข่งของทีมเป็นเว็บไซต์การพนันถึง 5 สโมสร จากทั้งหมด 20 สโมสร ซึ่งคิดได้เป็นจำนวนถึง 25 % เลยทีเดียว

ภาพที่ 2.21 ตัวอย่างการโฆษณาแฝงเว็บไซต์การพนันด้วยชุดการแข่งขันของสโมสรฟุตบอล

นอกจากนี้ยังมีกรณีการเป็นผู้สนับสนุนให้กับสโมสรแบบทั่ว ๆ ไปซึ่งจะปรากฏชื่อเว็บไซต์หรือโลโก้ในฉากของการจัดการแข่งขันของสโมสรหรือการเป็นผู้สนับสนุนสโมสรเพื่อใช้ป้ายโฆษณาในบริเวณสนามแข่งขันซึ่งในปัจจุบันสนามฟุตบอลของหลายสโมสรได้พัฒนามาเป็นป้ายอักษรวิ่งแบบจอ LED ที่นอกเหนือจากการทำให้ปรากฏชื่อหรือโลโก้ของเว็บไซต์การพนันซึ่งเป็นผู้สนับสนุนแล้ว ยังสามารถทำการโฆษณาโดยใช้ประโยคสื่อสารเพื่อโฆษณาเว็บไซต์ในภาษาต่าง ๆ รวมทั้งภาษาไทยได้อีก ด้วยโดยป้ายโฆษณาเหล่านี้จะได้รับการเผยแพร่ออกไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจากการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลนั่นเอง

ภาพที่ 2.22 ตัวอย่างป้ายไฟวิ่งภาษาไทยในสนามดิคัพเบิลยูสเตเดียมของสโมสรฟุตบอลวีแกนแอตเลติก ประเทศอังกฤษ

สำหรับในประเทศไทยเองก็เคยมีกรณีในช่วง พ.ศ.2554 ที่สโมสรฟุตบอลเมืองทองหนองจอก ยูไนเต็ต ในขณะนั้น (ปัจจุบันคือสโมสร เอสซีจี เมืองทอง ยูไนเต็ต) ได้ขึ้นป้ายแสดนต์ผู้ให้การสนับสนุนสโมสรที่สนามเหย้าของทีมคือสนามยามาฮา สเตเดียม ในขณะนั้น (ปัจจุบันคือเอสซีจี สเตเดียม) โดยมีป้ายแสดนต์ที่เป็นชื่อเว็บไซต์การพนันหลายเว็บไซต์ซึ่งบางเว็บไซต์มีคำว่า Bet ซึ่งแปลว่าการพนันอยู่ในชื่อเว็บไซต์อย่างชัดเจนเช่นป้ายเว็บไซต์ Interbet88.net และ Spbet99.com หรือบางเว็บไซต์ไม่มีคำใด ๆ บ่งบอกว่าเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับอะไรเช่นป้ายเว็บไซต์ M88sb.com และ 360bol.com ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเว็บไซต์การพนันออนไลน์ที่รวบรวมการพนันไว้เกือบทุกรูปแบบทั้งสิ้น

โดยป้ายของเว็บไซต์การพนันดังกล่าวได้ตั้งปะปนอยู่กับป้ายผู้ให้การสนับสนุนรายอื่น ๆ ตลอดการแข่งขันฤดูกาล 2554-2555 ของฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีก ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2554 จนถึงเดือนมกราคม 2555 และเป็นฤดูกาลที่มีการถ่ายทอดสดการแข่งขันในแต่ละนัดผ่านทางช่องรายการของทรูวิชั่นส์ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิกและช่องสยามกีฬาทีวีซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ผ่านระบบดาวเทียมรวมทั้งในการแข่งขันบางนัดก็ยังคงมีการถ่ายทอดสดผ่านสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท.) ซึ่งเป็นหน่วยงานสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐบาลที่มีการแพร่ภาพแบบสาธารณะไปทั่วประเทศ โดยไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาดำเนินคดีตักเตือนหรือป้องปรามอย่างใด ๆ

ภาพที่ 2.23 ตัวอย่างป้ายเว็บไซต์การพนันซึ่งมีคำว่า Bet ภายในสนามฟุตบอลเมืองทองหนองจอก ยูไนเต็ต

ภาพที่ 2.24 ตัวอย่างป้ายเว็บไซต์การพนันซึ่งไม่มีคำว่า Bet ในชื่อเว็บไซต์ภายในสนามฟุตบอล เมืองทองหนองจอก ยูไนเต็ด

3) เป็นผู้ให้ข้อมูลในคอลัมน์ของหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่าง ๆ

การโฆษณาแฝงในกรณีนี้จะเป็นการโฆษณาในสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีรูปแบบนอกเหนือไปจากการโฆษณาในพื้นที่โฆษณาตามหัวข้อ 2.3.1.2 โดยเว็บไซต์การพนันนั้นจะใช้โอกาสจากการเป็นผู้ให้การสนับสนุนหรือเป็นผู้ให้ข้อมูลในคอลัมน์ย่อย ๆ ของสื่อสิ่งพิมพ์ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารประเภทต่าง ๆ ทำให้ชื่อเว็บไซต์ของตนปรากฏอยู่ในคอลัมน์ย่อยนั้น โดยอาจจะปรากฏมาในรูปแบบที่เป็นส่วนหนึ่งของชื่อคอลัมน์หรืออาจจะปรากฏโดยแฝงมากับเนื้อหาในคอลัมน์ในบทบาทของแหล่งข้อมูลก็ได้

โดยการโฆษณาประเภทนี้จะไม่ทำให้ผู้บริโภคซึ่งกำลังรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารฉบับนั้น ๆ รู้สึกตัวว่าสิ่งที่ได้พบเห็นนั้นเป็นการโฆษณา แต่ชื่อของเว็บไซต์การพนันซึ่งแฝงอยู่ในคอลัมน์จะถูกสร้างขึ้นภายใต้การรับรู้ทำให้ผู้บริโภครู้ถึงชื่อหรือรูปแบบโลโก้เว็บไซต์ และทำให้เกิดการรับรู้ถึงการมีอยู่และมีการจดจำเว็บไซต์นั้น ๆ ได้

ชาติ- ทุนยเป็นเป้าหมายอันดับ 1 ในการเสริมทัพของ
 ชาติ เปแอสเช ส่วนแมนยูยืนยันไม่ต้องการขายออกไป
 ง่าย และต้องรอดูว่าการเจรจาระหว่างเควิด มอยส์ กุนซือ
 ชาติ คนใหม่กับรูนีย์จะลงเอยอย่างไร.

●เอเชียแอนด์แคปLadbrokes.com 2 มิ.ย.

ฟุตบอลกระชับมิตร		
บราซิล	23.30 น. ไอร์แลนด์-จอร์เจีย	0 : 1
โคลัมเบีย	01.00 น. ยูเครน-แอมเออร์น	0 : 0.5
เวเนซุเอลา	01.30 น. สหรัฐฯ-เยอรมนี	0.5/1 : 0
อาร์เจนตินา-2	02.00 น. บราซิล-อังกฤษ	0 : 1

ภาพที่ 2.25 ตัวอย่างการเป็นผู้ให้ข้อมูลของเว็บไซต์การพนันในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

2.3.2 กรณีตัวอย่างของปัญหาการโฆษณาการพนันออนไลน์

การโฆษณาการพนันออนไลน์ในต่างประเทศนั้นมีการพัฒนาเรื่อยมาตั้งแต่ที่ธุรกิจเว็บไซต์
 การพนันออนไลน์เริ่มขยายตัวมากขึ้นในช่วงปลายของทศวรรษที่ 90 เว็บไซต์ผู้ให้บริการรายใหม่ ๆ
 ที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อดึงให้ผู้ใช้บริการเข้ามาเล่นพนันในเว็บไซต์ของตน
 ในแต่ละเว็บไซต์จึงมีการแข่งขันที่สูงตามไปด้วย และกลยุทธ์ทางการตลาดโดยการโฆษณาจึงถูกนำ
 ออกมาใช้ ซึ่งในขณะนั้นการพนันออนไลน์ยังเป็นเรื่องที่ใหม่มากและในหลาย ๆ ประเทศยังไม่มี
 กฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่แน่ชัดในการจัดการควบคุมการเล่นพนันออนไลน์ อันทำให้เกิดกรณีปัญหา
 ขึ้นในหลายกรณีไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการละเมิดกฎหมายหรือในแง่ของการกีดกันทางการค้า ดัง
 กรณีที่จะยกตัวอย่างต่อไปนี้

2.3.2.1 การโฆษณาเว็บไซต์การพนันในสหรัฐอเมริกา⁵⁰

การปรากฏของชื่อเว็บไซต์การพนันออนไลน์สู่สายตาของผู้บริโภคในสหรัฐอเมริกา
 เริ่มปรากฏอย่างชัดเจนในเดือนมีนาคม ค.ศ.2003 ผ่านทางรายการ The World Poker Tour ซี
 ซั่นหนึ่งซึ่งออกฉายผ่านทางช่อง Discovery อันเป็นช่องรายการทางเคเบิลทีวีของสหรัฐ โดยใน
 รายการ The World Poker Tour นี้ได้รวมการแข่งขันซึ่งใช้ชื่อว่า UltimateBet.com Live
 Tournament ที่จัดการแข่งขันในคาริบเบียนเอาไว้ด้วย โดยหลังจากที่มีการแพร่ภาพรายการ
 UltimateBet.com Live Tournament ไม่กี่วันก็มีผู้ทำการดาวน์โหลดโปรแกรมในการเล่น
 โป๊กเกอร์ของเว็บไซต์ UltimateBet.com เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากและไม่กี่สัปดาห์หลังจากนั้น

⁵⁰Chuck Humphrey, *Advertising Online Gambling Casinos Advertising Internet Gambling*, Retrieved October 5, 2012 from <http://www.gambling-law-us.com/Articles-Notes/advertising-online-casinos.htm>

รายการ The World Poker Tour ก็ทำการถ่ายทอดการแข่งขัน PartyPoker.com's First Live Poker Tournament ซึ่งก่อให้เกิดการดาวน์โหลดโปรแกรมของ PartyPoker.com อีกเป็นจำนวนมากเช่นกัน

จากกรณีดังกล่าวทำให้เว็บไซต์การพนัน PartyPoker.com เป็นเว็บไซต์แรกที่หาช่องทางโฆษณาผ่านช่อง Discovery ซึ่งเป็นผู้แพร่ภาพรายการ The World Poker Tour โดยต่อมาทางช่องก็ยอมรับการโฆษณาจาก PartyPoker.com เป็นเว็บไซต์แรกก่อนที่เว็บไซต์การพนันอื่น ๆ ทั้ง UltimateBet.com, PokerStars.com และ Paradise Poker จะทำการโฆษณาในช่อง Discovery ตามมาเมื่อเห็นว่าการโฆษณาของ PartyPoker.com นั้นประสบผลสำเร็จเป็นอย่างสูง เพราะสามารถทำให้เว็บไซต์ PartyPoker.com กลายเป็นเว็บไซต์โป๊กเกอร์อันดับหนึ่งได้อย่างรวดเร็วหลังจากที่มีการโฆษณาผ่านช่อง Discovery

ซึ่งต่อมาในช่วงเดือนมิถุนายน ค.ศ.2003 กระทรวงยุติธรรมของสหรัฐ ฯ ก็ได้มีการออกหนังสือเตือนไปยังสมาคมกิจการวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (The National Association of Broadcasters) โดยมีใจความว่าการเผยแพร่โฆษณากิจการเดิมพันและการให้บริการการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย และจากหนังสือเตือนนี้เองจึงทำให้เกิดการฟ้องร้องระหว่าง Paradise Poker กับช่อง Discovery เนื่องจากตั้งแต่เดือนตุลาคม ค.ศ.2003 ทางช่อง Discovery ได้ตกลงทำสัญญามูลค่า 3,850,000 เหรียญสหรัฐ กับเว็บไซต์ Paradise Poker เพื่อแพร่ภาพโฆษณาเว็บไซต์ Paradise Poker ในการถ่ายทอดรายการ The World Poker Tour โดยระบุการให้โฆษณาในแต่ละครั้งมีความยาว 30 วินาที ซึ่งหลังจากที่มีการแพร่ภาพโฆษณาคิดได้เป็นมูลค่าเพียง 600,000 เหรียญสหรัฐ ทางช่อง Discovery ก็ได้ยกเลิกสัญญากับ Paradise Poker โดยไม่ทำการคืนเงิน 3,250,000 เหรียญสหรัฐ อันเป็นสัดส่วนที่ยังไม่มีการแพร่ภาพโฆษณาตามสัญญาให้แก่ Paradise Poker จึงทำให้เกิดการฟ้องร้องต่อศาลเพื่อเรียกเงินส่วนที่เหลือตามสัญญาคืนโดย Paradise Poker ได้แต่งตั้งให้สำนักงานกฎหมาย Greenberg Traurig เป็นผู้แทนในการฟ้องคดี แต่ปรากฏว่าในเดือนเมษายน ค.ศ.2004 สำนักงานบังคับคดีแห่งสหรัฐอเมริกา (United States Marshals) ได้ทำการยึดเงินจำนวน 3,250,000 เหรียญสหรัฐ จากทางช่อง Discovery เนื่องจากเงินนี้มีความเป็นไปได้ว่าเป็นเงินเกี่ยวกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมายโดยการแพร่ภาพโฆษณา และต่อมาในเดือนมิถุนายน ค.ศ.2004 ศาลได้มีคำสั่งยกฟ้องสำนักงานกฎหมาย Greenberg Traurig

2.3.2.2 การโฆษณาเว็บไซต์การพนันในฝรั่งเศส

ในเดือนกันยายน ค.ศ.2006 สโมสรฟุตบอล อาแอส โมนาโค ในลีกเอิงของฝรั่งเศส ได้ตอบรับ BWIN.com ซึ่งเป็นบริษัทรับพนันทางอินเทอร์เน็ตจากออสเตรียในการเข้าเป็นสปอนเซอร์ผู้ให้การสนับสนุนของสโมสรด้วยการให้ใช้พื้นที่บนหน้าอกเสื้อชุดแข่งสกรีนคำว่า BWIN

สำหรับชุดแข่งฤดูกาล 2007 หลังจากที่ BWIN.com เริ่มเข้าเป็นสปอนเซอร์ของสโมสรด้วยการขึ้นป้ายโฆษณาชื่อเว็บไซต์ในบริเวณสนามแข่งขัน

แต่ปรากฏว่าในวันที่สโมสรกำลังเตรียมเปิดการแถลงข่าวในเรื่องนี้ นาย Norbert Teufelberger และนาย Manfred Bodner สองผู้บริหารระดับสูงชาวออสเตรียของ BWIN ซึ่งเดินทางมายังฝรั่งเศสเพื่อร่วมงานแถลงข่าว ได้ถูกตำรวจฝรั่งเศสเข้าจับกุมเนื่องจากทั้งคู่ละเมิดกฎหมายฝรั่งเศสที่ผูกขาดธุรกิจการพนันไว้เพียง 2 บริษัทซึ่งเป็นของรัฐบาลเท่านั้น⁵¹ โดยทั้งคู่ถูกจำคุกอยู่หลายวันในข้อหาละเมิดกฎหมายด้วยการโฆษณาการพนัน⁵² ก่อนที่จะได้รับการประกันตัวออกไปด้วยวงเงินคนละ 300,000 ยูโร โดยทนายความของฝ่าย BWIN ได้ทำการยื่นข้อร้องเรียนอย่างเป็นทางการต่อคณะกรรมการยุโรป (European Commission) โดยอ้างว่าการผูกขาดธุรกิจการพนันของฝรั่งเศสนั้นเป็นการกระทำที่ละเมิดมาตรา 49 แห่งสนธิสัญญาจัดตั้งประชาคมยุโรป⁵³ ที่กำหนดให้มีเสรีภาพในการให้บริการข้ามพรมแดน⁵⁴ ซึ่งคดีนี้ได้ยืดเยื้อมาจนถึงปี ค.ศ. 2014 โดยศาลฝรั่งเศสได้นัดสืบพยานนาย Norbert Teufelberger และนาย Manfred Bodner

⁵¹Eric Pfanner, "Online Bet Firms Hedge on Ads-Technology & Media-International Herald Tribune," **The New York Times** (8 October 2006), Retrieved October 17, 2013 from http://www.nytimes.com/2006/10/08/technology/08iht-gamble09.3067843.html?pagewanted=all&_r=0,

⁵²Simon Bowers, "Gambling The Friday Interview," **The Guardian** (17 June 2010), Retrieved October 17, 2013 from <http://www.theguardian.com/business/2010/jun/17/norbert-teufelberger-bwin-interview>

⁵³Article 49

Within the framework of the provisions set out below, restrictions on freedom to provide services within the Community shall be prohibited in respect of nationals of Member States who are established in a State of the Community other than that of the person for whom the services are intended.

The Council may, acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, extend the provisions of the Chapter to nationals of a third country who provide services and who are established within the Community.

⁵⁴**Gambling Arrests Followed Firm's Complaint That French Law Was Anti-European**, Retrieved October 17, 2013 from <http://www.out-law.com/page-7318>

ในช่วงเดือนเมษายน ค.ศ.2014⁵⁵ แม้ว่าฝรั่งเศสจะได้ตรากฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเสรีการพนันออนไลน์แล้วตั้งแต่ ค.ศ.2010 ซึ่ง BWIN ก็ได้ทำการขึ้นทะเบียนในประเทศฝรั่งเศสและได้รับการรับรองให้เป็นผู้ประกอบการเล่นพนันออนไลน์ในฝรั่งเศสแล้วก็ตาม⁵⁶

ซึ่งต่อมาในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.2014 ศาลฝรั่งเศสก็ได้ตัดสินให้ผู้บริหารทั้ง 2 ของ BWIN พ้นผิดไปในที่สุด⁵⁷

โดยผลจากการจับกุมดำเนินคดีกับ 2 ผู้บริหารระดับสูงของ BWIN ในขณะนั้น ทำให้ LFP หรือสหพันธ์ฟุตบอลลิคของฝรั่งเศสในขณะนั้นได้มีคำสั่งให้สโมสรฟุตบอล อาแอส โมนาโค ถอดป้ายโฆษณา BWIN.COM ที่มีการติดตั้งไว้ข้างสนามแข่งขันของสโมสรออกทั้งหมด และสั่งห้ามไม่ให้สโมสรทำการโฆษณาอย่างใด ๆ ให้กับการเล่นพนันและการพนันออนไลน์⁵⁸

2.3.2.3 การโฆษณาเว็บไซต์การพนันในประเทศไทย

การเล่นการพนันออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยนั้นถือว่าการกระทำที่ผิดกฎหมาย แม้ว่าเว็บไซต์ที่เล่นนั้นเป็นเว็บไซต์ที่ได้รับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมายของประเทศอื่นก็ตาม แต่กลับพบว่า การโฆษณาเว็บไซต์การพนันนั้นมีการโฆษณาให้ปรากฏสู่สายตาผู้บริโภคอย่างเปิดเผยอยู่บ่อยครั้ง โดยครั้งแรกในปี ค.ศ.2002 หรือ พ.ศ.2545 เมื่อ Ladbrokes บริษัทผู้ให้บริการการพนันออนไลน์รายใหญ่จากประเทศอังกฤษร่วมมือกับสโมสรฟุตบอลปารีสแซ็งแฌร์แมร์ของประเทศไทยในการจัดการแข่งขันฟุตบอลนัดพิเศษกับสโมสรฟุตบอลบาร์เซโลนาจากสเปนโดยมีการจัดการแข่งขันขึ้นที่สนามราชกรีฑาสโมสร ซึ่งในการแข่งขันดังกล่าว นักฟุตบอลของทีมปารีสแซ็งแฌร์แมร์จากประเทศไทยนั้นได้ทำการใส่เสื้อที่มีการสกรีนคำว่า Ladbrokes กลางหน้าอกเสื้อเป็นชุดแข่ง และการแข่งขันฟุตบอลนัดพิเศษนี้ได้มีการถ่ายทอดสดไปทั่วประเทศผ่านสถานีไทยทีวีสีช่อง 3 ประกอบกับการประชาสัมพันธ์ภาพผู้เล่นชาวไทยในชุดแข่งซึ่งมี Ladbrokes เป็นสปอนเซอร์ผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งหนังสือพิมพ์คมชัดลึกซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ให้การสนับสนุนฟุตบอลนัดพิเศษในคราวนั้นด้วย

⁵⁵ French Court to Try Bwin Bosses in April 2014, Retrieved October 17, 2013 from <https://www.bookmakersreview.com/gambling-news/french-court-try-bwin-bosses-april-2014/49365>

⁵⁶ Simon Bowers, *op. cit.*

⁵⁷ Kevin Horridge, Two Bwin.party Execs Acquitted of Gambling Charges in France, Retrieved December 20, 2014 from <http://www.casino.org/news/two-bwin-party-execs-acquitted-gambling-charges-france>

⁵⁸ Bundesliga Fights Shirt Sponsoring Issue, Retrieved October 17, 2013 from <http://www.online-casinos.com/news/news3270.asp>

ภาพที่ 2.26 บัตรผ่านประตูฟุตบอลนัดพิเศษระหว่างทีมปีศาจเทโรกับบาร์เซโลนา

ซึ่งเหตุการณ์นี้ พ.ต.อ.ญาณพล ยั่งยืน รองอธิบดีกรมสอบสวนพิเศษ ณ ขณะนั้น ได้ให้ความเห็นไว้เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2554 จากการสัมภาษณ์พิเศษของ ดร.วิษณุ วงศ์สินศิริกุล ในรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ “เกมพนันออนไลน์: หายนะเกมพนันที่ต้องควบคุม” ไว้ว่า⁵⁹

“จำได้แม่นยำว่าตอนนั้นมันเป็นความร่วมมือกันของ 3 ฝ่ายคือ ร้านรับแทงพนันของอังกฤษ สถานีโทรทัศน์ของไทยช่องหนึ่ง และหนังสือพิมพ์ไทยฉบับหนึ่ง ไปเชิญทีมบาร์เซโลนามาแข่งกับทีมชาติเรา แล้วก็ให้บริษัทรับแทงพนันนั้นแหละเป็นสปอนเซอร์ (Sponsor) แปะกลางหน้าอกहरาเลย. . .

. . . มันไม่ผิดกฎหมายนะเพราะไม่ได้บอกหรือพูดอะไรเลยว่าเป็น website รับแทงพนัน”

โดยในเวลาต่อมารูปแบบการโฆษณาเว็บไซต์การพนันที่ถูกกฎหมายของต่างประเทศก็เริ่มเข้ามาทำการตลาดในประเทศไทยด้วยรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการลงโฆษณาผ่านสื่อหนังสือพิมพ์กีฬาซึ่งวางจำหน่ายตามแผงหนังสือทั่วไปรวมทั้งในร้านสะดวกซื้อซึ่งมีสาขาอยู่ทั่วประเทศ ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ 2.3.1.2 ซึ่งรูปแบบการโฆษณาดังกล่าวได้เคยถูกตั้งเป็นกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีในการประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2555 แต่ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้ชี้แจงแทนนายกรัฐมนตรีว่าการโฆษณาเพื่อชักชวนนั้น

⁵⁹วิษณุ วงศ์สินศิริกุล, รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ “เกมพนันออนไลน์: หายนะเกมพนันที่ต้องควบคุม” (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554), หน้า 48.

กฎหมายไม่มีอำนาจเข้าไปจับกุมได้ โดยตนจะรับเรื่องนี้ไปพิจารณาและให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตั้งคณะทำงานขึ้นมา 1 ชุด เพื่อพิจารณาปรับปรุงกฎหมายระเบียบ หรือข้อบัญญัติให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ปัจจุบันต่อไป⁶⁰

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคจากการโฆษณาการพนันออนไลน์

การโฆษณาเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีบทบาทอย่างมากในสังคม⁶¹ เนื่องจากการดำเนิน กิจวัตรประจำวันของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันนั้นยากที่จะหลีกเลี่ยงการโฆษณาซึ่งปรากฏผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต หรือสื่อ ณ จุดขาย ตลอดจนโฆษณาแฝง ในหลากหลายรูปแบบซึ่งถูกสอดแทรกแวดล้อมอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้บริโภคทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่งโฆษณาโดยส่วนใหญ่มักจะเป็นการนำเสนอจุดเด่นของสินค้าหรือบริการเพื่อโน้มน้าวใจ⁶² ผู้บริโภค อันจะก่อให้เกิดความต้องการสินค้าหรือบริการนั้น ๆ

ในส่วนของโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ ผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสารจากการ โฆษณาในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยสื่อโฆษณาอันหลากหลายย่อมจะทำให้เกิดการรับรู้ การเรียนรู้ และ การจดจำ⁶³ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้คือ เมื่อผู้บริโภคได้พบเห็นหรือได้ยินการโฆษณาเว็บไซต์การ พนันไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตามผู้บริโภคนั้นก็จะเกิดการรับรู้ในสิ่งที่ตนได้เห็นหรือได้ยิน และเมื่อ ผู้บริโภคได้รับรู้ในตัวโฆษณาแล้วก็จะเริ่มมีการใช้พฤติกรรมทางสมองตามมา เช่น คิดตามในสิ่งที่ได้ เห็นได้ยินเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงว่าโฆษณานั้นเป็นการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ หรือใน โฆษณามีการชักชวนว่าสามารถเข้าชมเว็บไซต์ได้ก็จะเกิดการคิดตาม ซึ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ทำให้เกิด ประสพการณ์การเรียนรู้จากการรับโฆษณาทั้งสิ้นโดยท้ายสุดเมื่อผู้บริโภคได้รับรู้และเรียนรู้ในโฆษณา แล้วก็จะเกิดการจดจำโฆษณาหรืออาจเป็นการเก็บข้อมูลจากโฆษณานั้น ๆ ก็ได้ ซึ่งเมื่อต่อไปได้พบ เห็นชื่อเว็บไซต์หรือโลโก้ที่เกี่ยวกับเว็บไซต์การพนันนั้น ๆ ผู้บริโภคก็จะมีโอกาสเกิดการเรียกข้อมูล (Recall) ทำให้หวนนึกถึงการโฆษณาที่เคยได้เห็นได้ยินมาและมีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมในการ ทดลองเข้าเล่นการพนันออนไลน์ในเว็บไซต์ได้

นอกจากนี้กิจกรรมสื่อสารการตลาดและการโฆษณาแฝงในรูปแบบต่าง ๆ ที่เว็บไซต์การพนัน ออนไลน์ได้ทำการเผยแพร่ให้ออกไปสู่สายตาของผู้บริโภคนั้นก็เป็นไปตามแนวคิดในการเพิ่มความถี่

⁶⁰ “เฉลิม” ยอมรับกฎหมายล่าสมัย หมดสภาพ-ปราบพนันออนไลน์”, *เรื่องเดิม*.

⁶¹ กัลป์กร วรกุลลัญญานีย์ และพรทิพย์ สัมปตตะวนิช, *เรื่องเดิม*, หน้า 2.

⁶² *เรื่องเดียวกัน*, หน้า 2

⁶³ ณัฐชนันท์ กิ่งมณี, *เรื่องเดิม*, หน้า 15-17.

(Frequency)⁶⁴ ในการพบเห็นชื่อหรือโลโก้ของเว็บไซต์เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถพบเห็นได้อย่างบ่อยครั้งทั้งจากการถ่ายทอดสดการแข่งขันต่าง ๆ หรือจากภาพประกอบในข่าวไม่ว่าจะเป็นทางโทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการสร้างความรู้สึกจดจำและย้ำเตือนให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจในตัวผลิตภัณฑ์โดยไม่รู้สึกว่าการรับสื่อโฆษณาอยู่ อันเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเว็บไซต์นั้น ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญทั้งยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์อันดีขึ้นในความรู้สึกของผู้บริโภคอีกด้วย

ในส่วนของผู้บริโภคเองเมื่อได้รับรู้ รู้จักถึงเว็บไซต์การพนันจากการพบเห็นโฆษณาก็อยมองเกิดความเสียดายที่โฆษณาเหล่านั้นจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการอยากเริ่มทดลองเสี่ยงโชค โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้บริโภคในกลุ่มของผู้เสพสื่อทางด้านกีฬาไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์กีฬา หรือการรับชมการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ เพราะมีงานวิจัย⁶⁵ พบว่าแรงจูงใจของการเริ่มเล่นพนันฟุตบอลส่วนใหญ่เกิดจากความชอบกีฬาฟุตบอลซึ่งจากความชอบนี้จึงทำให้อยากติดตามรับรู้ในแวดวงกีฬาฟุตบอลอย่างใกล้ชิด และเมื่อเริ่มเล่นพนันฟุตบอลก็รู้สึกว่าจะได้รับอารมณ์ที่แตกต่างออกไปจากการชมตามปกติที่ไม่ได้เล่นพนันเพราะมีความรู้สึกลุ้นหรือตื่นเต้นมากขึ้นทั้งยังอาจได้รับผลประโยชน์จากการเล่นพนันอีกด้วย ซึ่งเมื่อผู้บริโภคในกลุ่มนี้รู้จักกับเว็บไซต์การพนันออนไลน์แล้วก็ย่อมที่จะมีแนวโน้มในการเล่นพนันอย่างอื่นนอกเหนือไปจากเล่นพนันฟุตบอลได้เพราะเว็บไซต์การพนันออนไลน์ที่มีการให้บริการนั้นได้มีรูปแบบของการเล่นพนันที่มีความหลากหลายดังที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 2.2.2.2 นั้นเอง

อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการก็ย่อมมีเสรีภาพในการโฆษณาอันถือได้ว่าเป็นวิธีการหนึ่งในการนำเสนอถึงสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ของตนไปยังประชาชนผู้บริโภค ในขณะที่ประชาชนผู้บริโภคเองก็มีสิทธิโดยชอบในการที่จะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการต่าง ๆ เหล่านั้น โดยในปัจจุบันประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยส่วนใหญ่ก็จะได้ให้การรับรองสิทธิและเสรีภาพในการโฆษณาไว้ในกฎหมายแม่บทหรือรัฐธรรมนูญของตนเพื่อที่รัฐจะได้ให้การคุ้มครองในสิทธิและเสรีภาพดังกล่าว

อีกทั้งสิทธิและเสรีภาพที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาไม่ว่าจะเป็นสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นสิทธิตามธรรมชาติอันมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น อันเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองในฐานะกฎหมายระหว่างประเทศตามกติกา ระหว่างประเทศด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง หรือเสรีภาพของสื่อมวลชนซึ่งถือว่ามี ความสำคัญมากในการปกครองระบอบประชาธิปไตยจนมีคำกล่าวที่ว่า “เสรีภาพของสื่อมวลชน

⁶⁴ ปทุมมาลย์ กสิกิจ, *เรื่องเดิม*, หน้า 10.

⁶⁵ พินิต วงษ์ยกุล, *เรื่องเดิม*, หน้า 362.

ประกันเสรีภาพของทุกหน่วยในสังคม”⁶⁶ อันหมายถึงกรณีที่หากสื่อมวลชนไร้ซึ่งเสรีภาพแล้ว หน่วยอื่น ๆ ในสังคมก็ไม่อาจคาดหวังได้ถึงเสรีภาพอีกต่อไป

2.4.1 สิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนด้านการโฆษณา

“สื่อมวลชน” หมายถึง สื่อที่จะสามารถนำสารจากผู้ส่งสารไปสู่ผู้รับสารที่ประกอบไปด้วยคนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาเดียวกันหรือระยะเวลาใกล้เคียงกัน ได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง หรือสื่อวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น⁶⁷

ปัจจุบันนี้ สื่อมวลชนในประเทศไทยได้มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ธุรกิจด้านสื่อสารมวลชนกลายเป็นอุตสาหกรรมใหญ่ การบริหารจัดการภายในองค์กรมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นแตกต่างไปจากแต่ก่อนมาก การสร้างงานออกสู่ประชาชนก็เป็นไปตามกลไกตลาดและความต้องการของผู้บริโภค⁶⁸ แม้ว่าโดยหลักแล้วสื่อมวลชนจะมีหน้าที่ในการแสวงหาและให้ข่าวสารข้อเท็จจริงแก่ประชาชน แต่สื่อมวลชนในยุคทุนนิยมนี้ก็ไม่สามารถเลี่ยงได้ในการที่จะทำหน้าที่ในฐานะเป็นสื่อโฆษณา (To Advertise) ยกตัวอย่างในกรณีของสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ซึ่งได้มีการกล่าวกันว่า “โฆษณาเป็นเส้นโลหิตของธุรกิจหนังสือพิมพ์” เนื่องจากการขายเนื้อที่โฆษณาในหนังสือพิมพ์นั้นเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ เพราะลำพังการอาศัยรายได้จากการขายเล่มเพียงอย่างเดียวนั้นย่อมไม่เพียงพอต่อการลงทุน แต่อย่างไรก็ตามการโฆษณาก็ถือได้ว่าเป็นหน้าที่ในการให้บริการชุมชนอย่างหนึ่งเช่นกัน⁶⁹

และด้วยความที่สื่อมวลชนนั้นอยู่ในฐานะตัวกลางหรือสื่อซึ่งทำหน้าที่รายงานข่าว (Information) ความคิดเห็น (Idea) ทักษะคติ (Attitude) หรือภาพพจน์ต่าง ๆ ไปยังประชาชนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วอันจะก่อให้เกิดอิทธิพลหรือผลกระทบต่อสังคมเป็นอย่างมาก สิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนจึงมีความสำคัญและได้รับการคุ้มครองในลักษณะพิเศษนอกเหนือจากสิทธิ

⁶⁶ สุภิญญา ตีระวนิช, *กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน* (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532), หน้า 831.

⁶⁷ วนิดา แสงสารพันธ์, *หลักกฎหมายสื่อสารมวลชน*, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2551), หน้า 25.

⁶⁸ พิเศษฐ์ ชวาลาธวัช, *กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน*, พิมพ์ครั้งที่ 16 (กรุงเทพฯ: หจก.บ้านหนังสือโกสินทร์, 2553), หน้า 36.

⁶⁹ รัชดาภรณ์ ศรีทองกุล, *บรรทัดฐานและทัศนะของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสิ่งพิมพ์บันเทิงเกี่ยวกับขอบเขตสิทธิที่จะรู้ของประชาชนกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550), หน้า 29.

และเสรีภาพขั้นมูลฐานของประชาชนทั่วไป⁷⁰ ซึ่งสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนที่มีความเกี่ยวข้องกับการโฆษณา นั้น ได้แก่

2.4.1.1 เสรีภาพในข่าวสาร (Freedom of Information)⁷¹

จากการที่มีการยอมรับกันว่าสิทธิที่จะรู้ (Right to Know) ถึงข่าวสาร ข้อมูล หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนมีความสนใจนั้นถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ดังนั้นเสรีภาพในข่าวสารของสื่อมวลชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในฐานะที่สื่อมวลชนนั้นเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อเท็จจริงไปสู่ประชาชน สื่อมวลชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ เพื่อตอบสนองสิทธิที่จะรู้ของประชาชน ซึ่งในบางประเทศเช่นสหรัฐอเมริกาถึงกับมีการบัญญัติกฎหมาย Freedom of Information Act (FOIA) ไว้อย่างชัดเจนอันแสดงถึงความสำคัญของเสรีภาพในข่าวสาร โดยถือว่าการจำกัดเสรีภาพในข่าวสารหรือการปฏิเสธสิทธิในการแสวงหาข่าวสารนั้นเท่ากับเป็นการปฏิเสธสิทธิที่จะรู้ของประชาชนนั่นเอง

2.4.1.2 เสรีภาพในการพิมพ์ (Freedom of Printing)⁷²

เสรีภาพในส่วนนี้เป็นเสรีภาพในขั้นตอนการดำเนินการพิมพ์ก่อนที่จะได้นำเผยแพร่ ออกสู่ประชาชน ซึ่งเสรีภาพในการพิมพ์นี้ก็คือการที่สื่อสามารถตีพิมพ์ได้โดยปราศจากการจำกัดก่อน (Prior Restraint) หรือการเซ็นเซอร์ (Censorship) อันหมายความว่าในการที่สื่อจะตีพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารใด ๆ นั้นจะต้องสามารถทำได้โดยไม่ต้องผ่านการตรวจตราจากรัฐ ซึ่งหากการตีพิมพ์นั้นได้เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหรืออาจก่อความเสียหายแล้วก็ให้เป็นเรื่องที่จะมาดำเนินการฟ้องร้องหรือลงโทษกันในภายหลัง

2.4.1.3 เสรีภาพในการจำหน่ายแจก (Freedom of Dissemination)⁷³

เสรีภาพในการจำหน่ายแจกนี้รวมถึงการจำหน่ายแจกโดยปราศจากการเข้าควบคุมหรือแทรกแซงจากรัฐด้วย ซึ่งเสรีภาพนี้ถือได้ว่าเป็นหลักประกันในการรักษาการไหลของข่าวให้ไปอย่างอิสระและต่อเนื่อง โดยหากสื่อมวลชนนั้นมีเสรีภาพในข่าวสาร เสรีภาพในการพิมพ์ และเสรีภาพในการวิพากษ์วิจารณ์อย่างครบถ้วนแล้วแต่กลับขาดไปซึ่งเสรีภาพในการจำหน่ายแจกแล้วเสรีภาพทั้ง 3 ข้างต้นที่มีก็ย่อมจะไม่มี ความหมายซึ่งผู้พิพากษา Stephen Fiele ได้กล่าวไว้ในคดี Ex Parte Jackson เมื่อปี ค.ศ.1877 ว่า “เสรีภาพในการจำหน่ายแจกเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีเสรีภาพของหนังสือพิมพ์มากเท่ากับการมีเสรีภาพในการพิมพ์โฆษณา ถ้ามี

⁷⁰ วรวิทย์ ฤทธิพิศ, “ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน,” *ดุลพາท* 41, 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2537): 77.

⁷¹ *เรื่องเดียวกัน*, หน้า 79.

⁷² *เรื่องเดียวกัน*, หน้า 80.

⁷³ *เรื่องเดียวกัน*, หน้า 81.

เสรีภาพในการพิมพ์โฆษณาโดยปราศจากเสรีภาพในการจำหน่ายแจกแล้ว เสรีภาพในการพิมพ์โฆษณาก็แทบจะปราศจากความหมาย”

2.4.1.4 สิทธิเสรีภาพตามหลักสิทธิมนุษยชน

ด้วยความที่ปัจจุบันได้มีการยอมรับกันว่าสื่อมวลชนนั้นมีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยซึ่งสื่อมวลชนจะเข้ามามีบทบาทในฐานะตัวกลางในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและนำเสนอไปสู่ประชาชน ดังนั้นเสรีภาพของสื่อมวลชนในการพูด เขียน พิมพ์ และโฆษณา จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำการรับรองและคุ้มครอง ดังที่ปรากฏในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ค.ศ.1948 ข้อ 19 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ข้อ 19 ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความเห็นและการแสดงออก ทั้งนี้ สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพที่จะถือเอาความเห็นโดยปราศจากการแทรกแซงและที่จะแสวงหา รับ และส่งข้อมูลข่าวสารและข้อคิดผ่านสื่อใด และโดยไม่คำนึงถึงพรมแดน” แต่เนื่องจากปฏิญญาสากล ฯ นี้มิได้มีฐานะเป็นกฎหมายและไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมายแก่รัฐที่ร่วมลงนามรับรองแต่อย่างใด ในภายหลังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (Human Right Commission) แห่งสหประชาชาติจึงได้มีการร่างกติกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน คือ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) อันมีฐานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศและผูกพันบรรดาประเทศที่ได้ให้สัตยาบัน

2.4.2 การจำกัดสิทธิเสรีภาพ

แม้ว่าตามหลักสิทธิมนุษยชนหรือรัฐธรรมนูญของหลาย ๆ ประเทศจะได้มีการรับรองสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ ไว้ไม่ว่าจะเป็นเสรีภาพในการประกอบอาชีพหรือเสรีภาพของสื่อ แต่อย่างไรก็ตามใช้ว่าสิทธิและเสรีภาพนั้นจะสามารถใช้ได้โดยไม่มีขอบเขต เพราะตามหลักนิติรัฐแล้วถือว่า “ไม่มีเสรีภาพใดที่ได้รับความคุ้มครองโดยปราศจากขอบเขต”⁷⁴ ซึ่งเหตุที่ต้องมีการจำกัดขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพนี้อาจแยกได้เป็น 3 ประการคือ⁷⁵ 1. เพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลอื่น 2. เพื่อการดำรงอยู่และเพื่อความสามารถในการทำภาระหน้าที่ของรัฐ และ 3. เพื่อประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ

2.4.2.1 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคล

“สิทธิของบุคคลอื่น” นี้ถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดที่มีอยู่ในสิทธิและเสรีภาพทั้งหลาย ซึ่งตามความคิดเห็นของ John Lock ตามทฤษฎีกฎหมายธรรมชาตินั้นเห็นว่ามนุษย์ตามสภาวะ

⁷⁴ บรรเจิด สิงคะเนติ, *หลักพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์*, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2552), หน้า 33-37.

⁷⁵ *เรื่องเดียวกัน*, หน้า 204-215.

ธรรมชาติดั้งเดิมมีเสรีภาพอย่างสมบูรณ์ที่จะกำหนดการกระทำของตนเองได้ และในสภาวะธรรมชาตินั้นมนุษย์ทุกคนต่างมีอิสระและความเท่าเทียมกัน ซึ่งโดยหลักทั่วไปแล้วผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคลที่มีได้มีความมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลที่สามและผลประโยชน์นั้นเป็นสาระสำคัญในทางส่วนบุคคลย่อมถือว่าผลประโยชน์เหล่านั้นเป็น “สิทธิตามธรรมชาติ” และสิทธิเหล่านั้นในสภาวะธรรมชาตินี้จะมีขอบเขตจำกัดอยู่ที่การใช้เสรีภาพที่ก่อให้เกิดการรบกวนบุคคลอื่น ดังนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองเสรีภาพอันเท่าเทียมกันสำหรับทุก ๆ คน เสรีภาพของบุคคลหนึ่งจึงต้องมีข้อจำกัดอยู่ที่เสรีภาพของคนอื่น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นด้วยการละเมิดผลประโยชน์ การทำให้บุคคลอื่นเกิดความเสียหาย หรือการทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลที่สามนั่นเอง แต่ “สิทธิของบุคคลอื่น” ตามทฤษฎีกฎหมายธรรมชาตินี้ก็ยังไม่แน่นอนในขอบเขตกฎหมายที่จะใช้เป็นบรรทัดฐานถึงความถูกต้องและไม่ถูกต้อง จนกระทั่งต่อมา “สิทธิของบุคคลอื่น” ก็ได้รับรองโดยกฎหมายของรัฐตามแนวคิดของสำนักกฎหมายบ้านเมือง “สิทธิของบุคคลอื่น” จึงได้เปลี่ยนจากตรรกะในทางกฎหมายในสภาวะธรรมชาติดั้งเดิม มาเป็นตรรกะในทางกฎหมายของกฎหมายบัญญัติ ซึ่งขึ้นอยู่กับฝ่ายนิติบัญญัติว่าจะกำหนดขอบเขต “สิทธิของบุคคลอื่น” ไว้แค่ไหนเพียงใด โดยต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการคุ้มครองผลประโยชน์ในลักษณะปัจเจกบุคคลของบุคคลอื่น

การจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลอื่นตามทฤษฎีที่กล่าวมานี้ได้ในประเทศไทยก็เคยปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ.2550 ในมาตรา 28 วรรคแรก กล่าวคือ

“มาตรา 28 บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น . . . ”

2.4.2.2 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อการดำรงอยู่และเพื่อความสามารถในการทำ ภาระหน้าที่ของรัฐ

การจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามแนวคิดนี้จะต้องพิจารณาในเนื้อหา 2 ส่วนประกอบกันคือการดำรงอยู่ของรัฐ และความสามารถในการทำภาระหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือตามแนวคิดของกฎหมายธรรมชาตินั้นเห็นว่าความมั่นคงในการดำรงอยู่ของรัฐและความสามารถในการทำหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นเหตุผลอันชอบธรรมในการจำกัดเสรีภาพตามธรรมชาติของบุคคล โดยในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อการดำรงอยู่ของรัฐนั้นมีพื้นฐานมาจากการที่รัฐมีหน้าที่ต้องป้องกันจากการรุกรานภายนอก ซึ่งในหลาย ๆ ประเทศก็ได้ทำการยอมรับและบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น การกำหนดหน้าที่ในการรับราชการทหารของพลเมือง หรือการจำกัดเสรีภาพโดยการห้ามชุมนุมสาธารณะในระหว่างที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก เป็นต้น

ส่วนความสามารถในการทำภาระหน้าที่ของรัฐนั้นก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นวัตถุประสงค์ในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจรัฐในการกำหนดหน้าที่ให้แก่พลเมืองโดยตรง เช่น การกำหนดหน้าที่ในการเสียภาษีของบุคคล

2.4.2.3 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ทั้ง “ประโยชน์สาธารณะ” และ “ความสงบเรียบร้อยของประชาชน” นั้นถือว่าเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่สมัยโรมันอันนำไปสู่การแบ่งแยกกฎหมายออกเป็นมหาชนและเอกชน โดยกฎหมายที่ว่าด้วยเรื่องผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคลนั้นก็จะเป็นเรื่องของกฎหมายเอกชน ส่วนกฎหมายที่ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวมก็จะเป็นในส่วนของกฎหมายมหาชนซึ่งโดยทั่วไปแล้วผลประโยชน์ของส่วนรวมย่อมจะต้องมาก่อนเสมอ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการจำกัดสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนนั้นเป็นเรื่องที่มีความชอบธรรมอย่างยิ่ง

สำหรับสิทธิและเสรีภาพด้านการโฆษณาไม่ว่าจะเป็นการใช้สิทธิเสรีภาพในฐานะปัจเจกบุคคลหรือในฐานะของสื่อมวลชนก็ล้วนแล้วแต่มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพโดยอาศัยเหตุผลทั้ง 3 ประการข้างต้นนี้เช่นกัน โดยบทบัญญัติมาตรา 45 แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 อันเป็นบทบัญญัติที่รับรองไว้ซึ่งสิทธิและเสรีภาพในการโฆษณานั้น ก็ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนในวรรคสอง กล่าวคือ

มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพเกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจ หรือสุขภาพของประชาชน

2.4.2.4 การจำกัดสิทธิเสรีภาพโดยฝ่ายนิติบัญญัติ⁷⁶

แม้ว่าตามหลักนิติรัฐจะยินยอมให้ฝ่ายนิติบัญญัติตรากฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเพื่อด้วยเหตุผลทั้ง 3 ข้อตามที่ได้กล่าวข้างต้นมานั้น แต่ก็เชื่อว่าฝ่ายนิติบัญญัติจะสามารถตรากฎหมายในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพได้ตามอำเภอใจ หากแต่ฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องใช้อำนาจที่ได้มานั้นให้ถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการจำกัดสิทธิและเสรีภาพทุกประการตามหลักวิชาการในทางกฎหมายมหาชนอย่างเคร่งครัด ทำให้ลักษณะของกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะตราขึ้นเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1) กฎหมายต้องไม่ขัดต่อหลักแห่งความเสมอภาค

ตามข้อนี้สามารถเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า “หลักความเสมอภาคในกฎหมาย” ซึ่งหมายความว่ากฎหมายจะต้องมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปไม่เป็นการบังคับใช้โดยเฉพาะเจาะจงแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยหลักแห่งความเสมอภาคนี้มีบทบังคับไว้ว่า “บุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเดียวกัน และบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญจะต้องได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละคน”

2) กฎหมายต้องมีความชัดเจนแน่นอน

กฎหมายที่จะมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้นั้นจะต้องเป็นกฎหมายที่มีความชัดเจนแน่นอนพอสมควร (Reasonably Definite) กล่าวคือจะต้องมีการบัญญัติให้ชัดแจ้งปราศจากความคลุมเครือว่ากฎหมายนั้นใช้บังคับหรือห้ามต่อบุคคลประเภทใด ใช้บังคับต่อการกระทำการหรือละเว้นกระทำการอะไร ใช้บังคับในกรณีใดเพื่อประโยชน์อะไร

3) กฎหมายต้องไม่มีผลย้อนหลัง

ข้อห้ามนี้หมายถึงกรณีที่กฎหมายจะใช้บังคับกับการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงไปแล้วก่อนที่จะมีการประกาศใช้กฎหมายไม่ได้ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญก็ได้กำหนดให้กฎหมายต้องทำการประกาศในราชกิจจานุเบกษาก่อนที่จะนำกฎหมายนั้นไปใช้เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้า

4) กฎหมายต้องไม่ขัดต่อหลักแห่งความได้สัดส่วน

หลักการนี้ถือได้ว่าเป็นหลักการพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้อำนาจกับผู้ตกอยู่ภายใต้อำนาจ ซึ่งผลตามหลักการนี้จะก่อให้เกิดมาตรการทางกฎหมายที่สามารถดำเนินการได้จริงในทางปฏิบัติ โดยเป็นมาตรการที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของ

⁷⁶ ภัทรภรณ์ ศิริบุญญาณุภาพ, มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมสื่อโฆษณาสินค้าและบริการที่มีลักษณะยั่วยุทธทางเพศ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสต์อีสต์, 2551), หน้า 19-21.

ประชาชนน้อยที่สุด และก่อให้เกิดประโยชน์แก่มหาชนมากกว่าก่อความเสียหายแก่เอกชนหรือสังคมโดยรวม

5) กฎหมายต้องไม่กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพ

กล่าวคือฝ่ายนิติบัญญัติจะตรากฎหมายที่มีลักษณะกระทบลูก้าไปถึง “แก่น” (Core) หรือ “สาระ” (Essence) ของสิทธิและเสรีภาพไม่ได้ จึงทำให้ตรากฎหมายให้ยกเลิก เพิกถอนสิทธิและเสรีภาพด้านใดด้านหนึ่งของประชาชนไม่ได้

2.4.3 แนวคิดในการควบคุมโฆษณาเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

สิทธิและเสรีภาพในการโฆษณาในปัจจุบันนั้นถือได้ว่ามีความเกี่ยวพันกันกับสิทธิของผู้บริโภคซึ่งจำต้องได้รับความคุ้มครองตามแนวคิดในเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภค แต่ทั้งนี้หากศึกษาลงไปถึงแนวคิดของการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณาแล้วจะพบว่าแต่เดิมการคุ้มครองผู้บริโภคด้วยการควบคุมโฆษณานั้นมิได้มีความมุ่งหมายเพื่อควบคุมเนื้อหาโฆษณาอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างจริงจัง แต่จะมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันทางการค้า⁷⁷ เนื่องจากโดยพื้นฐานของแนวคิดเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นมีที่มาจากช่วงปี ค.ศ.1930 ที่ประเทศในโลกละตะวันตกได้ตระหนักว่าระบบเศรษฐกิจแบบเสรีดั้งเดิม (Classic Capitalism) นั้นไม่ใช่ระบบที่ถูกต้องสมบูรณ์เสียทีเดียวเพราะการปล่อยให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรีโดยไม่มี การควบคุมนั้นจะทำให้เกิดภาวะการผูกขาด (Monopoly) ของฝ่ายที่มีพลังทางเศรษฐกิจและการเมืองที่สูงกว่า ประกอบกับแนวคิดทางด้านสวัสดิการสังคม (Social Welfare) และความคิดที่ว่ารัฐควรมีหน้าที่ต้องคุ้มครองประชาชน (Paternalism) นั้นได้เริ่มทำให้มีการออกกฎหมายมาบังคับใช้ในการประกอบธุรกิจโดยมีการยอมให้รัฐมีอำนาจในการเข้าแทรกแซงการประกอบธุรกิจของเอกชนได้ตามสมควรเพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรมและเพื่อประโยชน์สาธารณะ

นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่มีมากขึ้นก็ได้ทำให้การประกอบธุรกิจต่าง ๆ มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาทั้งในเรื่องของกรรมวิธีการผลิต หรือการตลาด ทำให้ระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจนั้นเกิดความไม่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของอำนาจต่อรอง หรือความรู้ในเรื่องผลิตภัณฑ์จนทำให้เกิดแนวคิดที่ว่าผู้บริโภคนั้นควรที่จะมีสิทธิบางอย่างเพิ่มขึ้นเพื่อที่จะให้สอดคล้องกับภาวะสังคมสมัยใหม่ ซึ่งสิทธิของผู้บริโภคนั้นก็ได้มีการกล่าวขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ.1962 โดยประธานาธิบดีเคนเนดี ในการให้นโยบายแก่ Consumer Advisor Council ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาหาทางในการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่ได้กล่าวไปแล้ว ซึ่งสิทธิที่สำคัญอันเกี่ยวข้องโดยตรงกับแนวคิดในเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณาก็คือสิทธิที่จะ

⁷⁷ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์, “การควบคุมโฆษณาเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค,” วารสารนิติศาสตร์ 10, 2 (กันยายน 2555): 255.

ได้รับข่าวสาร (Right to be Informed) เนื่องจากการโฆษณาได้เข้ามามีบทบาทในการตลาดมากขึ้น ผู้บริโภคจะทราบได้ถึงการมีอยู่ของสินค้าหรือบริการใด ๆ ก็จากการโฆษณา ซึ่งโฆษณาต่าง ๆ นั้นก็มักจะนำเสนอแต่ส่วนที่ดีหรือจุดเด่นของสินค้า ทั้งยังมีกรณีของการโฆษณาที่เคลือบคลุมหรือหลอกลวงเกิดขึ้นทำให้ผู้บริโภคอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถค้นหาหรือเลือกรับบริการได้ตามความประสงค์ที่แท้จริงของตน อันจะทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถคุ้มครองตนเองได้หากไม่ได้รับข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอ⁷⁸

ดังนั้นแนวคิดในเรื่องของการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณาจึงเป็นแนวคิดที่เกิดจากความคิดว่ารัฐควรมีหน้าที่ต้องคุ้มครองประชาชน (Paternalism) ประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภค อันทำให้เกิดแนวคิดที่ว่ารัฐควรมีบทบาทในการควบคุม กำหนดกฎเกณฑ์ในการโฆษณาเพื่อที่จะคุ้มครองไม่ให้ผู้ประกอบการหรือผู้บริโภคเอาเปรียบผู้บริโภค ซึ่งมาตรการที่สำคัญที่รัฐจะนำมาใช้ในการควบคุมโฆษณา ได้แก่⁷⁹

2.4.3.1 มาตรการที่มีลักษณะป้องกัน

มาตรการนี้เป็นมาตรการที่รัฐจะเข้ามาใช้อำนาจทำการตรวจสอบโฆษณาต่าง ๆ ก่อนที่จะมีการเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนเพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการเผยแพร่โฆษณาที่เกินจริง หลอกลวง หรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแต่ว่ามาตรการนี้ก็ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางความคิดระหว่างรัฐกับผู้ประกอบการหรือนักโฆษณาจึงทำให้มีการต่อต้านมาตรการนี้เป็นอย่างมาก อีกทั้งการที่รัฐใช้มาตรการเช่นนี้ยังก่อให้เกิดอุปสรรคในการประกอบธุรกิจทั้งในเรื่องของความล่าช้าทางธุรกิจที่ต้องรอการเผยแพร่โฆษณานั้นจะส่งผลถึงต้นทุนของสินค้าหรือบริการนั้น ๆ นอกจากนี้การที่รัฐเข้ามาแทรกแซงการโฆษณาโดยมาตรการนี้ยังทำให้เกิดการบิดเบือนวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของผู้ทำโฆษณาอีกด้วย

2.4.3.2 มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสินค้า

มาตรการนี้เป็นมาตรการที่รัฐจะเข้ามากำกับดูแลในทางธุรกิจโดยการกำหนดกฎเกณฑ์ในเฉพาะกรณีที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภคได้ เช่น การจำกัดอายุของผู้บริโภคในการเข้าถึงสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือบุหรี่หรือการกำหนดให้ต้องแจ้งข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้บริโภคในสินค้าบางประเภทอย่างเช่นสินค้าในกลุ่มเครื่องดื่มบำรุงกำลังต่าง ๆ

⁷⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 245-251.

⁷⁹ ธีรวุฒิ ทับทอง, มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา: ศึกษาเฉพาะการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2550), หน้า 10.

2.4.3.3 มาตรการที่มีลักษณะเป็นการแก้ปัญหา

มาตรการนี้เป็นมาตรการในส่วนของการตรวจสอบงานโฆษณา (Monitoring) ซึ่งได้ทำการเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนแล้ว โดยรัฐจะทำการกำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการที่ให้อำนาจรัฐให้สามารถสั่งแก้ไขงานโฆษณาที่ได้เผยแพร่ไปแล้วได้

2.4.4 การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคจากการโฆษณาการพนันออนไลน์ตามกฎหมาย

2.4.4.1 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) หรือ ICCPR เป็นสนธิสัญญาพหุภาคีซึ่งสมาชิกใหญ่แห่งสหประชาชาติได้ให้การรับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.2509 และมีผลใช้บังคับเมื่อ 23 มีนาคม พ.ศ.2519 โดยสนธิสัญญานี้เป็นการให้คำมั่นสัญญาว่ารัฐภาคีจะเคารพสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองของบุคคล อันรวมถึงสิทธิในชีวิต เสรีภาพในศาสนา เสรีภาพในการพูด เสรีภาพในการรวมตัว สิทธิเลือกตั้ง และสิทธิในการได้รับการพิจารณาความอย่างยุติธรรมโดยกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองนี้มีผลก่อให้เกิดพันธกรณีที่รัฐภาคีต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับสนธิสัญญา มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศ⁸⁰ ซึ่งประเทศไทยเองก็ได้เข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ.2539 อันทำให้อกติการะหว่างประเทศนี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2540

และแม้ว่าสิทธิในการโฆษณาและสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นจะเป็นสิทธิและเสรีภาพอันเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองในฐานะกฎหมายระหว่างประเทศตามกติการะหว่างประเทศด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองก็ตาม แต่ว่าสิทธิและเสรีภาพตามกติการะหว่างประเทศนี้ก็ยังมีข้อยกเว้นที่อนุญาตให้มีการจำกัดสิทธิในบางเรื่องได้ตามที่บัญญัติไว้ในข้อ 19 กล่าวคือ

ข้อ 19

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

⁸⁰ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, **พันธกรณีระหว่างประเทศ**, ค้นวันที่ 1 ธันวาคม 2555 จาก http://www.nhrc.or.th/2012/wb/th/contentpage.php?id=21&menu_id=2&groupID=8

2. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออกสิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหารับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภทโดยไม่คำนึงถึงพรมแดนทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยวาจาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการตีพิมพ์ในรูปของศิลปะหรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่ตนเลือก

3.⁸¹ การใช้สิทธิตามที่บัญญัติในวรรคสองของข้อนี้ ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบพิเศษควบคู่ไปด้วยการใช้สิทธิดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดในบางเรื่อง แต่ทั้งนี้ข้อจำกัดนั้นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายและจำเป็นต่อ

(ก) การเคารพในสิทธิหรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น

(ข) การรักษาความมั่นคงของชาติหรือความสงบเรียบร้อยหรือการสาธารณสุขหรือศีลธรรมของประชาชน

ซึ่งในกรณีของการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้นแม้จะเป็นการแสดงออกของผู้ประกอบกิจการเพื่อนำเสนอสินค้าหรือบริการซึ่งประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับทราบถึงข้อมูลข่าวสาร แต่ว่าในประเทศไทยนั้นการพนันอันรวมถึงการพนันออนไลน์ยังคงเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย ดังนั้นจึงสามารถที่จะใช้ข้อยกเว้นตามมาตรา 19 วรรคสาม ของกติการะหว่างประเทศมาจำกัดสิทธิการโฆษณาของผู้ประกอบธุรกิจรวมทั้งจำกัดสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนได้เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคจากการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์

2.4.4.2 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ทั้งนี้จากการที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นประเทศภาคีให้สัตยาบันผูกพันตนตามพันธกรณีในกติการะหว่างประเทศด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ.2539 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2540 การรับรองไว้ซึ่งสิทธิและเสรีภาพในด้านต่าง ๆ ตามหลักสิทธิมนุษยชนจึงได้ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เป็นครั้งแรก ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับถัดมาอันได้แก่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ก็ยังคงไว้ซึ่งการรับรองสิทธิและเสรีภาพตามหลักสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะเป็นสิทธิและเสรีภาพ

⁸¹3. The exercise of the rights provided for in paragraph 2 of this article carries with it special duties and responsibilities. It may therefore be subject to certain restrictions, but these shall only be such as are provided by law and are necessary:

(a) For respect of the rights or reputations of others;

(b) For the protection of national security or of public order (ordre public), or of public health or morals.

ของสื่อมวลชนหรือสิทธิของผู้บริโภคซึ่งมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยได้บัญญัติไว้ในมาตราที่ 45 และมาตรา 61 ดังนี้

มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพเกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้จะกระทำมิได้

การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามแต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชนรัฐจะกระทำมิได้

มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญมาตรา 45 นอกจากจะบัญญัติเพื่อให้สื่อมวลชนนั้นมีสิทธิเสรีภาพตามหลักสิทธิมนุษยชนดังที่ได้มีการรับรองไว้ในกติการะหว่างประเทศแล้ว บทบัญญัติดังกล่าวนี้ยังมีความสอดคล้องกับเสรีภาพของสื่อมวลชนตามแนวคิดของนักวิชาการทั้งในเรื่องเสรีภาพในข่าวสาร เสรีภาพในการพิมพ์ เสรีภาพในการวิพากษ์วิจารณ์ และเสรีภาพในการจำหน่ายจ่ายแจกแต่ก็ยังมีข้อยกเว้นในการจำกัดสิทธิตามข้อ 19 วรรคสาม ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ซึ่งการคุ้มครองผู้บริโภคในการรับสื่อโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์โดยการจำกัดสิทธิตามมาตรา 45 นั้นย่อมถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิตามข้อยกเว้นเพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดทั้งเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจของผู้บริโภคที่จะต้องรับข่าวสารจากการโฆษณาอีกด้วย

2.4.4.3 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522

แนวคิดและนโยบายการคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศไทยนั้นมีที่มาจากแนวคิดที่เชื่อว่าภาครัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองให้เกิดความปลอดภัยแก่ประชาชน⁸² ซึ่งแนวความคิดของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณาในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ฯ นั้นก็มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคในการที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอันได้แก่ 1. สิทธิที่จะได้รับการโฆษณาหรือการแสดงผลตามความเป็นจริงและปราศจากพิษภัยแก่ผู้บริโภครวม 2. สิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอย่างถูกต้องและเพียงพอที่จะไม่หลงผิดในการซื้อสินค้าหรือรับบริการโดยไม่เป็นธรรม 3. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ ซึ่งก็คือผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าหรือรับบริการด้วยความสมัครใจและปราศจากการชักจูงใจอันไม่เป็นธรรม และหากเกิดกรณีที่มีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคใน 3 ประการดังกล่าวแล้วนั้น ผู้บริโภคยังจะมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองและชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นอีกด้วยโดยสิทธินี้เรียกว่าสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองและชดเชยค่าเสียหาย

⁸² วรมน ทวีกิจอนุกุล, *เรื่องเดิม*, หน้า 47.

สำหรับในส่วนของโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้นย่อมต้องถือว่าเป็นการโฆษณาซึ่งรัฐควรจะต้องเข้ามาจำกัดเสรีภาพตามกฎหมายเพื่อที่จะคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคในการที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยวัฒนธรรมหรือศีลธรรมอันดีของชาติตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 22 กล่าวคือ

มาตรา 22 การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนควบ ทั้งนี้ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพคุณภาพ หรือลักษณะของสินค้าหรือบริการตลอดจนการส่งมอบ การจัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการ ข้อความดังต่อไปนี้ถือว่าเป็นข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวม

(1) ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง

(2) ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า หรือบริการไม่ว่าจะกระทำโดยใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการสถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริงหรือไม่

(3) ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ

(4) ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยก หรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน

(5) ข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อความที่ใช้ในการโฆษณาที่บุคคลทั่วไปสามารถรู้ได้ว่าเป็นข้อความที่ไม่อาจเป็นความจริงได้โดยแน่แท้ไม่เป็นข้อความที่ต้องห้ามในการโฆษณา (1)

บทที่ 3

หลักเกณฑ์ทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์ การพนันออนไลน์ของประเทศไทยและต่างประเทศ

การโฆษณาถือได้ว่าเป็นการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ซึ่งนอกเหนือจากบทบาทในการบอกกล่าวให้เกิดความรับรู้ถึงตัวสินค้าหรือบริการต่าง ๆ แล้ว การโฆษณายังสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคได้⁸³ เนื่องจากโฆษณาจะทำให้ผู้บริโภคเกิดความอยากรู้อยากเห็น และการที่ผู้บริโภคได้รับสื่อโฆษณาบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ ก็เป็นการโน้มน้าวใจให้ผู้บริโภคอยากทดลองใช้สินค้าหรือบริการนั้น ๆ ซึ่งในส่วนของโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์เองก็ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคได้เช่นกัน เช่นในกรณีของผู้บริโภคที่ไม่เคยมีประสบการณ์การเล่นพนันมาก่อน เมื่อได้รับสื่อโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ย่อมจะทำให้เกิดความรู้สึกรู้อยากรู้อยากลองเพราะสามารถที่จะเล่นพนันได้ง่าย ๆ ผ่านทางคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริโภคในกลุ่มของเด็กและเยาวชน ซึ่งปัญหาในเรื่องการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ก็พาดพิงกันเคยเป็นกระตุกถามนายกรัฐมนตรีนในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555 มาแล้ว แต่ก็ยังคงไม่มีการดำเนินการอย่างใด ๆ ต่อสื่อสิ่งพิมพ์ที่ลงโฆษณาเว็บไซต์การพนันเหล่านั้น อันทำให้เกิดความคลุมเครือถึงสภาพของการโฆษณาและกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน ในบทนี้จึงจะเป็นการศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ของประเทศไทยและต่างประเทศ

3.1 หลักเกณฑ์ทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ของประเทศไทย

3.1.1 กฎหมายในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ในประเทศไทยนั้นสามารถที่จะแยกพิจารณาได้เป็น 2 ส่วน คือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 อันเป็น

⁸³ สุกัญญา บุรณเดชาชัย, การสื่อสารมวลชน แนวคิด ทฤษฎี และสถานการณ์ในประเทศไทย (ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550), หน้า 325.

กฎหมายหลักเกี่ยวกับการพนัน และกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่ใช้คุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ตลอดจนกฎหมายเฉพาะสำหรับสื่อที่ใช้ในการโฆษณาประเภทต่าง ๆ

อย่างไรก็ตามมาตรการในการควบคุมการโฆษณาซึ่งได้ตราไว้เป็นพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ อันเป็นกฎหมายลำดับรองนั้นย่อมเกี่ยวข้องโดยตรงกับสิทธิและเสรีภาพ ดังนั้นการกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพจึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่ได้วางไว้ในกฎหมายสูงสุดของประเทศซึ่งก็คือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 นั้นเอง

3.1.1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

หมวด 3 แห่งรัฐธรรมนูญ ฯ ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยในกรณีต่าง ๆ ไว้ โดยมาตรา 43 เป็นการรับรองและคุ้มครองเสรีภาพในการประกอบกิจการ รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรี ซึ่งกำหนดห้ามมิให้รัฐเข้าแทรกแซงหรือจำกัดซึ่งเสรีภาพในส่วนนี้ เว้นแต่ในบางกรณีที่ต้องมีการจำกัดเสรีภาพดังกล่าว เช่น เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค กล่าวคือ

มาตรา 43 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

ในมาตรา 45 จะเป็นการรับรองและคุ้มครองเสรีภาพในการโฆษณา ซึ่งการจำกัดเสรีภาพในส่วนนี้จะทำได้ก็เฉพาะในกรณีที่บัญญัติไว้เท่านั้น เช่น เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะรับรองเสรีภาพด้านการโฆษณาแล้ว มาตรา 45 นี้ยังเป็นการคุ้มครองถึงเสรีภาพของสื่อมวลชนอีกด้วย

มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพเกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรา นี้ จะกระทำมิได้

การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใดๆ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรา นี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่น จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชนรัฐจะกระทำมิได้

ในส่วนของการคุ้มครองผู้บริโภคจะมีการบัญญัติไว้ในมาตรา 61 ซึ่งอยู่ในส่วนของสิทธิในข้อมูลข่าวสาร โดยได้กำหนดให้ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง มีสิทธิร้องเรียน เพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยา และกำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ขึ้นมาด้วย

มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้

กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภครวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย

นอกเหนือจากบทบัญญัติในส่วนของสิทธิเสรีภาพแล้ว รัฐธรรมนูญ ฯ ในส่วนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐยังได้มีการวางนโยบายด้านเศรษฐกิจเพื่อดำเนินการกำกับควบคุมการประกอบกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งในมาตรา 84 (1) และ (2) ได้วางนโยบายให้รัฐสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมโดยอาศัยกลไกตลาดทำให้ต้องยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจซึ่งมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ รวมทั้งต้องสนับสนุนให้มีการใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ควบคู่กับการประกอบกิจการ ซึ่งแนวนโยบายนี้ได้นำมาซึ่งการตรากฎหมายลำดับรองโดยให้มีผลเป็นการยกเลิกกฎหมายเดิมหลายฉบับด้วยกัน

มาตรา 84 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจดังต่อไปนี้

(1) สนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมโดยอาศัยกลไกตลาด และสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยต้องยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจซึ่งมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค

(2) สนับสนุนให้มีการใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ควบคู่กับการประกอบกิจการ

3.1.1.2 พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478

สำหรับกฎหมายในเรื่องของการพนันในประเทศไทยนั้น ยังมีได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการพนันออนไลน์เอาไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นพระราชบัญญัติการพนัน ฯ จึงเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันฉบับเดียวที่บังคับใช้อยู่ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้มีการตราไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2478 โดยได้กำหนดประเภทของการเล่นพนันไว้เป็น 2 บัญชีคือบัญชี ก. เป็นประเภทของการพนันที่ไม่สามารถขออนุญาตในการจัดให้เล่นได้ เว้นแต่มีการออกพระราชกฤษฎีกาอนุญาต และบัญชี ข. เป็นการเล่นพนันที่สามารถขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานได้

โดยในส่วนของมาตรการที่บัญญัติเกี่ยวกับการป้องปรามหรือควบคุมการโฆษณา นั้น ได้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา 12 โดยกำหนดให้ผู้ช่วยประกาศโฆษณา หรือชักชวนให้เข้าเล่นพนัน เฉพาะที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้มีความผิดอันต้องได้รับโทษเช่นเดียวกับการเป็นเจ้ามือหรือเป็นผู้เข้าเล่นพนัน กล่าวคือ

มาตรา 12 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศ โฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันใน การเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิก แพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่ง พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมี ความผิดต่อไปนี้

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึง หมายเลข 16 หรือ การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีก โสัดหนึ่ง เว้นแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้ำ ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับ ไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

และในมาตรา 9 ก็ได้มีการบัญญัติไว้ถึงการโฆษณาเช่นกัน กล่าวคือ

มาตรา 9 สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสล็อต หรือการเล่นอย่าง ใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดนั้น ต้องส่ง สลากให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประทับตราเสียก่อน จึงนำ ออกจำหน่ายได้

ถ้ายังมีได้รับอนุญาตให้มีการเล่นที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ ประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใด ๆ เข้า ร่วมในการเล่นนั้น

จากบทบัญญัติดังกล่าว ย่อมหมายความว่า การโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าเล่นพนันที่จัดขึ้น โดยมีการขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานอย่างถูกต้องแล้วสามารถทำได้โดยไม่มีเงื่อนไขหรือข้อห้ามใด ๆ ที่จะกำหนดเพิ่มเติมไว้เพื่อเป็นการคุ้มครองสังคมหรือเยาวชนไม่ให้ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าประเภทสื่อ โฆษณาต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเคยชินจนเห็นเรื่องการพนันเป็นเรื่องปกติและสร้างความต้องการ ในการเข้าเล่นการพนัน แตกต่างจากการกำหนดเงื่อนไขในการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือ ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ได้มีการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ เอาไว้อย่างชัดเจน

อีกทั้งขอบเขตนิยามของการโฆษณาตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ก็มีได้มีการให้ความหมายไว้โดยเฉพาะเจาะจงว่าจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะแค่นั้นเพียงใดจึงจะถือเป็นการ โฆษณาอันทำให้เป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

และด้วยการที่พระราชบัญญัติการพนัน ฯ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการพนันที่ใช้มานาน ทำให้มีบทกฎหมายหลายมาตราที่ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในยุคปัจจุบันจึงมีความพยายามที่จะ ปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้ซึ่งมีการออกร่างพระราชบัญญัติการพนันมาหลายฉบับทั้งที่เป็นการแก้ไข เพิ่มเติมและการบัญญัติขึ้นใหม่ทั้งฉบับ แต่ในทุกครั้งก็ยังไม่ได้มีการให้ความสำคัญกับการโฆษณาแต่ อย่างใด

โดยร่างพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งร่างโดยคณะกรรมการ ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2556 ได้มีการเพิ่มให้การเล่นพนันที่จัดบนอินเทอร์เน็ตให้เป็นการเล่นพนันในบัญชี ข. ตามที่ได้ บัญญัติไว้ในมาตรา 6⁸⁴ แห่งร่างพระราชบัญญัติการพนันดังกล่าว แต่กลับไม่มีบทบัญญัติเพิ่มเติม ในการห้าม หรือกำหนดเงื่อนไขในการควบคุมการโฆษณา หรือการส่งเสริมการขายในธุรกิจการ พนันที่จัดขึ้นบนอินเทอร์เน็ตแต่อย่างใด ซึ่งหากร่างพระราชบัญญัติการพนันฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนี้ได้ มีการบังคับใช้ขึ้นจริง การโฆษณาของเว็บไซต์การพนันประเภทต่าง ๆ ที่ได้ทำการขออนุญาต โย่มสามารถทำได้โดยไม่ผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติการพนัน

นอกจากนี้ยังมีร่างพระราชบัญญัติการพนันอีกฉบับหนึ่งคือร่างพระราชบัญญัติการ พนันพ.ศ. ที่เสนอโดยกระทรวงมหาดไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาและลงมติอนุมัติ หลักการไปเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ.2554 ก็ไม่มีบทบัญญัติในการควบคุมหรือกำหนดเงื่อนไขใน

⁸⁴ ร่างพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่...) พ.ศ.

มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลำดับที่ 25 ในบัญชี ข. แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ดังต่อไปนี้

“25 ลอตโต้ หวยออนไลน์ และการเล่นที่ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง ปวงที่สามารถใช้เล่นการพนันได้ รวมทั้งการพนันที่จัดบนอินเทอร์เน็ต”

การโฆษณาของผู้ได้รับอนุญาตตามบัญชี ข. เช่นกัน โดยในมาตรา 34 ซึ่งเป็นเรื่องการโฆษณานั้น ได้บัญญัติไว้เพียง

“มาตรา 34 ผู้ประกาศ โฆษณา ชักชวน จูงใจ หรือหลอกลวงโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันอันฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้จัดให้มีการเล่นที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

3.1.1.3 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกฎหมายหลักในการควบคุมดูแลการโฆษณาต่าง ๆ ในสินค้าและบริการทุกชนิดทุกประเภทที่ไม่ได้มีการควบคุมไว้โดยเฉพาะในกฎหมายอื่น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคเป็นการทั่วไป โดยกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจการค้าและผู้ประกอบธุรกิจโฆษณาต่อผู้บริโภค ซึ่งในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ฯ ได้ให้นิยามของคำว่า “โฆษณา” และ “สื่อโฆษณา” ไว้ในมาตรา 3 ว่า

“โฆษณา” หมายความว่า กระทำการไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“สื่อโฆษณา” หมายความว่า สิ่งที่ใช้เป็นสื่อในการโฆษณา เช่นหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ โทรทัศน์ โทรเลข โทรศัพท์ หรือป้าย

ซึ่งขอบเขตของการควบคุมการโฆษณาเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามพระราชบัญญัตินี้ได้รวมถึงการห้ามโฆษณาใด ๆ ที่สนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมาย โดยโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาในบทที่แล้วนั้นอาจถือได้ว่าเป็นการโฆษณาโดยการใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวมอย่างหนึ่งดังที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 22 กล่าวคือ

มาตรา 22 การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบ การจัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการ

ข้อความดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม

- (1) ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง

(2) ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการไม่ว่าจะกระทำโดยใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริง หรือไม่ก็ตาม

(3) ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ

(4) ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน

(5) ข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อความที่ใช้ในการโฆษณาที่บุคคลทั่วไปสามารถรู้ได้ว่าเป็นข้อความที่ไม่อาจเป็นความจริงได้โดยแน่แท้ ไม่เป็นข้อความที่ต้องห้ามในการโฆษณาตาม (1)

สำหรับความหมายของคำว่าข้อความ⁸⁵ ตามพระราชบัญญัตินี้ได้หมายความรวมถึง ภาพ เสียง เครื่องหมาย หรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่สามารถทำให้เข้าใจความหมายได้ด้วย ซึ่งหากมีการตรวจพบว่าการโฆษณาที่ต้องห้ามตามมาตรา 22 แล้ว คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาสามารถที่จะมีคำสั่งให้จำกัดการใช้สื่อโฆษณาหรือห้ามการโฆษณาได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 24 และ 27 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ฯ กล่าวคือ

มาตรา 24 ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคและคณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้กำหนดให้สินค้านั้นเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากตามมาตรา 30 ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจออกคำสั่งดังต่อไปนี้

(1) กำหนดให้การโฆษณานั้นต้องกระทำไปพร้อมกับคำแนะนำหรือคำเตือนเกี่ยวกับวิธีใช้หรืออันตราย ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนด ทั้งนี้ โดยคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะกำหนดเงื่อนไขให้แตกต่างกันสำหรับการโฆษณาที่ใช้สื่อโฆษณาต่างกันได้

(2) จำกัดการใช้สื่อโฆษณาสำหรับสินค้านั้น

⁸⁵ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 3 “ข้อความ” หมายความรวมถึง การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

(3) ห้ามการโฆษณาสินค้านั้น

ความใน (2) และ (3)ให้นำมาใช้บังคับแก่การโฆษณาที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าการใช้หรือประโยชน์ของสินค้านั้นขัดต่อนโยบายทางสังคม ศีลธรรม หรือวัฒนธรรมของชาติด้วย

มาตรา 27 ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าการโฆษณาใดฝ่าฝืนมาตรา 22 มาตรา 23 มาตรา 24 (1) หรือมาตรา 25 ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(1) ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา

(2) ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา

(3) ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการโฆษณา

(4) ให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภคที่อาจเกิดขึ้นแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา กำหนด

ในการออกคำสั่งตาม (4) ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภคประกอบกับความสุจริตใจในการกระทำของผู้กระทำการโฆษณา

นอกจากนี้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ฯ ยังได้มีการกำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้โฆษณาไว้ด้วยในมาตรา 48

มาตรา 48 ผู้ใดโฆษณาโดยใช้ข้อความตามมาตรา 22 (3) หรือ (4) หรือข้อความตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 22 (5) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 25 หรือมาตรา 26 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในส่วนของผู้เจ้าของสื่อโฆษณาก็ได้มีบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ฯ ด้วยเช่นกัน คือ

“มาตรา 50 ถ้าการกระทำตามมาตรา 47 มาตรา 48 หรือมาตรา 49 เป็นการกระทำของเจ้าของสื่อโฆษณา หรือผู้ประกอบการโฆษณา ผู้กระทำต้องระวางโทษเพียงกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น”

นอกจากนี้ในกรณีที่เป็นการกระทำผิดต่อเนื่องก็ยังมีกำหนดค่าปรับในช่วงเวลาที่ทำการโฆษณาโดยฝ่าฝืนกฎหมายไว้ด้วย คือ

“มาตรา 51 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 หรือมาตรา 50 เป็นความผิดต่อเนื่อง ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือไม่เกินสองเท่าของค่าใช้จ่ายที่ใช้สำหรับการโฆษณานั้น ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม”

ซึ่งบรรดาความผิดและบทกำหนดโทษต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ หากผู้กระทำผิดยินยอมให้เปรียบเทียบปรับแล้ว ก็จะถูกถือเป็นการทำให้คดีคดีเล็กน้อย⁸⁶

3.1.1.4 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัตินี้ได้ตราขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ทั้งในลักษณะที่เป็นการกระทำความผิดต่อระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ (มาตรา 5-13) เช่น การเจาะเข้าระบบของบุคคลอื่น แก้ไขหรือทำลายข้อมูล รบกวนการใช้ระบบ เป็นต้น และการกระทำความผิดโดยการใช้ระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ในการกระทำความผิด (มาตรา 14-16) เช่น การใช้ระบบเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือมีลักษณะลามกอนาจาร

โดยในส่วนของมาตรา 11 เป็นกรณีที่กฎหมายมุ่งประสงค์ที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดโดยการส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรืออีเมลไปยังบุคคลอื่นโดยการปกปิดตัวตนอันเป็นการกระทำโดยรบกวน กล่าวคือ

⁸⁶ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

มาตรา 62 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายให้คณะกรรมการเฉพาะเรื่องหรือคณะอนุกรรมการ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหรือเงื่อนไขประการใด ๆ ให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งในการสอบสวนถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเล็กน้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา 11 ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่น โดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

ซึ่งกรณีความผิดตามมาตรานี้จะเกี่ยวข้องกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันซึ่งทำการโฆษณาโดยการส่งอีเมลไปยังอีเมลแอดเดรสต่าง ๆ ได้

และในส่วนของบทบัญญัติมาตรา 14 ได้มีการบัญญัติว่า

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

จะเห็นได้ว่าความประสงค์ของมาตรา 14 นั้นมุ่งที่จะเอาผิดกับผู้ซึ่งนำเข้าหรือเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ที่กฎหมายถือว่าเป็นความผิดตามอนุมาตราทั้ง 5 นั้นไม่มีกรณีที่เป็นการนำเข้าหรือเผยแพร่ข้อมูลอันเกี่ยวกับการพนันทางอินเทอร์เน็ตเลยจึงทำให้การเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตเด็ดขาดจนการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลการเล่นพนันต่าง ๆ นั้นสามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปในระบบคอมพิวเตอร์

อีกทั้งในพระราชบัญญัตินี้ได้มีการให้อำนาจเจ้าพนักงานไว้ในหลายกรณีด้วยกันตามมาตรา 18 เช่น มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร ข้อมูล การสั่งให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการ ตรวจสอบ

หรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งหากมีการกำหนดในเรื่องความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่โฆษณาหรือเกี่ยวกับการพนันให้เป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้วก็จะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคจากโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ได้อย่างมาก

สำหรับมาตรการที่นำมาใช้กำกับดูแลนอกเหนือจากโทษทางอาญาอันได้แก่โทษจำคุกหรือปรับแล้ว พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังได้กำหนดมาตรการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูล⁸⁷ (การบล็อกหรือปิดเว็บไซต์) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดโดยการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในภาคสองลักษณะ 1 หรือลักษณะ 1/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

3.1.1.5 พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ.2550

แต่เดิมประเทศไทยได้มีการใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484 เป็นกฎหมายเฉพาะในการควบคุมหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยในส่วนของกาโฆษณาในหนังสือพิมพ์นั้น ได้มีมาตรการควบคุมในกรณีที่โฆษณานั้นอาจขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยเจ้าพนักงานการพิมพ์สามารถตัดเตือนเป็นหนังสือผู้โฆษณา บรรณาธิการ และหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ได้ และถ้าหากยังคงมีการลงโฆษณาที่ได้รับการตัดเตือนแล้วต่อไปอีก เจ้าพนักงานการพิมพ์สามารถสั่งเป็นหนังสือให้เสนอเรื่องหรือข้อความที่จะโฆษณาในหนังสือพิมพ์ต่อไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจข่าวตรวจก่อนได้⁸⁸

⁸⁷ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

มาตรา 20 ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในภาคสองลักษณะ 1 หรือลักษณะ 1/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการระงับการทำให้แพร่หลายนั้นเอง หรือสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นก็ได้

⁸⁸ พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484

มาตรา 36 เมื่อได้มีการโฆษณาในหนังสือพิมพ์ซึ่งเจ้าพนักงานการพิมพ์เห็นว่าอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือฝ่าฝืนคำสั่งห้ามตามความในมาตรา 34 เจ้าพนักงานการพิมพ์อาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ให้คำตัดเตือนเป็นหนังสือแก่ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ ในการให้คำตัดเตือนนี้จะเรียกบุคคลที่กล่าวแล้วไปปรับคำอธิบายและให้ลงลายมือชื่อรับทราบด้วยก็ได้

โดยต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้มีการรับรองซึ่งสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน ทำให้บทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติการพิมพ์ ฯ ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ฯ จึงได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าว และได้ทำการตราพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ ฯ ขึ้น เพื่อวางหลักเกณฑ์ในการรับจดแจ้งการพิมพ์เป็นหลักฐานให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของประชาชนผู้ที่ได้รับความเสียหายในการฟ้องร้องดำเนินคดี ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวกระทำผิดกฎหมายอันเนื่องมาจากเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ และในส่วนของมาตรการควบคุมคงเหลือเพียงกรณีการควบคุมสิ่งพิมพ์ซึ่งหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือจะกระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยให้อำนาจผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสามารถออกคำสั่งโดยการประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามสั่งเข้าหรือนำเข้าเพื่อเผยแพร่สิ่งพิมพ์ดังกล่าวในราชอาณาจักร ในกรณีฝ่าฝืนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจจับและทำลายสิ่งพิมพ์นั้นได้⁸⁹

3.1.1.6 พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

พ.ศ.2551

มาตรการกำกับควบคุมการโฆษณาซึ่งออกอากาศโดยส่งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์นั้น แต่เดิมจะต้องอยู่ในการกำกับดูแลของกรมประชาสัมพันธ์โดยต้องโฆษณาจะต้อง

(2) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และ หรือเจ้าของหนังสือพิมพ์เสนอเรื่องหรือข้อความที่จะโฆษณาในหนังสือพิมพ์ต่อไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจข่าวตรวจก่อน มีกำหนดเวลาไม่เกินสิบห้าวัน แต่ในการสั่งเช่นนี้จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้ให้คำตักเตือนตาม (1) แล้ว และผู้ถูกตักเตือนไม่สั่งวรในคำตักเตือนนั้น

⁸⁹พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ.2550

มาตรา 10 ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจออกคำสั่งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามสั่งเข้าหรือนำเข้าเพื่อเผยแพร่ในราชอาณาจักร ซึ่งสิ่งพิมพ์ใด ๆ ที่เป็นการหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือจะกระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยจะกำหนดเวลาห้ามไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วยก็ได้

การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้นำข้อความที่มีลักษณะที่เป็นการหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือข้อความที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนมาแสดงไว้ด้วย

สิ่งพิมพ์ที่เป็นการฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจจับและทำลาย

เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 14 พ.ศ.2537 ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498⁹⁰ ซึ่งแม้ว่าในการโฆษณาสินค้าหรือบริการบางประเภทจะมีกฎหมายว่าด้วยการนั้นใช้บังคับอยู่แล้วก็ตามก็ยังคงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการโฆษณาในกฎกระทรวงควบคู่กับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง⁹¹

แต่เพื่อเป็นการคำนึงถึงการรับรองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ฯ ที่ใช้อยู่เดิมคือ

⁹⁰ กฎกระทรวงฉบับที่ 14 พ.ศ.2537 ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498

ข้อ 20 ภายใต้บังคับข้อ 25 การโฆษณาและบริการธุรกิจต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาสำหรับการโฆษณาและบริการธุรกิจตามที่กรมประชาสัมพันธ์กำหนด

ข้อ 21 ในการโฆษณาและบริการธุรกิจ ผู้รับอนุญาตจะต้องกระทำในลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ไม่อ้างชื่อบุคคลหรือสิ่งซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการโฆษณา

(2) ไม่ขัดต่อศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย หรือไม่ก่อให้เกิดภาพพจน์ไปในทางลามกอนาจาร

(3) ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี หรือไม่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีระหว่างคนในชาติ หรือไม่กระทบกระเทือนต่อความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ

(4) ไม่เป็นการโฆษณาสินค้าประเภทอาวุธที่ใช้ในการสงคราม

(5) ไม่เป็นการโฆษณาอวดอ้างสรรพคุณของสินค้าและบริการธุรกิจอันเป็นเท็จหรือเกินความจริง

(6) ถ้อยคำในการพูดและเสียงที่ใช้ประกอบต้องสุภาพและไม่ผิดหลักภาษาไทย

(7) ไม่หยาบคาย หรือเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือทับถมบุคคลอื่นหรือสินค้าและบริการธุรกิจอื่น ไม่ว่าเป็นสินค้าและบริการธุรกิจชนิดหรือประเภทเดียวกันหรือไม่

(8) ไม่ใช่ข้อความสองแง่สองง่ามที่มีความหมายหยาบคาย หยาบโลน หรือไม่เป็นภาพหรือข้อความที่ยั่วยุกามารมณ์และลามกอนาจาร

(9) ไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกหวาดเสียวหรือตื่นเต้นตกใจแก่ผู้ฟังและผู้ชมโดยทั่วไป

⁹¹ กฎกระทรวงฉบับที่ 14 พ.ศ.2537 ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498

ข้อ 22 ในการโฆษณาสินค้าใด หากมีกฎหมายว่าด้วยการนั้นใช้บังคับอยู่แล้ว นอกจากผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการโฆษณาและบริการธุรกิจแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

ฉบับ พ.ศ.2498 พ.ศ.2502 พ.ศ.2521 และ พ.ศ.2530 จึงถูกยกเลิกทั้งหมด เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 โดยมีเหตุผลเพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระซึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการอันมีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญเกี่ยวกับองค์กรตามมาตรา 47 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 และเพื่อจัดระบบสื่อภาครัฐ สื่อภาคเอกชน และสื่อชุมชนให้เป็นที่สาธารณะอย่างแท้จริง และมีการใช้เครื่องมือสื่อสารของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ต่อการศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน

สำหรับพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมด้านโฆษณาของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจนั้น จะเป็นการควบคุมในส่วนของการหารายได้จากการโฆษณาและระยะเวลาสูงสุดในการโฆษณา⁹² โดยกำหนดให้มีการโฆษณาและบริการธุรกิจได้ไม่เกินชั่วโมงละ 12 นาทีครึ่ง และเมื่อรวมเวลาโฆษณาตลอดทั้งวันเฉลี่ยจะต้องไม่เกินชั่วโมงละ 10 นาที ส่วนกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ที่มีการบอกรับสมาชิกหรือเรียกเก็บค่าบริการอื่น ได้กำหนดให้โฆษณาและบริการธุรกิจได้ไม่เกินชั่วโมงละ 6 นาที และในเมื่อรวมเวลาโฆษณาตลอดทั้งวันเฉลี่ยจะต้องไม่เกินชั่วโมงละ 5 นาที

⁹²พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551

มาตรา 23 ในการประกอบกิจการทางธุรกิจ ให้ดำเนินการหารายได้โดยการโฆษณาการบริการธุรกิจ การจัดเก็บค่าสมาชิก หรือโดยวิธีอื่นใดได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งที่มีการโฆษณาและการบริการธุรกิจ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะและระยะเวลาสูงสุดในการโฆษณาและการบริการธุรกิจ แต่ทั้งนี้จะกำหนดการโฆษณาและการบริการธุรกิจได้ไม่เกินชั่วโมงละสิบสองนาทีครึ่ง โดยเมื่อรวมเวลาโฆษณาตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกินชั่วโมงละสิบนาที. . .

มาตรา 28 ในการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ที่มีการบอกรับสมาชิกหรือเรียกเก็บค่าบริการอื่นให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าบริการ ระยะเวลาสูงสุดในการโฆษณาและการบริการธุรกิจ และเงื่อนไขในการให้บริการได้

ในการหารายได้จากการโฆษณาและการบริการธุรกิจตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการจะกำหนดระยะเวลาสูงสุดเกี่ยวกับการโฆษณาและการบริการธุรกิจได้ไม่เกินชั่วโมงละหกนาที โดยเมื่อรวมเวลาโฆษณาและการบริการธุรกิจ ตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกินชั่วโมงละห้านาที. . .

3.1.2 หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการโฆษณาเว็บไซต์การพนัน

3.1.2.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติการพนัน ฯ นั้นเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติโทษทางอาญา จึงจัดได้ว่าเป็นกฎหมายอาญาประเภทหนึ่ง ดังจะเห็นได้ว่าการกำหนดโทษให้ผู้ช่วยประกาศโฆษณาให้เข้าเล่นพนันที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินั้นมีระวางโทษจำคุกหรือปรับแตกต่างกันไปในประเภทของการเล่นพนัน ดังนั้นอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำฝ่าฝืนกฎหมายในส่วนของการโฆษณาตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน ฯ จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 6 (3)⁹³

แต่ด้วยการที่ความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ นั้นเป็นความผิดประเภท Mala Prohibita คือไม่ได้เป็นความผิดในตัวเองแต่เป็นสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้เป็นความผิด อีกทั้งการกระทำผิดในการโฆษณาตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ยังเป็นการกระทำความผิดที่ไม่มีผู้เสียหาย อีกทั้งมีบทกำหนดโทษเพียงเล็กน้อย จึงทำให้เจ้าพนักงานตำรวจไม่ค่อยที่จะให้ความสำคัญกับการกระทำความผิดประเภทนี้

ประกอบกับคำว่า “โฆษณา” ตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ นั้นไม่ได้มีการให้คำนิยามไว้อย่างชัดเจนว่าหมายถึงการดำเนินการอย่างใดบ้าง จนทำให้เกิดความสับสนในการนำการที่เจ้าพนักงานตำรวจจะนำกฎหมายนี้ไปบังคับใช้ ทั้งยังติดขัดในเรื่องของอำนาจหน้าที่ ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ของรองอธิบดีกรมสอบสวนพิเศษ และการตอบกระทู้เรื่องโฆษณาเว็บไซต์การพนันของรองนายกรัฐมนตรีในการประชุมวุฒิสภาตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2

3.1.2.2 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 โดยให้สังกัดอยู่ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 20 กล่าวโดยสรุปคือ⁹⁴

1) รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจสินค้าหรือบริการใด ๆ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นมีสาย

⁹³ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547

มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(3) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

⁹⁴ การกิจและอำนาจหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค, คำนวนที่ 10 ตุลาคม 2556 จาก http://www.ocpb.go.th/ewt_news.php?nid=13

งานที่รับผิดชอบอยู่โดยตรง คือ กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก และกองคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา

2) ติดตามสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ และดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์ในสินค้าหรือบริการใด ๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมตามสมควร

3) สนับสนุนหรือทำการศึกษาและวิจัยปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่นเพื่อที่จะได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้บริโภคได้ตรงกับปัญหาและความต้องการ

4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาแก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับความปลอดภัยและอันตรายที่อาจได้รับจากสินค้าหรือบริการเพื่อที่ผู้บริโภคจะสามารถคุ้มครองตนเองได้ในเบื้องต้น

5) ดำเนินการเผยแพร่วิชาการให้ความรู้และการศึกษาแก่ผู้บริโภคเพื่อสร้างนิสัยในการบริโภคที่เป็นการส่งเสริมพละนาถัย ประหยัด และใช้ทรัพยากรของชาติให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยสายงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรงของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคคือ กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

6) ประสานงานกับส่วนงานราชการหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมส่งเสริม หรือกำหนดมาตรฐานของสินค้าหรือบริการ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความปลอดภัย และเป็นธรรมจากการซื้อสินค้าหรือบริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าประเภทอุปโภคบริโภค โดยสายงานที่รับผิดชอบในด้านนี้คือ กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลากและกองคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา

7) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่องมอบหมาย แจงหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ประสานงานเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐให้ปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ดำเนินการคดีแพ่งและคดีอาญาแก่ผู้กระทำการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในศาลตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมอบหมายและฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย

3.1.2.3 คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา⁹⁵

คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา เป็นหนึ่งในคณะกรรมการเฉพาะเรื่องซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 7 คน แต่ไม่เกิน 13 คน โดยกรรมการดังกล่าวจะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี และกรรมการที่พ้นตำแหน่งไปแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา จะมีลักษณะของการทำงานแยกเป็น 2 ส่วน คือในด้านบริหาร ได้แก่ การวินิจฉัยและออกคำสั่ง และในด้านกฎหมาย ได้แก่ การยกร่างกฎกระทรวงตั้งนั้นคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจึงเป็นองค์กรบริหารที่วางกรอบการโฆษณาให้อยู่ในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ ภายใต้การตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ในส่วนของอำนาจหน้าที่ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ฯ ได้กำหนดให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณานั้นมีอำนาจหน้าที่เฉพาะเรื่องที่ยังมิได้มีบัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นตามมาตรา 21 เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่นนั้นไม่ดำเนินการตามกฎหมาย⁹⁶ โดยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาได้บัญญัติไว้ในมาตรา 22 ถึง มาตรา 29 กล่าวได้โดยสรุปดังนี้

⁹⁵ บทเรียน E-learning วิชากฎหมายสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ค้นวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จาก http://elearning.nsruc.ac.th/e-learning/commlaw/chapter7_1.htm#7_5

⁹⁶ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522

มาตรา 21 ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการใดได้บัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้วให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้ไปใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ซ้ำหรือขัดกับบทบัญญัติดังกล่าว เว้นแต่

(1) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวยังมิได้มีการดำเนินการหรือดำเนินการยังไม่ครบขั้นตอนตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และมีได้ออกคำสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากคณะกรรมการเฉพาะเรื่องหรือคณะกรรมการให้คณะกรรมการเฉพาะเรื่องหรือคณะกรรมการเสนอเรื่องให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาออกคำสั่งตามความในหมวดนี้ได้

(2) ในกรณีตาม (1) ถ้ามีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจปล่อยให้เนิ่นช้าต่อไปได้ให้คณะกรรมการเฉพาะเรื่องหรือคณะกรรมการเสนอเรื่องให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาออกคำสั่งตามความในหมวดนี้ได้โดยไม่ต้องมีหนังสือแจ้งหรือรอให้ครบกำหนดเก้าสิบวันตามเงื่อนไข (1)

ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายออกคำสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่บัญญัติในหมวดนี้ ให้คณะกรรมการเฉพาะเรื่องมี

1) หน้าที่โดยทั่วไปในการควบคุมดูแลการโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ยังมิได้ถูกควบคุมการโฆษณาโดยกฎหมายอื่น โดยในมาตรา 22 เป็นการกำหนดมาตรฐานของข้อความที่จะใช้ในการโฆษณาและในมาตรา 23 เป็นการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการโฆษณา

2) หน้าที่ในการป้องกันหรือระงับยับยั้งความเสียหายหรืออันตรายอันจะเกิดขึ้นแก่ผู้บริโภคเนื่องจากการโฆษณาสินค้าบางประเภทเป็นการลวงหน้าโดยกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการโฆษณาหรือห้ามโฆษณาสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ตลอดจนการจำกัดการใช้สื่อโฆษณาสินค้าหรือบริการ ซึ่งเป็นอำนาจตามมาตรา 24 ถึงมาตรา 26

3) หน้าที่ในการตรวจสอบข้อความโฆษณาที่ผู้ประกอบการธุรกิจขอให้พิจารณาให้ความเห็นก่อนทำการโฆษณาตามมาตรา 29

โดยในทางปฏิบัติคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะมีขั้นตอนของการดำเนินการออกเป็น 4 ระดับคือ⁹⁷

1. ตรวจ ติดตาม สอดส่อง และรับคำร้องเรียนเกี่ยวกับโฆษณา
2. พิจารณาโฆษณาที่อาจผิดกฎหมาย
3. วินิจฉัยและสืบหาข้อเท็จจริงโดยเชิญผู้โฆษณามาให้คำยืนยันหรือพิสูจน์
4. พิจารณาสั่งการตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในกรณีพบว่าเป็นโฆษณานั้นผิด

กฎหมาย

โดยในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาได้มีคำสั่งจำกัดการใช้สื่อหรือห้ามโฆษณาแล้วแต่ผู้กระทำการโฆษณายังคงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคได้มีการกำหนดโทษทางอาญาไว้ตามมาตรา 49 คือ

“มาตรา 49 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาซึ่งสั่งตามมาตรา 27 หรือมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

อำนาจออกคำสั่งตามความในหมวดนี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายอยู่แล้วคณะกรรมการอาจมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้แทนคณะกรรมการเฉพาะเรื่องได้

การมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ ตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

⁹⁷ สุขุม ศุภนิติย์, คู่มือกฎหมายเกี่ยวกับการทำธุรกิจโฆษณา (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534), หน้า 47.

3.1.2.4 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

เป็นองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 อันเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นให้ขึ้นไปตามมาตรา 47 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

โดยเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2554 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. จำนวนทั้งสิ้น 11 ท่าน ให้เข้ามาดำรงตำแหน่ง และเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติการ กฎหมายจึงได้กำหนดให้มีการแบ่งคณะกรรมการออกเป็น 2 คณะ เพื่อปฏิบัติการแทน กสทช. ในด้านที่เกี่ยวข้อง คือ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือ กสท.ปฏิบัติการ แทนในส่วนภารกิจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม หรือ กทค.ปฏิบัติการแทนในส่วนภารกิจเกี่ยวกับการกำกับดูแล กิจการโทรคมนาคม⁹⁸

ในส่วนของอำนาจหน้าที่ของ กสทช. กสท. และ กทค. ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลโฆษณานั้น ได้แก่

- 1) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- 2) พิจารณานุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และเครื่องวิทยุคมนาคมในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือในกิจการวิทยุคมนาคมและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว
- 3) พิจารณานุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรมและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว

⁹⁸ ประวัติสำนักงาน กสทช., ค้นวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จาก <http://www.nbtc.go.th/portal/VNTC/OffNNTC/History>

4) ติดตามตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม

5) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพและการควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม

6) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช.

ซึ่ง น.ส.สุภิญญา กลางณรงค์ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ได้เปิดเผยว่ากรณีที่พบผู้ประกอบการสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ทำการแพร่ภาพรายการที่ไม่เหมาะสมหรือมีการโฆษณาที่ผิดกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของ กสทช. คือ เตือน-ปรับ-ยึดใบอนุญาต หรือกรณีที่ผู้ประกอบการสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ เป็นผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับการอนุญาต กสทช. ก็ต้องส่งเรื่องให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการ⁹⁹

3.1.2.5 กระทรวงต่าง ๆ

นอกเหนือจากองค์กร หน่วยงาน ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการกำกับดูแลเรื่องการโฆษณาตามที่ได้กล่าวไปแล้ว กระทรวงต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นต้นสังกัดของส่วนราชการทั้งหลายก็เป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีส่วนสำคัญในการกำกับดูแลการโฆษณาเว็บไซต์การพนันด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวง ICT) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักด้านการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ที่เคยใช้มาตรการทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ทำการปิดเว็บไซต์พนัน 2 ครั้ง คือในช่วงปี พ.ศ.2552 ได้ขอให้ศาลออกหมายสั่งปิดเว็บไซต์จำนวน 72 เว็บไซต์ และครั้งที่ 2 จำนวน 174 เว็บไซต์ รวม 246 เว็บไซต์ ซึ่งศาลได้มีคำสั่งตามคำร้องทั้ง 2 กรณี¹⁰⁰

กระทรวงวัฒนธรรมซึ่งมีอำนาจดูแลในสื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งนี้เนื่องจากกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นจดทะเบียน การจดทะเบียน การเปลี่ยนรายการหลักฐานการจดทะเบียน การยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียน การกำหนดแบบการจดทะเบียน และอัตราค่าธรรมเนียม การจดทะเบียนสิ่งพิมพ์ พ.ศ.2551 ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ.2550 ได้กำหนดให้การ

⁹⁹ไทยเอ็นจีโอ, กสทช. ขอให้ สตช. เร่งรัดตรวจจับสถานีวิทยุที่โฆษณาสินค้าสุขภาพและความงาม อย่างผิดกฎหมาย, คำนวณวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จาก <http://thaingo.org/thaingo/node/2339>

¹⁰⁰ไพศาล ลิ้มสถิตย์, เปิดปม เป็น อยู่ คือ “พนันออนไลน์” สังคมไทยยุคไร้พรมแดน (กรุงเทพฯ: โครงการจัดการความรู้เพื่อขับเคลื่อนสังคมปลอดภัย มุลินนิสิตศรี-สุภะดิวงศ์, 2555), หน้า 61.

ยื่นจดแจ้งการพิมพ์นั้นทำต่อสำนักศิลปากร กรมศิลปากร ซึ่งสังกัดอยู่ในกระทรวงวัฒนธรรม โดยมีการแต่งตั้งให้อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้อำนวยการสำนักศิลปากร แล้วแต่กรณี เป็นพนักงานจดแจ้งการพิมพ์ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่จดแจ้งการพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ.2550

นอกจากนี้อีกหนึ่งกระทรวงที่ควรจะต้องเข้ามาจับบทบาทในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในกรณีการเป็นผู้ให้การสนับสนุนต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกีฬา ก็คือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาซึ่งถือเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของการกีฬาแห่งประเทศไทยนั่นเอง

3.2 กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์ของต่างประเทศ

3.2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันคือ The Unlawful Internet Gambling Enforcement Act of 2006 (UIGEA) โดยที่มาและวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมายนี้ ได้มีการอ้างถึงผลเสียของการพนันทางอินเทอร์เน็ตที่ก่อให้เกิดการทำธุรกรรมทางการเงินด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต การโอนเงินผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ และจากการศึกษาของคณะกรรมการศึกษาผลกระทบจากการเล่นพนันแห่งชาติ (The National Gambling Impact Study Commission) พบว่าควรต้องมีการควบคุมการโอนเงินไปยังเว็บไซต์การพนันเหล่านั้น เพราะการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการจัดเก็บหนี้ของสถาบันการเงิน อีกทั้งกฎหมายที่บังคับใช้อยู่เดิมนั้นไม่สามารถที่จะใช้บังคับได้ โดยเฉพาะในกรณีของการเล่นพนันข้ามรัฐหรือข้ามประเทศ¹⁰¹ แต่อย่างไรก็ตามในบทบัญญัติทั้ง 7 มาตราของ UIGEA ก็ได้มีการตราข้อห้ามหรือข้อบังคับในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันไว้แต่อย่างใด

โดยก่อนหน้าที่กฎหมาย UIGEA ฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับสหรัฐอเมริกาก็มีกฎหมายระดับสหพันธรัฐที่ชื่อว่า Interstate Wire Act of 1961 เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเอากับการพนันที่ใช้การติดต่อสื่อสารทางสายเป็นเครื่องมือเพื่อการส่งข้อมูลหรือให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการพนันหรือเกี่ยวกับธุรกิจการพนันระหว่างรัฐหรือระหว่างประเทศโดยที่กฎหมาย Interstate Wire Act of 1961 นี้ก็มีได้มีบทบัญญัติใดที่บัญญัติห้ามกรณีของการโฆษณาการพนันเอาไว้โดยเฉพาะเจาะจงเช่นกันและเป็นเหตุให้เกิดปัญหาจากกรณีที่มีการเผยแพร่โฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ และการขายผลกีฬาต่างประเทศ ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต สิ่งพิมพ์ หรือแม้กระทั่งในวิทยุและโทรทัศน์ จนทำให้กระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมาย

¹⁰¹U.S. Code, Section 5361.

ต้องทำการออกหนังสือเตือนแจ้งไปยังสมาคมกิจการวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (The National Association of Broadcasters) เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน ค.ศ.2003 โดยมีเนื้อหา ดังนี้

ตามที่ท่านทราบดีอยู่แล้วว่าโฆษณาการให้บริการการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตและเดิมพันการทายผลกีฬาต่างประเทศได้แพร่หลายในอินเทอร์เน็ต โฆษณาสิ่งพิมพ์ ตลอดจนในวิทยุและโทรทัศน์ ด้วยปริมาณที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วของโฆษณาการเดิมพันทายผลกีฬาต่างประเทศและคาสีโนออนไลน์นี้เองได้ก่อให้เกิดปัญหาเนื่องจากได้ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแก่ประชาชนในประเทศโดยทำให้เกิดความเชื่อว่าการเล่นพนันเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ซึ่งในความเป็นจริงแล้วมิได้เป็นเช่นนั้น เนื่องจากมีความเป็นไปได้ว่าในสมาคมของท่านมีสมาชิกบางคนได้รับเงินเพื่อการเผยแพร่โฆษณาดังกล่าว กระทรวงยุติธรรมในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการสาธารณะขอแจ้งให้ท่านทราบว่าหน่วยงานและบุคคลที่ทำการเผยแพร่โฆษณาเหล่านั้นอาจจะกำลังกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายทั้งในระดับมลรัฐและระดับสหพันธรัฐ นอกจากนี้หน่วยงานหรือบุคคลผู้ซึ่งยอมรับและใช้บริการตามโฆษณาดังกล่าวอาจจะเป็นการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการกระทำที่ผิดกฎหมาย

นอกเหนือจากข้อยกเว้นที่ให้มีการออกใบอนุญาตในการดำเนินกิจการเดิมพันทายผลกีฬาซึ่งจำกัดเฉพาะในมลรัฐเนวาดา กฎหมายระดับมลรัฐและระดับสหพันธรัฐห้ามมิให้มีการดำเนินกิจการเดิมพันทายผลกีฬาและการให้บริการการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตภายในประเทศหรือแม้แต่การดำเนินการของกิจการซึ่งตั้งอยู่นอกประเทศ โดยสำนักงานอัยการแห่งสหรัฐอเมริกาในหลายท้องที่ได้ทำการดำเนินคดีกับกิจการเดิมพันทายผลกีฬาและการพนันทางอินเทอร์เน็ตซึ่งประกอบกิจการอยู่ต่างประเทศเป็นผลสำเร็จ ซึ่งกระทรวงยุติธรรมก็จะดำเนินการตามคดีเหล่านั้น

แม้ว่าข้อกล่าวอ้างถึงความชอบธรรมของพวกเขาจะถูกหยิบยกขึ้นมาบ่อยครั้ง แต่การดำเนินงานของการให้บริการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตและกิจการเดิมพันทายผลกีฬาต่างประเทศซึ่งยอมรับการเดิมพันจากผู้บริโภคในสหรัฐอเมริกานั้นเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา 1084 1952 และ 1955 ของหัวข้อที่ 18 แห่งประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา ซึ่งในแต่ละมาตรานั้นเป็นความผิดทางอาญาในระดับ E¹⁰² นอกจากนี้ในหมวดที่ 18 แห่งประมวลกฎหมาย

¹⁰²โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี แต่ไม่น้อยกว่า 1 ปี

สหรัฐอเมริกา มาตรา 2 ยังได้บัญญัติให้บุคคลหรือนิติบุคคลใดที่ให้ความช่วยเหลือหรือให้การสนับสนุนการกระทำความผิดต้องได้รับโทษเสมือนตัวการในฐานความผิดนั้น ๆ ด้วย กระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้ขอสงวนสิทธิ์ที่จะดำเนินคดีตามกฎหมาย

กิจการกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และสื่อมวลชนอื่นๆควรที่จะตระหนักรู้ได้ว่าเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายในการเผยแพร่โฆษณากิจการเดิมพันทายผลกีฬาต่างประเทศและการให้บริการการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตด้วยสมมุติฐานเดียวกันกับที่พวกเขาไม่สามารถที่จะเผยแพร่โฆษณาขายยาเสพติด โสเภณี สื่อลามกอนาจารเกี่ยวกับเด็ก หรือกิจกรรมต้องห้ามอื่น ๆ ได้ เราจะขอบคุณเป็นอย่างยิ่งถ้าคุณจะส่งต่อข้อความนี้ไปยังสมาชิกทั้งหมดในองค์กรของคุณซึ่งอาจจะกำลังเผยแพร่โฆษณาดังกล่าว เพื่อให้พวกเขาทำการหารือกับที่ปรึกษาหรือดำเนินการอย่างใด ๆ ที่พวกเขาเห็นว่าเหมาะสม¹⁰³

¹⁰³“As you are no doubt aware advertisements for Internet gambling and offshore sportsbook operations are ubiquitous on the Internet, in print ads. and over the radio and television. The sheer volume of advertisements for offshore sports books and online casinos is troubling because it misleads the public in the United States into believing that such gambling is legal. When in fact, it is not. Because of the possibility that some of your organization's members may be accepting money to place such advertisements, the Department of Justice, as a public service, would like you to be aware that the entities and individuals placing these advertisements may be violating various state and federal laws and that entities and individuals that accept and run such advertisements may be aiding and abetting these illegal activities.

With very few exceptions limited to licensed sportsbook operations in Nevada, state and federal laws prohibit the operation of sportsbooks and Internet gambling within the United States, whether or not such operations are based offshore. United States Attorneys' Offices in several districts have successfully prosecuted offshore sportsbookmaking and Internet gambling operations, and the Department of Justice win [sic.] continue to pursue such cases.

Notwithstanding their frequent claims of legitimacy, Internet gambling and offshore sportsbook operations that accept bets from customers in the United States violate Sections 1084, 1952, and 1955 of Title 18 of the United States Code, each of which is a Class E felony. Additionally, pursuant to Title 18, United States

โดยผลจากหนังสือเดือนฉบับนี้ทำให้เว็บไซต์ผู้ให้บริการค้นหาข้อมูลอย่าง Yahoo และ Google ออกมาประกาศว่าพวกเขาจะหยุดการโฆษณาเว็บไซต์รับพนันออนไลน์ตั้งแต่เดือนเมษายน ค.ศ.2004 เป็นต้นมา

แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับหนังสือเดือนดังกล่าวโดยในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2004 เว็บไซต์ CasinoCity.com ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ให้บริการค้นหาข้อมูลเว็บไซต์ของการเล่นพนันออนไลน์และทำการเผยแพร่โฆษณาเว็บไซต์เหล่านั้นในเว็บไซต์ของตนได้ทำการยื่นฟ้องกระทรวงยุติธรรมเพื่อเรียกร้องให้ศาลยืนยันว่า CasinoCity.com มีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการประกอบธุรกิจ เนื่องจากหนังสือเดือนของกระทรวงยุติธรรมนั้นเป็นการข่มขู่ว่าจะดำเนินคดีในฐานช่วยเหลือและสนับสนุนการกระทำผิดกฎหมายตามที่ระบุในหนังสือดังกล่าว¹⁰⁴

ซึ่งในส่วนของกระทรวงยุติธรรมก็ได้ยื่นข้อต่อสู้โดยอ้างว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง โจทก์มิได้เป็นผู้เสียหายตามฟ้อง ฟ้องโจทก์ไม่มีเนื้อหาสาระแห่งคดี และการนำกฎหมายว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนมาประยุกต์ใช้ตามฟ้องไม่เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อหลักสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

โดยต่อมาในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2005 ศาลได้พิพากษายกฟ้องเว็บไซต์ CasinoCity.com โดยระบุว่าจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคดีเป็นเรื่องซึ่งสมควรแล้วที่หลักสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานจะไม่คุ้มครองซึ่งสิทธิในการโฆษณากิจกรรมซึ่งผิดกฎหมาย¹⁰⁵

แม้ว่าต่อมาในปี ค.ศ.2006 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาจะได้ทำออกกฎหมาย The Unlawful Internet Gambling Enforcement Act of 2006 (UIGEA) โดยในช่วงก่อนที่จะมีการออก

Code, Section 2, any person or entity who aids or abets in the commission of any of the above-listed offenses is punishable as a principal violator of those statutes. The Department of Justice is responsible for enforcing these statutes. and we reserve the right to prosecute violators of the law.

Broadcasters and other media outlets should know of the illegality of offshore sportsbook and Internet gambling operations since, presumably, they would not run advertisements for illegal narcotics sales, prostitution, child pornography or other prohibited activities. We'd appreciate it if you would forward this public service message to all of your member organizations which may be running such advertisements, so that they may consult with their counsel or take whatever actions they deem appropriate.”

¹⁰⁴ Chuck Humphrey, *op. cit.*

¹⁰⁵ Casino City, Inc. v. United States Department of Justice (United States District Court Middle District of Louisiana, Civil Action Number 04-557-B-M3, 2005)

กฎหมายฉบับนี้ในหลาย ๆ มลรัฐก็ได้มีการออกกฎหมายเฉพาะเพื่อห้ามการพนันออนไลน์ทุกประเภท แต่ขณะเดียวกันบางมลรัฐก็ได้มีการออกกฎหมายใหม่ เนื่องจากอัยการและศาลมีความเห็นว่ากฎหมาย Interstate Wire Act of 1961 นั้นสามารถนำมาปรับใช้กับการพนันออนไลน์ได้อยู่แล้ว ซึ่งนักวิชาการชื่อ Anthony Cabot และ Kevin Doty ได้ให้ความเห็นไว้ว่าสาเหตุที่รัฐบาลกลางสหรัฐออกนโยบายและกฎหมายห้ามการพนันออนไลน์ก็เพราะรัฐบาลมลรัฐต่าง ๆ ไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะจัดการการพนันออนไลน์ได้ และอาจมีประเด็นปัญหาทางกฎหมายบางประการ¹⁰⁶

อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2007 กระทรวงยุติธรรมโดยสำนักอัยการเขตตะวันออกของรัฐมิสซูรีได้มีการทำบันทึกข้อตกลงกับบริษัทไมโครซอฟท์ซึ่งเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตรายใหญ่ โดยบริษัทไมโครซอฟท์ยินยอมชำระค่าปรับเป็นเงินจำนวน 21 ล้านดอลลาร์สหรัฐจากการที่รัฐบาลได้กล่าวหาว่าบริษัทไมโครซอฟท์ได้ละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันทางอินเทอร์เน็ตเนื่องจากมีส่วนเกี่ยวข้องกับการโฆษณากิจกรรมการเล่นการพนันออนไลน์ โดยในข้อตกลงดังกล่าวนี้บริษัทไมโครซอฟท์ได้ยินยอมให้ความร่วมมือแก่รัฐบาลในการให้ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อทำการสืบสวนต่อไปโดยที่รัฐบาลกลางสหรัฐก็จะไม่ดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญาแก่บริษัทไมโครซอฟท์ นอกจากนี้กระทรวงยุติธรรมก็ยังได้มีบันทึกข้อตกลงเช่นเดียวกันนี้กับเว็บไซต์ Google และ Yahoo ด้วยเช่นเดียวกันโดย Google ตกลงจ่ายค่าปรับ 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ Yahoo ตกลงจ่ายค่าปรับ 7.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ¹⁰⁷

3.2.2 ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษเป็นประเทศหนึ่งที่อนุญาตให้ธุรกิจการพนันบางประเภทสามารถขอรับใบอนุญาตต่อคณะกรรมการกำกับการพนัน (The Gambling Commission) ในการประกอบธุรกิจได้อย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ.2005 (The Gambling Act 2005) เช่น ธุรกิจบ่อนคาสีโน ธุรกิจเปิดรับทายผลกีฬาต่าง ๆ ซึ่งการประกอบธุรกิจการพนันตามพระราชบัญญัตินี้ได้หมายรวมไปถึงการให้บริการเล่นพนันโดยใช้การสื่อสารระยะไกลในรูปแบบของอินเทอร์เน็ตด้วย¹⁰⁸

¹⁰⁶ไพศาล ลี้มสฤตย์, เปิดปม เป็น อยู่ คือ “พนันออนไลน์” สังคมไทยยุคไร้พรมแดน, หน้า 26-27.

¹⁰⁷DOJ Fines Microsoft, Google, and Yahoo \$31.5 Million for Advertising of Internet Gambling, Retrieved May 5, 2013 from <http://www.techlawjournal.com/topstories/2007/20071219.asp>

¹⁰⁸The Gambling Act 2005 Section 67

ซึ่งการโฆษณาของผู้ให้บริการเล่นพนันในอังกฤษนั้นจะทำได้แต่เฉพาะผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตในการประกอบธุรกิจการพนันจากคณะกรรมการ ฯ แล้วเท่านั้น โดยผู้ประกอบการธุรกิจการพนันออนไลน์ที่ได้รับใบอนุญาตจะต้องแจ้งลิงค์ของเว็บไซต์ของตนต่อคณะกรรมการ ฯ เพื่อให้ผู้บริโภคซึ่งจะใช้บริการเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้นจะได้ทราบว่าผู้ประกอบการนั้นได้รับใบอนุญาตหรือไม่ และผู้ประกอบการที่ประสงค์จะทำการโฆษณานั้นจะต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม (LCCP) ด้วย¹⁰⁹

สำหรับกฎหมายเกี่ยวกับการพนันฉบับปัจจุบันของประเทศอังกฤษนั้นคือ พระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ.2005 (The Gambling Act 2005) ซึ่งได้ทำการบัญญัติในส่วนของกาโฆษณการพนันไว้ในหมวดที่ 16 ตั้งแต่มาตรา 327 ถึงมาตรา 333 อันมีรายละเอียดในแต่ละมาตราดังนี้

มาตรา 327¹¹⁰ ความหมายของคำว่า “การโฆษณา”

¹⁰⁹ **Gambling Advertising Rules and Regulations**, Retrived December 10, 2013 from <http://www.gamblingcommission.gov.uk/Advertising.aspx>

¹¹⁰ 327 Meaning of “advertising”

(1) For the purposes of this Act a person advertises gambling if—

(a) he does anything to encourage one or more persons to take advantage (whether directly or through an agent) of facilities for gambling,

(b) with a view to increasing the use of facilities for gambling, he brings them or information about them to the attention of one or more persons, or

(c) he participates in or facilitates an activity knowing or believing that it is designed to—

(i) encourage one or more persons to take advantage (whether directly or through an agent) of facilities for gambling, or

(ii) increase the use of facilities for gambling by bringing them or information about them to the attention of one or more persons.

(2) For the purposes of subsection (1) a person shall be treated as bringing facilities for gambling to the attention of one or more persons with a view to increasing the use of the facilities if—

(a) he enters into arrangements (whether by way of sponsorship, brandsharing or otherwise) under which a name is displayed in connection with an event or product, and

(b) either—

(1) เพื่อวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำการโฆษณาการพนันเมื่อ

ก. ได้มีการกระทำการอย่างใด ๆ เพื่อส่งเสริมให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนหาประโยชน์ (ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านตัวแทน) จากสิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่นพนัน

ข. เพื่อจำนวนผู้ใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเล่นพนันที่เพิ่มมากขึ้น ได้มีการนำเสนอหรือให้ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความสนใจให้แก่บุคคลคนเดียวหรือหลายคน หรือ

ค. ได้เข้ามีส่วนร่วม หรืออำนวยความสะดวกในการรับรู้กิจกรรมหรือทราบอยู่แล้วว่ากิจกรรมนั้นจัดขึ้นเพื่อ

1. ส่งเสริมให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนใช้ประโยชน์ (ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านตัวแทน) จากสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเล่นพนัน หรือ

2. ส่งเสริมการเพิ่มขึ้นของการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเล่นการพนันโดยการนำสิ่งเหล่านั้นหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาแนะนำแก่บุคคลคนเดียวหรือหลายคน

(2) สำหรับวัตถุประสงค์ตาม (1) นั้น จะถือว่าได้นำเสนอหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเล่นการพนันเพื่อสร้างความสนใจให้แก่บุคคลคนเดียวหรือหลายคนเพื่อจำนวนผู้ใช้บริการการเล่นพนันที่เพิ่มมากขึ้นเมื่อ

ก. ได้เข้าไปดำเนินการ (ไม่ว่าจะด้วยการเข้าเป็นผู้ให้การสนับสนุน, ใช้เครื่องหมายการค้าร่วมกัน หรือวิธีการอื่นใด) ภายใต้อุปกรณ์ซึ่งปรากฏเชื่อมโยงในเหตุการณ์หรือผลิตภัณฑ์ และ

ข. มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งในต่อไปนี้

1. การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเล่นการพนันเป็นจุดประสงค์เดียวหรือจุดประสงค์หลักของกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้อุปกรณ์นั้น หรือ

(i) the provision of facilities for gambling is the sole or main activity undertaken under that name, or

(ii) the manner or context in which the name is displayed is designed to draw attention to the fact that facilities for gambling are provided under that name.

2. ประเภทหรือเนื้อหาภายใต้ชื่อนั้นถูกออกแบบมาเพื่อเชิญชวน
และอำนวยความสะดวกในการเล่นการพนันภายใต้ชื่อที่นำเสนอไว้

มาตรา 328¹¹¹ ข้อบังคับ

¹¹¹328 Regulations

(1) The Secretary of State may make regulations controlling the advertising of gambling.

(2) The regulations may, in particular, make provision about—

- (a) the form of advertisements;
- (b) the content of advertisements;
- (c) timing;
- (d) location.

(3) Regulations by virtue of subsection (2)(b) may, in particular, require specified words to be included in advertisements.

(4) In making regulations under this section the Secretary of State shall, in particular, have regard to the need to protect children and other vulnerable persons from being harmed or exploited by gambling.

(5) A person commits an offence if he contravenes a requirement of regulations under this section.

(6) Regulations under this section may provide defences (whether similar to those provided by section 330 or otherwise).

(7) A person guilty of an offence under subsection (5) shall be liable on summary conviction to—

- (a) imprisonment for a term not exceeding 51 weeks,
- (b) a fine not exceeding level 5 on the standard scale, or
- (c) both.

(8) Where a person commits an offence under this section by causing an advertisement to be displayed or made accessible, he shall be treated as committing the offence on each day during any part of which the advertisement is displayed or made accessible.

(9) Regulations under this section may, in particular, make provision generally or by reference to—

- (a) specified classes of gambling,
- (b) specified classes of advertisement, or
- (c) activity undertaken in or in connection with specified places.

- (1) หน่วยงานรัฐมนตรี สามารถออกข้อบังคับเพื่อใช้ควบคุมโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันได้
- (2) ข้อบังคับนั้นสามารถกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับ
- ก. รูปแบบของการโฆษณา
 - ข. เนื้อหาสาระของการโฆษณา
 - ค. เวลา
 - ง. สถานที่
- (3) ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม (2) ข. อาจจะกำหนดให้ต้องระบุค่าเฉพาะใด ๆ รวมไว้ในการโฆษณาได้
- (4) ในการออกข้อบังคับภายใต้หน่วยงานรัฐมนตรี จำต้องคำนึงเป็นพิเศษถึงการคุ้มครองเด็กและบุคคลที่มีความเสี่ยงอื่น ๆ จากการได้รับความเสียหายหรือถูกเอาเปรียบจากการเล่นการพนัน
- (5) บุคคลใด ๆ จะตกเป็นผู้กระทำความผิดเมื่อทำการฝ่าฝืนข้อบังคับตามมาตรานี้
- (6) ข้อบังคับภายใต้มาตรานี้ให้ถือเป็นการคุ้มครองตามกฎหมาย (แม้ว่าจะมีความคล้ายคลึงกับมาตรา 330 หรือมาตราอื่น ๆ)
- (7) บุคคลที่มีความผิดตาม (5) จะต้องรับโทษ
- ก. ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 51 สัปดาห์
 - ข. ปรับไม่เกินระดับ 5 มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้¹¹² หรือ
 - ค. ทั้งจำทั้งปรับ
- (8) ในกรณีที่บุคคลใดถือถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดภายใต้มาตรานี้โดยการโฆษณาที่เผยแพร่หรือสามารถเข้าถึงได้ ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดในแต่ละวันตลอดช่วงที่โฆษณาได้เผยแพร่หรือสามารถเข้าถึงได้
- (9) ข้อบังคับภายใต้มาตรานี้สามารถกำหนดข้อบังคับโดยทั่วไปหรืออ้างอิง
- ก. รูปแบบลักษณะเฉพาะของการพนัน
 - ข. รูปแบบลักษณะเฉพาะของการโฆษณา หรือ
 - ค. กิจกรรมใด ๆ ที่อยู่ภายใต้หรือเกี่ยวข้องในสถานที่ที่กำหนด

(10) In the application of subsection (7) to Scotland the reference to 51 weeks shall have effect as a reference to six months.

¹¹² 5,000 ปอนด์

(10) ในการนำบทกำหนดโทษตาม (7) ไปใช้ในสก็อตแลนด์นั้น ระยะเวลา 51 สัปดาห์อาจจะมีผลบังคับได้ถึง 6 เดือน

มาตรา 329¹¹³ การประชาสัมพันธ์

(1) ข้อบังคับภายใต้มาตรา 328 ไม่นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการโฆษณาในกิจการวิทยุโทรทัศน์ตามมาตรา 319 แห่งพระราชบัญญัติการสื่อสาร ค.ศ.2003 มาใช้

(2) สำนักงานคณะกรรมการการสื่อสาร จะต้องดำเนินการภายใต้ข้อบังคับของมาตรา 328 และต้องทำการทบทวนและแก้ไขมาตรฐานของการโฆษณาการพนัน

(3) ในการปฏิบัติตาม (2) สำนักงานคณะกรรมการการสื่อสาร

ก. จะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกับคณะกรรมการการพนัน และ

ข. จะต้องมีความชัดเจนว่ามาตรฐานนี้สะท้อนให้เห็นถึงบทบัญญัติของข้อบังคับภายใต้มาตรา 328

(4) บทบัญญัติของข้อบังคับภายใต้มาตรา 328 จะต้องไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางการโฆษณาซึ่ง

¹¹³ 329 Broadcasting

(1) Regulations under section 328 may not make provision about advertising by way of television or radio services to which section 319 of the Communications Act 2003 (c. 21) applies.

(2) The Office of Communications shall under that section set, review and revise standards in respect of advertisements for gambling.

(3) In complying with subsection (2) the Office of Communications—

(a) shall consult the Gambling Commission, and

(b) shall ensure that the standards reflect the provisions of regulations under section 328.

(4) Regulations under section 328 may not make provision about advertising by way of a service which—

(a) is provided by the British Broadcasting Corporation, and

(b) would be licensable under Part 1 or 3 of the Broadcasting Act 1990 (c. 42) or under Part 1 or 2 of the Broadcasting Act 1996 (c. 55) were it provided by a person subject to licensing under that Part.

ก. เป็นการนำเสนอโดยองค์การกระจายของเสียงของอังกฤษ และ
 ข. จะต้องมิใช่ใบอนุญาตประกอบการภายใต้ส่วนที่ 1 หรือ 3 ของ
 พระราชบัญญัติการแพร่ภาพกระจายเสียง ค.ศ.1990 หรือภายใต้ส่วนที่ 1 หรือ 2
 ของพระราชบัญญัติการแพร่ภาพกระจายเสียง ค.ศ.1996 ซึ่งออกโดยผู้มีอำนาจใน
 การออกใบอนุญาตในส่วนนี้

มาตรา 330¹¹⁴ การพนันที่ผิดกฎหมาย

¹¹⁴330 Unlawful gambling

(1) A person commits an offence if he advertises unlawful gambling.

(2) For the purposes of this section advertised gambling is unlawful if—

(a) in order for the gambling to take place as advertised without the commission of an offence under this Act it would or might be necessary to rely on a licence, notice, permit or registration under this Act or an an exception to an offence under this Act, and

(b) at the time of advertising—

(i) arrangements for a licence, notice, permit or registration, sufficient to prevent the commission of an offence under this Act if the gambling takes place as advertised, have not been completed, and

(ii) the arrangements for the gambling as advertised are not such as to ensure that an exception to the offence will apply.

(3) Subsection (1) does not apply to anything done by way of promoting a lottery.

(4) It is a defence for a person charged with an offence under subsection (1) by reference to action of a kind described in section 327(1)(a) or (b) to show that he reasonably believed that the advertised gambling was lawful.

(5) Where a person acts in a way described in section 327(1)(c) he commits the offence under subsection (1) above only if he knows or should know that the advertised gambling is unlawful.

(6) A person does not commit an offence under subsection (1) by reason only of delivering, transmitting or broadcasting a communication or making data available if—

(a) he acts in the course of a business of delivering, transmitting or broadcasting communications (in whatever form or by whatever means) or making data available, and

(1) บุคคลใด ๆ จะตกเป็นผู้กระทำความผิดเมื่อทำการโฆษณาการพนันที่ผิดกฎหมาย

(2) เพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรานี้ การโฆษณาการพนันนั้นผิดกฎหมายถ้า

ก. เป็นไปเพื่อโฆษณาการพนันซึ่งไม่ได้รับการอนุญาตตามพระราชบัญญัติ โดยอาจจะต้องมีใบอนุญาต ประกาศ การได้รับอนุญาตหรือการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้หรือข้อยกเว้นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และ

ข. ในขณะที่เผยแพร่โฆษณา

1. การจัดการในเรื่องของใบอนุญาต ประกาศ การได้รับอนุญาตหรือการจดทะเบียนที่จะป้องกันไม่ให้มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่เสร็จสมบูรณ์และ

2. การเตรียมการสำหรับการเล่นพนันตามที่โฆษณาไม่ได้เป็นการกระทำโดยชัดแจ้งตามข้อยกเว้นการกระทำความผิด

(3) ตาม (1) ไม่ใช่บังคับในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการขายล็อตเตอรี่

(4) เป็นข้อต่อสู้ของผู้ต้องหาที่กระทำความผิดตาม (1) โดยการอ้างถึงรูปแบบของการกระทำที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 327 (1) ก. หรือ ข. ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าบุคคลนั้นมีเหตุผลที่เชื่อว่าโฆษณาการพนันนั้นถูกต้องตามกฎหมาย

(b) the nature of the business is such that persons undertaking it have no control over the nature or content of the communications or data.

(7) A person guilty of an offence under this section shall be liable on summary conviction to—

(a) imprisonment for a term not exceeding 51 weeks,

(b) a fine not exceeding level 5 on the standard scale, or

(c) both.

(8) Where a person commits an offence under this section by causing an advertisement to be displayed or made accessible, he shall be treated as committing the offence on each day during any part of which the advertisement is displayed or made accessible.

(9) In the application of subsection (7) to Scotland the reference to 51 weeks shall have effect as a reference to six months.

(5) ในกรณีการกระทำของบุคคลใดมีรายละเอียดตรงตามที่ระบุไว้ใน มาตรา 327 (1) ค. บุคคลนั้นถือเป็นผู้กระทำความผิดตาม (1) เมื่อบุคคลนั้นรู้ หรือควรรู้ว่าโฆษณาการพนันนั้นผิดกฎหมาย

(6) มิให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดตาม (1) ด้วยเหตุผลเพียงเป็นการส่งมอบ การส่งต่อ หรือการเผยแพร่การสื่อสาร หรือการสร้างข้อมูลที่มีอยู่ หากว่า

ก. เป็นผู้ดำเนินการทางธุรกิจที่เกี่ยวกับการส่งมอบ การส่งต่อหรือ การเผยแพร่การสื่อสาร (ในรูปแบบใด ๆ หรือที่มีความหมายในเกี่ยวข้อง) หรือการสร้างข้อมูลที่มีอยู่ และ

ข. ลักษณะของธุรกิจนั้นไม่สามารถทำการควบคุมได้ตามปกติถึงสภาพหรือเนื้อหาของขอบเขตของการสื่อสารหรือข้อมูล

(7) ผู้กระทำความผิดตามมาตรานี้ต้องระวางโทษ

ก. จำคุกไม่เกิน 51 สัปดาห์

ข. ปรับไม่เกินระดับ 5 มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ หรือ

ค. ทั้งจำและปรับ

(8) ในกรณีที่บุคคลใดถือเป็นผู้กระทำความผิดภายใต้มาตรานี้โดยการ โฆษณาที่เผยแพร่หรือสามารถเข้าถึงได้ ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดในแต่ ละวันตลอดช่วงที่โฆษณาได้เผยแพร่หรือสามารถเข้าถึงได้

(9) ในการนำบทกำหนดโทษตาม (7) ไปใช้ในสก็อตแลนด์นั้น ระยะเวลา 51 สัปดาห์อาจจะให้มีผลบังคับได้ถึง 6 เดือน

มาตรา 331¹¹⁵ การพนันในต่างประเทศ

¹¹⁵ 331 Foreign gambling

(1) A person commits an offence if he advertises foreign gambling other than a lottery.

(2) In this section “foreign gambling” means—

(a) non-remote gambling which is to take place in a non-EEA State, and

(b) remote gambling none of the arrangements for which are subject to the law about gambling of an EEA State (whether by being regulated, exempted, prohibited or otherwise).

(3) Subsection (2) shall apply to Gibraltar as it applies to EEA States.

(1) บุคคลใด ๆ จะตกเป็นผู้กระทำความผิดเมื่อทำการโฆษณาการพนันในต่างประเทศนอกเหนือจากลีสต์เตอร์รี่

(2) ตามมาตรานี้ “การพนันในต่างประเทศ” หมายถึง

ก. การพนันที่มีใช้การพนันระยะไกลซึ่งมิได้ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจยุโรป และ

ข. การเล่นพนันทางไกลซึ่งไม่มีการเตรียมการที่จะอยู่ภายใต้กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในเขตเศรษฐกิจยุโรป (แม้ว่าจะมีการควบคุม การได้รับการยกเว้น ข้อห้ามหรืออื่น ๆ)

(3) ตาม (2) ให้ถือว่ายิบรอลตาตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจยุโรป

(4) หน่วยงานรัฐมนตรีสามารถออกข้อบังคับที่จะระบุประเทศใด ๆ เพื่อจุดประสงค์ในรายละเอียดตาม (2) ได้เหมือนกับตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจยุโรป

(5) ผู้กระทำความผิดตาม (1) ต้องระวางโทษ

ก. จำคุกไม่เกิน 51 สัปดาห์

ข. ปรับไม่เกินระดับ 5 มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ หรือ

ค. ทั้งจำและปรับ

(6) ในการนำบทกำหนดโทษตาม (5) ไปใช้ในสก็อตแลนด์นั้น ระยะเวลา 51 สัปดาห์อาจจะให้มีผลบังคับได้ถึง 6 เดือน

มาตรา 332¹¹⁶ อาณาเขต : การโฆษณาที่มีใช้การโฆษณาระยะไกล

(4) The Secretary of State may by regulations provide that a specified country or place is to be treated for the purposes of subsection (2) as if it were an EEASate.

(5) A person guilty of an offence under subsection (1) shall be liable on summary conviction to—

(a) imprisonment for a term not exceeding 51 weeks,

(b) a fine not exceeding level 5 on the standard scale, or

(c) both.

(6) In the application of subsection (5) to Scotland or Northern Ireland the reference to 51 weeks shall have effect as a reference to six months.

¹¹⁶332 Territorial application: non-remote advertising

(1) Regulations under section 328 shall apply to anything in the way of advertising which is done—

(1) ข้อบังคับภายใต้มาตรา 328 นำไปใช้กับสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาที่ดำเนินการ

ก. ทั้งหมดหรือบางส่วนในอังกฤษ และ

ข. ด้วยวิธีอื่น ๆ โดยการของสื่อสารระยะไกล

(2) ข้อห้ามตามมาตรา 330 (1)ให้นำไปใช้กับสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาที่ดำเนินการ

ก. ทั้งหมดหรือบางส่วนในอังกฤษ และ

ข. ด้วยวิธีอื่น ๆ โดยการของสื่อสารระยะไกล

(3) ข้อห้ามตามมาตรา 331(1)ให้นำไปใช้กับสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาที่ดำเนินการ

ก. ทั้งหมดหรือบางส่วนในอังกฤษ และ

ข. ด้วยวิธีอื่น ๆ โดยการของสื่อสารระยะไกล

(4) เพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรานี้ ต่อไปนี้ไม่ถือเป็นสาระสำคัญ-

ก. รูปแบบของการพนันซึ่งทำการโฆษณา (แม้ว่าจะเป็นการระยะไกลหรือไม่ใช้ระยะไกลก็ตาม) และ

ข. สถานที่ซึ่งโฆษณาได้กล่าวถึง

(a) wholly or partly in Great Britain, and

(b) otherwise than by way of remote communication.

(2) The prohibition in section 330(1) applies to anything in the way of advertising which is done—

(a) wholly or partly in Great Britain, and

(b) otherwise than by way of remote communication.

(3) The prohibition in section 331(1) applies to anything in the way of advertising which is done—

(a) wholly or partly in the United Kingdom, and

(b) otherwise than by way of remote communication.

(4) For the purposes of this section the following are immaterial—

(a) the nature of gambling to which advertising relates (whether remote or non-remote), and

(b) the location of the gambling to which advertising relates.

มาตรา 333¹¹⁷ อาณาเขต : การโฆษณาระยะไกล

¹¹⁷ 333 Territorial application: remote advertising

(1) Regulations under section 328 shall have effect in relation to advertising by way of remote communication only if—

- (a) the advertising satisfies the test in subsection (4),
- (b) the advertising satisfies the additional test in subsection (5) or (6), if relevant, and
- (c) the gambling to which the advertising relates satisfies the test in subsection (9).

(2) The prohibition in section 330(1) applies to advertising by way of remote communication only if—

- (a) the advertising satisfies the test in subsection (4),
- (b) the advertising satisfies the additional test in subsection (5) or (6), if relevant, and
- (c) the gambling to which the advertising relates satisfies the test in subsection (9).

(3) The prohibition in section 331(1) applies to advertising by way of remote communication only if the advertising satisfies the test in subsection (4); for which purpose a reference to Great Britain shall be taken as a reference to the United Kingdom.

(4) The test referred to in subsections (1)(a), (2)(a) and (3) is that the advertising involves—

- (a) providing information, by whatever means (and whether or not using remote communication), intended to come to the attention of one or more persons in Great Britain,
- (b) sending a communication intended to come to the attention of one or more persons in Great Britain,
- (c) making data available with a view to its being accessed by one or more persons in Great Britain, or
- (d) making data available in circumstances such that it is likely to be accessed by one or more persons in Great Britain.

(5) In the case of a broadcast by television, the additional test is that the broadcaster—

- (1) ข้อบังคับภายใต้มาตรา 328 สามารถบังคับใช้ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาโดยวิธีการสื่อสารระยะไกล เฉพาะในกรณี
- ก. การโฆษณาซึ่งพิสูจน์ได้ความตาม (4)

(a) is under the jurisdiction of the United Kingdom for the purposes of Directive 89/552/EEC on the coordination of provisions concerning television broadcasting, or

(b) is not under the jurisdiction of an EEA State for the purposes of that Directive.

(6) In the case of the dissemination of information by way of an information society service within the meaning of Directive 2000/31/EC on electronic commerce, the additional test is that the service provider—

(a) is established in the United Kingdom for the purposes of that Directive,

(b) is established in a non-EEA State for the purposes of that Directive, or

(c) has been notified that the conditions for derogation specified in Article 3(4) of that Directive are satisfied in relation to the application to the service provider of regulations under section 328 and of section 330.

(7) The reference to notification in subsection (6)(c) is a reference to written notice which—

(a) has been given by the Commission,

(b) has neither expired nor been withdrawn, and

(c) states whether the Commission's opinion as to satisfaction of the conditions for derogation relates—

(i) to the conditions specified in Article 3(4)(a) and (b), or

(ii) by virtue of Article 3(5), only to the conditions specified in Article 3(4)(a).

(8) In a case to which subsection (7)(c)(ii) applies, the Commission shall perform the duties of notification imposed on the United Kingdom by Article 3(5).

(9) The test referred to in subsections (1)(c) and (2)(c) is—

(a) in the case of non-remote gambling, that it is to take place in Great Britain, or

(b) in the case of remote gambling, that at least one piece of remote gambling equipment to be used in providing facilities for the gambling is or will be situated in Great Britain.

ข. การโฆษณาซึ่งพิสูจน์ได้ความตาม (5) หรือ (6) ถ้าเกี่ยวข้องและ

ค. การเล่นพนันซึ่งทำการโฆษณาเป็นไปตามข้อพิสูจน์ใน (9)

(2) ข้อห้ามตามมาตรา 330(1) นำไปใช้กับการโฆษณาโดยวิธีการสื่อสารระยะไกล เฉพาะในกรณี

ก. การโฆษณาซึ่งพิสูจน์ได้ความตาม (4)

ข. การโฆษณาซึ่งพิสูจน์ได้ความตาม (5) หรือ (6) ถ้าเกี่ยวข้องและ

ค. การเล่นพนันซึ่งทำการโฆษณาเป็นไปตามข้อพิสูจน์ใน (9)

(3) ข้อห้ามในมาตรา 331 (1) นำไปใช้กับการโฆษณาโดยวิธีการสื่อสารระยะไกลเฉพาะในกรณีที่การโฆษณานั้นพิสูจน์ได้ความตาม (4) ซึ่งมีจุดประสงค์การอ้างอิงถึงเกรทบริเตนจะถูกใช้อ้างอิงถึงสหราชอาณาจักรด้วย

(4) การพิสูจน์ที่อ้างถึงตาม (1) ก. (2) ก. และ (3) เป็นการโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับ

ก. การให้ข้อมูลไม่ว่าจะมีความหมายใด ๆ ก็ตาม (และไม่ว่าจะใช้หรือไม่ได้ใช้การสื่อสารระยะไกล) โดยตั้งใจเพื่อดึงดูดบุคคลคนเดียวหรือหลายคนในเกรทบริเตน

ข. ใช้รูปแบบของการสื่อสารสร้างความสนใจของบุคคลคนเดียวหรือหลายคนในเกรทบริเตน

ค. การทำให้ข้อมูลที่มีอยู่สามารถเข้าถึงได้โดยบุคคลคนเดียวหรือหลายคนในเกรทบริเตน หรือ

ง. การทำให้ข้อมูลที่มีอยู่ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะเกิดการเข้าถึงได้โดยบุคคลคนเดียวหรือหลายคนในเกรทบริเตน

(5) ในกรณีของการแพร่ภาพทางโทรทัศน์ ผู้แพร่ภาพต้องพิสูจน์ได้ว่าการแพร่ภาพนั้น

ก. อยู่ภายใต้อำนาจศาลแห่งสหราชอาณาจักรเพื่อวัตถุประสงค์ของคำสั่ง Directive 89/552/EEC บนความร่วมมือในบทบัญญัติเกี่ยวกับการแพร่ภาพโทรทัศน์ หรือ

ข. วัตถุประสงค์คำสั่งไม่อยู่ภายใต้อำนาจของศาลเขตเศรษฐกิจยุโรป

(6) ในกรณีที่มีการเผยแพร่ข้อมูลโดยวิธีการบริการทางสังคมข้อมูลตามความหมายของคำสั่ง Directive 2000/31/EC บนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การพิสูจน์เพิ่มเติมนั้นคือการที่ผู้ให้บริการ

ก. ก่อตั้งขึ้นในสหราชอาณาจักร

ข. ก่อตั้งขึ้นในพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตเศรษฐกิจยุโรป หรือ

ค. ได้รับแจ้งเงื่อนไขความเสียหายที่ระบุไว้ในข้อ 3(4) (Article 3(4))
ของคำสั่งภายใต้มาตรา 328 และมาตรา 330

(7) หนังสือรับรองตาม (6) ค.คือการรับรองที่แจ้งไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
ซึ่ง

ก. ได้รับการมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแล

ข. ยังไม่ครบวาระและมีได้ถูกถอดถอน และ

ค. ไม่ว่าจะระบุไว้ตามความเห็นของคณะกรรมการหรือไม่ เพื่อเป็น
การชดเชยความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับ

1. เงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ 3 (4) ก.และ ข. หรือ

2. โดยอาศัยอำนาจตามข้อ 3 (5) เฉพาะเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ 3

(4) ก.

(8) ในกรณีที่มีการบังคับใช้ตาม (7) ค. 2. คณะกรรมการจะต้องปฏิบัติ
หน้าที่ที่ได้รับแจ้งในสหราชอาณาจักรตามข้อ 3 (5)

(9) การพิสูจน์ที่อ้างอิงตาม (1) ค.และ (2) ค.นั้นคือ

ก. ในกรณีที่ไม่ใช่การเล่นพนันระยะไกล พิสูจน์ได้ว่าสถานที่นั้นอยู่ใน
ในเกรทบริเตนหรือ

ข. ในกรณีที่เป็นการเล่นพนันระยะไกล พิสูจน์ได้ว่าขึ้นส่วนของ
อุปกรณ์การเล่นการพนันระยะไกลอย่างน้อยหนึ่งชิ้นสามารถนำมาใช้ในการ
อำนวยความสะดวกเพื่อการพนันในในเกรทบริเตนหรือตั้งอยู่ในเกรทบริเตน

โดยต่อมาในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.2014 ประเทศอังกฤษได้มีการประกาศใช้กฎหมาย
เกี่ยวกับการพนันฉบับใหม่คือ พระราชบัญญัติการพนัน (การออกใบอนุญาตและการโฆษณา) ค.ศ.
2014 (The Gambling (Licensing and Advertising) Act 2014) ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น 6
มาตรา โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาการพนันนั้นจะอยู่ที่มาตรา 3 มาตรา 4 และมาตรา 5
ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

มาตรา 3¹¹⁸ บัญญัติให้ยกเลิกความผิดฐานกระทำการโฆษณาการพนันในต่างประเทศ ตาม
มาตรา 331 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ.2005 แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึง มาตรา 332 (3)

¹¹⁸ 3 Repeal of existing offence of advertising foreign gambling

(1) Section 331 of the Gambling Act 2005 (offence of advertising foreign gambling) is repealed.

มาตรา 333 (3) และมาตรา 361 (1) ก. และแก้ไขเพิ่มเติมและมาตรา 333 (4) ให้ใช้ “(1) ก. และ (2) ก.” แทนที่ “(1) ก. (2) ก. และ (3)”

มาตรา 4¹¹⁹ จะเป็นส่วนของการโฆษณาการพนันโดยใช้การสื่อสารระยะไกลในเกรทบริเตน ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 333 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ. 2005 ว่าด้วยเรื่องของอาณาเขตการโฆษณาระยะไกลโดยแก้ไขเพิ่มเติม (9) ข. จากเดิมเป็นดังนี้

(9) ข. ในกรณีที่เป็นการเล่นพนันระยะไกล คือ

1. พิสูจน์ได้ว่าชิ้นส่วนของอุปกรณ์การเล่นการพนันระยะไกลอย่างน้อยหนึ่งชิ้นสามารถนำมาใช้ในการอำนวยความสะดวกเพื่อการเล่นพนันในเกรทบริเตนหรือตั้งอยู่ในเกรทบริเตน หรือ
2. ไม่มีชิ้นส่วนของอุปกรณ์การเล่นการพนันระยะไกลใดๆ เพื่อการเล่นพนันในเกรทบริเตนหรือตั้งอยู่ในเกรทบริเตน แต่สามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ แทนอุปกรณ์นั้นได้

(2) In consequence of the provision made by subsection (1), in that Act—

(a) omit the following provisions—

(i) section 332(3),

(ii) section 333(3), and

(iii) section 361(1)(b) (but not the “and” at the end), and

(b) in section 333(4), for “(1)(a), (2)(a) and (3)” substitute “(1)(a) and (2)(a)”.

¹¹⁹ 4 Advertising of gambling by way of remote communication: Great Britain

(1) Section 333 of the Gambling Act 2005 (territorial application: remote advertising) is amended as follows.

(2) In subsection (2), omit paragraph (b) (but not the “and” at the end).

(3) For subsection (9)(b) substitute—

“(b) in the case of remote gambling, that—

(i) at least one piece of remote gambling equipment to be used in providing facilities for the gambling is or will be situated in Great Britain, or

(ii) no such equipment is or will be situated in Great Britain, but the facilities are or will be capable of being used there.”

และมาตรา 5 เป็นการกำหนดฐานความผิดของการโฆษณาโดยไม่ได้รับใบอนุญาตการพนันระยะไกลในไอร์แลนด์เหนือ

จากบทบัญญัติในมาตรา 329 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ.2005 ทำให้เราทราบว่าหน่วยงานซึ่งกำกับดูแลเรื่องการโฆษณาในกิจการวิทยุโทรทัศน์ในประเทศอังกฤษก็คือสำนักงานคณะกรรมการการสื่อสาร หรือ Ofcom (The Office of Communications) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการสื่อสาร ค.ศ.2003 (The Communications Act 2003) โดยมีหน้าที่ในการกำกับดูแล ออกบทบัญญัติและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการวิทยุโทรทัศน์ กิจการสื่อสารโทรคมนาคมและรวมถึงกิจการไปรษณีย์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของประชาชนและผู้บริโภค¹²⁰ แต่อย่างไรก็ตามอำนาจหน้าที่ของ Ofcom ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณานั้นจะเป็นเรื่องของการกำหนดปริมาณและความถี่ของการโฆษณาเท่านั้น Ofcom ไม่มีอำนาจในการกำกับดูแลในส่วนของเนื้อหาของการโฆษณาแต่อย่างใด เนื่องจากองค์กรที่ทำการดูแลในส่วนของ การควบคุมเนื้อหาของการโฆษณาในสื่อต่าง ๆ ของประเทศอังกฤษนั้นคือสำนักงานมาตรฐานการโฆษณา หรือ ASA (Advertising Standards Authority)¹²¹

ASA เป็นองค์กรอิสระของประเทศอังกฤษที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการกำกับดูแลโฆษณาในสื่อทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ รวมถึงอินเทอร์เน็ต¹²² ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของการโฆษณาที่ไม่ได้ออกอากาศ การส่งเสริมการขายและการตลาดทางตรงใน สหราชอาณาจักร (The UK Code for Non-broadcast Advertising, Sales Promotion and Direct Marketing) หรือ The CAP Code และบทบัญญัติของการโฆษณาซึ่งออกอากาศใน สหราชอาณาจักร (The UK Code of Broadcast Advertising) หรือ The BCAP Code¹²³ ซึ่งบทบัญญัติทั้ง 2 ฉบับนี้ต่างก็ได้มีการบัญญัติในเรื่องของการโฆษณาการพนันไว้โดยเฉพาะกล่าวคือ

The CAP Code หมวดที่ 16 เป็นหมวดที่ว่าด้วยเรื่องของการพนันซึ่งถูกระเบียบที่ได้กำหนดไว้นั้นมีจุดประสงค์เพื่อให้การสื่อสารการตลาดในส่วนของบริการการเล่นพนันนั้นกระทำด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของกลุ่มคุ้มครองเด็กและเยาวชนผู้มีอายุต่ำกว่า

¹²⁰The Office of Communications, **What is Ofcom?**, Retrieved April 25, 2013 from <http://www.ofcom.org.uk/about/what-is-ofcom/>

¹²¹The Office of Communications, **How Can I Tell If an Advertisement is Breaking The Rules?**, Retrieved April 25, 2013 from <http://ask.ofcom.org.uk/help/advertising/>

¹²²Advertising Standards Authority, **Our Mission and Performance**, Retrieved April 25, 2013 from <http://www.asa.org.uk/About-ASA/Our-mission.aspx>

¹²³Advertising Standards Authority, **About Regulation**, Retrieved April 25, 2013 from <http://www.asa.org.uk/About-ASA/About-regulation.aspx>

18 ปี ตลอดจนบุคคลผู้ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะได้รับความเสียหายหรือถูกเอาเปรียบจากการโฆษณาการพนันโดยได้มีการกำหนดความหมายของเด็กไว้เป็นบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี ส่วนเยาวชนคือบุคคลผู้มีอายุ 16 หรือ 17 ปี

ซึ่งการพนันตามความหมายของบทบัญญัตินี้ให้หมายถึงเกมและการพนันตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ.2005 โดยมีการกำหนดให้กฎข้อบังคับตามหมวดนี้ไปใช้กับการสื่อสารการตลาดในบริการการเล่นเกมนประเภทเกมพนันไม่ว่าจะเป็นการให้บริการจากในประเทศหรือต่างประเทศที่เป็นการเปิดให้ผู้บริโภคเล่นได้โดยไม่ต้องลงเงินซึ่งในการเล่นนั้นผู้เล่นมีโอกาสที่จะชนะเงินรางวัลและสามารถเปลี่ยนประเภทการเล่นมาเป็นการเล่นเพื่อการพนันได้

สำหรับกฎของการโฆษณาการพนันตาม The CAP Code นี้ กำหนดให้การสื่อสารการตลาดสำหรับการเล่นพนันจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการคุ้มครองเด็ก เยาวชน และบุคคลผู้ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะได้รับความเสียหายหรือถูกเอาเปรียบโดยที่การสื่อสารการตลาดนั้นจะต้องไม่มีลักษณะต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้เช่น¹²⁴

1. แสดงหรือส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นพนันที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม หรืออาจชักนำให้เกิดความเสียหายต่อสถานะการเงิน สังคม หรือจิตใจ
2. ใช้ประโยชน์จากความอ่อนไหว ความทะเยอทะยาน ความเชื่อ การไร้ซึ่งประสบการณ์ หรือการขาดความรู้ของเด็ก เยาวชน หรือบุคคลผู้ซึ่งมีความเสี่ยง
3. ชี้แนะว่าการพนันสามารถที่จะทำให้หลีกเลี่ยงหนีออกจากปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาส่วนตัว ปัญหาจากหน้าที่การงาน หรือปัญหาจากการศึกษา เช่น หนีจากความอ้ำอวัง หรือภาวะซึมเศร้า
4. ชี้แนะว่าการพนันสามารถที่จะแก้ปัญหาด้านการเงิน เป็นทางเลือกหนึ่งของการทำงานหรือเป็นหนึ่งในหนทางของการนำไปสู่ภาวะความมั่นคงทางการเงิน
5. แสดงให้เห็นว่าการพนันเป็นสิ่งจำเป็นหรือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในชีวิต เช่น สำคัญมากกว่าครอบครัว เพื่อน การประกอบอาชีพ หรือการศึกษา

6. ชี้แนะว่าการเล่นพนันสามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ เช่น สามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น หรือสร้างความนับถือตนเองให้มากขึ้น หรือเป็นวิธีที่จะได้รับการยอมรับหรือชื่นชมเป็นต้น

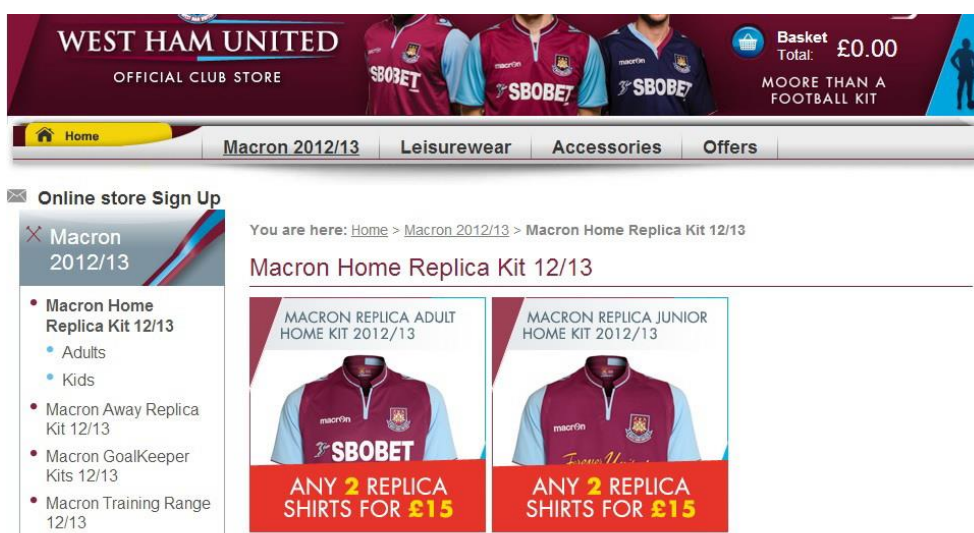
ส่วน The BCAP Code หมวดที่ 17 ซึ่งบัญญัติไว้ในเรื่องของการโฆษณาการพนันนั้น มีเนื้อหาสาระใกล้เคียงกันกับ The CAP Code ที่ได้กล่าวไปแล้ว แต่จะมีความแตกต่างตรงที่ในหมวดที่ 17 ของ The BCAP Code ไม่มีการกำหนดความหมายของเด็กและเยาวชนไว้ นอกจากนี้การแพร่ภาพกระจายเสียงโฆษณาการพนันตามบทบัญญัตินี้จะต้องดูในส่วนของหมวดที่ 32 ว่าด้วยกำหนดการออกอากาศประกอบด้วย โดยโฆษณาการพนันนั้นได้ถูกแบ่งออกเป็น

¹²⁴The UK Code of Non-broadcast Advertising, Sales Promotion and Direct Marketing Section 16 Rules 16.3

1. โฆษณาซึ่งไม่สามารถออกอากาศได้ในช่วงรายการที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี ได้แก่โฆษณาการพนันต่าง ๆ ยกเว้นล็อตเตอรี่ การขายพนันฟุตบอล¹²⁵

2. โฆษณาซึ่งไม่สามารถออกอากาศได้ในช่วงรายการที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ชมอายุต่ำกว่า 16 ปี ได้แก่โฆษณาล็อตเตอรี่และโฆษณาการขายพนันฟุตบอล¹²⁶

ซึ่งจากบทบัญญัติตามที่ได้กล่าวมาเหล่านี้ทำให้กรณีที่ได้เห็นได้ชัดในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณาของเว็บไซต์การพนันออนไลน์ก็คือกรณีของการเป็นผู้สนับสนุนสโมสรฟุตบอลประเภทที่มีการสกรีนชื่อเว็บไซต์ลงในชุดแข่งของสโมสร โดยในกรณีที่เว็บไซต์ซึ่งขายให้แก่เยาวชนนั้น จะไม่สามารถทำการสกรีนชื่อเว็บไซต์ที่เป็นผู้ให้การสนับสนุนได้

ภาพที่ 3.1 ภาพตัวอย่างชุดแข่งของสโมสรเวสต์แฮมแบบทั่วไปและของเยาวชน

นอกจากนี้ยังมีกรณีที่ 12bet เว็บไซต์การพนันออนไลน์ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนสโมสรฟุตบอลเซปียาของประเทศสเปน ซึ่งบริษัทเจ้าของเว็บไซต์ 12bet นั้นยังไม่ได้รับใบอนุญาตภายในเขตเศรษฐกิจยุโรปทำให้ในการแข่งขันฟุตบอลยูฟ่าแชมเปียนส์ลีกที่จะต้องเดินทางมาเตะกับทีมกลาสโกว์เรนเจอร์ของสกอตแลนด์ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของเกรทบริเตนและอยู่ภายใต้กฎหมายตามที่ได้

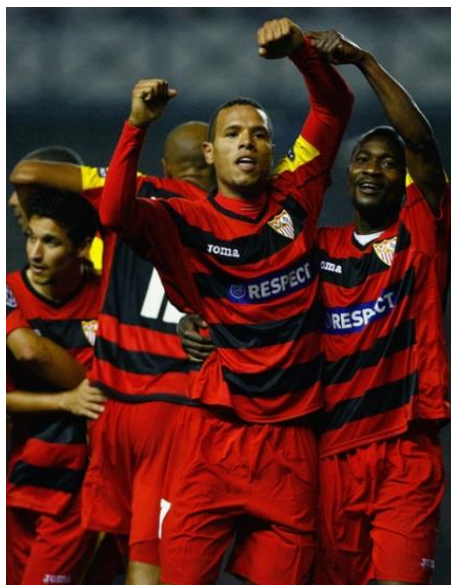
¹²⁵The UK Code of Broadcast Advertising Section 32 Rules 32.2.2

¹²⁶The UK Code of Broadcast Advertising Section 32 Rules 32.4.1-32.4.2

กล่าวไปแล้วนั้น สโมสรฟุตบอลเซบิญาต้องใช้สติกเกอร์ปิดทับโลโก้เว็บไซต์ 12bet เอาไว้ในการแข่งขันนัดดังกล่าวด้วย¹²⁷

ภาพที่ 3.2 ภาพชุดแข่งปกติของสโมสรเซบิญา

ภาพที่ 3.3 ภาพชุดแข่งของสโมสรเซบิญาที่เข้าไปแข่งขันในศึกออตแลนด์

¹²⁷ Betting their Shirts, Retrieved April 25, 2013 from <http://www.olswang.com/news/2010/02/2012/01/betting-their-shirts/>

3.2.3 ประเทศฝรั่งเศส

การพนันตามระบบกฎหมายของฝรั่งเศสนั้นได้บัญญัติบทกำหนดโทษทางอาญาลงโทษผู้จัดให้เล่นการพนัน ซึ่งโดยหลักนั้นกฎหมายรัฐบัญญัติได้ห้ามมิให้จัดเล่นพนัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐ โดยการพนันที่ได้รับอนุญาตนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตรวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งได้บัญญัติไว้ในรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 83-628 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 1983¹²⁸

สำหรับการพนันออนไลน์ในฝรั่งเศส การเล่นเกมลอตเตอรีและเกมทายผลกีฬานั้นแต่เดิมเป็นการผูกขาดของบริษัท la Française des Jeux ซึ่งถือหุ้นโดยรัฐบาลฝรั่งเศสถึง 72%¹²⁹ อันทำให้การจัดให้เล่นการพนันออนไลน์ในฝรั่งเศสหรือการโฆษณาการจัดให้มีการเล่นพนันออนไลน์โดยผู้จัดซึ่งได้รับอนุญาตจากประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและมีโทษทางอาญา

แต่ในปี ค.ศ.2010 ฝรั่งเศสก็ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการเปิดเสรีและการควบคุมกิจการเล่นพนันและเสียงโชคออนไลน์ขึ้นโดยนำรูปแบบการจัดการมาจากกฎหมายของอิตาลี¹³⁰ ซึ่งกฎหมายนี้ได้บัญญัติไว้ในรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 2010-476 ลงวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ.2010 โดยรัฐบัญญัติดังกล่าวได้ทำการแบ่งแยกผู้ประกอบการกิจการพนันออนไลน์ออกจากผู้ประกอบการพนันทั่วไป วัตถุประสงค์ในการตรารัฐบัญญัติฉบับนี้ก็เพื่อทำการยึดตลาดการพนันออนไลน์คืนจากการดำเนินการของกลุ่มธุรกิจต่างชาติ รวมทั้งฉกฉวยโอกาสในการหารายได้จากการแข่งขันฟุตบอลโลกที่กำลังจะจัดขึ้นกลางปี 2010 และการแข่งขันรายการกีฬาระดับโลกอื่น ๆ ในอนาคต แต่อย่างไรก็ตามรัฐบัญญัตินี้ก็ยังคงเห็นว่าธุรกิจการพนันนั้นมิใช่ธุรกิจที่สามารถให้ประกอบการเสรีได้เช่นการเปิดเสรีกิจการอื่น ๆ ดังนั้นในมาตรา 1 แห่งรัฐบัญญัตินี้จึงได้ทำการบัญญัติไว้ว่า

“มาตรา 1¹³¹ การเล่นพนันและเสียงโชคไม่ใช่การค้าสามัญหรือเป็นการให้บริการตามปกติ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสำคัญดังกล่าว กรณีจึงต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัดตามหลักนโยบายสาธารณะ ความปลอดภัยสาธารณะ การคุ้มครองสุขภาพและผู้เยาว์”

¹²⁸ ศุภวัฒน์ สิงห์สูงษ์, ภาพรวมเกี่ยวกับกฎหมายการพนันของประเทศฝรั่งเศส (กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.) หน้า 1.

¹²⁹ Gambling Arrests Followed Firm's Complaint that French Law was Anti-European, *op. cit.*

¹³⁰ Martina Barcaroli, On-line Gambling in France, Retrieved May 5, 2013 from <http://docplayer.net/storage/24/3170148/3170148.pdf>

¹³¹ Article 1

Les jeux d'argent et de hasard ne sont ni un commerce ordinaire, ni un service ordinaire ; dans le respect du principe de subsidiarité, ils font l'objet d'un

สำหรับในส่วนของบริษัทที่เกี่ยวกับกิจการโฆษณาการพนันออนไลน์ได้มีการบัญญัติไว้ใน 4 มาตรา อันได้แก่มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 และมาตรา 571.

โดยในมาตรา 7 เป็นการกำหนดถึงรูปแบบและข้อห้ามของโฆษณา มาตรา 8 กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับโฆษณาการพนัน มาตรา 9 เป็นบทกำหนดอัตราโทษสำหรับโฆษณาที่ฝ่าฝืนกฎหมาย และมาตรา 571. ได้กำหนดให้การโฆษณาเว็บไซต์ที่ไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายมีความผิด สำหรับรายละเอียดในแต่ละมาตรามีดังนี้

มาตรา 7¹³² การสื่อสารใด ๆ ในเชิงพาณิชย์สำหรับการดำเนินกิจการการ
เล่นพนันและเสียงโชคที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย:

encadrement strict au regard des enjeux d'ordre public, de sécurité publique et de protection de la santé et des mineurs.

¹³²Article 7

Toute communication commerciale en faveur d'un opérateur de jeux d'argent et de hasard légalement autorisé est :

1° Assortie d'un message de mise en garde contre le jeu excessif ou pathologique, ainsi que d'un message faisant référence au système d'information et d'assistance prévu à l'article 29 ;

2° Interdite dans les publications à destination des mineurs ;

3° Interdite sur les services de communication audiovisuelle et dans les programmes de communication audiovisuelle, présentés comme s'adressant aux mineurs au sens de l'article 15 de la loi n° 86-1067 du 30 septembre 1986 relative à la liberté de communication ;

4° Interdite dans les services de communication au public en ligne à destination des mineurs ;

5° Interdite dans les salles de spectacles cinématographiques lors de la diffusion d'œuvres accessibles aux mineurs.

Un décret précise les modalités d'application des 1°, 2°, 4° et 5°.

Une délibération du Conseil supérieur de l'audiovisuel précise les conditions de diffusion, par les services de communication audiovisuelle, des communications commerciales mentionnées au premier alinéa, notamment les modalités d'application du 3°.

1. ต้องมีข้อความแจ้งเตือนสำหรับการเล่นพนันที่มากเกินไปหรือการเสพติดการพนัน รวมทั้งข้อความเกี่ยวกับข้อมูลหรือความช่วยเหลือตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 29

2. ห้ามเผยแพร่ในสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับผู้เยาว์

3. ห้ามเผยแพร่ในรายการโทรทัศน์และรายการวิทยุสำหรับผู้เยาว์ ภายใต้มาตรา 15 แห่งรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 86-1067 ลงวันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 1986 ว่าด้วยเสรีภาพในการสื่อสาร

4. ห้ามเผยแพร่ในสื่อออนไลน์สาธารณะสำหรับผู้เยาว์

5. ห้ามเผยแพร่ในโรงภาพยนตร์ซึ่งฉายภาพยนตร์ที่ผู้เยาว์เข้าชมได้

อนุมาตรา 1 2 4 และ 5 รายละเอียดตามที่กำหนดไว้ในกฤษฎีกา เจื่อนไซสำหรับการแพร่ภาพกระจายเสียง การสื่อสารในเชิงพาณิชย์ตามวรรคแรก รวมทั้งการบังคับใช้อนุมาตรา 3 ให้กำหนดโดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มาตรา 8¹³³ ที่ประชุมใหญ่ของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ร่วมกับองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นในอุตสาหกรรมโฆษณาต้องจัดทำรายงานประเมินผลกระทบของการโฆษณาการพนันและเสียงโชคเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายใน 18 เดือนนับจากวันที่รัฐบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ต้องจัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินการพัฒนาและผลกระทบของการโฆษณาการพนันและเสียงโชค

¹³³ Article 8

Un rapport du Conseil supérieur de l'audiovisuel, élaboré en concertation avec les organismes d'autorégulation mis en place dans le secteur de la publicité, évalue les conséquences de la publicité en faveur des jeux d'argent et de hasard. Il est remis au Parlement dans un délai de dix-huit mois à compter de la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

Dans son rapport annuel, le Conseil supérieur de l'audiovisuel évalue l'évolution et les incidences de la publicité en faveur des jeux d'argent et de hasard.

มาตรา 9¹³⁴ ผู้ใดทำการเผยแพร่ สื่อสารอย่างใด ๆ ในเชิงพาณิชย์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 5 วรรคสอง หรือมาตรา 7 ต้องระวางโทษปรับเป็นเงินจำนวน 100,000 ยูโรโดยศาลอาจกำหนดเพิ่มจำนวนค่าปรับให้สูงขึ้นเป็นสี่เท่าของค่าใช้จ่ายในการโฆษณาที่ผิดกฎหมายได้

ให้สมาคมที่จดทะเบียนโดยถูกต้องเป็นเวลาเกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกระทำผิดและมีวัตถุประสงค์ในการต่อต้านการติดพนันสามารถใช้สิทธิเข้ามาเป็นโจทก์ร่วมฟ้องคดีผู้กระทำผิดตามมาตรา 7 ได้ด้วย เช่นเดียวกับสมาคมคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา L.421-1 แห่งประมวลกฎหมายการบริโภค และสมาคมครอบครัวตามมาตรา L.211-1 และ 211-2 แห่งประมวลกฎหมายการช่วยเหลือทางสังคมและครอบครัว

มาตรา 57¹³⁵

¹³⁴ Article 9

Quiconque émet ou diffuse, par quelque moyen que ce soit, une communication commerciale non conforme aux dispositions du deuxième alinéa de l'article 5 et de l'article 7 est puni d'une amende de 100 000 EUR. Le tribunal peut porter le montant de l'amende au quadruple du montant des dépenses publicitaires consacrées à l'opération illégale.

Les associations dont l'objet statutaire comporte la lutte contre les addictions, régulièrement déclarées depuis au moins cinq ans à la date des faits, peuvent exercer les droits reconnus à la partie civile pour les infractions à l'article 7. Peuvent exercer les mêmes droits les associations de consommateurs mentionnées à l'article L. 421-1 du code de la consommation ainsi que les associations familiales mentionnées aux articles L. 211-1 et L. 211-2 du code de l'action sociale et des familles.

¹³⁵ Article 57

I. Quiconque fait de la publicité, par quelque moyen que ce soit, en faveur d'un site de paris ou de jeux d'argent et de hasard non autorisé en vertu d'un droit exclusif ou de l'agrément prévu à l'article 21 est puni d'une amende de 100 000 €. Le tribunal peut porter le montant de l'amende au quadruple du montant des dépenses publicitaires consacrées à l'activité illégale.

Ces peines sont également encourues par quiconque a, par quelque moyen que ce soit, diffusé au public, aux fins de promouvoir des sites de jeux en ligne ne

1. ผู้ใดซึ่งทำการโฆษณาไม่ว่าโดยวิธีการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของเว็บไซต์เกี่ยวกับการเล่นพนันที่ไม่ได้รับอนุญาตภายใต้สิทธิหรือการได้รับใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 21 ต้องระวางโทษปรับ 100,000 ยูโร โดยศาลอาจกำหนดเพิ่มจำนวนค่าปรับให้สูงขึ้นเป็นสี่เท่าของค่าใช้จ่ายในการโฆษณาที่ผิดกฎหมายได้

ความผิดตามมาตรานี้ให้รวมถึงกระทำอย่างใด ๆ อันเป็นการเผยแพร่ต่อประชาชนด้วยวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมสนับสนุนเว็บไซต์ที่ไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 21 ด้วย”

3.2.4 ประเทศสิงคโปร์

สำหรับกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการเล่นการพนันในสิงคโปร์นั้นแต่เดิมจะมีกฎหมายหลักอยู่ 4 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติสถานพนันหรือ The Common Gaming Houses Act (Cap 49) พระราชบัญญัติการพนัน หรือ The Betting Act (Cap 21) พระราชบัญญัติสลากเอกชน หรือ The Private Lotteries Act (Cap 250) และพระราชบัญญัติภาษีการพนันและขั้นตอน หรือ The Betting and Sweepstakes Duties Act (Cap 22) ซึ่งในกฎหมายแต่ละฉบับนั้นได้มีการนำเสนอและบังคับใช้ในแง่มุมที่แตกต่างกันของการเล่นพนันในหลายรูปแบบ นอกจากนี้รูปแบบการเล่นพนันรูปแบบต่าง ๆ นั้นสามารถที่จะตกอยู่ภายใต้บังคับของข้อห้ามหรือกฎระเบียบของกฎหมายได้มากกว่าหนึ่งฉบับ¹³⁶

กฎหมายเกี่ยวกับการพนันของสิงคโปร์ที่มีอยู่นั้นส่วนใหญ่ได้รับการกำหนดจากนโยบายที่ให้ ความสำคัญกับเศรษฐกิจการเงินของประเทศแต่ก็คำนึงถึงผลกระทบทางสังคมด้วยเช่นกันซึ่งตัวอย่าง ที่เห็นได้อย่างชัดเจนในเรื่องนี้ก็คือการให้ดำเนินกิจการในรูปแบบของคาสิโนรีสอร์ท หรือสถาน พักผ่อนแบบบูรณาการ (IRs) โดยในส่วนของการเล่นออนไลน์นั้นประเทศสิงคโปร์ก็พยายามที่จะ พัฒนานโยบายและทำการออกกฎหมายที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการให้มีความชัดเจนและตอบรับในเรื่อง ของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการเล่นข้ามชาติและการมีส่วนร่วม ของตัวกลางทางการเงิน¹³⁷

ซึ่งในส่วนของกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการเว็บไซต์การพนันออนไลน์นั้น สิงคโปร์ก็ได้มี การศึกษาถึงรูปแบบการกำกับควบคุมการพนันออนไลน์จากประเทศอื่น ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทาง

disposant pas de l'agrément prévu à l'article 21, les cotes et rapports proposés par ces sites non autorisés.

¹³⁶Joyce A. Tan and other, Report Of The Law Reform Committee On Online Gaming And Singapore, In **Law Reform Committee July 2010** (Singapore: Singapore Academy of Law, 2010) p.13.

¹³⁷*ibid.*, pp. 20-21.

ที่เหมาะสมกับนโยบายของรัฐโดยที่ยังต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมจนกระทั่งเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม ค.ศ.2014 รัฐสภาได้ผ่านกฎหมายฉบับใหม่ซึ่งเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการพนันระยะไกล หรือ Remote Gambling Act 2014 อันมีวัตถุประสงค์คือการควบคุมการเล่นพนันระยะไกลซึ่งอาศัยการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตหรือเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่อำนวยความสะดวกในการสื่อสารระยะไกล โดยหลักพระราชบัญญัตินี้จะห้ามมิให้มีการเล่นการพนันระยะไกลในทุกรูปแบบเว้นแต่จะได้รับการยกเว้นและได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ซึ่งกลไกที่พระราชบัญญัตินี้นำมาบังคับใช้ส่วนใหญ่ก็จะเป็นการปิดกั้นการเข้าถึงไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงเว็บไซต์ การเข้าถึงการชำระเงิน รวมทั้งยังบัญญัติไว้ถึงการห้ามการโฆษณาด้วย

ในบทนิยามตามมาตรา 4 และมาตรา 5 ได้มีการให้นิยามความหมายของคำว่าการเล่น และการพนันระยะไกลไว้ดังนี้

มาตรา 4¹³⁸

¹³⁸ 4.

(1) In this Act, unless the context otherwise requires —

“betting” means the staking of money or money’s worth —

(a) on the outcome of a horse-race or sporting event (whether or not the horse-race or sporting event has already occurred or been completed); or

(b) on any other event, thing or matter specified or described by the Minister, by notification in the Gazette, to be betting for the purposes of this Act;

“gambling” means all or any of the following:

(a) betting;

(b) gaming;

(c) participating in a lottery;

“gambling service” means —

(a) a service for the conduct of a public lottery;

(b) a service for the supply of any public lottery tickets;

(c) a service for the negotiating, placing, making, receiving or accepting of bets; or

(d) a service for the conduct of a game of chance where the game is played for money or money’s worth, and a customer of the service gives or agrees to give money or money’s worth to play or enter the game;

“game of chance” includes —

- (1) ตามความในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะอยู่ในบริบทอื่น –
 “ขั้นต่อ” หมายความว่าถึงการวางเดิมพันด้วยเงินหรือมูลค่าของเงิน –

(a) a game that involves both an element of chance and an element of skill; or

(b) a game that is presented as involving an element of chance, but does not include any game, method, device, scheme or competition specified or described by the Minister, by order in the Gazette, as not to be a game of chance for the purposes of this Act;

“gaming” means playing a game of chance for money or money’s worth;

“lottery” —

(a) means any game, method, device, scheme or competition whereby money or money’s worth is distributed or allotted in any manner depending upon or to be determined by chance or lot, whether the same is held, drawn, exercised or managed inside or outside Singapore; and

(b) includes any other game, method, device, scheme or competition specified or described by the Minister, by notification in the Gazette, to be a lottery for the purposes of this Act;

“money’s worth” means anything recognised as equivalent to money and includes virtual credits, virtual coins, virtual tokens, virtual objects or any similar thing that is purchased within, or as part of, or in relation to, a game of chance;

“public lottery” means a lottery to which the public or any section of the public in Singapore has or may have access, and every lottery is to be treated as a public lottery until the contrary is proved;

“telephone betting service” means a gambling service provided on the basis that dealings with customers are wholly by way of voice calls (whether or not involving a recorded or synthetic voice) made using a standard telephone service.

(2) For the purposes of this Act, a person plays a game of chance if the person participates in a game of chance whether or not there are other participants in the game of chance, and whether or not a computer generates images or data taken to represent the actions of other participants in the game of chance.

(3) To avoid doubt, a person plays a game of chance for money or money’s worth if the person plays a game of chance and thereby acquires a chance of winning any money or money’s worth, whether or not the person risks losing anything at the game.

(ก) ในผลของการแข่งม้าแข่งหรือการแข่งขันกีฬา (ไม่ว่าการแข่งม้าหรือการแข่งขันกีฬานั้นจะเกิดขึ้นหรือสิ้นสุดลงแล้ว); หรือ

(ข) เกี่ยวกับเหตุการณ์ การกระทำ หรือเรื่องอื่นใดซึ่งถูกกำหนดหรือระบุโดยรัฐมนตรีและได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วว่าเป็นการพนันตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้;

“การพนัน” หมายความว่ารวมถึง:

- (ก) ขั้นตอน
- (ข) การเล่น
- (ค) การมีส่วนร่วมในสลากกินแบ่ง

“การบริการการเล่นพนัน” คือ –

(ก) การบริการเพื่อการดำเนินการออกสลากกินแบ่งสาธารณะ
 (ข) การบริการเพื่อจัดหาสลากกินแบ่งสาธารณะ
 (ค) การบริการเพื่อการต่อรอง การวางเดิมพัน การรับเดิมพันหรือการยอมรับเดิมพัน; หรือ

(ง) การบริการเพื่อการเสี่ยงโชคซึ่งเป็นการเล่นเพื่อเงินตราหรือมูลค่าของเงินตราและผู้รับบริการนั้นจ่ายหรือตกลงที่จะจ่ายเงินหรือมูลค่าของเงินเพื่อที่จะเล่นหรือเข้าร่วมในการเล่น;

“การเสี่ยงโชค” หมายความว่า –

- (ก) การเล่นที่ต้องอาศัยทั้งโชคและทักษะประกอบกัน; หรือ
- (ข) การเล่นที่ต้องอาศัยโชคเป็นองค์ประกอบหลัก

แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการเล่นอื่นใดซึ่งถูกกำหนดหรือระบุโดยรัฐมนตรีและได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วว่าเป็นการเสี่ยงโชคตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้;

“การเล่น” หมายถึงการเสี่ยงโชคเพื่อเงินหรือมูลค่าของเงิน

“สลากกินแบ่ง” –

(ก) หมายถึงการละเล่น วิธีการเล่น อุปกรณ์การเล่น รูปแบบการเล่น หรือการแข่งขันอย่างใด ๆ โดยมีการแบ่งสรรหรือการจัดสรรเงินหรือมูลค่าของเงินในลักษณะใด ๆ โดยขึ้นอยู่กับโชคหรือสลากไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการภายในหรือภายนอกประเทศสิงคโปร์; และ

(ข) รวมถึงการละเล่น วิธีการเล่น อุปกรณ์การเล่น รูปแบบการเล่น หรือการแข่งขันอย่างใด ๆ ซึ่งถูกกำหนดหรือระบุโดยรัฐมนตรีและได้มีการ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วว่าเป็นสลากกินแบ่งตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้;

“มูลค่าของเงิน” หมายถึงสิ่งใด ๆ ที่ได้รับการยอมรับในฐานะเทียบเท่ากับเงินและให้รวมถึงเครดิตเสมือน, เหรียญเสมือน, เงินตราเสมือน, วัตถุเสมือนอื่นใดหรือสิ่งที่คล้ายกันที่สามารถนำมาใช้แลกเปลี่ยนเพื่อเข้าร่วมหรือเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการเสี่ยงโชค

“สลากกินแบ่งสาธารณะ” คือสลากกินแบ่งที่ประชาชนทั่วไปหรือประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสิงคโปร์สามารถเข้าถึงหรืออาจเข้าถึงได้ และสลากกินแบ่งทุกประเภทนั้นให้ถือว่าเป็นสลากกินแบ่งสาธารณะจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าไม่ใช่

“การบริการการพนันทางโทรศัพท์” หมายถึงการให้บริการการเล่นพนันโดยใช้วิธีการติดต่อกับผู้รับบริการทั้งหมดโดยวิธีการ Voice Calls (ไม่ว่าจะเป็นเสียงที่บันทึกไว้หรือเป็นเสียงสังเคราะห์) ซึ่งทำโดยใช้บริการโทรศัพท์มาตรฐาน

(2) เพื่อวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าบุคคลนั้นเข้าเสี่ยงโชคถ้าได้มีส่วนร่วมในการเสี่ยงโชคไม่ว่าจะมีผู้เข้าร่วมอื่น ๆ ในการเสี่ยงโชคนั้นหรือไม่ และไม่ว่าบุคคลนั้นจะได้ใช้ภาพหรือข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นเป็นตัวแทนของในการเสี่ยงโชคหรือไม่

(3) เพื่อหลีกเลี่ยงข้อสงสัยให้ถือว่าบุคคลใดๆเข้าเสี่ยงโชคเพื่อเงินหรือมูลค่าของเงินถ้าบุคคลนั้นเข้าเสี่ยงโชคและมีโอกาสที่จะชนะและได้รับเงินหรือมูลค่าของเงินไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีความเสี่ยงในการสูญเสียอะไรในการเสี่ยงโชคนั้นหรือไม่ก็ตาม

มาตรา 5¹³⁹

¹³⁹5.

(1) In this Act, “remote gambling” means gambling in which a person participates by the use of remote communication, even if the gambling is done only partly by means of remote communication.

(2) In this Act, “remote communication” means communication through —
 (a) the Internet;
 (b) telephone;
 (c) television or radio; or

(d) any other kind of electronic or other technology for facilitating communication,

but does not include any specific system or method of communication that the Minister declares, by order in the Gazette, is not to be treated as remote communication for the purposes of this Act.

(3) In this Act, a “remote gambling service” means a gambling service provided to customers for them to participate in gambling by the use of remote communication.

(4) In this Act, a person provides a remote gambling service where the person does any of the following in the course of carrying on a business:

(a) provides facilities for remote gambling by others in accordance with arrangements made by the person;

(b) organises, manages or supervises remote gambling by others in accordance with arrangements made by the person, which may include inviting others to gamble, or placing, making, receiving or accepting bets, using remote communication in accordance with those arrangements;

(c) distributes a prize offered in remote gambling in accordance with arrangements made by the person;

(d) distributes money or money’s worth paid or staked by others in remote gambling in accordance with arrangements made by the person;

(e) facilitates participation by others in remote gambling in accordance with arrangements made by the person (including by allowing others to participate in such remote gambling);

(f) uses a document, device, piece of equipment or other thing for the purposes of enabling remote gambling by others to take place in accordance with arrangements made by the person.

(5) For the purposes of this Act, a person provides facilities for remote gambling if the person makes facilities for remote communication available for use, being facilities which are adapted or presented in such a way as to facilitate, or to draw attention to the possibility of, their use for gambling, and the nature, adaptation or presentation of the facilities is such that —

(a) they cannot reasonably be expected to be used for purposes other than gambling; or

(b) they are intended to be used wholly or partly for gambling.

(1) ตามความในพระราชบัญญัตินี้ “การเล่นการพนันระยะไกล” หมายความว่าการเล่นการพนันโดยการเล่นที่ผู้เล่นนั้นเข้าเล่นพนันโดยใช้การสื่อสารระยะไกลแม้ว่าการเล่นการพนันนั้นจะนำการสื่อสารระยะไกลเข้ามาใช้เพียงบางส่วนก็ตาม

(6) For the purposes of subsection (4) or (5), it does not matter whether facilities for remote gambling are provided —

(a) only partly by means of remote communication; or

(b) outside Singapore or partly inside and partly outside Singapore.

(7) However, a person does not provide a remote gambling service or provide facilities for remote gambling, and is not an agent referred to in section 9(1) or (2), merely because the person provides, or operates facilities for network access, or provides services relating to, or provides connections for, the transmission or routing of data.

(8) For the purposes of this Act —

(a) a remote gambling service has a foreign-customer link if none of the customers is physically present in Singapore, whether or not an individual who is physically present in Singapore is capable of becoming a customer of that service; and

(b) a remote gambling service has a Singapore-customer link if any of the customers is physically present in Singapore,

and in determining for the purposes of paragraph (a) whether an individual who is physically present in Singapore is capable of becoming a customer of a service, it is to be assumed that the individual will not falsify or conceal the individual’s identity or location.

(9) For the purposes of this Act, a remote gambling service is a Singapore-based remote gambling service if —

(a) the service is provided in the course of carrying on a business in Singapore;

(b) the central management and control of the service is in Singapore; or

(c) where the service is provided to customers using an Internet carriage service, all or any of the relevant Internet content is hosted in Singapore.

(10) In subsection (9)(c), “relevant Internet content”, in relation to a remote gambling service, means Internet content that is accessed, or available for access, by an end-user in the capacity of a customer of that remote gambling service.

(2) ตามความในพระราชบัญญัตินี้ “การสื่อสารระยะไกล” หมายถึงการสื่อสารผ่าน-

(ก) อินเทอร์เน็ต

(ข) โทรศัพท์

(ค) โทรทัศน์หรือวิทยุ หรือ

(ง) การสื่อสารอื่นใดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือเทคโนโลยีอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสาร

แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงระบบหรือวิธีการของการสื่อสารอย่างใด ๆ ซึ่งรัฐมนตรีได้มีประกาศตามความในราชกิจจานุเบกษาแล้วว่าไม่ถือว่าเป็นสื่อสารทางไกลตามวัตถุประสงค์ในพระราชบัญญัตินี้

(3) ตามความในพระราชบัญญัตินี้ “การบริการการเล่นพนันระยะไกล” หมายถึงการบริการการเล่นพนันให้กับผู้รับบริการซึ่งเข้าเล่นพนันด้วยการใช้การสื่อสารระยะไกล

(4) ตามความในพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าบุคคลใด ๆ เป็นผู้ให้บริการการเล่นพนันระยะไกลเมื่อบุคคลนั้นดำเนินธุรกิจ:

(ก) จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกลอย่างใด ๆ

(ข) จัดให้มี บริหารจัดการหรือกำกับดูแลการเล่นการพนันระยะไกลอย่างใด ๆ รวมถึงการเชิญชวนให้มีการเล่นพนันการวางเดิมพัน การรับเดิมพันหรือการยอมรับเดิมพันโดยใช้การสื่อสารระยะไกล

(ค) จัดสรรรางวัลที่นำเสนอในการเล่นการพนันระยะไกล

(ง) จัดสรรเงินหรือมูลค่าของเงินซึ่งถูกจ่ายหรือเงินเดิมพันในการเล่นการพนันระยะไกล

(จ) อำนวยความสะดวกอย่างใด ๆ ในการเล่นพนันระยะไกล (รวมถึงการช่วยเหลือให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการเล่นพนันระยะไกล)

(ฉ) ใช้เอกสาร อุปกรณ์ ชิ้นส่วนของอุปกรณ์หรือสิ่งอื่นใดเพื่อวัตถุประสงค์ในการช่วยให้เกิดการเล่นพนันระยะไกลขึ้น

(5) เพื่อวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าบุคคลใด ๆ เป็นบุคคลซึ่งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกลถ้าบุคคลนั้นทำให้เกิดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสื่อสารระยะไกลเพื่อใช้ ดัดแปลง

นำเสนอ หรือใช้ดึงดูดความสนใจ เพื่อการเล่นพนัน และสภาพตามปกติ การตัดแปลง หรือการนำเสนอสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น

(ก) ไม่สามารถแสดงเหตุผลที่เหมาะสมได้ว่าถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่เพื่อการเล่นพนันหรือ

(ข) มีวัตถุประสงค์ที่จะใช้ทั้งหมดหรือบางส่วนสำหรับการเล่นการพนัน

(6) เพื่อวัตถุประสงค์ตาม (4) หรือ (5) ไม่ว่าสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกลนั้น—

(ก) เป็นเพียงบางส่วนของ การสื่อสารระยะไกล หรือ

(ข) ตั้งอยู่นอกสิงคโปร์ หรือมีทั้งส่วนที่ตั้งอยู่ในสิงคโปร์ส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งตั้งอยู่นอกสิงคโปร์

(7) อย่างไรก็ตาม ไม่ถือว่าบุคคลใด ๆ เป็นผู้ให้บริการการเล่นการพนันระยะไกลหรืออำนวยความสะดวกในการเล่นการพนันระยะไกลและไม่ถือเป็นตัวแทนตามมาตรา 9 (1) หรือ (2) เพียงเพราะบุคคลนั้นเป็นผู้ให้บริการหรือดำเนินการเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อการเข้าถึงเครือข่ายหรือการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อการส่งหรือจัดเส้นทางของข้อมูล

(8) เพื่อวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

(ก) การบริการการเล่นพนันระยะไกลมีความเกี่ยวข้องกับผู้รับบริการชาวต่างชาติถ้าผู้รับบริการไม่ได้อาศัยอยู่ในสิงคโปร์ ไม่ว่าบุคคลผู้ที่อาศัยอยู่ในสิงคโปร์นั้นสามารถที่จะเป็นผู้รับบริการได้หรือไม่ก็ตาม; และ

(ข) การบริการการเล่นพนันระยะไกลมีความเกี่ยวข้องกับผู้รับบริการชาวสิงคโปร์ถ้าผู้รับบริการคนหนึ่งคนใดอาศัยอยู่ในสิงคโปร์

และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ใน (ก) ไม่ว่าบุคคลผู้อาศัยอยู่ในสิงคโปร์นั้นจะสามารถเข้าเป็นผู้รับบริการได้หรือไม่ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลนั้นจะไม่ปิดเบียนหรือปกปิดตัวตนหรือถิ่นที่อยู่ของตน

(9) เพื่อวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บริการการเล่นพนันระยะไกลเป็นการบริการการเล่นพนันระยะไกลในสิงคโปร์เมื่อ

(ก) การให้บริการนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจสิงคโปร์

(ข) การบริหารและการควบคุมการให้บริการนั้นอยู่ในสิงคโปร์หรือ

(ค) การให้บริการนั้นได้ใช้บริการของผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ตไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนของเนื้อหาสำคัญในอินเทอร์เน็ตนั้นมีแม่ข่ายอยู่ในสิงคโปร์

(10) ตาม (9) (ค) "เนื้อหาสำคัญในอินเทอร์เน็ต" ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการเล่นพนันระยะไกลหมายถึงเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่มีการเข้าถึงหรือสามารถเข้าถึงของผู้ใช้ได้ในฐานะผู้รับบริการการเล่นพนันระยะไกล

โดยในส่วนของมาตราที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณา การควบคุมการโฆษณาต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ได้มีการบัญญัตินิยามการโฆษณาไว้ในมาตรา 6 กำหนดฐานความผิดไว้ในมาตรา 15 และกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดไว้ในมาตรา 16 ดังมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรา 6¹⁴⁰

¹⁴⁰ 6.

(1) In this Act, a “remote gambling service advertisement” means any writing, still or moving picture, sign, symbol (whether 3-dimensional or 2-dimensional) or other visual image, or any audible message, or any combination of 2 or more of those things, that gives publicity to, or otherwise promotes or is intended to promote —

- (a) a particular remote gambling service;
- (b) remote gambling services in general;
- (c) a domain name or uniform resource locator (URL) that relates to a particular remote gambling service; or
- (d) any words that are closely associated with a particular remote gambling service (whether or not also closely associated with other kinds of services or products),

unless excluded by the Minister by an order published in the Gazette.

(2) For the purposes of this Act, a person publishes a remote gambling service advertisement if the person does any of the following things:

- (a) the person includes the advertisement, or something that contains the advertisement, on an online location or in any way that renders the advertisement accessible from the Internet;
- (b) the person includes the advertisement in a newspaper, magazine, leaflet, ticket or other document that is available, or distributed, to the public or a section of the public;
- (c) the person includes the advertisement in a film, video, television programme or radio programme that is, or is intended to be, seen or heard by the public or a section of the public;

(d) the person displays, screens or plays the advertisement, or something that contains the advertisement, so that it can be seen or heard in or from a public place, any vehicle, vessel, train or aircraft or any workplace;

(e) the person sells, hires or supplies the advertisement, or something containing the advertisement, to the public or a section of the public, or offers the advertisement, or something containing the advertisement, for sale or supply to, or hire by, the public or a section of the public;

(f) the person makes known the advertisement to the public or a section of the public in any other manner or by any other means.

(3) However, none of the following, of itself, amounts to publication of a remote gambling service advertisement:

(a) the communication of information that is or includes a remote gambling service advertisement to a group of people all of whom are involved in the provision of remote gambling services;

(b) the publication in a telephone directory of the name of a person who provides a remote gambling service unless —

(i) the publication is on the Internet; and

(ii) the entry for the person contains a link to an online location for the person that relates to the remote gambling service;

(c) an index of online search results which links or refers an end-user in Singapore to remote gambling services or facilities for the access or use of remote gambling services, which is made available to that person only because that person initiates a search through an online information location service, such as but not limited to a search engine service;

(d) any other activity specified or described by the Minister in an order published in the Gazette.

(4) For the purposes of this Act, a person promotes remote gambling if —

(a) the person does anything to encourage one or more persons to take advantage (whether directly or through an agent) of facilities for remote gambling;

(b) with a view to increasing the use of facilities for remote gambling, the person brings those facilities or information about those facilities to the attention of one or more persons; or

(c) the person participates in or facilitates an activity knowing or believing that it is designed —

(1) ตามความในพระราชบัญญัตินี้ “การโฆษณาการบริการการเล่นพนันระยะไกล” หมายความว่า การเขียน, ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว เครื่องหมาย สัญลักษณ์ (ไม่ว่าจะเป็นแบบ 3 มิติหรือ 2 มิติ) หรือภาพที่มองเห็นได้อื่นใด หรือข้อความเสียง หรือสื่อผสม 2 ประเภทหรือมากกว่านั้นขึ้นไป ซึ่งช่วยในการประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมสนับสนุน หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมสนับสนุน –

(ก) การบริการการเล่นพนันระยะไกลแบบเฉพาะเจาะจง

(ข) การบริการการเล่นพนันระยะไกลทั่ว ๆ ไป

(ค) โดเมนเนม หรือ URL ที่เกี่ยวข้องกับการบริการการเล่นพนันระยะไกลแบบเฉพาะเจาะจง หรือ

(ง) คำใด ๆ ซึ่งมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการบริการการเล่นพนันระยะไกลแบบเฉพาะเจาะจง (ไม่ว่าจะมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับชนิดของบริการหรือผลิตภัณฑ์อย่างไรก็ตาม)

เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นจากรัฐมนตรีตามคำสั่งซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(2) เพื่อวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคลใด ๆ เป็นผู้เผยแพร่โฆษณาการบริการการเล่นพนันระยะไกลถ้าบุคคลนั้นได้กระทำการดังต่อไปนี้

(ก) โฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่มีการโฆษณาบนอินเทอร์เน็ตหรือทำให้การโฆษณานั้นสามารถเข้าถึงได้จากอินเทอร์เน็ต

(ข) โฆษณาในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ ตัวหรือเอกสารอื่นใดที่มีอยู่หรือแจกจ่ายให้กับประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชน

(i) to encourage one or more persons to take advantage (whether directly or through an agent) of facilities for remote gambling; or

(ii) to increase the use of facilities for remote gambling by bringing those facilities or information about those facilities to the attention of one or more persons,

but that person does not promote remote gambling merely because that person publishes a remote gambling service advertisement.

(5) In subsection (1), “words” includes abbreviations, initials and numbers.

(ค) โฆษณาในภาพยนตร์ วิดีโอ รายการโทรทัศน์หรือรายการวิทยุ ที่เผยแพร่หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะแพร่ภาพหรือกระจายเสียงต่อประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชน

(ง) เปิดเผย ชื่นฉาน เล่นโฆษณา หรือกระทำการอื่นใดซึ่งทำให้การโฆษณานั้นสามารถพบเห็นหรือได้ยินจากสถานที่สาธารณะ ยานพาหนะใด ๆ เรือ รถไฟหรือเครื่องบินตลอดจนสถานที่ทำงานใด ๆ

(จ) ขยายว่าจ้างหรือจัดหาโฆษณาหรือสิ่งอื่นใดที่มีการโฆษณาต่อประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชนหรือทำให้ปรากฏซึ่งโฆษณาหรือสิ่งอื่นใดที่มีการโฆษณาเพื่อขยายจัดหาหรือว่าจ้างแก่ประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชน

(ฉ) ทำให้โฆษณาเป็นที่รู้จักแก่ประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชนโดยลักษณะอื่น ๆ หรือโดยวิธีการอื่นใด

(3) อย่างไรก็ตาม ไม่รวมถึงที่จะกล่าวต่อไปนี้

(ก) การสื่อสารข้อมูลที่เป็นการเล่นพนันระยะไกลในกลุ่มของผู้มีส่วนร่วมในการให้บริการการเล่นพนันระยะไกล

(ข) การตีพิมพ์ในสมุดโทรศัพท์ของชื่อของบุคคลที่ให้บริการเล่นการพนันระยะไกลเว้นแต่

1. เป็นการเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต และ

2. นำไปสู่การเชื่อมโยงไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการเล่นพนันระยะไกล

(ค) ดัชนีของผลการค้นหาออนไลน์ของผู้ใช้ที่เชื่อมโยงหรืออ้างอิงการบริการการเล่นพนันระยะไกลในประเทศสิงคโปร์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเข้าถึงหรือการใช้บริการการเล่นพนันระยะไกลซึ่งให้บริการแก่บุคคลนั้นเพราะเริ่มต้นจากการค้นหาข้อมูลออนไลน์เช่น บริการช่วยสืบค้นข้อมูล

(ง) กิจกรรมอื่นใดซึ่งถูกกำหนดหรือระบุโดยรัฐมนตรีและได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

(4) เพื่อวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคลใด ๆ เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนการเล่นพนันระยะไกลเมื่อ -

(ก) กระทำการอย่างใด ๆ เพื่อส่งเสริมให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนหาประโยชน์ (ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านตัวแทน) จากสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกล

(ข) เพื่อเพิ่มการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นพนันระยะไกล บุคคลนั้นได้มีการนำเสนอสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดความสนใจของบุคคลคนเดียวหรือหลายคน

(ค) เข้าร่วมหรือช่วยอำนวยความสะดวกในกิจกรรมซึ่งสามารถรู้หรือเชื่อได้ว่าจัดขึ้นเพื่อ –

1. ส่งเสริมให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนหาประโยชน์ (ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านตัวแทน) จากสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกล หรือ

2. เพิ่มการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกลโดยการนำเสนอสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นหรือนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดความสนใจของบุคคลคนเดียวหรือหลายคน

แต่ทั้งนี้ไม่ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนการเล่นพนันระยะไกลเพียงเพราะบุคคลนั้นทำการเผยแพร่โฆษณาการบริการการเล่นพนันระยะไกล

(5) ตามความใน (1) “คำ” ให้หมายรวมถึงตัวย่อ อักษรย่อ และตัวเลขด้วย

มาตรา 15¹⁴¹

¹⁴¹ 15.

(1) A person who publishes, or authorises the publication of, a remote gambling service advertisement in Singapore shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding \$20,000.

(2) For the purposes of this section, a remote gambling service advertisement that is included on an online location may be regarded as published in Singapore only if the online location is accessed, or is available for access, by end-users in Singapore.

(3) This section does not apply to an exempt operator who publishes, or authorises the publication of, a remote gambling service advertisement in accordance with the conditions of its certificate of exemption.

(4) To avoid doubt, this section does not affect the operation of any provision in Part 2.

(1) ผู้ที่เผยแพร่หรืออนุญาตให้มีการโฆษณาการให้บริการการเล่นพนันระยะไกลในสิงคโปร์มีความผิดตามกฎหมายและต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 เหรียญ

(2) เพื่อวัตถุประสงค์ตามมาตรานี้ โฆษณาการให้บริการการเล่นพนันระยะไกลให้รวมถึงการเชื่อมต่อผ่านระบบเครือข่ายทางคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถเข้าถึงหรือใช้สำหรับการเข้าถึงโดยผู้ใช้ในสิงคโปร์

(3) มาตรานี้ไม่นำไปใช้กับผู้ประกอบการซึ่งได้รับการยกเว้นตามเงื่อนไขของใบอนุญาต

(4) เพื่อหลีกเลี่ยงข้อสงสัย มาตรานี้ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ปฏิบัติตามบทบัญญัติใด ๆ ในส่วนที่ 2¹⁴²

มาตรา 16¹⁴³

¹⁴² บทบัญญัติในส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ว่าด้วยความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

¹⁴³ 16.

(1) Where a person is charged with an offence under section 15(1), it is a defence for the person charged to prove that the person published a remote gambling service advertisement for or on the direction of an exempt operator.

(2) Where a person is charged with an offence under section 15(1) for publishing a remote gambling service advertisement, it is a defence for the person charged to prove that —

(a) the remote gambling service advertisement was so published as an accidental or incidental accompaniment to the publication of other matter not forming part of any promotion of remote gambling; and

(b) the person does not receive any direct or indirect benefit (whether financial or not) for publishing that advertisement, in addition to any direct or indirect benefit that the person receives for publishing that other matter.

(3) Where a person is charged with an offence under section 15(1), it is also a defence for the person charged to prove that —

(a) the person is acting in the course of a business of delivering, transmitting or broadcasting communications (in whatever form or by whatever means) or making data available; and

(b) the nature of the business is such that persons undertaking it have no control over the nature or content of the communications or data.

(1) ในกรณีที่บุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา 15 (1) ข้อต่อสู้ของบุคคลนั้นคือต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าตนเป็นผู้ได้รับการยกเว้นในการเผยแพร่โฆษณาบริการการเล่นพนันระยะไกล

(2) ในกรณีที่บุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา 15 (1) ว่าด้วยการเผยแพร่โฆษณาบริการการเล่นพนันระยะไกล ข้อต่อสู้ของบุคคลนั้นคือการพิสูจน์ว่า-

(ก) โฆษณาบริการการเล่นพนันระยะไกลนั้นถูกเผยแพร่โดยบังเอิญหรือเป็นส่วนประกอบที่ถูกเผยแพร่มาพร้อมกับเรื่องอื่นซึ่งไม่ได้มีสาระสำคัญในการส่งเสริมการเล่นพนันระยะไกล และ

(ข) ไม่ได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม (ไม่ว่าจะเป็นการเงินหรือไม่) จากการเผยแพร่โฆษณา นอกเหนือไปจากผลประโยชน์ใด ๆ โดยตรงหรือโดยอ้อมที่ได้รับจากการเผยแพร่ในเรื่องนั้น ๆ

(3) ในกรณีที่บุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา 15 (1) ข้อต่อสู้สำหรับผู้ถูกกล่าวหาคือการพิสูจน์ว่า-

(ก) ได้ประกอบธุรกิจในการนำเสนอ การส่งสัญญาณ หรือการออกอากาศ (ในรูปแบบใดหรือโดยวิธีการใด ๆ) หรือทำให้เข้าถึงข้อมูลได้ และ

(ข) ลักษณะของธุรกิจนั้นผู้ประกอบการไม่สามารถควบคุมเนื้อหาของการออกอากาศหรือข้อมูลได้

และนอกเหนือจากการกำหนดฐานความผิดในส่วนของการโฆษณาแล้ว พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังได้มีการกำหนดฐานความผิดในการส่งเสริมสนับสนุนการเล่นพนันระยะไกลไว้ด้วยในมาตรา 17 ซึ่งมีข้อยกเว้นความรับผิดตามมาตรา 18 อันมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 17¹⁴⁴

¹⁴⁴ 17.

(1) A person who promotes in Singapore, or by any conduct (inside or outside Singapore) authorises a promotion in Singapore of, any remote gambling shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding \$20,000.

(2) This section does not apply to an exempt operator promoting or authorising the promotion of the remote gambling service it is authorised to provide under and in accordance with the conditions of its certificate of exemption.

(1) ผู้ใดส่งเสริมสนับสนุนการเล่นพนันระยะไกลในสิงคโปร์ หรือ ดำเนินการใด ๆ (ภายในหรือภายนอกสิงคโปร์) อนุญาตให้มีการส่งเสริมการขายใน สิงคโปร์ซึ่งเกี่ยวกับการเล่นพนันระยะไกลมีความผิดตามกฎหมายและต้องระวาง โทษปรับไม่เกิน 20,000 เหรียญ

(2) มาตรานี้ไม่นำไปใช้กับผู้ประกอบการซึ่งได้รับการยกเว้นตามเงื่อนไข ของใบอนุญาต

(3) เพื่อหลีกเลี่ยงข้อสงสัย มาตรานี้ไม่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติตาม บทบัญญัติใด ๆ ในส่วนที่ 2

มาตรา 18¹⁴⁵ ในกรณีที่บุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา 17 (1) ข้อต่อสู้ของบุคคลนั้นคือต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า-

(ก) การส่งเสริมการขายนั้นไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบธุรกิจ และ

(ข) ไม่ได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม (ไม่ว่าจะเป็นการเงิน หรือไม่) ในการส่งเสริมสนับสนุนการเล่นการพนันระยะไกล

ซึ่งนอกจากที่ปัจจุบันประเทศสิงคโปร์จะสามารถควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์ใน รูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมจากการตราพระราชบัญญัติเล่นพนันระยะไกล ค.ศ.2014 แล้ว จะพบว่ก่อนหน้าที่ประเทศสิงคโปร์จะทำการตราพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว กฎหมายเก่าที่มีการ ตราไว้ตั้งแต่ที่การโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ยังไม่เป็นปัญหาต่อสังคมอย่างเช่นในปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะ เป็น พระราชบัญญัติการพนัน (The Betting Act) หรือ พระราชบัญญัติสถานพนัน (The Common Gaming Houses Act) ก็ได้มีการบัญญัติรายละเอียดในส่วนของวิธีการหรือรูปแบบของ โฆษณาไว้อย่างมีความชัดเจนและครอบคลุม ซึ่งทำให้สามารถที่จะนำบทบัญญัติเหล่านี้มาใช้บังคับ กับการโฆษณาการพนันในรูปแบบต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีอันรวมถึงการโฆษณาเว็บไซต์การพนัน ออนไลน์ในวิธีการต่าง ๆ ที่ปัจจุบันได้มีรูปแบบการโฆษณาที่หลากหลายได้อีกด้วย

(3) To avoid doubt, this section does not affect the operation of any provision in Part 2.

¹⁴⁵ 18. Where a person is charged with an offence under section 17 (1), it is a defence for the person charged to prove that —

(a) the promotion was not in the course of any business; and

(b) the person does not receive any direct or indirect benefit (whether financial or not) for promoting remote gambling.

โดยพระราชบัญญัติการพนัน (The Betting Act) ได้มีการกำหนดให้การโฆษณาการพนันนั้นเป็นหนึ่งในฐานซึ่งมีโทษตามกฎหมาย โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 3 (1) (จ) ดังมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 3

(1) บุคคลใดก็ตาม

(ก)

(ข)

(ค)

(ง)

(จ) ประกาศ จัดแสดงหรือเผยแพร่ หรือทำให้เกิดประกาศ การจัดแสดง หรือการเผยแพร่ ไม่ว่าจะโดยวาจาหรือในรูปแบบตัวอักษรใด ๆ หนังสือเวียน โทรเลข ใบบลิว บัตร สิ่งพิมพ์ ข้อเขียน การออกแบบ สัญลักษณ์ โฆษณา หรือด้วยวิธีการอื่น ๆ ว่าสถานที่นั้นเปิด รวบรวม หรือนำมาใช้เป็นสถานพนัน หรือศูนย์ข้อมูลการพนันทั้งในและนอกสิงคโปร์ หรือกระทำในลักษณะอื่นใดอันเป็นการเชื้อเชิญหรือชักชวนให้บุคคลใด ๆ กระทำการละเมิดบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มีความผิดตามกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 200,000 เหรียญสิงคโปร์ และจำคุกไม่เกิน 5 ปี

ซึ่งในมาตรา 2 ได้มีการให้คำนิยามของคำว่า “สถานพนัน” และ “ศูนย์ข้อมูลการพนัน” ไว้ดังนี้

“สถานพนัน” (Common Betting-house) หมายถึง

(ก) สถานที่ใด ๆ ที่ใช้ดำเนินการ หรือใช้เล่นการพนัน หรือเดิมพันในการแข่งขัน หรือกรณีที่มีความเป็นไปได้ หรือเหตุอื่นใดอันเกี่ยวข้องกับการแข่งม้าหรือการแข่งขันกีฬาอื่น ๆ ที่สาธารณะ หรือบุคคลใด ๆ อาจเข้าถึงได้

(ข) สถานที่ใด ๆ ที่ใช้ดำเนินการหรือใช้เล่นการพนันเป็นประจำในการแข่งขัน หรือกรณีที่มีความเป็นไปได้ตามวรรคก่อนไม่ว่าสาธารณชนจะสามารถเข้าถึงได้หรือไม่ และ

(ค) สถานที่ใด ๆ ที่เจ้ามือใช้เพื่อรับ หรือเจรจาต่อรองในการวางเดิมพันหรือการเดิมพันในการแข่งขันใด ๆ ดังกล่าว หรือกรณีที่มีความเป็นไปได้ดังกล่าวไม่ว่าจะเดิมพันด้วยตนเอง หรือโดยตัวแทนของผู้เล่น หรือโดยตัวแทนของเจ้ามือ

ไม่ว่าจะเป็นการเดิมพันผ่านทางโทรศัพท์ หรือผ่านทางไปรษณีย์ หรือโทรเลข หรือโดยวิธีการอื่นใด

ส่วน “ศูนย์ข้อมูลการพนัน” (Betting Information Centre) นั้นหมายถึง สถานที่เก็บ หรือใช้สำหรับการรับหรือส่งผ่านทางโทรศัพท์หรือวิธีการใด ๆ ซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแข่งม้า หรือการแข่งขันกีฬาอื่น ๆ อันมีวัตถุประสงค์เพื่อการเดิมพัน หรือการพนันที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้

ส่วนพระราชบัญญัติสถานพนัน (The Common Gaming Houses Act) ในมาตรา 4 (1) (ง) ก็ได้มีการบัญญัติให้ในกรณีของการโฆษณาเป็นหนึ่งในฐานความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ด้วย กล่าวคือ

มาตรา 4

(1) บุคคลใดก็ตาม

(ก)

(ข)

(ค)

(ง) ประกาศ หรือเผยแพร่ หรือทำให้เกิดประกาศ หรือการเผยแพร่ ไม่ว่าจะโดยวาจาหรือในรูปแบบใด ๆ ของสิ่งพิมพ์ ข้อเขียน การออกแบบ สัญลักษณ์ หรือด้วยวิธีการอื่น ๆ ว่าสถานที่นั้นเปิด รวบรวม หรือนำมาใช้เป็นสถานพนัน หรือกระทำในลักษณะอื่นใดอันเป็นการเชื้อเชิญหรือชักชวนให้บุคคลใด ๆ กระทำการละเมิดมาตรา 7, 8 หรือ 9 แห่งพระราชบัญญัตินี้

(จ)

มีความผิดตามกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 200,000 เหยียดสิบลิงคโปร์ และจำคุกไม่เกิน 3 ปี

บทที่ 4

ปัญหาทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุม การโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์

จากที่ได้ทำการศึกษาดังกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันทั้งของไทยและต่างประเทศในบทที่ 3 ทำให้ทราบว่ากฎหมายสำหรับการควบคุมการโฆษณาการพนันออนไลน์นั้น มักจะมีการบัญญัติไว้ควบคู่กับการควบคุมการพนันออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าในส่วนของ The Unlawful Internet Gambling Enforcement Act of 2006 (UIGEA) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการพนันทางอินเทอร์เน็ตที่เพิ่งตราขึ้นมาใหม่จะเน้นไปในเรื่องของการห้ามการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์โดยมีเนื้อหาควบคุมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการรับชำระเงินที่เชื่อมโยงกับธุรกิจพนันออนไลน์ผิดกฎหมาย และทั้ง 7 มาตราของ UIGEA ก็ไม่ได้มีการตราข้อห้ามหรือข้อบังคับในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันไว้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตามด้วยความที่ระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกานั้นเป็นระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์ (Common Law) กรณีปัญหาของการโฆษณาเว็บไซต์การพนันจึงเป็นอันยุติข้อโต้แย้งต่าง ๆ ไปแล้วโดยคำพิพากษาของศาลที่ได้พิพากษาไว้ในคดีที่ CasinoCity.com เป็นโจทก์ยื่นฟ้องกระทรวงยุติธรรม

ส่วนในประเทศอังกฤษแม้จะไม่ได้มีการตรากฎหมายการพนันออนไลน์แยกออกมาจากพระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ.2005 (The Gambling Act 2005) เป็นการเฉพาะ แต่ด้วยการที่ในประเทศอังกฤษนั้นอนุญาตให้ธุรกิจการพนันสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการได้ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการกำกับการพนัน (The Gambling Commission) ซึ่งการพนันออนไลน์หรือการพนันซึ่งใช้การสื่อสารระยะไกลในรูปแบบของอินเทอร์เน็ตก็อยู่ในส่วนของธุรกิจที่สามารถขอรับใบอนุญาตได้เช่นกัน จึงทำให้ธุรกิจการพนันออนไลน์นั้นอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการดังกล่าว ซึ่งในส่วนของการรับใบอนุญาตและการโฆษณาก็ได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการพนันฉบับใหม่ที่เพิ่งประกาศใช้เมื่อ ค.ศ.2014 คือ พระราชบัญญัติการพนัน (การออกใบอนุญาตและการโฆษณา) ค.ศ.2014 (The Gambling (Licensing and Advertising) Act 2014) มาใช้ควบคุมการประกอบธุรกิจและการโฆษณาอันรวมถึงการโฆษณาการพนันโดยใช้การสื่อสารระยะไกลด้วย

สำหรับประเทศฝรั่งเศสในช่วงก่อนปี ค.ศ.2010 ก่อนที่จะมีการตรากฎหมายว่าด้วยการเปิดเสรีและการควบคุมกิจการเล่นพนันและสิ่งจูงใจออนไลน์นั้น การจัดให้เล่นการพนันออนไลน์ในฝรั่งเศสตลอดจนการโฆษณาของผู้ให้บริการการพนันออนไลน์นั้นถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

และมีโทษทางอาญาแม้ว่าจะเป็นผู้ให้บริการซึ่งได้รับใบอนุญาตจากประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตามแม้ในปัจจุบันฝรั่งเศสจะมีกฎหมายว่าด้วยการเปิดเสรีและการควบคุมกิจการเล่นพนันและเสียงโชคออนไลน์แล้ว แต่ธุรกิจการพนันในฝรั่งเศสก็ยังมีใช้ธุรกิจที่สามารถให้ประกอบกิจการเสรีได้เช่นกิจการอื่น ๆ แต่ยังคงต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัดซึ่งรวมถึงกรณีของการโฆษณาด้วย

และในประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นประเทศที่เพิ่งมีการออกกฎหมายที่ว่าด้วยการเล่นพนันระยะไกลหรือ Remote Gambling Act 2014 อันมีวัตถุประสงค์คือการควบคุมการเล่นพนันระยะไกลซึ่งอาศัยการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตหรือเทคโนโลยีอื่น ๆ โดยกลไกที่พระราชบัญญัตินี้นำมาบังคับใช้ส่วนใหญ่ก็จะเป็นการปิดกั้นการเข้าถึงไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงเว็บไซต์ การเข้าถึงการชำระเงิน แต่ก็ยังได้มีการบัญญัติในกรณีการห้ามการโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการพนันระยะไกลในรูปแบบต่าง ๆ เอาไว้อย่างละเอียด

ในขณะที่กฎหมายหลักของประเทศไทยที่ใช้บังคับในกรณีของการโฆษณาเว็บไซต์การพนันนั้นคือพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ซึ่งเป็นกฎหมายเก่าที่ตราขึ้นมาตั้งแต่ในสมัยที่ยังไม่มีการพนันออนไลน์ อีกทั้งการโฆษณาก็ยังไม่มีวิวัฒนาการและรูปแบบที่หลากหลายอย่างเช่นในปัจจุบัน ทำให้เนื้อหาในกฎหมายนั้นไม่ครอบคลุมและขาดความชัดเจนที่จะนำมาบังคับใช้กับกรณีปัญหาในเรื่องการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ที่ปรากฏออกสู่สาธารณชน แม้ว่าในมุมมองของนักวิชาการหรือนักกฎหมายหลาย ๆ ท่านอาจจะมองว่ากฎหมายที่มีอยู่สามารถที่จะตีความให้ครอบคลุมกับปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้ก็ตาม แต่ดูเหมือนว่าทั้งในส่วนของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติตลอดจนรวมไปถึงเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายจะมีได้มีความเห็นไปในทำนองดังกล่าวเป็นเหตุให้ฐานความผิดของการโฆษณาการพนันนั้นไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างที่ควรจะเป็นไม่ว่าจะด้วยสาเหตุที่ว่ากฎหมายซึ่งมีอยู่นั้นไม่สามารถบังคับใช้ได้ หรือด้วยเหตุที่ว่าความผิดในการโฆษณาการพนันนั้นเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงเมื่อเทียบกับอาชญากรรมในรูปแบบอื่น ทั้งยังมีโทษเพียงเล็กน้อยและการกระทำผิดส่วนใหญ่ก็ยังเกิดขึ้นในระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งยากแก่การตรวจสอบหาผู้กระทำความผิด

ในบทนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยจากการปล่อยให้มีการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์เผยแพร่ออกสู่สาธารณชนผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ โดยทำการเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศทั้งกรณีปัญหาในการตีความนิยามของคำว่า “โฆษณา” ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเนื่องจากบทบัญญัติที่ตราไว้ นั้นขาดความชัดเจนและไม่ครอบคลุมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ปัญหาในการกำหนดความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเผยแพร่โฆษณาไปจนถึงปัญหาอันเกี่ยวกับมาตรการการลงโทษซึ่งดูจะมีอัตราโทษที่เบาจนไม่สามารถทำให้ผู้กระทำผิดเกรงกลัวได้ ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาเหล่านี้จะได้นำไปสู่แนวทางในการ

พัฒนามาตรการทางกฎหมายเพื่อใช้ในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ในประเทศไทยต่อไป

4.1 ปัญหานิยามของคำว่า “โฆษณา” ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478

จากที่ได้ศึกษามาแล้วว่าธุรกิจการพนันออนไลน์จัดได้ว่าเป็นธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็วและมีฐานลูกค้าจำนวนมากที่กระจายตัวอยู่ทั่วทุกมุมโลก ทำให้การแข่งขันด้านการตลาดเพื่อแย่งชิงลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการนั้นต้องนำกลยุทธ์ต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์เว็บไซต์เพื่อให้ชื่อเว็บไซต์ของตนปรากฏสู่ผู้บริโภคได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ผู้เล่นเดิมที่เป็นลูกค้าอยู่แล้วเกิดความระลึกถึงเว็บไซต์และการให้บริการการเล่นพนันต่าง ๆ ภายในเว็บไซต์ประการหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างความเชื่อมั่นให้กับกลุ่มผู้บริโภคที่ไม่ใช่ลูกค้าเดิมแต่มีความคิดที่จะลองใช้บริการเว็บไซต์ประเภทนี้อีกด้วย

ในปัจจุบันได้มีการใช้การโฆษณาแฝง การประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารการตลาดในรูปแบบต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการโฆษณาเว็บไซต์การพนันทั้งหลายทั้งที่เป็นเว็บไซต์ของต่างประเทศซึ่งดำเนินธุรกิจจดทะเบียนรับอนุญาตอย่างถูกต้องในประเทศนั้น ๆ และเว็บไซต์การพนันที่สร้างขึ้นโดยคนไทยอันเป็นเว็บไซต์ที่ผิดกฎหมาย ซึ่งรูปแบบการโฆษณานั้นก็มีหลากหลายรูปแบบโดยพลิกแพลงแตกต่างจากการโฆษณาผ่านสื่อแบบเดิม ๆ

สำหรับในประเทศไทยนั้น กฎหมายหลักที่บังคับควบคุมในเรื่องของการพนันนั้นก็คือพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 แต่ปรากฏว่าการ “โฆษณา” ซึ่งเป็นหนึ่งในฐานความผิดตามมาตรา 12 อันมีความผิดต้องได้รับโทษเช่นเดียวกับการเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้เข้าเล่นพนันนั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่ชัดว่าจะต้องเป็นการแสดงออกหรือการกระทำแค่ไหนเพียงใดจึงจะถือเป็นการประกาศโฆษณา ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากการที่ไม่มีการนิยามศัพท์คำว่า “โฆษณา” เอาไว้นั่นเอง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติหลายฉบับที่มีโทษทางอาญาและมีวัตถุประสงค์ในการควบคุม จำกัด หรือห้ามการโฆษณาใด ๆ ด้วยนั้นมักจะให้คำนิยามของคำว่า “โฆษณา” เอาไว้อย่างชัดเจนเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้กฎหมายโดยไม่ต้องทำการตีความหรือขยายความออกไปจากบทบัญญัติของกฎหมายอันจะเป็นการขัดกับหลักของกฎหมายที่มีโทษทางอาญาซึ่งต้องตีความโดยเคร่งครัดดังจะเห็นได้ว่าในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายหลักฉบับหนึ่งที่ใช้กำกับควบคุมการโฆษณาต่าง ๆ ที่ปรากฏสู่สาธารณชน ได้ให้นิยามของคำว่า “โฆษณา” ไว้ว่า “โฆษณา” หมายความว่ากระทำการไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า ซึ่งในพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดความหมายของ

“ข้อความ” ให้ความหมายรวมถึงการกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำใดๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

หรืออย่างในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2535 ซึ่งมีฐานความผิดในเรื่อง การโฆษณาโดยบัญญัติไว้ในมาตรา 8 ว่า

ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของ ผลิตภัณฑ์ยาสูบในสิ่งพิมพ์ ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้ เป็นการโฆษณาได้ หรือใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบในการแสดง การแข่งขัน การให้บริการหรือการประกอบกิจกรรมอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์ให้ สาธารณชนเข้าใจว่าเป็นชื่อ หรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ

ซึ่งในมาตรา 3 ก็ได้มีการกำหนดนิยามของ “โฆษณา” ไว้ว่า “โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 นั้นก็ได้มีการให้นิยามโดยขยายความหมายของโฆษณาให้กว้างออกไปโดยรวมถึงการสื่อสารการตลาดด้วย กล่าวคือได้บัญญัติให้ “โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้ความหมายรวมถึงการสื่อสารการตลาด โดยกำหนดความหมายของคำว่า “ข้อความ” และ “การสื่อสารการตลาด” ไว้ด้วยคือ “ข้อความ” หมายความว่า รวมถึง การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้ และ “การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขาย สินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรง

สำหรับกฎหมายการพนันของต่างประเทศตามที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 3 จะพบว่ากรณีที่มีการกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาเอาไว้ในกฎหมายการพนันแล้วก็จะมีการให้นิยามของ คำว่า “โฆษณา” ไว้เช่นกัน

โดยพระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ.2005 (The Gambling Act 2005) ของประเทศอังกฤษ ได้ให้ความหมายของคำว่า “โฆษณา” เอาไว้ในมาตรา 327 ดังนี้คือ

มาตรา 327 ความหมายของคำว่า “การโฆษณา”

(1) เพื่อวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำการโฆษณาการพนันเมื่อ

ก. ได้มีการกระทำการอย่างใด ๆ เพื่อส่งเสริมให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนหาประโยชน์ (ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านตัวแทน) จากสิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่นพนัน

ข. เพื่อจำนวนผู้ใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่นพนันที่เพิ่มมากขึ้น ได้มีการนำเสนอหรือให้ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความสนใจให้แก่บุคคลคนเดียวหรือหลายคน หรือ

ค. ได้เข้ามีส่วนร่วม หรืออำนวยความสะดวกในการรับรู้กิจกรรมหรือทราบอยู่แล้วว่ากิจกรรมนั้นจัดขึ้นเพื่อ

1. ส่งเสริมให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนใช้ประโยชน์ (ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านตัวแทน) จากสิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่นพนัน หรือ

2. ส่งเสริมการเพิ่มขึ้นของการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่นการพนันโดยการนำสิ่งเหล่านั้นหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาแนะนำแก่บุคคลคนเดียวหรือหลายคน

(2) สำหรับวัตถุประสงค์ตาม (1) นั้น จะถือว่าได้นำเสนอหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่นการพนันเพื่อสร้างความสนใจให้แก่บุคคลคนเดียวหรือหลายคนเพื่อจำนวนผู้ใช้บริการการเล่นพนันที่เพิ่มมากขึ้นเมื่อ

ก. ได้เข้าไปดำเนินการ (ไม่ว่าจะด้วยการเข้าเป็นผู้ให้การสนับสนุน, ใช้เครื่องหมายการค้าร่วมกัน หรือวิธีการอื่นใด) ภายใต้อุปกรณ์ซึ่งปรากฏเชื่อมโยงในเหตุการณ์หรือผลิตภัณฑ์ และ

ข. มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งในต่อไปนี้

1. การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่นการพนันเป็นจุดประสงค์เดียวหรือจุดประสงค์หลักของกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้อุปกรณ์นั้น หรือ

2. ประเภทหรือเนื้อหาของภายใต้อุปกรณ์นั้นถูกออกแบบมาเพื่อเชิญชวนและอำนวยความสะดวกในการเล่นการพนันภายใต้อุปกรณ์ที่นำเสนอไว้

หรืออย่างในพระราชบัญญัติการเล่นพนันระยะไกล ค.ศ.2014 (Remote Gambling Act 2014) ของประเทศสิงคโปร์ก็ได้มีการให้ความหมายของ “การโฆษณาการบริการการเล่นพนัน

ระยะไกล” (Remote Gambling Service Advertisement) เอาไว้อย่างละเอียดในมาตรา 6 กล่าวคือ

มาตรา 6

(1) ตามความในพระราชบัญญัตินี้ “การโฆษณาการบริการการเล่นพนันระยะไกล” (Remote Gambling Service Advertisement) หมายความว่า การเขียน ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว เครื่องหมาย สัญลักษณ์ (ไม่ว่าจะเป็นแบบ 3 มิติหรือ 2 มิติ) หรือภาพที่มองเห็นได้อื่นใด หรือข้อความเสียง หรือสื่อผสม 2 ประเภทหรือมากกว่านั้นขึ้นไป ซึ่งช่วยในการประชาสัมพันธ์ การส่งเสริม สนับสนุน หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมสนับสนุน –

(ก) การบริการการเล่นพนันระยะไกลแบบเฉพาะเจาะจง

(ข) การบริการการเล่นพนันระยะไกลทั่ว ๆ ไป

(ค) โดเมนเนม หรือ URL ที่เกี่ยวข้องกับการบริการการเล่นพนันระยะไกลแบบเฉพาะเจาะจง หรือ

(ง) คำใด ๆ ซึ่งมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการบริการการเล่นพนันระยะไกลแบบเฉพาะเจาะจง (ไม่ว่าจะมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับชนิดของบริการหรือผลิตภัณฑ์อย่างไรก็ตาม)

เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นจากรัฐมนตรีตามคำสั่งซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(2) เพื่อวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคลใด ๆ เป็นผู้เผยแพร่โฆษณาการบริการการเล่นพนันระยะไกลถ้าบุคคลนั้นได้กระทำการดังต่อไปนี้

(ก) โฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่มีการโฆษณาบนอินเทอร์เน็ตหรือทำให้การโฆษณานั้นสามารถเข้าถึงได้จากอินเทอร์เน็ต

(ข) โฆษณาในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ ตั๋ว หรือเอกสารอื่นใดที่มีอยู่หรือแจกจ่ายให้กับประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชน

(ค) โฆษณาในภาพยนตร์ วิดีโอ รายการโทรทัศน์หรือรายการวิทยุที่เผยแพร่หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะแพร่ภาพหรือกระจายเสียงต่อประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชน

(ง) เปิดเผย ขึ้นฉลาก เล่นโฆษณา หรือกระทำการอื่นใดซึ่งทำให้ การโฆษณานั้นสามารถพบเห็นหรือได้ยินจากสถานที่สาธารณะ ยานพาหนะใด ๆ เรือ รถไฟหรือเครื่องบินตลอดจนสถานที่ทำงานใด ๆ

(จ) ขยายว่าจ้างหรือจัดหาโฆษณาหรือสิ่งอื่นใดที่มีการโฆษณาต่อ ประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชนหรือทำให้ปรากฏซึ่งโฆษณาหรือสิ่งอื่นใดที่มี การโฆษณาเพื่อขยายจัดหาหรือว่าจ้างแก่ประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชน

(ฉ) ทำให้โฆษณาเป็นที่รู้จักแก่ประชาชนหรือส่วนหนึ่งของประชาชน โดยลักษณะอื่น ๆ หรือโดยวิธีการอื่นใด

(3) อย่างไรก็ตาม ไม่รวมถึงที่จะกล่าวต่อไปนี้

(ก) การสื่อสารข้อมูลที่เป็นการเล่นพนันระยะไกลในกลุ่มของ ผู้มีส่วนร่วมในการให้บริการการเล่นพนันระยะไกล

(ข) การตีพิมพ์ในสมุดโทรศัพท์ของชื่อของบุคคลที่ให้บริการเล่นการ พนันระยะไกลเว้นแต่

1. เป็นการเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต และ

2. นำไปสู่การเชื่อมโยงไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการ เล่นพนันระยะไกล

(ค) ดัชนีของผลการค้นหาออนไลน์ของผู้ใช้ที่เชื่อมโยงหรืออ้างอิงการ บริการการเล่นพนันระยะไกลในประเทศสิงคโปร์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการ เข้าถึงหรือการใช้บริการการเล่นพนันระยะไกลซึ่งให้บริการแก่บุคคลนั้นเพราะ เริ่มต้นจากการค้นหาข้อมูลออนไลน์เช่น บริการช่วยสืบค้นข้อมูล

(ง) กิจกรรมอื่นใดซึ่งถูกกำหนดหรือระบุโดยรัฐมนตรีและได้มีการ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

(4) เพื่อวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคลใด ๆ เป็นผู้ ส่งเสริมสนับสนุนการเล่นพนันระยะไกลเมื่อ -

(ก) กระทำการอย่างใด ๆ เพื่อส่งเสริมให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคน หาประโยชน์ (ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านตัวแทน) จากสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการ เล่นการเล่นพนันระยะไกล

(ข) เพื่อเพิ่มการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นพนัน ระยะไกล บุคคลนั้นได้มีการนำเสนอสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเสนอข้อมูล เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดความสนใจของบุคคลคนเดียวหรือหลาย คน

(ค) เข้าร่วมหรือช่วยอำนวยความสะดวกในกิจกรรมซึ่งสามารถรู้หรือเชื่อได้ว่าจัดขึ้นเพื่อ –

1. ส่งเสริมให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนหาประโยชน์ (ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านตัวแทน) จากสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกล หรือ

2. เพิ่มการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกลโดยการนำเสนอสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นหรือนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดความสนใจของบุคคลคนเดียวหรือหลายคน

แต่ทั้งนี้ไม่ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนการเล่นพนันระยะไกลเพียงเพราะบุคคลนั้นทำการเผยแพร่โฆษณาการบริการการเล่นพนันระยะไกล

(5) ตามความใน (1) “คำ” ให้หมายรวมถึงตัวย่อ อักษรย่อ และตัวเลขด้วย

จะเห็นได้ว่านอกจากที่พระราชบัญญัติการเล่นพนันระยะไกล ค.ศ.2014 ของสิงคโปร์จะได้กำหนดนิยามของคำว่า “โฆษณา” ไว้อย่างละเอียดแล้ว พระราชบัญญัตินี้ยังได้มีการกำหนดถึงรูปแบบของการ “ส่งเสริมสนับสนุน” การเล่นพนันระยะไกลเอาไว้ด้วยในมาตรา 6 (4) อีกด้วย

โดยเมื่อกลับมาพิจารณาที่พระราชบัญญัติการพนัน ฯ ของไทยนั้นจะพบว่าได้มีการกำหนดนิยามความหมายของคำว่า “โฆษณา” เอาไว้ให้ชัดเจนแต่อย่างใดว่าการกระทำแค่ไหนเพียงใดหรือต้องมีเจตนาพิเศษอย่างใดบ้างจึงจะเป็นการโฆษณา คงมีเพียงการบัญญัติไว้ห้ามไว้ในมาตรา 12 ว่า

ผู้ใดจัดให้มีการเล่นหรือการทำอุบายล่อช่วยประกาศโฆษณา หรือชักชวนโดยตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน หรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎ กระทรวงหรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิด. . .

อย่างไรก็ตามการประกาศโฆษณาตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ก็มีไว้จะเป็นเรื่องที่ไม่สามารถกระทำได้โดยสิ้นเชิงดังจะเห็นได้จากที่มีการบัญญัติไว้ในมาตรา 9 วรรคสอง ว่า “ถ้ายัง

มิได้รับอนุญาตให้มีการเล่นที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใด ๆ เข้าร่วมในการเล่นนั้น”

ซึ่งการประกาศโฆษณาตามพระราชบัญญัติการพนัน ๆ นั้น ดูจะมีได้มีความหมายไปในเรื่องของการโฆษณาเพื่อประโยชน์ในทางการค้า สร้างภาพลักษณ์ให้กับสินค้าหรือบริการ หรือเป็นการสื่อสารการตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับรู้ถึงการมีอยู่ในตัวสินค้าหรือบริการดังเช่นความหมายของการโฆษณาในปัจจุบัน แต่เป็นกรณีของการประกาศชักชวนให้ผู้อื่นเข้าเล่นพนันโดยการใช้ประกาศหรือเอกสารดังจะเห็นได้จากที่บัญญัติไว้ในมาตรา 10 วรรคสาม ที่บัญญัติว่า

ประกาศหรือเอกสารอย่างใด ๆ อันมุ่งหมายให้เป็นการชักชวนผู้อื่นให้เข้าเล่นดังกล่าวไว้ในมาตรา 9 วรรคสองนั้น ตำรวจหรือกรมการอำเภอจะยึดและทำลายเสียก็ได้ถ้าประกาศหรือเอกสารนั้นส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้รับที่อยู่ในราชอาณาจักร เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะยึดประกาศหรือเอกสารนั้นไว้ก็ได้ แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ต้องแจ้งให้ผู้รับทราบ ถ้าผู้รับมีข้อโต้แย้งว่าประกาศหรือเอกสารนั้นมีได้เกี่ยวแก่การพนัน ผู้รับจะนำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานไปรษณีย์ก็ได้ถ้าผู้รับมิได้นำคดีไปฟ้องศาลก็ดีหรือเมื่อศาลสั่งยื่นการยึดนั้นก็ดีเจ้าพนักงานไปรษณีย์มีอำนาจทำลายประกาศหรือเอกสารที่ยึดไว้ในวันได้

โดยทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะบริบทของสังคมในอดีตที่การพนันนั้นยังมีโชรุกรกิจการพนันที่ผู้เล่นสามารถเข้าถึงการเล่นได้จากทั่วทุกมุมโลกโดยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตดังเช่นในปัจจุบันแต่เป็นการเล่นที่จำกัดอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งซึ่งเจ้ามือหรือผู้โฆษณาตามความมุ่งหมายแห่งพระราชบัญญัติการพนัน ๆ ในขณะนั้นยังคงเป็นเพียงบุคคลธรรมดาที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยการโฆษณาตามนัยยะของการโฆษณาในปัจจุบันมาทำการตลาดเพื่อแข่งขันกับเจ้ามือหรือผู้โฆษณารายอื่น ๆ แตกต่างจากในปัจจุบันที่เจ้ามือหรือผู้โฆษณานั้นกลายเป็นองค์กรหรือบริษัทข้ามชาติที่จะต้องทำการโฆษณาเว็บไซต์การพนันของตนเพื่อแย่งชิงฐานลูกค้าผู้เข้าใช้บริการการเล่นพนัน อีกทั้งการโฆษณายังเป็นการช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเว็บไซต์อีกด้วย ซึ่งการโฆษณานั้นก็มีทั้งการโฆษณาในรูปแบบของการโฆษณาผ่านช่องทางสื่อทั่ว ๆ ไป และการโฆษณาแฝง รวมไปถึงการสื่อสารการตลาดในหลากหลายรูปแบบดังที่ได้ศึกษามาแล้วในหัวข้อ 2.3.1

กรณีจึงทำให้เกิดปัญหาว่าในกรณีของการโฆษณาแฝง การเผยแพร่ข่าวสารในเชิงข้อมูลอัตราต่อรองต่าง ๆ จากเว็บไซต์ผู้ให้บริการการพนันออนไลน์ หรือการที่เว็บไซต์ผู้ให้บริการการพนัน

ออนไลน์ได้เข้าเป็นผู้สนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นั้นจะถือว่าเป็นการโฆษณาตามฐานความผิดของการโฆษณาตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ในมาตรา 12 หรือไม่อย่างใด

และแม้บทบัญญัติตามมาตรา 12 นั้นจะใช้คำขยายขอบเขตของการโฆษณาหรือการชักชวนให้เข้าพนันด้วยคำว่า “โดยทางตรงหรือทางอ้อม” ซึ่งอาจทำให้สามารถตีความได้โดยกว้างตลอดจนสามารถนำบทบัญญัติมาตรานี้มาใช้บังคับได้กับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบรวมทั้งการสื่อสารการตลาดหรือการกระทำอื่นใดที่เข้าข่ายเป็นการประชาสัมพันธ์ให้รู้จักนั้นก็อาจตีความในทางกฎหมายได้ว่าเป็นการช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางอ้อมประการหนึ่ง

แต่ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการพนัน ฯ นั้นเป็นกฎหมายที่มีโทษทางอาญาซึ่งสมควรที่บทบัญญัติของกฎหมายนั้น ๆ ควรจะต้องมีความชัดเจนหลีกเลี่ยงถ้อยคำที่จะต้องมาตีความอย่างใด ๆ กันอีก ทำให้บทบัญญัติในมาตรา 12 นี้ได้ก่อให้เกิดปัญหาในการตีความและบังคับใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเพราะหากจะทำการจับกุมดำเนินคดีผู้ทำการโฆษณา หรือการสื่อสารการตลาดของเว็บไซต์การพนันนั้นอาจจะเป็นการตีความกฎหมายที่ขยายความเกินกว่าที่กฎหมายได้บัญญัติไว้เพราะไม่มีการกำหนดนิยามหรือแนวคำพิพากษาที่ตีความอย่างชัดเจนว่าอย่างไรจึงจะเป็นการประกาศโฆษณา หรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ซึ่งปัญหาการตีความกฎหมายนี้ถือเป็นปัญหาหลักที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนดังจะเห็นได้จากตัวอย่างของการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในประเทศไทยตามที่ได้นำเสนอมาแล้วในหัวข้อ 2.2.5.3 โดยกรณีของการลงโฆษณาเว็บไซต์การพนันในหนังสือพิมพ์กีฬาที่ถูกหยิบยกเป็นประเด็นในการประชุมวุฒิสภาแล้วในสมัยรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และรองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นก็ได้ยอมรับต่อสมาชิกรัฐสภาว่ากฎหมายไม่มีอำนาจเข้าไปจับกุมได้และจะต้องมีการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายต่อไป อันแสดงให้เห็นว่าทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารต่างก็มีความเห็นไปในทางเดียวกันคือการลงโฆษณาเว็บไซต์การพนันดังกล่าวนั้นไม่สามารถตีความว่าเป็นการโฆษณาอันเป็นความผิดตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ได้

และนอกจากที่ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารจะทำการตีความมาตรา 12 ไว้อย่างแคบแล้ว จากบทสัมภาษณ์ของรองอธิบดีกรมสอบสวนพิเศษผู้ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้ที่ยังคงใช้กฎหมายโดยตรงนั้นก็ยังมีความเห็นไปในทางเดียวกันดังที่ได้ให้ความเห็นว่ากรณีของการเป็นสปอนเซอร์ผ่านสื่อต่าง ๆ ของเว็บไซต์ผู้ให้บริการพนันออนไลน์นั้นไม่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายเนื่องจากไม่มีการแสดงหรืออธิบายใด ๆ ให้ผู้บริโภคทราบว่าเว็บไซต์นั้น ๆ เป็นเว็บไซต์รับพนัน

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการที่พระราชบัญญัติการพนัน ฯ มิได้กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “โฆษณา” เอาไว้อย่างชัดแจ้ง และฐานความผิดในการโฆษณาตามมาตรา 12 นั้นได้ใช้คำว่า “โดยทางตรงหรือทางอ้อม” เข้ามาขยายความของการโฆษณาเพื่อให้สามารถตีความไปได้อย่างกว้างขวางและครอบคลุมนั้นไม่สามารถนำมาบังคับในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังทำให้

เกิดปัญหาในการตีความกฎหมายถึงขอบเขตของการกระทำความผิดอีกด้วย ซึ่งการที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวนี้จึงสมควรที่จะมีการให้นิยามของคำว่า “โฆษณา” เพิ่มไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ดังเช่นกฎหมายการพนันของทั้งในประเทศอังกฤษและสิงคโปร์ซึ่งจะเป็นการทำให้เกิดความชัดเจนในกฎหมายมากขึ้น

4.2 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับการโฆษณาการพนันออนไลน์

แม้ว่าโดยหลักสิทธิและเสรีภาพตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง หรือ ICCPR ที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีด้วยนั้นจะกำหนดให้ทุกคนล้วนมีสิทธิและเสรีภาพที่จะนำเสนอ เผยแพร่ ตลอดจนได้รับข้อมูลข่าวสารทุกประเภทอันรวมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของเว็บไซต์การพนัน แต่เพราะการพนันออนไลน์นั้นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย ดังนั้นการที่ประเทศไทยจะทำการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการเผยแพร่และรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนจึงสามารถทำได้โดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนแต่อย่างใด

โดยในประเทศไทยนั้นการเล่นพนันออนไลน์เป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ แม้ว่าจะเป็นการเล่นผ่านเว็บไซต์ที่จดทะเบียนถูกต้องของต่างประเทศก็ตาม ซึ่งการควบคุมการเล่นพนันออนไลน์นี้ก็ยังคงเป็นปัญหาที่ไม่ได้รับความสนใจที่จะป้องกันหรือแก้ไขอย่างจริงจังจากภาครัฐดังจะเห็นได้จากการที่เว็บไซต์การพนันออนไลน์ต่าง ๆ นั้นยังคงสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย แม้ว่าจะมีการรณรงค์จากองค์กรภาคเอกชนอยู่เป็นระยะ ๆ เพื่อให้เจ้าพนักงานดำเนินการตรวจจับการกระทำความผิด ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วทางภาครัฐนั้นก็เริ่มต้นตัวในการตรวจตราเว็บไซต์การพนัน ทั้งการดำเนินการจับกุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือการบล็อกเว็บไซต์เพื่อไม่ให้ประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการได้อย่างจริงจังก็จะเป็นช่วงที่มีมหรธรมกีฬาต่าง ๆ เช่น ฟุตบอลโลก ฟุตบอลยูโร แต่หลังจากนั้นก็ยังคงปล่อยปละละเลยทำให้เว็บไซต์การพนันทั้งเก่าและใหม่ยังคงมีให้บริการแก่ประชาชนสามารถเข้าเล่นพนันออนไลน์ได้อย่างง่ายดายซึ่งเว็บไซต์การพนันที่มีอยู่อย่างมากมายนั้นก็ ได้มีทั้งเว็บไซต์ที่ใช้ชื่อซึ่งสื่อให้ทราบได้ในทันทีว่าเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับการพนัน เช่น 12BET, SBOBET, Grandlottotai, Casino-poipet และเว็บไซต์ที่เป็นชื่อทั่ว ๆ ไปซึ่งไม่สามารถทราบได้ว่าเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับการพนัน เช่น Ladbrokes, M88, Bodog, ROYAL1688, HOLIDAY PALACE

ในส่วนของการโฆษณาเว็บไซต์การพนันเหล่านี้ก็ได้มีรูปแบบการโฆษณาที่หลากหลายผ่านทางสื่อต่าง ๆ ไปยังผู้บริโภคทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเล่นพนันและในกลุ่มประชาชนทั่ว ๆ ไป ซึ่งการโฆษณานั้นก็สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือการโฆษณาอย่างชัดเจนว่าเว็บไซต์

ของตนนั้นเป็นเว็บไซต์ผู้ให้บริการการเล่นพนันออนไลน์โดยมีการให้รายละเอียดว่าในเว็บไซต์นั้นมีการให้บริการการเล่นพนันอะไรบ้างซึ่งส่วนใหญ่การโฆษณาลักษณะนี้จะมาในรูปแบบของป้าย Banner หรือ Pop-up ที่ไปปรากฏในเว็บไซต์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์รับชมภาพยนตร์ เว็บไซต์ข่าวสารคดีกีฬา เว็บไซต์สมัครงาน หรือการโฆษณาในเว็บไซต์เสิร์ชเอ็นจิน ตลอดจนปรากฏเป็นโฆษณาในการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ทางสมาร์ตโฟน ซึ่งแน่นอนว่าโฆษณาประเภทนี้ย่อมเป็นการโฆษณาเพื่อให้ผู้อื่นเข้าเล่นพนันอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ อย่างชัดเจนแต่ก็พบว่าโฆษณาเหล่านี้ยังคงเผยแพร่สู่ผู้บริโภคโดยที่ไม่ได้มีการกวดขันหรือบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดอย่างจริงจังแต่อย่างใด

ทั้งนี้ส่วนหนึ่งคงเป็นด้วยว่าการโฆษณาที่ชัดเจนในรูปแบบข้างต้นนั้นเป็นการโฆษณาในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเสียส่วนใหญ่จึงทำให้การตรวจตราการกระทำผิดเป็นไปได้ยาก ประกอบกับความผิดในการประกาศโฆษณาให้เข้าเล่นพนันเป็นความผิดที่ไม่มีผู้เสียหายทั้งยังมีใช้ความผิดซึ่งหน้าและเป็นความผิดที่มีโทษเพียงเล็กน้อย อีกทั้งการกระทำผิดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะนี้ก็ไม่เข้าลักษณะความผิดตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีอัตราโทษสูงกว่า ทางเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายตลอดจนผู้เกี่ยวข้องจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิดเท่าใดนัก

นอกจากนี้ในส่วนของการโฆษณาผ่านสื่ออื่น ๆ นอกจากสื่ออินเทอร์เน็ต ทั้งกรณีของสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์ ที่ยังคงมีการลักลอบโฆษณาให้พบเห็นอยู่บ้าง แม้จะดูเหมือนว่าการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์นี้น่าจะเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ นอกเหนือจากพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในส่วนของการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ หรือพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฯ อันเป็นกฎหมายหลักในส่วนของการควบคุมสื่อวิทยุโทรทัศน์ แต่จากการศึกษาในบทที่ 3 ทำให้ทราบว่าพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนั้นไม่สามารถนำมาใช้บังคับในกรณีของการเผยแพร่โฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ได้อย่างจริงจัง เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ ฯ นั้นเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อวางหลักเกณฑ์ในการรับจัดแจ้งการพิมพ์เป็นหลักฐานให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของประชาชนเป็นหลัก ส่วนพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฯ นั้นก็จะเน้นไปควบคุมในส่วนของการหารายได้จากกาโฆษณาและระยะเวลาของการโฆษณาของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์โดยไม่มีการบัญญัติถึงกรณีการเผยแพร่หรือแพร่ภาพโฆษณาที่ผิดกฎหมายแต่อย่างใด

ในส่วนพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการควบคุมดูแลการโฆษณาต่าง ๆ ซึ่งมีการให้อำนาจคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาสามารถที่จะมีคำสั่งห้ามการโฆษณาด้วยข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ อันเป็นความผิดตามมาตรา 22 (3) และมีบทกำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับในส่วนของผู้โฆษณา และกำหนดโทษกึ่งหนึ่งกับเจ้าของสื่อโฆษณา อีกทั้งยังกำหนดให้กรณีของการกระทำ ความผิดต่อเนื้อหามีโทษปรับวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือไม่เกินสองเท่าของค่าใช้จ่ายที่ใช้สำหรับการโฆษณานั้นตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอีกด้วย แต่ก็ไม่พบว่าเคยมีการดำเนินการอย่างใด ๆ ทั้งกับผู้โฆษณาและเจ้าของสื่อโฆษณาที่ทำการเผยแพร่โฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์แต่อย่างใด ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าฐานความผิดในเรื่องการโฆษณาการพนันนั้นได้มีกฎหมายเฉพาะอันได้แก่พระราชบัญญัติการพนัน ฯ บัญญัติควบคุมไว้อยู่แล้วจึงทำให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาไม่เข้ามาดำเนินการใด ๆ กับโฆษณาการพนันที่ปรากฏสู่ผู้บริโภค

ซึ่งในกรณีของการบังคับใช้กฎหมายนี้ จะเห็นได้ว่าในต่างประเทศอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาที่เคยประสบกับปัญหาการโฆษณาการให้บริการการเล่นพนันออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อกลายเป็นปัญหาทางสังคมเช่นกันตามที่ได้ศึกษามาแล้วในหัวข้อ 3.2.1 แต่รัฐบาลสหรัฐ ฯ โดยกระทรวงยุติธรรมก็ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวโดยที่พยายามนำกฎหมายที่มีอยู่มาปรับใช้เนื่องจากการพนันออนไลน์ตลอดไปจนถึงการโฆษณาการพนันออนไลน์นั้นได้มีกฎหมายเฉพาะแต่อย่างใด ดังจะเห็นได้จากหนังสือเตือนของกระทรวงยุติธรรมฉบับวันที่ 11 มิถุนายน ค.ศ.2003 ซึ่งมีได้มีการระบุอย่างชัดเจนถึงบทบัญญัติตลอดจนข้อกฎหมายที่ผู้เผยแพร่โฆษณานั้นกระทำผิด ดังปรากฏในหนังสือเตือนที่ว่า

. . .หน่วยงานและบุคคลที่ทำการเผยแพร่โฆษณาเหล่านั้นอาจจะกำลังกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายทั้งในระดับมลรัฐและระดับสหพันธรัฐ นอกจากนี้หน่วยงานหรือบุคคลผู้ซึ่งยอมรับและใช้บริการตามโฆษณาดังกล่าวอาจจะเป็นการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการกระทำที่ผิดกฎหมาย. . .

โดยในส่วนท้ายของหนังสือดังกล่าวก็ยังคงเป็นการเทียบเคียงกับการกระทำความผิดฐานอื่นตามที่ได้อธิบายไว้ว่า

. . .กิจการกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และสื่อมวลชนอื่น ๆ ควรที่จะตระหนักรู้ได้ว่าเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายในการเผยแพร่โฆษณากิจการเดิมพันทายผล

กีฬาต่างประเทศและการให้บริการการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ตด้วยสมมุติฐานเดียวกันกับที่พวกเขาไม่สามารถที่จะเผยแพร่โฆษณาขายยาเสพติด โสเภณี สื่อลามกอนาจารเกี่ยวกับเด็ก หรือกิจกรรมต้องห้ามอื่น ๆ ได้...

แม้ว่าหนังสือเตือนนี้จะทำให้เว็บไซต์ผู้ให้บริการค้นหาข้อมูลอย่าง Yahoo และ Google ยอมให้ความร่วมมือโดยการประกาศหยุดการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ แต่อย่างไรก็ตามด้วยเหตุที่สหรัฐ ฯ ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ชัดเจนหรือเฉพาะเจาะจงในส่วนของการเล่นออนไลน์ตลอดจนการโฆษณาการให้บริการการพนันออนไลน์ แต่เป็นการนำความผิดฐานช่วยเหลือและสนับสนุนการกระทำที่ผิดกฎหมายมาเทียบเคียงจึงทำให้มีผู้ประกอบการที่ให้บริการค้นหาข้อมูลเว็บไซต์ของการพนันออนไลน์และทำการเผยแพร่โฆษณาเว็บไซต์เหล่านั้นในเว็บไซต์ของตนที่ไม่เห็นด้วยกับหนังสือเตือนดังกล่าว และได้ทำการยื่นฟ้องกระทรวงยุติธรรมเพื่อเรียกร้องให้ศาลยื่นยันถึงสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการประกอบธุรกิจซึ่งต่อมาศาลก็ได้พิพากษายกฟ้องโดยระบุว่าจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคดีเป็นเรื่องซึ่งสมควรแล้วที่หลักสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานจะไม่คุ้มครองซึ่งสิทธิในการโฆษณากิจกรรมซึ่งผิดกฎหมาย

นอกจากนี้หลังจากที่ได้มีออกกฎหมาย The Unlawful Internet Gambling Enforcement Act of 2006 (UIGEA) ซึ่งว่าด้วยการห้ามทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์โดยมีเนื้อหาควบคุมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการรับชำระเงินที่เชื่อมโยงกับธุรกิจพนันออนไลน์ผิดกฎหมาย ในปี ค.ศ.2007 กระทรวงยุติธรรมก็ได้มีการทำบันทึกข้อตกลงกับบริษัทไมโครซอฟท์ โดยบริษัทไมโครซอฟท์ยินยอมชำระค่าปรับเป็นเงินจำนวน 21 ล้านดอลลาร์ จากการที่รัฐบาลได้กล่าวหาว่าบริษัทไมโครซอฟท์ได้ละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันทางอินเทอร์เน็ตเนื่องจากมีส่วนเกี่ยวข้องกับการโฆษณากิจกรรมการเล่นการพนันออนไลน์ โดยในข้อตกลงดังกล่าวนี้บริษัทไมโครซอฟท์ได้ยินยอมให้ความร่วมมือแก่รัฐบาลในการให้ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อทำการสืบสวนต่อไปโดยที่รัฐบาลกลางสหรัฐก็จะไม่ดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญาแก่บริษัทไมโครซอฟท์ นอกจากนี้กระทรวงยุติธรรมก็ยังได้มีบันทึกข้อตกลงเช่นเดียวกันนี้กับเว็บไซต์ Google และ Yahoo ด้วยเช่นเดียวกันโดย Google ตกลงจ่ายค่าปรับ 3 ล้านดอลลาร์ และ Yahoo ตกลงจ่ายค่าปรับ 7.5 ล้านดอลลาร์

โดยเมื่อนำกรณีที่เกิดขึ้นทั้งของไทยและสหรัฐอเมริกามาเปรียบเทียบกันแล้วก็จะพบว่าประเทศไทยนั้นยังไม่มีหน่วยงานที่จะบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มแข็งได้อย่างในสหรัฐอเมริกาที่แม้จะไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยตรงก็ยังสามารถนำหลักกฎหมายอื่นหรือสามารถที่จะนำกฎหมายในลักษณะเทียบเคียงมาบังคับใช้ในการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ได้ในขณะที่กฎหมายของประเทศไทยคือพระราชบัญญัติการพนัน ฯ มาตรา 12 นั้น สามารถที่จะดำเนินคดีเอาผิดกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันในลักษณะที่เป็นการโฆษณาอย่างชัดแจ้งประเภทนี้ได้โดยตรง

แต่กลับไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบใดเข้ามาดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและยังคงปล่อยให้มีการโฆษณาเว็บไซต์การพนันปรากฏสู่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

ส่วนรูปแบบการโฆษณาการพนันออนไลน์อีกประเภทก็คือการโฆษณาที่มุ่งเน้นไปในการทำให้ผู้บริโภครับรู้และจดจำในชื่อเว็บไซต์ของตน ซึ่งการโฆษณาประเภทนี้จะไม่ได้ทำการประกาศโฆษณาว่าเว็บไซต์นั้น ๆ เป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับอะไรอย่างเฉพาะเจาะจง โดยโฆษณาประเภทนี้มักจะพบได้ในรูปแบบของโฆษณาแฝง หรือการสื่อสารการตลาดในรูปแบบของการเป็นผู้สนับสนุนต่าง ๆ เช่นการวางป้ายชื่อเว็บไซต์ในสนามกีฬา การสกรีนชื่อเว็บไซต์บนเครื่องแต่งกาย ซึ่งการโฆษณาแฝงและการสื่อสารการตลาดเหล่านี้ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องตีความกันอีกว่าจะถือว่าเป็นความผิดฐานการโฆษณาตามพระราชบัญญัติการพนัน ๆ แคไหนเพียงใด ทั้งนี้ก็สืบเนื่องมาจากการที่พระราชบัญญัติการพนัน ๆ ไม่ได้ให้นิยามของคำว่าโฆษณาเอาไว้ อีกทั้งในทางปฏิบัติยังปรากฏว่าทั้งในส่วนของผู้ดำเนินคดีและผู้ฟ้องคดีและฝ่ายเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายต่างก็ตีความไปในทางเดียวกันว่ากรณีของการโฆษณาแฝง การประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารการตลาดเหล่านี้ไม่สามารถเอาผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน ๆ ได้

สำหรับในประเทศฝรั่งเศสจะพบว่ามีการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมการโฆษณาการพนันอย่างเคร่งครัดเช่นกันตามที่ได้ยกตัวอย่างในกรณีศึกษาที่หัวข้อ 2.3.2.2 ไว้แล้วว่าในปี ค.ศ. 2006 ตำรวจฝรั่งเศสได้เข้าจับกุมและดำเนินคดีกับ 2 ผู้บริหารระดับสูงของ BWIN.com ซึ่งเป็นบริษัทพนันทางอินเทอร์เน็ตจากออสเตรียที่เข้าเป็นสปอนเซอร์ให้กับสโมสรฟุตบอล อาแอส โมนาโค ในลีกเอิง ในข้อหาละเมิดกฎหมายด้วยการโฆษณาการพนันเนื่องจากกฎหมายฝรั่งเศสในขณะนั้นได้มีการผูกขาดธุรกิจการเล่นพนันไว้เพียง 2 บริษัทซึ่งเป็นของรัฐบาลเท่านั้นซึ่งคดีนี้ก็ได้มีการดำเนินคดีและต่อสู้กันมาอย่างยาวนานจนเดือนพฤษภาคม ค.ศ.2014 ศาลฝรั่งเศสก็ได้ตัดสินให้ผู้บริหารทั้ง 2 ของ BWIN พ้นผิดโดยส่วนหนึ่งเป็นเพราะใน ค.ศ.2010 ฝรั่งเศสได้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเสรีการพนันออนไลน์ ซึ่ง BWIN ก็ได้ทำการขึ้นทะเบียนในประเทศฝรั่งเศสและได้รับการรับรองให้เป็นผู้ประกอบการเล่นพนันออนไลน์ในฝรั่งเศสแล้ว

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ในไทยและต่างประเทศนั้นจะมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ทั้งที่กรณีที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาหรือในฝรั่งเศส ณ ขณะนั้นก็ไม่ต่างไปจากกรณีที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในปัจจุบันมากนัก เพราะกฎหมายการพนันของสหรัฐนั้นก็ยังไม่มีกระบวนการให้บริการการเล่นพนันออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ตเด็ดขาดจนไม่มีการบัญญัติถึงความรับผิดชอบในการโฆษณาที่เกี่ยวข้อง แต่ด้วยความเข้มแข็งในการบังคับใช้กฎหมายประกอบกับการเอาจริงเอาจังของหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลอย่างกระทรวงยุติธรรมจึงทำให้สหรัฐ ๆ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องรอให้มีการตรากฎหมายใหม่ขึ้นมาเพื่อบังคับใช้ และแม้ต่อมาจะมีการต่อสู้โดยการดำเนินคดีในชั้นศาลของผู้ประกอบการ

เว็บไซต์ CasinoCity.com แต่ศาลก็ได้มีคำพิพากษายกฟ้องและได้กลายเป็นบรรทัดฐานของกฎหมายต่อมา

ในขณะที่ประเทศไทยนั้น การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบและกำกับดูแลจะเป็นปัญหาหลักที่ทำให้การโฆษณาเว็บไซต์การพนันแพร่หลายไปในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งก็คือกฎหมายการพนันซึ่งเป็นกฎหมายหลักในเรื่องนี้ยังคงไม่มีการแก้ไขให้ทันสมัยทั้งยังไม่มีรายละเอียดและความชัดเจนไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการโฆษณา หรือในส่วนของการพนันออนไลน์

สำหรับเรื่องของความชัดเจนและรายละเอียดของฐานความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้นั้นต้องถือว่าเป็นสาระสำคัญในทางปฏิบัติของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายเป็นอย่างมาก เพราะแม้ว่าในส่วนของนักวิชาการหรือนักกฎหมายจะมีความเห็นว่ากฎหมายที่มีอยู่อันได้แก่พระราชบัญญัติการพนัน ๆ นั้นสามารถที่จะตีความให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในเรื่องการโฆษณาที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องทำการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายแต่อย่างใด แต่ปรากฏว่าในความเป็นจริงแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายโดยตรง ตลอดไปจนถึงในส่วนของผู้บริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ กลับมีความเห็นไปในทำนองเดียวกันคือกฎหมายการพนันที่มีอยู่ยังคงไม่มีความชัดเจนและครอบคลุมพอที่จะนำมาบังคับใช้กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาที่เกิดขึ้นได้

ซึ่งความสำคัญในเรื่องความชัดเจนของกฎหมายสำหรับนิยามความหมายของคำว่า “โฆษณา” ในทางปฏิบัตินี้จะเห็นได้จากกรณีการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกิดขึ้นเมื่อช่วงปลายปี พ.ศ.2558 ที่ผ่านมา ที่แม้ว่าโดยตัวพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เองนั้นจะได้มีการบัญญัติไว้ทั้งนิยามของการโฆษณา ตลอดจนมีการกำหนดข้อห้ามต่าง ๆ เอาไว้โดยละเอียด แต่ก็ยังคงมีปัญหาในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายตามมากับกรณีของการโฆษณาแบบไวรัลมาร์เก็ตติ้งหรือการตลาดที่ใช้สื่อโซเชียลมีเดียดังที่เป็นข่าวโด่งดังในช่วงหนึ่ง

ดังนั้น หากในประเทศไทยจะยังคงไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญในการตรากฎหมายใหม่อันว่าด้วยการพนันออนไลน์โดยตรงแล้ว พระราชบัญญัติการพนัน ๆ ของไทยก็ควรที่จะต้องทำการแก้ไขเพิ่มเติมโดยควรที่จะทำการแยกฐานความผิดในเรื่องการเล่นพนันออนไลน์และโฆษณาการพนันออนไลน์ออกมาจากฐานความผิดเดิมในมาตรา 12 เพื่อที่การบังคับใช้กฎหมายโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบนั้นจะสามารถกระทำไปได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพราะการพนันออนไลน์และการโฆษณาการพนันออนไลน์นั้นค่อนข้างที่จะมีความแตกต่างจากการเล่นพนันและการประกาศโฆษณาการพนันทั่ว ๆ ไปเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นในส่วนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดที่อาจอยู่ในรูปของนิติบุคคล ทั้งในแง่ของการส่งผลกระทบต่อสังคมที่ประชาชนผู้บริโภคนั้นสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายรวมทั้งในกลุ่มของเด็กและเยาวชน ตลอดจนในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดที่ทำได้ยากและมีความซับซ้อนกว่าการพนันในรูปแบบทั่ว ๆ ไป

4.3 ปัญหาการกำหนดความรับผิดชอบเกี่ยวกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์

ปัญหาในเรื่องการกำหนดความรับผิดชอบนั้นเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่จะต้องพิจารณาว่าในการโฆษณาและประกาศโฆษณาแต่ละรูปแบบนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใดบ้างที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ส่วนหนึ่งเป็นเพราะบริบทในสังคมปัจจุบันที่การจัดให้มีการเล่นพนันนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้มีการเล่นการพนันผ่านระบบออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ซึ่งในส่วนของผู้ให้บริการการพนันออนไลน์เหล่านี้ นอกจากที่จะมีเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันซึ่งเปิดให้เล่นพนันอย่างเดียวแล้วยังมีกรณีของเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่เปิดขึ้นในรูปแบบของการให้บริการเล่นเกมคาสิโนออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้เป็นการเล่นแบบมีเดิมพันอันเป็นการพนัน แต่หากผู้เล่นต้องการที่จะเข้าเล่นพนันก็สามารถคลิกเลือกเข้าไปเล่นในส่วนที่ให้บริการเล่นพนันได้ หรืออย่างในกรณีของเว็บไซต์การพนันที่มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แต่ก็มีห้องย่อยเพื่อเข้าเล่นการพนันแยกเอาไว้ในเว็บไซต์

ซึ่งกรณีของการโฆษณาเว็บไซต์ที่ไม่ใช่เว็บไซต์การพนันแบบเต็มรูปแบบนี้ยังคงเป็นปัญหาอยู่ว่าจะถือเป็นความผิดในการประกาศโฆษณา หรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันหรือไม่อย่างไร เพราะไม่ใช่ว่าผู้ที่เข้าชมเว็บไซต์ซึ่งมีห้องย่อยให้บริการเล่นพนันเหล่านั้นจะเข้าไปเล่นพนันเสียทั้งหมด แต่ผู้เข้าชมเว็บไซต์บางส่วนก็เข้าไปในเว็บไซต์เพื่อการเล่นเกมหรือติดตามค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยที่มิได้เข้าใช้บริการในส่วนของการพนันออนไลน์ และการโฆษณาที่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์เองนั้นก็มิใช่มีแต่การโฆษณาในรูปแบบของการชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมการเล่นพนัน แต่ยังมีกรณีของการเผยแพร่ชื่อหรือภาพโลโก้เว็บไซต์ หรือชื่อบริษัทของผู้ประกอบกิจการการพนันออนไลน์อันเป็นบริษัทมหาชนจดทะเบียนอย่างถูกต้องของต่างประเทศซึ่งเป็นกรณีของการประชาสัมพันธ์หรือการสื่อสารการตลาดเพื่อทำให้ประชาชนผู้บริโภครับรู้ถึงการมีอยู่ของเว็บไซต์ จึงอาจเกิดกรณีปัญหาได้ว่าสื่อต่าง ๆ ที่อนุญาตให้โฆษณาชื่อเว็บไซต์ในลักษณะที่ไม่ได้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการพนันลงไปโฆษณาอีกทั้งชื่อเว็บไซต์นั้น ๆ ก็ไม่มีคำที่เกี่ยวข้องหรือบ่งบอกได้ว่าเป็นเว็บไซต์การพนัน เช่น Ladbrokes, M88, IBO88 และตัวเว็บไซต์ก็ยังมีได้เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการการเล่นพนันออนไลน์แต่เพียงอย่างเดียว เหล่านี้จะถือว่าเป็นผู้ช่วยประกาศโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าเล่นพนันหรือไม่อย่างไร

นอกจากนี้รูปแบบของการโฆษณาที่เป็นปัญหาในส่วนของ การกำหนดความรับผิดชอบตามกฎหมายอีกประการหนึ่งก็คือการประกาศโฆษณาในลักษณะของการวางลิงค์เว็บไซต์การพนันลงในโพสต์ที่ไม่ได้มีเนื้อหาหลักที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์แต่อย่างไร ซึ่งการโฆษณาประเภทนี้ก็จะสามารถเผยแพร่ไปสู่ประชาชนผู้บริโภคได้เรื่อย ๆ จากการกดไลค์หรือกดแชร์โพสต์เพื่อส่งต่อข้อมูล

ผ่านทางอินเทอร์เน็ตต่อ ๆ กันไป ซึ่งกรณีนี้ย่อมเกิดปัญหาว่าผู้ที่กดไลค์หรือกดแชร์โพสแล้วส่งต่อไป นั้นจะถือว่าเป็นผู้เผยแพร่โฆษณาซึ่งต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ หรือไม่เพียงใด

จากการศึกษาในบทที่ 3 จะพบว่าในประเทศสิงคโปร์ที่มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการพนันออนไลน์หรือการพนันระยะไกลขึ้นมาใหม่ก็ได้สังเกตเห็นถึงปัญหาการกำหนดความรับผิดชอบเหล่านี้ เช่นกันจึงได้มีการกำหนดรายละเอียดของผู้ให้บริการการเล่นพนันระยะไกลไว้ในมาตรา 5 (4) แห่งพระราชบัญญัติการเล่นพนันระยะไกล (Remote Gambling Act 2014) โดยกำหนดให้ถือว่าผู้ซึ่งดำเนินธุรกิจเหล่านี้เป็นผู้ให้บริการการเล่นพนันระยะไกลทั้งสิ้น

(ก) จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นการพนันระยะไกลอย่างใด ๆ

(ข) จัดให้มี บริหารจัดการหรือกำกับดูแลการเล่นการพนันระยะไกลอย่างใด ๆ รวมถึงการเชิญชวนให้มีการเล่นพนันการวางเดิมพัน การรับเดิมพัน หรือการยอมรับเดิมพันโดยใช้การสื่อสารระยะไกล

(ค) จัดสรรรางวัลที่นำเสนอในการเล่นการพนันระยะไกล

(ง) จัดสรรเงินหรือมูลค่าของเงินซึ่งถูกจ่ายหรือเงินเดิมพันในการเล่นการพนันระยะไกล

(จ) อำนวยความสะดวกอย่างใด ๆ ในการเล่นพนันระยะไกล (รวมถึงการช่วยเหลือให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการเล่นพนันระยะไกล)

(ฉ) ใช้เอกสาร อุปกรณ์ ชิ้นส่วนของอุปกรณ์หรือสิ่งอื่นใดเพื่อวัตถุประสงค์ในการช่วยให้เกิดการเล่นพนันระยะไกลขึ้น

ดังนั้น เมื่อมีผู้ทำการเผยแพร่โฆษณาของผู้ให้บริการการเล่นพนันระยะไกลตามพระราชบัญญัตินี้ จึงต้องถือว่าเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา 15 (1) ซึ่งบัญญัติไว้ว่า ผู้ที่เผยแพร่หรืออนุญาตให้มีการโฆษณาการให้บริการการเล่นพนันระยะไกลในสิงคโปร์มีความผิดตามกฎหมายและต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 เหรียญ

แต่อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติการเล่นพนันระยะไกลนี้ก็ยังคงกำหนดข้อยกเว้นไว้ให้เป็นข้อต่อสู้ของผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้เผยแพร่โฆษณา โดยผู้ถูกกล่าวหาจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าโฆษณานั้นถูกเผยแพร่โดยบังเอิญหรือเป็นส่วนประกอบที่ถูกเผยแพร่มาพร้อมกับเรื่องอื่นซึ่งไม่ได้มีสาระสำคัญในการส่งเสริมการเล่นพนันระยะไกล และผู้เผยแพร่ไม่ได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมทางอ้อม (ไม่ว่าจะเป็นการเงินหรือไม่) จากการเผยแพร่โฆษณา นอกเหนือไปจากผลประโยชน์ใด ๆ โดยตรงหรือโดยอ้อมที่ได้รับจากการเผยแพร่ในเรื่องนั้น ๆ

สำหรับอีกกรณีหนึ่งที่มีปัญหาในการกำหนดความรับผิดชอบก็คือกรณีของโฆษณาที่ไม่ได้มีต้นกำเนิดในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าด้วยความก้าวหน้าในเทคโนโลยีการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ทำให้การโฆษณาก้าวพ้นคำว่าพรมแดนระหว่างประเทศไปแล้ว การโฆษณาประเภทการสื่อสารการตลาดโดยการเป็นสปอนเซอร์ในการถ่ายทอดสดกีฬาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการ

เป็นสปอนเซอร์บนเสื้อผ้าของนักกีฬา หรือการโฆษณาผ่านป้ายโฆษณาในสนามแข่ง จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เว็บไซต์การพนันออนไลน์นิยมใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ของตนเองไปยังผู้บริโภคต่าง ๆ ในหลายประเทศที่ทำการรับชมการถ่ายทอดนั้น

เมื่อพิจารณากับกฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับการโฆษณานั้น พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ฯ ก็มีการยกเว้นความรับผิดในกรณีของโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักรไว้ตามมาตรา 8 วรรคสอง โดยบัญญัติว่า “บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการถ่ายทอดสดรายการจากต่างประเทศทางวิทยุโทรทัศน์ และการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบในสิ่งพิมพ์ซึ่งจัดพิมพ์นอกราชอาณาจักรโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ให้นำเข้ามาจำหน่ายแจกในราชอาณาจักรโดยเฉพาะ” หรือในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฯ ก็ได้มีการบัญญัติให้โฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักรเป็นข้อยกเว้นความรับผิดไว้ตามมาตรา 32 วรรคสาม เช่นกัน โดยบัญญัติว่า “บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักร”

ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญก็ได้เคยวินิจฉัยในกรณีของการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งมีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักรเอาไว้ว่าโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักรอันเนื่องมาจากการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมมาจากต่างประเทศ ซึ่งอยู่นอกเหนือการควบคุม และการโฆษณานั้นย่อมสิ้นสุดไปพร้อมกับการถ่ายทอดสดรายการนั้น ๆ มิได้ปรากฏให้เห็นอยู่ตลอดไปเหมือนดังเช่นการโฆษณาที่มีต้นกำเนิดภายในราชอาณาจักร

และในกฎหมายของต่างประเทศอย่างพระราชบัญญัติการเล่นพนันระยะไกล (Remote Gambling Act 2014) ของสิงคโปร์เองก็จะพบว่าการโฆษณาที่ไม่สามารถควบคุมการออกอากาศได้อย่างการถ่ายทอดสดนั้นก็ถือเป็นข้อต่อสู้ของผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดในการเป็นผู้เผยแพร่หรืออนุญาตให้มีการโฆษณาการเล่นพนันระยะไกลเช่นกันโดยที่ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าตนนั้นเป็นผู้ประกอบธุรกิจในการนำเสนอ การส่งสัญญาณ หรือการออกอากาศ (ในรูปแบบใดหรือโดยวิธีการใด ๆ) หรือทำให้เข้าถึงข้อมูลได้ และลักษณะของธุรกิจนั้นตนไม่สามารถควบคุมเนื้อหาของการออกอากาศหรือข้อมูลได้

ดังนั้นในส่วนของการกำหนดความรับผิดในกรณีที่พระราชบัญญัติการพนัน ฯ จะได้มีการแยกฐานความผิดเรื่องการพนันออนไลน์ออกมาเป็นบทบัญญัติในมาตราใหม่แล้วก็ควรที่จะทำการบัญญัติถึงความรับผิดในการโฆษณาการพนันออนไลน์ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมถึงการโฆษณาที่มีได้ชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมการเล่นพนันแต่เป็นการโฆษณาในตัวบริษัทผู้ประกอบการเว็บไซต์การพนันออนไลน์ด้วย

นอกจากนี้ก็ควรจะบัญญัติถึงกรณีการยกเว้นความรับผิดต่าง ๆ ที่ผู้กระทำไม่มีเจตนาในการเผยแพร่โฆษณา เช่นกรณีของการส่งต่อโฆษณาโดยบังเอิญจากการกดไลค์หรือกดแชร์ข้อมูลที่ไม่ได้มี

เนื้อหาเกี่ยวกับการพนันโดยตรง หรือกรณีของสถานีโทรทัศน์ผู้ทำการเผยแพร่โฆษณาซึ่งติดมาจากการถ่ายทอดสดจากต่างประเทศนั้นย่อมไม่สามารถที่จะควบคุมเนื้อหาการออกอากาศในขณะนั้นได้

อย่างไรก็ตามสำหรับกรณีการโฆษณาซึ่งมีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักรที่พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ฯ และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฯ ได้บัญญัติไว้ให้เป็นการข้อยกเว้นนั้น จะเห็นได้ว่าการโฆษณาเว็บไซต์การพนันที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักรตามภาพตัวอย่างที่ 2.22 ซึ่งเป็นการโฆษณาบนป้ายไฟในสนามฟุตบอลจากประเทศอังกฤษที่มีการถ่ายทอดสดการแข่งขันดังกล่าวไปในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย และในป้ายไฟโฆษณานั้นเป็นการโฆษณาเว็บไซต์การพนันโดยมีข้อความเชิญชวนเป็นภาษาไทยอย่างชัดเจนอันย่อมแสดงให้เห็นว่าการโฆษณาดังกล่าวนั้นเป็นการจงใจที่จะสื่อสารมาถึงประชาชนผู้บริโภคชาวไทยอย่างชัดเจนแตกต่างกับการโฆษณาบุหรี่หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นการโฆษณาแบบทั่ว ๆ ไปที่ไม่เฉพาะเจาะจงมายังกลุ่มผู้บริโภคประเทศใดประเทศหนึ่งตามที่ เช่นนี้การโฆษณาดังกล่าวย่อมเป็นการโฆษณาชักชวนให้มีการกระทำความผิดในการเข้าเล่นพนันซึ่งสามารถจะดำเนินคดีเอาผิดกับผู้ทำการโฆษณาที่อยู่ต่างประเทศได้โดยไม่ควรถือเป็นข้อยกเว้น แต่ในความเป็นจริงนั้นย่อมเป็นการยากที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ต่างประเทศทั้งยังเป็นประเทศที่การพนันออนไลน์ถูกกฎหมายและสามารถทำการโฆษณาได้นั้นมาดำเนินคดีที่ประเทศไทยได้

4.4 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการการลงโทษในความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์

พระราชบัญญัติการพนัน ฯ นั้นได้กำหนดโทษปรับในฐานความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาเอาไว้เป็นจำนวนเงินที่ต่ำมากอันเนื่องมาจากเป็นกฎหมายเก่าที่มีการตราไว้ตั้งแต่ พ.ศ.2478 โดยโทษของความผิดฐานโฆษณานั้นได้กำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท สำหรับการโฆษณาการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือ บัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบ ส่วนการโฆษณาการเล่นพนันอื่น ๆ นั้นกำหนดโทษไว้ให้จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งโทษจำคุกและอัตราค่าปรับที่ได้กำหนดไว้นี้เป็นอัตราโทษที่ไม่สูงมาก

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์จากค่าโฆษณาที่ผู้ประกอบการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเผยแพร่โฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์เช่นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์กีฬาต่าง ๆ ได้รับเป็นค่าตอบแทนกับอัตราค่าปรับที่สูงสุดเพียงแค่ 5,000 บาทแล้ว ย่อมทำให้ผู้ประกอบการไม่รู้สึกเกรงกลัวเนื่องจากแม้จะถูกจับกุมดำเนินคดีแต่โทษปรับเพียง 5,000 บาทนั้นก็เงินจำนวนที่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับค่าลงโฆษณาที่ได้รับอีกทั้งในส่วนขอโทษจำคุกสำหรับฐานความผิด

ประเภทนี้ศาลก็มักจะใช้ดุลยพินิจพิพากษาให้รอลงอาญาเป็นส่วนใหญ่อยู่แล้ว นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดมีสถานะเป็นนิติบุคคลโทษจำคุกก็ไม่สามารถที่จะนำมาบังคับใช้ได้

และเมื่อลองเปรียบเทียบในส่วนของจำนวนเงินค่าปรับสำหรับฐานความผิดเรื่องการโฆษณาตามพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ แล้วจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะทำการบัญญัติอัตราค่าปรับสำหรับความผิดฐานนี้ไว้เป็นจำนวนเงินที่ค่อนข้างสูง เช่น พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ กำหนดค่าปรับไว้เป็นจำนวนไม่เกิน 500,000 บาท พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฯ กำหนดค่าปรับไว้เป็นจำนวนไม่เกิน 200,000 บาท พระราชบัญญัติยาเสพติดฯ กำหนดค่าปรับไว้เป็นจำนวนตั้งแต่ 20,000 ถึง 200,000 บาท พระราชบัญญัติสถานพยาบาลฯ กำหนดค่าปรับไว้เป็นจำนวนไม่เกิน 20,000 บาท และให้ปรับรายวันอีกไม่เกิน 10,000 บาทจนกว่าจะระงับการโฆษณา สำหรับสาเหตุส่วนหนึ่งที่กฎหมายต้องทำการกำหนดอัตราค่าปรับในความผิดฐานโฆษณาไว้ค่อนข้างสูงนั้นเป็นเพราะการโฆษณานั้นสามารถส่งผลกระทบต่อกระทำความผิดนั้น ๆ ได้ในวงกว้างนั่นเอง

ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือด้วยการที่ความผิดฐานการโฆษณาการพนันนี้เป็นความผิดซึ่งมีอัตราโทษค่อนข้างต่ำและการประกาศโฆษณาที่ดูจะเป็นความผิดแบบชัดแจ้งนั้นส่วนใหญ่มักจะเกิดขึ้นในสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งมีใช้การกระทำความผิดซึ่งหน้าทั้งยังต้องมีการตรวจสอบเสาะหาผู้กระทำความผิดที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะจึงทำให้เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายไม่ได้ให้ความสนใจตรวจจับการกระทำความผิดในการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์อย่างเช่นการกระทำความผิดในฐานความผิดอื่น ๆ

ในขณะที่กฎหมายต่างประเทศนั้นจะพบได้ว่าการกำหนดโทษปรับไว้สูงพอสมควรสำหรับฐานความผิดในการโฆษณาการเล่นพนันออนไลน์โดยในประเทศอังกฤษแม้จะกำหนดโทษจำคุกไว้ที่ไม่เกิน 51 สัปดาห์ (ประมาณ 1 ปี) แต่ก็ได้กำหนดโทษในส่วนของอัตราค่าปรับไว้ค่อนข้างสูงคือปรับไม่เกิน 5,000 ปอนด์ หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ 250,000 บาท ทั้งยังกำหนดให้ผู้กระทำความผิดในการโฆษณานั้นถือว่าได้กระทำความผิดในแต่ละวันตลอดช่วงเวลาที่มีการโฆษณาด้วย

สำหรับประเทศฝรั่งเศสก็มีการกำหนดโทษในการโฆษณาการพนันไว้เป็นอัตราค่าปรับที่สูงมากคือปรับเป็นเงินจำนวน 100,000 ยูโร หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ 3,500,000 บาท (โดยไม่มีโทษจำคุก) และยังได้ให้อำนาจศาลที่จะสามารถเพิ่มจำนวนค่าปรับให้สูงขึ้นได้เป็นสี่เท่าของค่าใช้จ่ายในการโฆษณาอีกด้วย

ในประเทศสิงคโปร์ซึ่งเพิ่งมีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการพนันระยะไกลเมื่อปี ค.ศ.2014 ก็เช่นกันที่ได้มีการกำหนดบทลงโทษในฐานความผิดโฆษณาเป็นโทษปรับอย่างเดียวโดยไม่มีโทษจำคุก แต่อัตราโทษปรับนั้นก็ค่อนข้างสูงคือกำหนดค่าปรับไม่เกิน 20,000 เหรียญ หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ 500,000 บาท

และแม้ว่าในส่วนของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น กฎหมาย The Unlawful Internet Gambling Enforcement Act of 2006 (UIGEA) จะไม่ได้มีการตราข้อห้ามหรือข้อบังคับในการควบคุมการโฆษณาเว็บไซต์การพนันเอาไว้โดยตรงแต่จากที่ศึกษามาในหัวข้อ 3.3.1 ก็พบว่าจำนวนค่าปรับที่บริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั้งบริษัทไมโครซอฟท์ หรือเว็บไซต์อย่าง Google และ Yahoo ซึ่งได้ทำบันทึกข้อตกลงกับกระทรวงยุติธรรมเพื่อที่รัฐบาลกลางสหรัฐจะไม่ดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญาในกรณีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการโฆษณากิจกรรมการเล่นการพนันออนไลน์นั้นเป็นจำนวนค่าปรับที่มีมูลค่าสูงมากคือ 21 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ 630,000,000 บาท สำหรับบริษัทไมโครซอฟท์ 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ 90,000,000 บาท สำหรับเว็บไซต์ Google และ 7.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ 225,000,000 บาท สำหรับเว็บไซต์ Yahoo

ดังนั้น จึงเห็นว่าบทกำหนดโทษที่เหมาะสมกับการกระทำความผิดฐานโฆษณาการพนันออนไลน์ในประเทศไทยนั้นควรที่จะเพิ่มโทษปรับให้มากขึ้นและควรจะนำการคิดค่าปรับตลอดระยะเวลาที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างไรในประเทศไทยมาใช้ด้วย เพราะการโฆษณาการพนันออนไลน์นั้นเป็นการกระทำความผิดที่มีการเผยแพร่สู่ผู้บริโภคอันเป็นการส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง ทั้งยังเป็นการมอมเมาและปลุกฝังค่านิยมในการเล่นพนันแก่เด็กและเยาวชนได้โดยง่าย ในขณะที่การกระทำความผิดตามมาตรา 12 ในกรณีของการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นหรือผู้เข้าเล่นพนันนั้นเป็นการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนกลุ่มเล็ก ๆ เฉพาะเจ้ามือและผู้เล่นเท่านั้น จึงสมควรแล้วที่ความผิดฐานโฆษณาการพนันออนไลน์จะมีการกำหนดโทษในสัดส่วนที่สูงกว่า ส่วนโทษจำคุกนั้นอาจจะคงไว้หรือจะยกเลิกไปก็ได้

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

สำหรับปัญหาการพนันนั้น แม้ว่าจะไม่มีการแสดงออกทางกายภาพต่อผู้เล่นการพนันอย่างชัดเจน แต่ผลจากการติดพนันก็ได้สร้างผลกระทบต่อสังคมเป็นวงกว้างตั้งแต่ปัญหาภายในครอบครัวจากการที่มีบุคคลในครอบครัวติดพนันอันนำมาซึ่งปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาอาชญากรรมที่นับวันจะมีมากขึ้นดังที่มีรายงานข่าวการปล้น จี้ ชิงทรัพย์ต่าง ๆ เพื่อนำเงินมาเล่นพนันหรือใช้หนี้ที่เกิดจากการเล่นพนันรวมถึงกรณีของการทำร้ายร่างกายเพื่อข่มขู่ให้ใช้หนี้พนัน ไปจนถึงปัญหาเศรษฐกิจในระดับชาติที่เกิดจากการที่เม็ดเงินจากการเล่นพนันถูกนำออกจากประเทศเพื่อไปจ่ายให้แก่เจ้ามือในเว็บไซด์ที่เปิดอยู่ในต่างประเทศ โดยปัญหาการพนันในประเทศไทยนี้ได้ถูกลดทอนความสำคัญลงด้วยหลาย ๆ สาเหตุ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วปัญหาการพนันถือได้ว่าเป็นหนึ่งในปัญหาหลักของสังคมที่ควรจะต้องได้รับการแก้ไขในอันดับต้น ๆ เพราะการพนันนั้นเป็นบ่อเกิดของปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ ดังที่ได้กล่าวไป

จากการที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 2 ว่าการโฆษณาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นอย่างมากนอกจากกรณีของการกระตุ้นความต้องการซื้อสินค้าหรือบริการแล้วโฆษณายังมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสร้างค่านิยมตลอดจนมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคม แม้ว่าโฆษณาจะมีประโยชน์ในแง่ของการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้บริโภคเพื่อให้เกิดทางเลือกในการเลือกซื้อสินค้าหรือใช้บริการได้อย่างเสรี แต่การที่โฆษณานั้นก็มีส่วนในการสร้างค่านิยมในสังคมด้วยเช่นกัน ดังเช่นค่านิยมจากโฆษณาเครื่องสำอางต่าง ๆ ว่าผู้หญิงต้องมีผิวขาวอมชมพูเป็นต้น จึงจะเห็นได้ว่าอิทธิพลของการโฆษณานั้นได้แทรกซึมเข้าไปยังผู้รับสื่อด้วยวิธีต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดายและผู้บริโภคซึ่งรับสื่อนั้นก็ไม่ว่าจะรู้ตัวได้ว่าตนกำลังตกอยู่ใต้การครอบงำของการโฆษณาที่นับวันจะยังมีวิธีการนำเสนอในรูปแบบใหม่ ๆ

โดยในส่วนของโฆษณาการพนันออนไลน์ซึ่งปรากฏทางสื่อในประเภทต่าง ๆ ก็เช่นเดียวกันที่นอกเหนือจากหน้าที่ในการนำเสนอเว็บไซต์ให้ผู้บริโภคได้รู้จักรับรู้ถึงการมีอยู่ กระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคให้เกิดความอยากรู้อยากลองในส่วนของผู้เล่นหน้าใหม่ และทำให้ผู้เล่นเดิมเกิดความรู้สึกอยากที่จะลงเดิมพันเมื่อถูกกระตุ้นเตือนด้วยโฆษณา นอกจากนี้การโฆษณาของเว็บไซต์การพนันที่เผยแพร่สู่สาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ ยังสามารถสร้างความน่าเชื่อถือและสร้างความ

เชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคที่สนใจจะเล่นพนันว่าเว็บไซต์ผู้ให้บริการการพนันออนไลน์นั้น ๆ มีมาตรฐานที่เชื่อถือได้ในการออกผลพนันและในการลงเงินเติมพนันเพื่อเล่นพนันกับเว็บไซต์นั้น ๆ แล้วจะได้รับเงินพนันจริง ๆ ในกรณีที่เล่นชนะอีกด้วย

ซึ่งโฆษณาเว็บไซต์การพนันในประเทศไทยนั้นสามารถเข้าถึงประชาชนผู้บริโภครวมทั้งเด็กและเยาวชนได้อย่างทั่วถึงแทบจะครอบคลุมทุกช่องทางการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นทางสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร สื่อวิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งการที่เยาวชนหรือผู้บริโภคอื่น ๆ ได้เห็นโฆษณาเหล่านี้บ่อย ๆ นอกจากจะทำให้เกิดความรู้สึกในแง่บวกว่าการเล่นพนันออนไลน์ทางเว็บไซต์ไม่มีความผิดเพราะเว็บไซต์เหล่านั้นสามารถทำการโฆษณาได้อย่างเปิดเผยแล้ว โฆษณายังมีผลให้ประชาชนผู้บริโภคที่ได้พบเห็นรับชมรับฟังโฆษณาเหล่านี้บ่อย ๆ เกิดแรงกระตุ้นและมีความสนใจที่จะทดลองเล่นพนันอันเป็นการสร้างผู้เล่นหน้าใหม่เข้าสู่วงการพนันออนไลน์ให้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

สำหรับสาเหตุหลักที่ทำให้มีการเผยแพร่โฆษณาการพนันออนไลน์ออกสู่ประชาชนผู้บริโภคในประเทศไทยได้นั้นก็เนื่องมาจากความไม่ชัดเจนในบทบัญญัติของกฎหมายอันทำให้ต้องมีการตีความคำว่า “โฆษณา” อีกทั้งการโฆษณาตามมาตรา 12 นั้นก็เป็นการบัญญัติไว้ถึงกรณีของการโฆษณาถึงกิจกรรมการเล่นพนันแต่กับการโฆษณาที่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์นั้นนอกเหนือจากการโฆษณาถึงกิจกรรมการเล่นพนันแล้ว ก็ยังมีรูปแบบของการโฆษณาเพื่อการเผยแพร่ชื่อหรือภาพโลโก้เว็บไซต์ หรือชื่อบริษัทของผู้ประกอบกิจการการพนันออนไลน์อันเป็นบริษัทมหาชนจดทะเบียนอย่างถูกต้องของต่างประเทศออกสู่สาธารณชนโดยที่ไม่มีข้อความหรือคำบรรยายใด ๆ ที่จะอธิบายให้ประชาชนผู้บริโภคเข้าใจได้ว่าชื่อหรือภาพโลโก้กันนั้น ๆ เป็นของผู้ประกอบการซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ ซึ่งการประกาศหรือการแพร่ภาพเหล่านี้ย่อมไม่อาจถือว่าเป็นความผิดในการโฆษณาตามพระราชบัญญัติการพนัน ๆ ได้

นอกจากนี้ในกรณีของการโฆษณาที่มีรูปแบบเป็นการโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์อย่างชัดเจนโดยที่ผู้ประชาชนบริโภคสามารถรับทราบได้ในทันทีว่าโฆษณานั้น ๆ เป็นโฆษณาที่ชักชวนให้เข้าเล่นพนันในเว็บไซต์การพนันออนไลน์ ซึ่งโฆษณาประเภทนี้ก็ยังคงปรากฏให้เห็นได้อยู่ตลอดทางอินเทอร์เน็ตโดยที่ไม่มีการปราบปรามตรวจจับผู้กระทำความผิดอย่างจริงจังทั้งด้วยสาเหตุที่ว่าเป็นการโฆษณาประเภทนี้เป็นโฆษณาที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตซึ่งยากแก่การที่เจ้าพนักงานจะสอดส่องตรวจตราการกระทำผิดประการหนึ่ง ส่วนอีกสาเหตุหนึ่งก็ด้วยเหตุที่โทษในความผิดฐานโฆษณาการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 นั้นเป็นความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงนักคือโทษสูงสุดเพียงจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ประกอบกับเป็นความผิดอาญาที่ไม่มีผู้เสียหายดังนั้นจึงทำให้เจ้าพนักงานไม่ได้ให้ความสำคัญในการตรวจจับการกระทำผิดที่เกิดขึ้นเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่การโฆษณาเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นบ่อเกิดที่

กระตุ้นเตือนให้ประชาชนผู้บริโภครู้จักและเกิดความอยากรู้อยากทดลองที่จะเล่นการพนันออนไลน์ ทั้งยังเป็น การมอมเมาให้ผู้ que เล่นการพนันออนไลน์อยู่แล้วเกิดความอยากเล่นเมื่อได้เห็นโฆษณา นั้น ๆ

และแม้ว่าโดยหลักสิทธิและเสรีภาพตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง หรือ ICCPR ที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีด้วยนั้นจะกำหนดให้ทุกคนล้วนมีสิทธิและเสรีภาพที่จะนำเสนอ เผยแพร่ ตลอดจนได้รับข้อมูลข่าวสารทุกประเภทซึ่งย่อมรวมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์เว็บไซต์การพนันออนไลน์ด้วยนั้น แต่ทั้งนี้เพราะการพนันออนไลน์นั้นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย ดังนั้นการที่จะตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการเผยแพร่และรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนจึงสามารถทำได้ตามข้อยกเว้นโดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนแต่อย่างใด

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะทางกฎหมาย

5.2.1.1 ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติการพนัน ๆ โดยเพิ่มบทนิยามของคำว่า “โฆษณา” “การสื่อสารการตลาด” และ “ข้อความ” เพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจนและครอบคลุมกับการโฆษณาที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมในยุคปัจจุบัน ดังนี้

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้าบริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การจัด หรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ

“ข้อความ” หมายความว่า รวมถึงการกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสงเสียงเครื่องหมายอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

5.2.1.2 เนื่องจากประเทศไทยนั้นยังไม่มีแนวคิดที่จะเปิดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์ได้ ดังนั้นการที่จะแยกการเรื่องพนันออนไลน์ออกมาเป็นกฎหมายฉบับใหม่อย่างในประเทศสิงคโปร์นั้นได้จึงยังไม่มี ความจำเป็นแต่อย่างไรก็ตามสมควรที่จะทำการแยกฐานความผิดในการเล่นพนันออนไลน์และโฆษณาการพนันออนไลน์ตามพระราชบัญญัติการพนัน ๆ ออกมาจากฐานความผิดเดิมในมาตรา 12

โดยในส่วนของการโฆษณาการพนันออนไลน์นั้นถือเป็นภัยใกล้ตัวที่ทำการชี้ช่องให้ประชาชนในทุกช่วงอายุสามารถเข้าถึงการเล่นพนันออนไลน์ซึ่งเป็นการพนันที่สามารถเข้าเล่นได้ อย่างง่ายดายและรวดเร็วกว่าการพนันในรูปแบบอื่น ๆ ประกอบกับผลประโยชน์ในธุรกิจการ

โฆษณาการพนันออนไลน์นี้มีมูลค่าที่ค่อนข้างสูงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจนี้ส่วนใหญ่มักดำเนินธุรกิจในรูปแบบของนิติบุคคลดังนั้นจึงควรกำหนดอัตราโทษไว้เป็นจำนวนที่สูงโดยที่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดโทษจำคุกแต่โทษปรับนั้นจะยังมีค่าปรับเป็นรายวันตลอดช่วงระยะเวลาที่ยังมีการฝ่าฝืนในการเผยแพร่โฆษณาระหว่างที่มีการดำเนินคดี ดังนี้

“ผู้ใดทำการโฆษณาหรือเผยแพร่โฆษณาเกี่ยวกับการเล่นพนันออนไลน์ เว็บไซต์ การพนันออนไลน์ หรือผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ใด ๆ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท และต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกิน 5,000 บาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนทำการโฆษณาหรือเผยแพร่โฆษณา”

นอกจากนี้ยังควรกำหนดข้อยกเว้นที่ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษเอาไว้ด้วยในกรณีของการเผยแพร่โฆษณาที่มาในรูปแบบของการโฆษณาแฝงจากการถ่ายทอดสดรายการต่าง ๆ ที่มาจากต่างประเทศหรือกรณีที่เป็นการแชร์ข้อมูลซึ่งไม่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการพนันแต่ในการแชร์ข้อมูลนั้นได้ติดการโฆษณามาด้วยโดยอาจกำหนดไว้เป็นวรรค 2 ของบทหลักดังนี้

“ถ้าการกระทำผิดตามวรรคแรกผู้กระทำผิดได้เผยแพร่โฆษณาโดยบังเอิญหรือโฆษณานั้นเป็นส่วนประกอบที่ถูกเผยแพร่มาพร้อมกับเนื้อหาอื่นซึ่งไม่ได้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการพนันและผู้กระทำผิดไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ จากการโฆษณานั้น ให้ผู้กระทำผิดนั้นไม่ต้องรับโทษ”

5.2.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

5.2.2.1 จัดตั้งหน่วยงานพิเศษขึ้นมาโดยเฉพาะเพื่อตรวจตราและบังคับใช้กฎหมายในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ตลอดจนความผิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอันรวมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งปัจจุบันเป็นหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมายและกำกับดูแลเรื่องการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนัน

5.2.2.2 ส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจจับการกระทำความผิดด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงระบบการให้สินบนนำจับตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ซึ่งได้บัญญัติไว้ให้ผู้กระทำผิดต้องจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งของเงินค่าปรับตามที่ศาลพิพากษา

5.2.2.3 ในส่วนของการโฆษณาที่มีข้อความโฆษณาเป็นภาษาไทยซึ่งมีที่มาจากต่างประเทศในการถ่ายทอดสดต่าง ๆ โดยเฉพาะจากประเทศที่การพนันออนไลน์นั้นสามารถเล่นได้ อย่างถูกกฎหมายและสามารถทำการเผยแพร่โฆษณาได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รัฐบาลควรขอความร่วมมือไปยังประเทศต้นกำเนิดโฆษณาซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นประเทศในแถบยุโรป เช่น อังกฤษ

สเปน อิตาลี ให้มีการห้ามโฆษณาเว็บไซต์การพนันออนไลน์ที่มีเนื้อหาหมิ่นม้ายังกลุ่มเป้าหมายเป็น
ผู้บริโภคชาวไทยโดยการใช้ภาษาไทยในการโฆษณาโดยตรง

บรรณานุกรม

- กฎหมายการพนัน. ค้นวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 จาก <http://61.19.241.70/rkj/frmlawprevie w4.aspx?lawgroupid=201181>
- กนกศักดิ์ เวชยานนท์. คำอธิบายวิธีการเล่นการพนัน. กรุงเทพฯ: เนติบัณฑิตยสภา, 2508 อ้างถึงใน นรเทพ บุญเก็บ. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการพนันบนอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- กัลป์ยกร วรกุลสถฐานีย์ และพรทิพย์ สัมปัตตะวนิช. การโฆษณาเบี่ยงต้น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.
- การพนัน-เสี่ยงโชค-กาสิโน เส้นแบ่ง ฯ. ค้นวันที่ 17 กรกฎาคม 2556 จาก http://www.thanonline.com/index.php?option=com_content&view=article&id=185218:2013-05-31-10-39-27&catid=101:2009-02-08-11-30-52&Itemid=440
- กิตติ สิริพัลลภ. การสื่อสารการตลาดแบบครบเครื่อง. ใน เอกสารประกอบการสัมมนา “ครบเครื่องเรื่องการตลาดกับสุดยอดกลยุทธ์”. กรุงเทพฯ: สมาคมนักการตลาดแห่งประเทศไทย, 2541.
- จิต เศรษฐบุต. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยยืม ฝากทรัพย์ ฯลฯ. พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2492 อ้างถึงใน นันทวัฒน์ บรมานันท์. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัย “กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย”. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2554.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์ศานต์. การควบคุมโฆษณาเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค. วารสารนิติศาสตร์. 10, 2 (กันยายน 2555): 245-315.
- ชุมพล โลหะชาละ. คำบรรยายเรื่องการพนันต่าง ๆ ที่ขึ้นสู่ศาล. ดุลพาห. 21, 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2517): 4-26.
- ณัฐชนันท์ กิ่งมณี. การศึกษาการรับรู้โฆษณาตรงและโฆษณาแฝงสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต, 2554.
- ไทยรัฐออนไลน์. จี้ มท.1 ดำเนินคดี นสพ.โฆษณาเว็บพนันชวนแทงบอล. (22 มิถุนายน 2555). ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก <http://www.thairath.co.th/content/edu/270357>

- ไทยรัฐออนไลน์.** จี วธ. เอาผิดสื่อสิ่งพิมพ์ลงโฆษณาพนันบอลออนไลน์. (29 มีนาคม 2555). ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก <http://www.thairath.co.th/content/edu/249188>
- ไทยเอ็นจีโอ. กสทช. ขอให้ สตช. เร่งรัดตรวจจับสถานีวิทยุที่โฆษณาสินค้าสุขภาพและความงามอย่างผิดกฎหมาย.** ค้นวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จาก <http://thaingo.org/thaingo/node/2339>
- ธีรวุฒิ ทับทอง. มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา: ศึกษาเฉพาะการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2550.
- นรเทพ บุญเก็บ. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการพนันบนอินเทอร์เน็ต.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัย “กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย”.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2554.
- บทเรียน E-learning วิชากฎหมายสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.** ค้นวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จาก http://elearning.nsruc.ac.th/e-learning/commlaw/chapter7_1.htm#7_5
- บรรเจิด สิงคะเนติ. หลักพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2552.
- ปทุมมาลย์ กสิกิจ. ทัศนคติต่อการทำโฆษณาแฝงในภาพยนตร์ไทย.** รายงานโครงการเฉพาะบุคคล คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- ประวัติสำนักงาน กสทช.** ค้นวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จาก <http://www.nbt.go.th/wps/portal/NTC/OffNTC/History>
- ผู้จัดการออนไลน์. ผอ.อสมท. ปิดตอเบเอฟเอ็ม 99 มีโฆษณาเว็บพนันบอล เชื่อเป็นกิจกรรมโปรโมตคลื่น?.** (8 กันยายน 2554). ค้นวันที่ 11 พฤษภาคม 2556 จาก <http://www.manager.co.th/entertainment/viewnews.aspx?NewsID=9540000113941>
- พรจิต สมบัติพานิช. ยุทธวิธีการวางแผนสื่อโฆษณา.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.
- พระไตรปิฎก เล่มที่ 11 พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ 3 ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค, สิงคาลกสูตร.** ค้นวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 จาก http://84000.org/tipitaka/pitaka_item/sutta_name.php?name=%CA%D4%A7%A4%D2%C5%A1%CA%D9%B5%C3&book=11&bookZ=11
- พินิต วงษ์ยี่กุล. การพนันฟุตบอล. ใน เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2546. หน้า 337-381.

- พิศิษฐ์ ชาวลาธวัช. **กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน**. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: หจก. บ้านหนังสือโกสินทร์, 2553.
- ไพศาล ลิ้มสถิตย์. บทวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478. ใน **การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ทิศทางการขับเคลื่อนเรื่องพนันในภาคเหนือ”**. 30 เมษายน 2556 ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่. หน้า 1-16.
- ไพศาล ลิ้มสถิตย์. **เปิดปม เป็น อยู่ คือ “พนันออนไลน์” สังกมไทยยุคไร้พรมแดน**. กรุงเทพฯ: โครงการจัดการความรู้เพื่อขับเคลื่อนสังคมปลอดภัย มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, 2555.
- ไพศาล ลิ้มสถิตย์, วิษณุ วงศ์สินศิริกุล, และวิเชียร ต้นศิริคงคล. **ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนจากการพนันออนไลน์: มาตรการจัดการทางการเงินและมาตรการอื่น ๆ เสนอต่อคณะกรรมการด้านการธนาคารและสถาบันการเงินในตลาดเงินวุฒิสภา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, 2556.
- ภัทรภรณ์ ศิริบุญญาณภาพ. **มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมสื่อโฆษณาสินค้าและบริการที่มีลักษณะยั่วทางเพศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2551.
- ภารกิจและอำนาจหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค**. ค้นวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จาก http://www.ocpb.go.th/ewt_news.php?nid=13
- รัชดาภรณ์ ศรีทองกุล. **บรรทัดฐานและทัศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสิ่งพิมพ์บันเทิงเกี่ยวกับขอบเขตสิทธิที่จะรู้ของประชาชนกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **การพนัน**. ค้นวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 จาก <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word-search-all-x.asp>
- วนิดา แสงสารพันธ์. **หลักกฎหมายสื่อสารมวลชน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2551.
- วรรณ ทวีกิจอนุกุล. **ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโฆษณา ศึกษาเฉพาะกรณีโฆษณาแฝง**. รายงานการศึกษาระดับปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2554.
- วรวิทย์ ฤทธิพิศ. **ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน**. **ดุษฎีสาร**. 41, 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2537): 75-97.
- วิชาการ.คอม. **การตลาดทางการกีฬา**. ค้นวันที่ 11 พฤษภาคม 2556 จาก <http://www.vcharkarn.com/vblog/65204>
- วิษณุ วงศ์สินศิริกุล. **การพนันทางอินเทอร์เน็ต: หายนะตัวใหม่ของสังคมไทย**. ใน **เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2546. หน้า 293-336.

- วิษณุ วงศ์สินศิริกุล. เกมพนันออนไลน์: หายนะเกมพนันที่ต้องควบคุม. ใน เสวนา “การพนันออนไลน์ ปัญหาที่จัดการไม่ได้ หรือไม่ได้จัดการ”. 24 กุมภาพันธ์ 2554 ณ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร.
- วิษณุ วงศ์สินศิริกุล. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ “เกมพนันออนไลน์: หายนะเกมพนันที่ต้องควบคุม”. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. ภาพรวมเกี่ยวกับกฎหมายการพนันของประเทศฝรั่งเศส. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน. **จับตาร่าง พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ.** ค้นวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 จาก [http://icgp.thaissf.org/autopagev4/show_page.php? varid=59%2C4%2C](http://icgp.thaissf.org/autopagev4/show_page.php?varid=59%2C4%2C)
- สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส. **เครือข่ายรณรงค์หยุดพนันยื่น DSI จัดการเว็บไซต์พนันออนไลน์.** ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก <http://news.thaipbs.or.th/node/69555>
- สยามกีฬาออนไลน์.** บุณเดส ๆ อุ้ฟุ้งเงินสปอนเซอร์ออกเลื้อมามากสุด. (21 เมษายน 2553). ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก http://www.siamsport.co.th/Sport_Football/100421_092.html
- สังคีต พิริยะรังสรรค์. บ่อนการพนันในสังคมไทย. ใน **เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2546. หน้า 74-170.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์. หวยใต้ดิน: โครงสร้างและการเปลี่ยนแปลง. ใน **เศรษฐกิจการพนันทางเลือกเชิงนโยบาย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2546. หน้า 171-227.
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. **พันธกรณีระหว่างประเทศ.** ค้นวันที่ 1 ธันวาคม 2555 จาก http://www.nhrc.or.th/2012/wb/th/contentpage.php?id=21&menu_id=2&groupID=8
- สุกัญญา ตีระวนิช. **กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.
- สุกัญญา บุรณเดชาชัย. **การสื่อสารมวลชน แนวคิด ทฤษฎี และสถานการณ์ในประเทศไทย.** ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- สุขุม ศุภนิตย์. **คู่มือกฎหมายเกี่ยวกับการทำธุรกิจโฆษณา.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- หนังสือพิมพ์บ้านเมืองออนไลน์.** ‘เฉลิม’ ยอมรับกฎหมายล่าสมัย หมดสภาพ-ปราบพนันออนไลน์. (14 เมษายน 2555). ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2555 จาก <http://www.banmuang.co.th/2012/02...B8%B2/>

- องอาจ ชัยเพชรโยธิน. การบังคับใช้กฎหมายการพนัน ศึกษากรณีทายผลการแข่งขันฟุตบอล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- เฮียรุ่ง Lotto8888. หวยหุ้นไทย. ค้นวันที่ 17 กรกฎาคม 2556 จาก http://www.lotto8888.com/page.php?name=stock_thai
- Advertising Standards Authority. **About Regulation.** Retrieved April 25, 2013 from <http://www.asa.org.uk/About-ASA/About-regulation.aspx>
- Advertising Standards Authority. **Our Mission and Performance.** Retrieved April 25, 2013 from <http://www.asa.org.uk/About-ASA/Our-mission.aspx>
- Barcaroli, Martina. **On-line Gambling in France.** Retrieved May 5, 2013 from <http://docplayer.net/storage/24/3170148/3170148.pdf>
- Betting their Shirts.** Retrieved April 25, 2013 from <http://www.olswang.com/news/2010/02/2012/01/betting-their-shirts/>
- Black, John. **Gambling in Ancient Civilizations.** Retrieved December 14, 2014 from <http://www.ancient-origins.net/ancient-places-europe/gambling-ancient-civilizations-00931>
- Bowers, Simon. Gambling The Friday Interview. **The Guardian** (17 June 2010). Retrieved October 17, 2013 from <http://www.theguardian.com/business/2010/jun/17/norbert-teufelberger-bwin-interview>
- Bundesliga Fights Shirt Sponsoring Issue.** Retrieved October 17, 2013 from <http://www.online-casinos.com/news/news3270.asp>
- Casino Online **เว็บพนันออนไลน์ อุตสาหกรรมตัวแรง!** ค้นวันที่ 28 มกราคม 2556 จาก <http://xn--42co5bxbybt6arm1ibu.weebly.com/1/post/2012/6/-casino-online12.html>
- DOJ Fines Microsoft, Google, and Yahoo \$31.5 Million for Advertising of Internet Gambling.** Retrieved May 5, 2013 from <http://www.techlawjournal.com/topstories/2007/20071219.asp>
- Fox News. **World Bets on British Royal Baby Name, Sex.** Retrieved July 17, 2013 from <http://www.foxnews.com/world/2013/07/02/world-bets-on-british-royal-baby-name-sex/>
- French Court to Try Bwin Bosses in April 2014.** Retrieved October 17, 2013 from <https://www.bookmakersreview.com/gambling-news/french-court-try-bwin-bosses-april-2014/49365>
- Gambling Advertising Rules and Regulations.** Retrieved December 10, 2013 from <http://www.gamblingcommission.gov.uk/Advertising.aspx>

- Gambling Arrests Followed Firm's Complaint that French Law was Anti-European.** Retrieved October 17, 2013 from <http://www.out-law.com/page-7318>
- The History of Online Gambling.** Retrieved July 17, 2013 from <http://www.online-gambling.com/online-gambling-history.htm>
- Horridge, Kevin. **Two bwin.party Execs Acquitted of Gambling Charges in France.** Retrieved December 20, 2014 from <http://www.casino.org/news/two-bwin-party-execs-acquitted-gambling-charges-france>
- Humphrey, Chuck. **Advertising Online Gambling Casinos Advertising Internet Gambling.** Retrieved October 5, 2012 from <http://www.gambling-law-us.com/Articles-Notes/advertising-online-casinos.htm>
- The Office of Communications. **How Can I Tell if an Advertisement is Breaking The Rules?.** Retrieved April 25, 2013 from <http://ask.ofcom.org.uk/help/advertising/>
- The Office of Communications. **What is Ofcom?.** Retrieved April 25, 2013 from <http://www.ofcom.org.uk/about/what-is-ofcom/>
- Pfanner, Eric. Online Bet Firms Hedge on Ads-Technology & Media-International Herald Tribune. **The New York Times** (8 October 2006). Retrieved October 17, 2013 from [http://www.nytimes.com/2006/10/08/technology/08iht-gamble09.3067843.html.pagewanted=all&_r=0,](http://www.nytimes.com/2006/10/08/technology/08iht-gamble09.3067843.html.pagewanted=all&_r=0)
- Tan, Joyce A. and other. Report Of The Law Reform Committee On Online Gaming And Singapore. In **Law Reform Committee July 2010.** Singapore: Singapore Academy of Law, 2010.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

นางสาวอรพิน ปานเกษม

ประวัติการศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2546

เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 62

ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2552

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ.2549-2559

ทนายความ